

Sprawozdanie Zarządu z działalności Banku Millennium i Grupy Kapitałowej Banku Millennium za 2020 rok

Dokument ten nie stanowi oficjalnej wersji Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Banku Millennium S.A. za 2020 rok. Oficjalne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Banku Millennium S.A. za 2020 rok zostało sporządzone zgodnie z wymogami ESEF.

Spis treści

1. KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA GRUPY BANKU MILLENNIUM	5
2. NAJWAŻNIEJSZE WYNIKI I OSIĄGNIĘCIA W 2020 ROKU.....	8
2.1. PODSUMOWANIE WYNIKÓW SKONSOLIDOWANYCH GRUPY W 2020 ROKU	8
2.2. NAJWAŻNIEJSZE NAGRODY I OSIĄGNIĘCIA W 2020 ROKU.....	10
3. INFORMACJE DLA INWESTORÓW	15
3.1. ZMIANY KURSU AKCJI	15
3.2. RATINGI BANKU MILLENNIUM.....	16
3.3. RELACJE INWESTORSKIE	16
3.4. POLITYKA DYWIDENDOWA	17
4. WARUNKI RYNKOWE ORAZ PERSPEKTYWY DZIAŁALNOŚCI	18
4.1. SYTUACJA MAKROEKONOMICZNA.....	18
4.2. WPŁYW PANDEMII KORONAWIRUSA COVID-19 NA DZIAŁALNOŚĆ GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU MILLENNIUM S.A.	20
4.3. POLSKI SEKTOR BANKOWY, POZYCJA BANKU I CZYNNIKI RYZYKA	23
4.4. STRATEGIA ORAZ PERSPEKTYWY ROZWOJU BIZNESU.....	30
5. SYTUACJA FINANSOWA	31
5.1. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT.....	31
5.2. WYNIKI SEGMENTÓW BIZNESU.....	36
5.3. POZYCJE BILANSOWE I POZABILANSOWE	38
6. OPIS DZIAŁALNOŚCI BIZNESOWEJ	47
6.1. INNOWACYJNOŚĆ I NAJWYŻSZEJ JAKOŚCI POZYTYWNE DOŚWIADCZENIE KLIENTA.....	47
6.2. BANKOWOŚĆ DETALICZNA	48
6.3. BANKOWOŚĆ PRZEDSIĘBIORSTW	57
6.4. DZIAŁALNOŚĆ SPÓŁEK ZALEŻNYCH	63
7. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM	66
7.1. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM	66
7.2. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM.....	69
7.3. RYZYKO KREDYTOWE	74
7.4. POZOSTAŁE RODZAJE RYZYKA	77
8. ZARZĄDZANIE ZASOBAMI LUDZKIMI	83
8.1. POLITYKA PERSONALNA.....	83
8.2. ZATRUDNIENIE I KOSZTY OSOBOWE	85
8.3. POLITYKA WYNAGRODZEŃ	86
9. ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO W BANKU MILLENNIUM.	90
9.1. OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO STOSOWANYCH W 2020 ROKU	90
9.2. AKCJONARIAT I WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZY	92
9.3. RADA NADZORCZA	94
9.4. ZARZĄD	104
9.5. AUDYT WEWNĘTRZNY I ZEWNĘTRZNY ORAZ POLITYKA ZAPEWNIENIA ZGODNOŚCI	109
11. ODPOWIEDZIALNOŚĆ SPOŁECZNA I ŚRODOWISKOWA BANKU	114
12. DODATKOWE INFORMACJE	120
13. OŚWIADCZENIA ZARZĄDU BANKU	121

Szanowni Państwo,

Dla osoby zarządzającej bankiem każdy rok jest intensywny i niepowtarzalny. 2020 był pod tym względem absolutnie zaskakujący i nieprzewidywalny. Bank działał w trudnych warunkach epidemicznych, w środowisku znacznego spowolnienia gospodarczego i obniżenia stóp procentowych do historycznie najniższych poziomów. Kluczowa stała się dbałość o życie i zdrowie, stabilność i utrzymanie zdolności operacyjnej całego sektora, gwarancja dostępności środków i płynne zarządzanie finansami klientów. Sektor bankowy zdał ten test celująco. Bank Millennium wykazał się dużą elastycznością i szybkością działania. Doświadczenie 2020 roku uzmysłowiło mi jeszcze bardziej, jak ważni w każdej organizacji są pracownicy, którzy tworzą wspaniały zespół. Wszystkim pracownikom Grupy Banku Millennium dziękuję za niezwykle zaangażowanie, harmonijną współpracę i zdolność do stawiania czoła trudnym sytuacjom.

2020 zostanie przez nas zapamiętany jako rok trzykrotnego obniżenia stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej do prawie zerowego poziomu, co trwale obniżyło marże kredytowe i na dłuższy czas zmieniło model biznesowy całego sektora bankowego w Polsce. W tak trudnych warunkach skonsolidowany zysk netto Grupy Banku Millennium, po uwzględnieniu dużego obciążenia rezerwami wyniósł 23 mln zł i był znacznie poniżej naszych aspiracji. Po skorygowaniu o zdarzenia nadzwyczajne (w szczególności 677 mln zł rezerw zawiązanych na ryzyko prawne związane z portfelem walutowych kredytów hipotecznych udzielonych przez Bank Millennium) zysk wyniósłby 709 mln zł netto, a skorygowany ROE 7,8%. Wyróżniały nas natomiast mocne współczynniki kapitałowe - skonsolidowane współczynniki TCR/T1 wynosiły odpowiednio 19,5%/16,5%, znacznie powyżej wymogów regulacyjnych.

Wyniki biznesowe za 2020 rok były bardziej pozytywne od naszych oczekiwań. Liczba aktywnych klientów detalicznych przekroczyła 2,6 mln. Kredyty hipoteczne osiągnęły rekordową sprzedaż 6,8 mld zł i wzrosły o 57% w porównaniu z poprzednim rokiem, a udział w rynku osiągnął 12,2%. Cztery kwartały 2020 roku przyniosły również solidną sprzedaż pożyczek gotówkowych o wartości 4,62 mld zł. Z bankowości elektronicznej korzystało aktywnie ponad 2,05 mln klientów detalicznych, a z aplikacji mobilnej 1,7 mln. W 3 kwartale nastąpił zauważalny początek ożywienia aktywności w bankowości korporacyjnej, która przez cały okres trwania pandemii wspierała klientów.

W 2020 roku w bankowości internetowej, aplikacji mobilnej i oddziałach wprowadzono wiele nowych funkcjonalności. Jako jeden z pierwszych banków w Polsce Bank Millennium udostępnił usługi wykorzystujące potencjał otwartej bankowości, bazujące na dyrektywie PSD2. Ofertę wzbogaciliśmy też o kolejne usługi pozabankowe - konsekwentnie rozwijamy nasze kanały bankowości elektronicznej, postrzegając je jako centrum zarządzania codziennymi, nie tylko finansowymi, sprawami użytkowników. Innowacyjność to nadal jeden ze strategicznych elementów rozwoju Banku. Fakt, że od lat stawialiśmy na rozwój kanałów zdalnych był niezwykle istotny w roku, gdy musieliśmy błyskawicznie dostosować nasze usługi do nowych realiów i gdy dla większości naszych klientów bankowanie z domu stało się codziennością.

Rok 2020 pokazał, jak istotna jest filozofia prowadzenia biznesu i osiągania celów, przy równoczesnej olbrzymiej uważności na kwestie etyki, odpowiedzialności, dbałości o klientów, pracowników, lokalną społeczność i środowisko. Biznesowy cel „bankowości bez barier fizycznych, infrastrukturalnych, cyfrowych” stał się w 2020 roku szczególnie ważny społecznie. Dzięki bankowości elektronicznej nasi klienci mogli podczas pandemii bezpiecznie, bez konieczności wychodzenia z domu realizować swoje finansowe cele. Pracownicy placówek wspierali klientów, którzy dotychczas mniej aktywnie korzystali z aplikacji mobilnej czy bankowości online, w rezultacie liczba klientów korzystających z bankowości elektronicznej wzrosła o 12%, a z aplikacji mobilnej o 18%. Natychmiast po wybuchu pandemii uruchomiliśmy działania pomocowe wprowadzając między innymi wakacje kredytowe dla osób i firm doświadczających problemów ze spłatą zadłużenia, a średnim i dużym przedsiębiorstwom udzieliliśmy pomocy w utrzymaniu płynności. Poprzez platformę bankową nasi klienci mogli wziąć udział w programie rządowym Tarcza Finansowa PFR i skorzystać z finansowego wsparcia swoich przedsięwzięć.

Konsekwentnie realizowaliśmy programy charytatywne. W tym roku Fundacja Banku Millennium i Bank wsparty finansowo Instytut Chemii Bioorganicznej Polskiej Akademii Nauk, który opracował pierwszy polski test na obecność COVID-19. Na wypadek zarażenia koronawirusem, konieczności pokrycia kosztów leczenia i rehabilitacji, utworzyliśmy Specjalny Fundusz Wsparcia dla Pracowników Grupy Banku Millennium.

Bank jest sygnatariuszem partnerstwa na rzecz realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ, które wyznacza nasz kierunek działania. Od 11 lat Bank należy do indeksu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie skupiającego firmy o najwyższych standardach zrównoważonego rozwoju. Bank przykładą dużą wagę do aktywności na rzecz ochrony klimatu, do nowych regulacji Unii Europejskiej wynikających z koncepcji tworzenia zielonej gospodarki. W 2020 sformułował nową wersję polityki środowiskowej, zgodnie z którą m.in. nie finansuje przedsięwzięć w sektorze węglowym oraz deklaruje zaangażowanie w rozwój energetyki odnawialnej. Od 10 lat Bank raportuje poziom własnej emisji CO₂. W tym roku w rankingu „Liderzy klimatyczni Polska 2021” Bank zajął drugie miejsce wśród polskich przedsiębiorstw.

Kryzys uświadomił nam jeszcze bardziej jak istotna jest edukacja finansowa. Fundacja Banku Millennium od lat prowadzi program edukacyjny skierowany do dzieci w wieku przedszkolnym czyli w okresie kształtowania nawyków i postaw. Dzieci, które od najmłodszych lat poznają świat finansów, w dorosłym życiu, zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych, radzą sobie dużo lepiej - twierdzą rodzice przedszkolaków, biorący udział w badaniu przeprowadzonym dla Fundacji Banku Millennium. Wnioski te potwierdzają sens naszych działań. Dlatego w tym roku, mimo pandemii, kontynuowaliśmy program w formule online, wzbogacając go o materiały poradnikowe „Poradnik dla rodziców - Jak uczyć dzieci finansów”, dostępne i promowane w internecie.

Co przed nami? Sposób, w jaki zmierzaliśmy się z bezprecedensowymi wydarzeniami minionych miesięcy, powala nam patrzeć z optymizmem na nadchodzące okresy. W ciągu najbliższych 1,5-2 lat chcemy osiągnąć wyniki operacyjne sprzed pandemii. Planujemy sfinalizować program optymalizacji kosztów i efektywności operacyjnej, a poprzez zwiększenie sprzedaży poprawić wyniki biznesowe. Wykorzystując wszystkie atuty naszej dojrzałości cyfrowej chcemy jeszcze szerzej uczestniczyć w wyzwaniach otwartej bankowości i rozwoju usług pozabankowych. W 2021 roku będziemy dążyć do uzyskania wskaźnika koszty/dochody na poziomie 47% i 40% w kolejnych latach oraz stale podnosząc jakość obsługi, nadal osiągać najwyższe wskaźniki satysfakcji klienta.

Oczekujemy, że w 2021 roku wzrost gospodarczy będzie w fazie odbudowy po kryzysie i według naszych prognoz dynamika PKB wyniesie 4,4%. Gospodarka powinna być wspierana przez konsumpcję gospodarstw domowych ze sprzyjającym, umiarkowanym wzrostem bezrobocia oraz eksportem. Ze względu na pandemię prognozy obarczone są jednak podwyższoną niepewnością, chociaż rozpowszechnienie szczepień może dać szansę na poprawę sentymentu ekonomicznego. Oczekujemy, że w 2021 roku stopy procentowe utrzymają się na rekordowo niskim poziomie, a inflacja pozostanie w okolicach celu banku centralnego, który wynosi 2,5%.

Zakładamy, że będzie to rok prawdziwego powrotu do normalnego życia gospodarczego i społecznego oraz poprawy nastrojów społeczeństwa.

Serdecznie zapraszam do lektury raportu.

Joao Bras Jorge

Prezes Zarządu Banku Millennium

1. KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA GRUPY BANKU MILLENNIUM

Bank Millennium S.A. („Bank Millennium”, „Bank”) powstał w 1989 roku jako jeden z pierwszych polskich banków komercyjnych. Obecnie jest jednym z siedmiu największych pod względem aktywów w Polsce banków komercyjnych kierującym swoje usługi do wszystkich segmentów rynku poprzez sieć oddziałów, sieci indywidualnych doradców oraz bankowość elektroniczną i mobilną.

Od początku swojej działalności wyznacza trendy w polskiej bankowości, na przykład był pierwszym bankiem notowanym na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie oraz wydawcą pierwszej na polskim rynku karty płatniczej. Bank spełnia najwyższe standardy ładu korporacyjnego, realizuje programy społeczne wspierające rozwój kultury oraz edukację młodzieży.

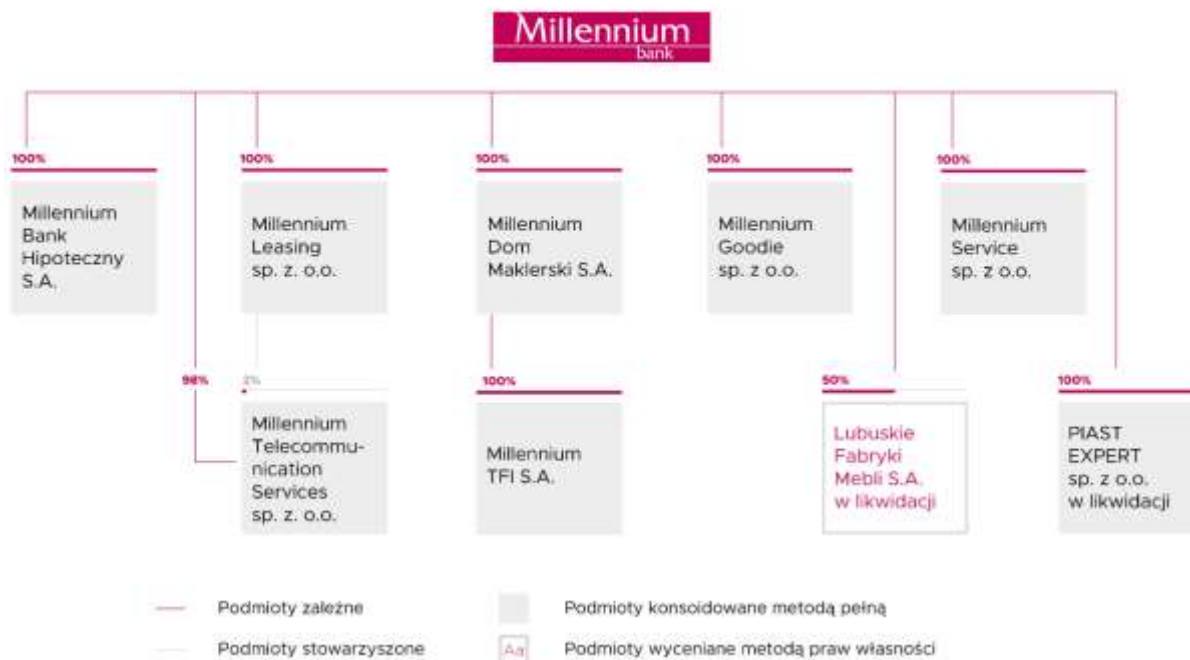
Bank Millennium jest liderem rynku w obszarze innowacji rozumianych jako nowości technologiczne i udogodnienia procesowe. Innowacyjność w Banku Millennium jest częścią jego strategii biznesowej.

Bank Millennium, wraz ze swoimi spółkami zależnymi, tworzy Grupę Banku Millennium („Grupa BM”, „Grupa”) jedną z najbardziej nowoczesnych i najbardziej kompleksowo rozwijających się grup finansowych w Polsce - zatrudniającą łącznie 7 493 osób (FTE).

Najważniejszymi jej spółkami są: Millennium Leasing (działalność leasingowa), Millennium Dom Maklerski (działalność brokerska), Millennium TFI (fundusze inwestycyjne) oraz Millennium Bank Hipoteczny (pozyskiwanie długoterminowego finansowania poprzez emisję listów zastawnych). Od roku 2016 roku Millennium Goodie Spółka z o.o. prowadzi wraz z Bankiem innowacyjną, opartą na zaawansowanej technologii platformę smartshoppingową. Oferta wyżej wymienionych spółek stanowi uzupełnienie usług i produktów oferowanych przez Bank.

Dniu 16 czerwca 2020 r. Komisja Nadzoru Finansowego („KNF”) wyraziła zgodę na utworzenie Millennium Banku Hipotecznego S.A. a w dniu 9 lipca 2020 r. nastąpiło zawiązanie spółki Millennium Bank Hipoteczny S.A., której jedynym akcjonariuszem jest Bank Millennium. Aktualnie Millennium Bank Hipoteczny S.A. jest w trakcie uzyskiwania zgody KNF na rozpoczęcie działalności operacyjnej.

Schemat Grupy kapitałowej Banku Millennium S.A. na dzień 31/12/2020

Model biznesowy

Bank Millennium prowadzi działalność w oparciu o model biznesowy bazujący na pięciu filarach:

1. KLIENTOCENTRYCZNOŚĆ

Jesteśmy najbardziej klientocentrycznym bankiem, który nieustannie się rozwija. Chcemy być najbardziej spersonalizowanym bankiem na skalę masową.

2. CYFROWOŚĆ I NOWE TECHNOLOGIE

Jesteśmy liderem bankowości cyfrowej, oferując połączenie szerokiego zakresu dotarcia i wysokiej jakości usług.

3. ZDOLNOŚĆ DO WZROSTU ORGANICZNEGO

Rośniemy najszybciej wśród banków w zakresie pozyskiwania klientów z główną relacją..

4. EFEKTYWNOŚĆ KOSZTOWA

Mamy wiodący efektywny kosztowo model, zbudowany na najnowszej technologii i elastyczny pod kątem zmian i wzrostu skali Banku.

5. ELASTYCZNOŚĆ W REAGOWANIU NA ZMIANY

Bank Millennium posiada elastyczny model operacyjny, kulturę organizacyjną umożliwiającą szybkie reagowanie oraz kompetencje cyfrowe i analizy danych.

Fundamentem modelu biznesowego są wartości firmy: budowanie relacji opartych na zaufaniu, pasja do jakości i innowacyjności, rozwój pracowników i promowanie współpracy oraz ambicja, by zawsze mierzyć wyżej.

2. NAJWAŻNIEJSZE WYNIKI I OSIĄGNIĘCIA W 2020 ROKU

2.1. PODSUMOWANIE WYNIKÓW SKONSOLIDOWANYCH GRUPY W 2020 ROKU

Skonsolidowany zysk netto Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. („Bank”, „Grupa BM”) w roku 2020 wyniósł 23 mln zł i był znacznie poniżej poziomu w analogicznym okresie zeszłego roku. Bezpośredni i pośredni wpływ pandemii COVID-19 (m.in. niższa aktywność gospodarcza w części roku, wpływ bezprecedensowego cięcia bazowej stopy procentowej w wysokości 140 p.b. w I-II kw. 2020 r.) oraz istotne nadzwyczajne ujemne pozycje RZiS były największym obciążeniem dla naszych wyników finansowych. W szczególności, istotnym obciążeniem tegorocznego wyniku były rezerwy w kwocie 677 mln zł utworzone na ryzyko prawne związane z portfelem walutowych kredytów hipotecznych udzielonych przez Bank Millennium. Na koniec roku 2020 rezerwa na tę kategorię ryzyka wynosiła 924 mln zł. Po korekcie o koszty tej rezerwy, Grupa BM wykazałaby zysk netto za rok 2020 w wysokości 637 mln zł. Zysk netto za cały rok skorygowany o pozycje nadzwyczajne wyniósł 709 mln zł, co oznacza spadek o 23% r/r. Skorygowany wskaźnik ROE wyniósł 7,8% w porównaniu do 10,6% w roku 2019. Warto jednak przypomnieć, że porównywalność r/r RZiS za 2020 pozostawała zniekształcona z powodu fuzji z Euro Bankiem (przejęty 31 maja 2019 r.).

Chociaż zysk netto za 2020 rok osiągnął poziom znacznie poniżej naszych aspiracji, jesteśmy przekonani iż podjęte inicjatywy i poniesione w związku z nimi koszty zwrócą się w przyszłości. Błyskawicznie i sprawnie zareagowaliśmy na zmniejszone możliwości w zakresie generowania przychodów i w rezultacie wzrost kosztów w roku 2020 ogółem (+2% r/r w tym amortyzacja) był wolniejszy niż wzrost przychodów (+3%). W IV kw. 2020 koszty osobowe spadły o 17% r/r oraz o 10% kw./kw. i oczekujemy, że ten pozytywny trend będzie kontynuowany również w roku 2021.

Ponadto, zwiększyliśmy bufory na ryzyko (wskaźniki pokrycia NPL/DPD90+ na poz. 66%/119% odpowiednio w porównaniu z 62%/106% na koniec 2019 roku; wspomniane powyżej rezerwy na ryzyko prawne związane z walutowymi kredytami hipotecznymi na poz. 6,7% na koniec 2020 roku z wyłączeniem portfela byłego Euro Banku), podczas gdy wskaźniki kapitałowe pozostały na wysokim poziomie (w ujęciu skonsolidowanym TCR/T1 odpowiednio na poz. 19,5%/16,5% w stosunku do wymogów regulacyjnych odpowiednio 14,1%/11,3%).

Dodatkowo skróciliśmy czas generowania synergii z fuzji z Euro Bankiem. W połączeniu z nowymi inicjatywami mającymi na celu poprawę sprawności działania, uzyskaliśmy 15% zmniejszenie naszej sieci dystrybucji (702 placówki vs. 830 na koniec 2019 roku, przy czym zamknięto 124 lub 21% własnych oddziałów w tym okresie) oraz zmniejszono liczbę aktywnych etatów o 14% do 6,6 tys. W rezultacie, uzyskano istotne oraz powtarzalne synergije netto (100 mln zł przed opodatkowaniem w roku 2020), które powinny ulec podwojeniu w roku 2021.

Pomijając wszelkie negatywne efekty pandemii COVID-19, postrzegamy rok 2020 jako rok przyspieszenia naszej transformacji w stronę nowej ery bankowości. Silnie wspieraliśmy naszych klientów w okresie pandemii, dzięki czemu wzmocniliśmy nasze relacje. W rezultacie, wzrosły wskaźniki sprzedaży krzyżowej (*cross-selling*) w wielu kategoriach. Pozyskaliśmy również nowych klientów pomimo wyzwań wynikających z pandemii. Liczba aktywnych klientów wzrosła o 61 tys. do 2,63 mln na koniec roku. Sprzedaż kredytów hipotecznych osiągnęła nowy rekordowo wysoki poziom 7,2 mld zł (uruchomienia 6,7 mld zł, +57% r/r) i rekordowo wysoki udział rynkowy (12,2%). Sprzedaż kredytów gotówkowych spadła r/r do poziomu 4,6 mld zł, ale Bank utrzymał swój udział rynkowy na wysokim poziomie 10,7%. Proces cyfryzacji uległ znacznemu przyspieszeniu, zarówno w z perspektywy klienta, jak i wewnątrz Banku.

Główne elementy wyników Grupy w 2020 roku:

Raportowane wyniki pod wpływem pandemii COVID-19 oraz istotnych jednorazowych/nadzwyczajnych pozycji:

- Raportowany zysk netto Grupy za rok 2020 w wysokości 23 mln zł, co oznacza spadek o 96% w skali roku; zysk netto za cały rok skorygowany o pozycje nadzwyczajne wyniósł 709 mln zł, co oznacza spadek o 23% r/r.
- Raportowany zwrot z kapitału (ROE) na poziomie 0,2%, a wskaźnik koszty/dochody na poziomie 49,0%
- Skorygowany zwrot z kapitału (ROE) na poziomie 6,4%, a skorygowany wskaźnik koszty/dochody na poziomie 46,7%
- Dodatkowe rezerwy w wysokości 677 mln zł (przed podatkiem) na ryzyko prawne związane z walutowymi kredytami hipotecznymi udzielonymi przez Bank Millennium; całość rezerwy na koniec roku 914 mln zł, odpowiednik 6,7% portfela
- Dodatkowe rezerwy na zwrot prowizji od wcześniej splatek pożyczek konsumpcyjnych ('małe TSUE') w wysokości 107 mln zł (przed podatkiem)
- Istotna utrata przychodów odsetkowych w wyniku obniżek stóp procentowych (223 mln zł albo 8% w porównaniu do zannualizowanego poziomu IV kw. 2019 r.)
- Rezerwy na spodziewany wpływ pandemii COVID-19 w wysokości 133 mln zł (przed podatkiem)

Solidne wyniki operacyjne pomimo pandemii:

- Wynik z tytułu odsetek netto (pro-forma) wzrost o 3,3% r/r
- Wynik z tytułu prowizji netto wzrost o 6,7% r/r
- Przychody operacyjne wzrosły o 3,1% r/r
- Wynik na działalności podstawowej wzrost o 4,6% r/r

Integracja Euro Banku - przyspieszenie a w połączeniu z innymi inicjatywami oszczędnościowymi istotne i powtarzalne synergie netto

- Skróceniu uległ czas generowania synergii z fuzji z Euro Bankiem
- Koszty integracji w 2020 r. wyniosły 67 mln zł w przed opodatkowaniem w porównaniu ze 116 mln zł w 2019 r.
- Zmniejszenie naszej sieci dystrybucji o 15% r/r (702 placówki w porównaniu z 830 na koniec 2019 r., przy czym skonsolidowano 124 lub 21% własnych oddziałów w tym okresie)
- Zmniejszenie liczby aktywnych etatów o 14% r/r do 6,6 tys.
- Istotne oraz powtarzalne synergie netto (100 mln zł przed opodatkowaniem w roku 2020), które powinny ulec podwojeniu w roku 2021

Utrzymana wysoka jakość aktywów i płynność

- Wskaźnik kredytów z utratą wartości na poziomie 4,95%
- Koszt ryzyka na poziomie 83 p.b.
- Wskaźnik kredyty/depozyty na niskim poziomie 91%

Solidna pozycja kapitałowa i niższe bufory regulacyjne

- Łączny wskaźnik kapitałowy (TCR) Grupy na poziomie 19,5% oraz wskaźnik kapitału podstawowego (CET1) na poziomie 16,5% ponad 5 p.p. powyżej regulacyjnych minimów
- KNF obniżył Bufor Filaru 2, związany z walutowymi kredytami hipotecznymi, do poziomu 3,35% (Grupa)

Bankowość detaliczna

- 2,63 mln aktywnych klientów (+61 tys. r/r)
- 2,05 mln klientów cyfrowych (+12% r/r)
- 1,7 mln aktywnych klientów mobilnych (+18% r/r)
- >3 mln wydanych kart debetowych (+145 tys. r/r)
- Roczny wzrost kredytów hipotecznych w złotych o 22,4% r/r; rekordowe uruchomienia (6,7 mld zł, +57% r/r) i wzrost udziału w nowej sprzedaży do 12,2% z 7,3% w 2019 r.
- Kredyty konsumpcyjne +1,5% r/r pomimo spadku uruchomień (-7% r/r); utrzymany udział w nowej sprzedaży (10,7%)

Bankowość przedsiębiorstw

- Depozyty bieżące przedsiębiorstw +37% r/r
- Portfel kredytów dla przedsiębiorstw (bez leasingu) +1,1% r/r
- Sprzedaż faktoringu +10% r/r
- Rosnąca liczba i wolumen transakcji

Jakość i innowacje

- Jeden z najwyższych wskaźników NPS* (53) wśród banków w Polsce
- Najlepszy bank w kategorii Customer Experience w badaniu wykonanym na zlecenie KPMG
- „The Best Consumer Digital Bank in Poland for 2020 (Najlepszy bank cyfrowy dla klientów indywidualnych w Polsce)” w konkursie World’s Best Digital Banks organizowanym przez magazyn Global Finance
- 2,2 mln pobrań aplikacji goodie - platformy sprzedażowej Banku

(*)Wewnętrzne badania satysfakcji i lojalności klientów 3/04-29/05, 25/08-30/09, 27/11-18/12;

2.2. NAJWAŻNIEJSZE NAGRODY I OSIĄGNIĘCIA W 2020 ROKU

Bank Millennium w indeksie WIG-ESG

Od września 2019 r. Bank Millennium znajduje się w indeksie WIG-ESG na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Wcześniej, w latach 2010-2019, Bank był notowany w Respect Index. Indeks WIG-ESG jest publikowany na podstawie wartości portfela akcji spółek uznawanych za odpowiedzialne społecznie. W skład indeksu wchodzi 60 spółek z indeksów WIG20 i mWIG40. Wagi spółek w WIG-ESG zależą od liczby akcji w wolnym obrocie skorygowanej o wyniki rankingu ESG, przygotowanego przez Sustainalytics i ocenę stosowania zasad ładu korporacyjnego.

Najlepszy bank cyfrowy dla klientów indywidualnych w Polsce

Bank otrzymał nagrodę The Best Consumer Digital Bank in Poland for 2020 w konkursie World's Best Digital Banks organizowanym już po raz 21-szy przez magazyn Global Finance. Za najlepszą stronę w kategorii Best Consumer Integrated Bank Site in Central and Eastern Europe for 2020 została uznana strona internetowa Banku Millennium.

Bank Millennium w czołówce najbardziej zaawansowanych cyfrowo banków w Europie

Bank Millennium został uznany za jeden z dziesięciu najbardziej zaawansowanych cyfrowo europejskich banków według rankingu Bain&Company. Zestawienie powstało na podstawie analizy stopnia cyfryzacji w ponad 50 czołowych bankach w Europie. Dokonując oceny sektora, eksperci wzięli pod uwagę takie czynniki jak: wizja rozwoju, oferta produktowa, nowoczesne kanały sprzedaży, doświadczenia klientów, poziom zadowolenia, model operacyjny oraz wykorzystanie technologii i danych.

Złoty Listek CSR

Bank Millennium został wyróżniony Złotym Listkiem CSR, awansując tym samym do wąskiej grupy instytucji, których działania CSR są oceniane najwyżej. We wcześniejszych latach bank aż pięciokrotnie zdobył Srebrny Listek. Te wyjątkowe nagrody trafiają do firm, które w codziennej działalności wdrażają najwyższe standardy odpowiedzialności społecznej.

Firma odpowiedzialna technologicznie

Bank Millennium zajął dwa pierwsze miejsca w tegorocznym konkursie TOP CDR Firma Odpowiedzialna Technologicznie. Wyróżnienia zostały przyznane za projekt „Bankowość bez barier” w kategoriach: Digitalizacja i Nagroda publiczności.

Bank Millennium Solidnym Pracodawcą 2020

W ramach programu Solidny Pracodawca Roku, na podstawie wielu wystandaryzowanych kryteriów, wyłaniani są najlepsi pracodawcy w Polsce. Bank Millennium został wyróżniony za utrzymanie najlepszych praktyk HR oraz stworzenie środowiska umożliwiającego rozwój pracowników.

Bank Millennium najlepiej ocenianym przez klientów bankiem w Polsce

W Rankingu Banków Miesięcznika Finansowego BANK - Wybór Klienta 2020, zwycięzcą zestawienia został Bank Millennium. W roli jurorów wystąpiło 1459 respondentów, reprezentujących pełny przekrój polskiego społeczeństwa. Uczestnicy badania oceniali poszczególne obszary działalności instytucji finansowych oraz oferowane przez nie produkty. Zwycięzcą klasyfikacji generalnej został Bank Millennium. Respondenci ocenili bank najlepiej w 5 kategoriach: Rekomendacje klientów oraz Lojalność, Ocena kosztów, Jakość obsługi zdalnej i Jakość oddziałów, a łącznie na podium bank znalazł się w aż 13 z 16 konkursowych kategorii.

Bank Millennium liderem klimatycznym

W rankingu „Liderów klimatycznych Polska 2021” magazynu Forbes, Bank Millennium zajął 2. miejsce spośród wszystkich biorących w nim udział firm w Polsce, z wynikiem 34% rocznej redukcji intensywności emisji. Lista Polskich Liderów Klimatycznych to pierwsze tego typu zestawienie w historii polskiej edycji magazynu Forbes. Ranking został stworzony poprzez obliczenie rocznej skumulowanej stopy redukcji gazów cieplarnianych (CARR), skorygowanej o przychody.

Wielokrotny zwycięzca Instytucji Roku 2020

W rankingu Instytucja Roku, organizowanym przez moжебankowanie.pl (firmy wyróżnianie są za wyjątkowe i kompleksowe podejście do jakości obsługi klienta) Bank został nagrodzony aż w pięciu kategoriach: 1) Najlepsza obsługa w kanałach zdalnych; 2) Najlepszy zdalny proces otwarcia konta; 3) Najlepsza bankowość internetowa; 4) Najlepsza aplikacja mobilna; 5) Społeczny wymiar biznesu za projekt Finansowy Elementarz.

Gwiazda wzrostu i inne wyróżnienia

W konkursie Gwiazdy Bankowości 2020, organizowanym przez Dziennik Gazetę Prawną i PwC, Bank stanął na podium aż cztery razy. Zajął 1 miejsce w kategorii „Gwiazda wzrostu” za dynamikę aktywów, przychodów, zysku netto oraz akwizycji klientów w 2019 roku, 2 miejsce w kategorii „Relacja z Klientem”, 3 miejsce za całokształt działalności w kategorii głównej konkursu i w kategorii „Gwiazda innowacyjności”.

European Customer Centricity Awards

Bank Millennium otrzymał nagrodę główną w konkursie European Customer Centricity Awards, w kategorii reklamacje, za projekt „Przytul problem”, stawiający na ewolucję w reklamacjach w stronę adresowania potrzeb klientów i indywidualnego podejścia.

Millennium najwyżej oceniane w Polsce pod względem budowania pozytywnych doświadczeń klientów

Według opublikowanych w 2020 roku wyników badania na temat Customer Experience, przeprowadzonego na zlecenie KPMG w Polsce, Bank kolejny rok z rzędu został uznany przez konsumentów za lidera Customer Experience wśród banków. Millennium znalazł się też ponownie w pierwszej dziesiątce stu najlepiej ocenianych marek obecnych na polskim rynku, awansując w zestawieniu o dwie pozycje, na miejsce siódme.

Nagroda „Zaufany w biznesie” przyznana przez CRIF Polska

Millennium Leasing z nagrodą „Zaufany w biznesie” przyznaną przez CRIF Polska za zbudowanie narzędzia do automatycznej oceny ryzyka, zintegrowanego z zewnętrznymi źródłami danych, które działają w czasie rzeczywistym. Dzięki temu podjęcie decyzji kredytowej w segmencie Biznes trwa kilkanaście sekund.

Lider rankingu „Bank w ocenie klientów 2020”

Lider rankingu Polskiego Instytutu Badań Jakości „Bank w ocenie klientów 2020”, stworzonego na podstawie opinii klientów indywidualnych 14 najpopularniejszych banków w Polsce, zwyciężając w klasyfikacji generalnej. Bank został szczególnie wysoko oceniony za przyjazną i kompetentną obsługę realizowaną zarówno w placówkach, jak i telefonicznie, za sprawną bankowość elektroniczną, a także za rozbudowaną sieć bankomatów i niskie koszty usług. Został też uznany za bank najchętniej polecany znajomym.

Bank Millennium Gwiazdą Jakości Obsługi

Gwiazda Jakości Obsługi to nagroda przyznawana przez konsumentów, którzy za pośrednictwem multiplatformy złożonej z portalu jakoscobslugi.pl oraz aplikacji mobilnej przez cały rok oceniają ponad 46 tys. firm z 200 branż. Przeprowadzane jest też badanie ankietowe metodą CAWI. Oprócz oceny jakości obsługi, dla każdej marki badane jest też prawdopodobieństwo rekomendacji (wskaźnik NPS). Tytuł Gwiazdy Jakości Obsługi otrzymują firmy, które uzyskały najwyższe oceny konsumentów i w badaniu CAWI oraz wyróżniły się na tle średnich wyników w swojej branży.

Ranking Złotego Bankiera

W 2020 r. w rankingu Złotego Bankiera organizowanym przez Puls Biznesu i portal finansowy bankier.pl, Bank Millennium otrzymał nagrodę główną w kategorii „Innowacja Fin-Tech” za wdrożenie w aplikacji mobilnej usługi Autopay (razem z Blue Media) oraz drugie miejsce w kategorii „Kredyt hipoteczny”.

3. INFORMACJE DLA INWESTORÓW

3.1. ZMIANY KURSU AKCJI

Przez większą część 2020 roku kurs akcji Banku, podobnie jak banków z grupy rówieśniczej, pozostawał pod presją związaną z obawami inwestorów co do negatywnych ekonomicznych skutków pandemii COVID-19 oraz ryzyka prawnego związanego z walutowymi kredytami hipotecznymi. O ile po spadku cen akcji w marcu/na początku kwietnia, w następnych miesiącach zanotowano szybką odbudowę cen akcji wielu spółek i sektorów, banki pozostały w tyle. Było to częściowo spowodowane negatywnym wpływem obniżek stóp procentowych na wyniki sektora. Indeks WIG-Banki oraz kurs akcji Banku Millennium osiągnęły najniższy poziom pod koniec października. Koniec roku przyniósł mocne odrażowanie kursów na fali optymizmu wynikającego z szybszego niż wcześniej oczekiwano ukończenia badań nad opracowaniem szczepionki przeciw COVID-19. W rezultacie, WIG-Banki oraz kurs akcji Banku Millennium zakończyły rok na poziomach zbliżonych do tych z połowy marca, jednakże ciągle poniżej tych z końca roku 2019.

Rok 2020 przyniósł spadki wszystkich głównych indeksów. Główny indeks WIG spadł o 1%, indeks największych spółek WIG 20 spadł o 8% a WIG-Banki, indeks akcji banków, spadł o 30%. W tym samym czasie kurs akcji Banku Millennium spadł o 44%.

W 2020 roczny średni, dzienny obrót akcjami Banku Millennium (6,8 mln zł) był o 13% wyższy, niż w tym samym okresie roku ubiegłego.

Wskaźniki rynkowe	30.12.2020*	28.12.2019*	Zmiana r/r
Liczba akcji Banku (w tys.)	1 213 117	1 213 117	0,00%
Średnie dzienne obroty w skali roku (w tys. zł)	6 832	6 068	12,6%
Cena akcji Banku (zł)	3,27	5,85	-44,1%
Wartość rynkowa Banku (mln zł)	3 967	7 097	-44,1%
WIG Banki	4 765	6 768	-29,6%
WIG20	1 984	2 150	-7,7%
WIG30	2 313	2 472	-6,5%
WIG - indeks główny	57 026	57 833	-1,4%

(*) ostatni dzień notowań w 2020r. i 2019r.

Akcje Banku Millennium są uczestnikiem następujących indeksów Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie: WIG, WIG Banki, WIG 30, mWIG 40, WIG Poland oraz WIG-ESG.

3.2. RATINGI BANKU MILLENNIUM

30 września 2020 roku agencja ratingowa Moody's zakończyła okresowy przegląd sytuacji finansowej Banku Millennium oraz pozostawiła ratingi banku na niezmiennym poziomie.

W dniu 5 października 2020 roku agencja ratingowa Fitch potwierdziła długoterminowy rating Banku Millennium na poziomie BBB- oraz rating rentowności (Viability Rating - VR) na poziomie bbb-. Perspektywa pozostała stabilna.

Ratingi Banku, na dzień 30 września 2020 roku, przedstawiono w poniższej tabeli.

Rating	MOODY'S	FITCH
Długoterminowy rating depozytowy>IDR	Baa1 (perspektywa stabilna)	BBB- (perspektywa stabilna)
Krajowy długoterminowy IDR	-	A(pol) (perspektywa stabilna)
Krótkoterminowy rating depozytowy	Prime-2	F-3
Rentowność / indywidualny rating BCA	baa3	bbb-
Rating ryzyka kontrahenta (CRR)	A3/Prime-2	-
Rating wsparcia		4

3.3. RELACJE INWESTORSKIE

Bank w komunikacji ze środowiskiem inwestorskim dba o wysoki poziom przejrzystości oraz o odpowiedni dostęp do informacji dla wszystkich jej odbiorców. Rzetelne i aktualne informacje przekazywane są w trybie i z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa. Lista publikowanych przez Bank informacji z określeniem częstotliwości i miejsca publikacji znajduje się na stronie Banku w dedykowanej sekcji Relacji z Inwestorami - część pt. Polityka Informacyjna [Polityka informacyjna Banku Millennium - Bank Millennium](#)

Na stronie internetowej relacji z inwestorami [Relacje inwestorskie - O Banku - Bank Millennium](#) znajdują się zawsze aktualne informacje, dotyczące m.in. notowań akcji Banku Millennium na GPW, akcjonariatu spółki, Walnych Zgromadzeń, historii wypłaty dywidendy czy ratingów kredytowych. Znajdują się tam również raporty bieżące i okresowe, prezentacje wyników, arkusze .xlsx z kluczowymi informacjami finansowymi oraz inne istotne informacje o Banku. Warto zwrócić uwagę, że strona internetowa jest responsywna, co oznacza, że jest dostosowana do urządzeń mobilnych - tabletów i smartfonów.

Bank wykorzystuje różne kanały komunikacji w celu dotarcia do obecnych i potencjalnych Akcjonariuszy, w tym głównie takie jak:

- okresowe konferencje z udziałem Zarządu na temat kwartalnych wyników Grupy Kapitałowej Banku (4 w ciągu 2020 r.),
- udział w konferencjach organizowanych dla inwestorów w kraju i za granicą (9)
- indywidualne i grupowe spotkania z uczestnikami rynku kapitałowego (434 osób),
- bieżące komunikaty giełdowe (32) i prasowe,
- dedykowana strona internetowa w portalu Banku poświęcona relacjom inwestorskim,
- zachęcanie do udziału w dorocznym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy,
- kontakty bieżące z uczestnikami rynku (przez e-mail lub telefon).

W ramach realizacji najlepszej praktyki dotyczącej równego dostępu do informacji, od 2006 r. Bank zapewnia nieograniczony dostęp do konferencji wyników z Zarządem przez Internet (transmisja wideo w języku polskim i angielskim) i przez telefon. Zapis z każdej konferencji dostępny jest na stronie Banku. Bank zapewnia również transmisję internetową wideo z obrad Walnego Zgromadzenia. Zapis z obrad wraz z podjętymi uchwałami jest także dostępny na stronie Banku.

Bank Millennium jest pokrywany przez 14 analityków reprezentujących lokalne i międzynarodowe biura maklerskie, którzy publikują swoje raporty i rekomendacje dla akcji Banku Millennium. Pełna lista analityków znajduje się na stronie Banku [Analitycy - Relacje inwestorskie - Bank Millennium](#)

Na koniec 2020 roku rekomendacje biur maklerskich dla akcji Banku Millennium prezentują się następująco:

Kupuj	Trzymaj	Sprzedaj
6	5	3

W 2020 roku Bank przestrzegał zasad ładu korporacyjnego zawartych w dokumencie „Dobre praktyki spółek notowanych na GPW” w zakresie relacji z inwestorami i rynkiem. Jedynym wyjątkiem był brak komunikacji dwustronnej w czasie rzeczywistym podczas Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy. W ocenie Banku realizacja tej reguły niosła za sobą zagrożenia natury technicznej oraz prawnej dla prawidłowego i sprawnego przeprowadzenia obrad Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy. W ocenie Banku uniknięcie wspomnianych zagrożeń stanowiło większą wartość dla Akcjonariuszy. Jednakże Bank nie wyklucza w przyszłości możliwości zapewnienia akcjonariuszom dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym w toku obrad Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy w przypadku zmiany okoliczności faktycznych lub prawnych. Pełną informację na temat przestrzegania zasad ładu korporacyjnego można znaleźć w rozdziale 9 niniejszego raportu.

3.4. POLITYKA DYWIDENDOWA

Polityka dywidendowa Banku Millennium zakłada wypłatę 35% do 50% zysku netto Banku, przy założeniu, że zalecenia Komisji Nadzoru Finansowego (KNF), dotyczące wypłaty dywidendy, zostaną spełniane.

W dniu 16 grudnia 2020 r. KNF opublikował stanowisko w sprawie polityki dywidendowej banków komercyjnych w 2021 r. Biorąc pod uwagę istotną niepewność co do dalszego rozwoju wydarzeń związanych z pandemią COVID-19, przejściowy charakter rozwiązań wykorzystywanych przez banki do poprawy sytuacji kapitałowej w okresie pandemii, utrzymujące się ostrożne stanowiska nadzorcze w UE w zakresie ograniczeń dywidendowych oraz innych form obniżania zasobów kapitałowych oraz zmianę wytycznych EUNB wydłużającą moratoria kredytowe, KNF uznał za

konieczne wstrzymanie przez banki komercyjne wypłat dywidendy. W dniu 13 stycznia 2021 r. Bank otrzymał analogiczne indywidualne zalecenie KNF w sprawie wstrzymania przez Bank wypłaty w pierwszym półroczu 2021 r.

W oparciu o powyższe zalecenia i stanowisko KNF, niepewność w zakresie warunków działania spowodowana pandemią COVID-19, istniejące ryzyko prawne/operacyjne, jak również uwzględniając konieczność zapewnienia właściwego wsparcia kapitałowego dla wzrostu skali działalności biznesowej, Zarząd Banku przedstawi Walnemu Zgromadzeniu propozycję zatrzymania całego zysku netto wypracowanego w roku 2020 w kapitałach własnych Banku.

4. WARUNKI RYNKOWE ORAZ PERSPEKTYWY DZIAŁALNOŚCI

4.1. SYTUACJA MAKROEKONOMICZNA

Rok 2020 był wyjątkowy we współczesnej historii gospodarki światowej. Pandemia COVID-19, a także walka z nią spowodowała duże straty ekonomiczne. Według szacunków Międzynarodowego Funduszu Walutowego światowy PKB skurczył się w 2020 r. o 4,3%, a więc znacznie silniej niż podczas globalnego kryzysu finansowego w 2009 r. Skala skutków gospodarczych wywołanych pandemią była impulsem do bezprecedensowej skali luzowania polityki pieniężnej i fiskalnej w krajach dotkniętych pandemią.

Wydarzenia gospodarcze w 2020 r. miały niespotykaną wcześniej dynamikę. W szczególności, po bardzo szybkim odbiciu globalnej koniunktury w 3 kw. 2020 r. okres październik-grudzień przyniósł ograniczenie aktywności ekonomicznej w reakcji na nasilenie pandemii COVID-19 oraz ponowne wprowadzenie na wielu obszarach restrykcji dla życia społeczno-gospodarczego. W strefie euro produkt krajowy brutto w 4 kw. 2020 obniżył się i w efekcie Europejski Bank Centralny ponownie dokonał złagodzenia warunków monetarnych. W Stanach Zjednoczonych skutki pandemii w 4Q 2020 okazały się mniejsze. Nasilenie pandemii nie zahamowało wymiany handlowej na świecie i odbudowy przemysłu, czemu sprzyjał wzrost gospodarczy w Chinach, który w całym 2020 r. roku sięgnął 2,9%. W ub. roku gospodarka USA skurczyła się natomiast łącznie o 3,5%, a strefy euro o 6,8%.

Również w Polsce w 4 kw. 2020 pandemia bardzo przybrała na sile. W konsekwencji, od połowy października ponownie wprowadzono obostrzenia dla działalności części działalności usługowej. W listopadzie natomiast rozszerzono ograniczenia dla handlu w galeriach handlowych (w grudniu zostały czasowo zniesione). Czynniki te przyczyniały się do pogłębienia spadku PKB w 4 kw. 2020 r. - do 2,8% r/r wobec spadku o 1,5% r/r w 3 kw. Pomimo stabilnej sytuacji na rynku pracy skutki pandemii dotknęły najsilniej konsumpcję usług. Dodatkowo, ograniczeniu uległy również inwestycje, co nie stanowi niespodzianki zważywszy na niepewność dotyczącą aktywności gospodarczej, a także przejściowy okres pomiędzy starą a nową perspektywą budżetu Unii Europejskiej. W całym roku 2020 PKB w Polsce skurczył się o 2,8%, najsilniej w historii. Spadek ten okazał się jednak płytszy niż spodziewano się na wiosnę 2020 r. i mniejszy niż w innych krajach Unii Europejskiej. Skalę zmian łagodził sektor przemysłowy oraz eksport, którym sprzyjało ożywienie globalnego handlu, korzystny kurs złotego, a także relatywnie mocny, pomimo pandemii, popyt na dobra konsumpcyjne z zagranicy. Mniej bolesny spadek aktywności gospodarczej w całym 2020 r. wynika ponadto z niższego udziału w gospodarce branż najsilniej dotkniętych przez obostrzenia i samoizolację konsumentów, znaczącego wsparcia ze strony władz publicznych: tarcz antykryzysowych i tarczy finansowej Polskiego Funduszu Rozwoju, a także ze złagodzenia warunków monetarnych przez Radę Polityki Pieniężnej. Programy te oraz mniejsza na tle innych krajów skala recesji skutkowały jedynie

niewielkim wzrostem bezrobocia. Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec 2020 r. wyniosła 6,2% i była tylko o 1 pkt proc. wyższa niż rok wcześniej, co pozytywnie wyróżnia Polskę wśród członków Unii Europejskiej.

Nadal relatywnie dobra sytuacja na rynku pracy i ograniczona skala spadku popytu skutkowała tylko niewielkim spadkiem inflacji CPI w Polsce w 4 kw. 2020. W okresie październik-grudzień wyniosła ona średnio 2,8% r/r wobec 3,0% r/r w 3 kw. Inflacja napędzana była głównie przez wzrost cen usług, który utrzymywał się w okresie pandemii. Działo się tak, ponieważ działający usługodawcy byli w stanie przerzucić koszty podwyższonych standardów sanitarnych na konsumentów. Rada Polityki Pieniężnej nie dokonywała w 4 kw. 2020 r. modyfikacji stóp procentowych oraz NBP dalej realizował (choć w niewielkiej skali) program odkupu obligacji Skarbu Państwa oraz papierów dłużnych z gwarancją skarbu państwa. W grudniu 2020 r. Narodowy Bank Polski dokonał interwencji na rynku walutowym, a Rada Polityki Pieniężnej podkreślała możliwość ich kontynuacji oraz znaczenie słabego kursu złotego dla wsparcia eksportu. W ocenie Banku obecne parametry polityki monetarnej w Polsce będą utrzymywane w kolejnych kwartałach, podobnie jak możliwość interwencji NBP na rynku walutowym.

W warunkach stabilnego rynku pracy, wprowadzonych obostrzeń oraz samoizolacji konsumentów depozyty gospodarstw domowych w 4 kw. 2020 przyrosły silniej niż przed kwartałem, co odzwierciedla podniesienie stopy oszczędności. Z kolei depozyty przedsiębiorstw niefinansowych nie zwiększyły się istotnie, co w ocenie Banku można wiązać z wygaśnięciem wsparcia firm w ramach tarczy finansowej PFR. W przypadku nowo udzielonych kredytów konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych, a także kredytów dla przedsiębiorstw niefinansowych odnotowano niewielką poprawę w 4 kw. 2020, choć należy zauważyć ich spadki względem analogicznego kwartału 2019 r. Wartość nowych kredytów mieszkaniowych w 4 kw. 2020 była natomiast znacząco wyższa niż przed rokiem, czemu sprzyjała nadal dobra sytuacja na rynku pracy oraz ograniczone zainteresowanie innymi sposobami utrzymywania wartości pieniądza.

Rok 2021 powinien przynieść wyraźną poprawę aktywności gospodarczej. Jej skala będzie zależna od sytuacji epidemicznej oraz tempa szczepień przeciwko COVID-19. Z tego też powodu oczekiwania na rok 2021 obarczone są podwyższoną niepewnością. W bazowym scenariuszu Banku założono stopniowe ustępowanie pandemii od 2 kw. 2021 r. Rozpoczęcie procesów szczepień budzi nadzieje na wyeliminowanie części niepewności i uniknięcie ponownego wprowadzenia surowych obostrzeń, choć uzyskanie zbiorowej odporności dającej szansę na powrót normalności zajmie kilka kwartałów. Oznacza to, że niektóre obostrzenia zostaną utrzymane także w roku 2021 r. Ostatnie dane wskazują jednak, że krajowa gospodarka staje się coraz mniej podatna na negatywny wpływ kolejnych ograniczeń. Oczekiwania Banku dotyczące poprawy sytuacji gospodarczej w 2021 r., przy tylko niewielkim spadku popytu na pracę potwierdza badanie ankietowe przedsiębiorstw NBP. Perspektywy inwestycji nadal pozostają słabe. Tym samym wzrost gospodarczy w Polsce w 2021 r. będzie wspierany według Banku głównie odbudową popytu konsumpcyjnego oraz eksportem dóbr konsumpcyjnych.

W 2021 r. krajowa gospodarka będzie funkcjonować w środowisku niemal zerowych stóp procentowych NBP. Polityka fiskalna także pozostanie w ocenie Banku bardzo łagodna, a deficyt budżetowy utrzyma się na wysokim poziomie. Wywołany nim wzrost długu publicznego będzie stanowił obciążenie finansów publicznych w długim okresie, jednak obecnie nie powoduje napięć na rynkach finansowych, ze względu na rozpoczęty przez NBP program luzowania ilościowego. Taka polityka gospodarcza w warunkach odbudowy wzrostu gospodarczego oraz podwyżek cen regulowanych będzie sprzyjała utrzymaniu inflacji na relatywnie wysokim poziomie.

4.2. WPŁYW PANDEMII KORONAWIRUSA COVID-19 NA DZIAŁALNOŚĆ GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU MILLENNIUM S.A.

Wybuch pandemii koronawirusa COVID-19 w I kw. 2020 r. spowodował nagłe zmiany w dynamice biznesu Grupy oraz wymusił zmianę jej strategicznych priorytetów. Dynamiki biznesowe ulegały silnym wahaniom w ciągu roku, odpowiednio do stopnia nasilenia pandemii, regulacji antypandemicznych wprowadzonych przez rząd oraz wynikającej z nich aktywności klientów Grupy.

Zmienna dynamika wyników biznesowych, nierówny wpływ pandemii cele biznesowe

Podczas pierwsze miesiące I kw. 2020 r. przyniosły silne wolumeny biznesowe (rekordowo wysoki poziom nowo udzielonych kredytów hipotecznych w lutym, i jeszcze wyższe wolumeny w marcu, silny wzrost nowych pożyczek gotówkowych w styczniu i lutym), to w marcu wybuch pandemii COVID-19 spowodował zmianę priorytetów Banku oraz klientów. Gdy z jednej strony zachowanie ciągłości działania, a z drugiej strony bezpieczeństwo pracowników i klientów znalazły się w centrum uwagi, to szczególnie druga połowa miesiąca przyniosła znaczny spadek wolumenów nowej produkcji, zwłaszcza w pożyczkach gotówkowych, podczas gdy zaczęły być ponoszone dodatkowe koszty związane z pandemią.

Pomimo tych wyzwań, ogólnie I kw. 2020 r. przyniósł wysoką sprzedaż kredytów hipotecznych (1 343 mln zł, wzrost o 57% r/r) i pożyczek gotówkowych (1 297 mln zł, wzrost o 31%), oraz dalszą kontynuację wzrostu liczby aktywnych klientów detalicznych (nowy rekord 2,6 mln, wzrost o 34% r/r), rachunków bieżących (3 435 tys., wzrost o 41%), aktywnych klientów mikro-biznesowych (96,4 tys., wzrost o 27%) jak również kart (karty debetowe: 2 911 tys., wzrost o 29%, karty kredytowe: 466 tys., wzrost o 25%). Fundusze inwestycyjne zarządzane przez Millennium TFI jak również podmioty zewnętrzne odnotowały znaczące umorzenia w marcu. W segmencie przedsiębiorstw, większość sprzedażowych wyników (KPIs) była nieco poniżej tych z poprzedniego okresu, ale tym niemniej portfel kredytów dla przedsiębiorstw wzrósł o 2% kw./kw. (wzrost o 6% r/r), podczas gdy depozyty były tylko minimalnie niższe kw./kw. i wyższe o 7% r/r.

Kolejne kwartały przyniosły znaczne wahania w aktywności klientów a tym samym wyników biznesowych Grupy Banku Millennium (szczegółowe informacje są dostępne w raportach kwartalnych oraz półrocznym).

II kw. 2020 r., najbardziej zmienny ze wszystkich kwartałów tego roku, przyniósł kolejną najwyższą wartość uruchomień kredytów hipotecznych (1,5 mld zł, wzrost o 15% kw./kw. i 18% r/r) przy wzroście udziału w rynku do niemal 16% w czerwcu z ok. 7% w rok wcześniej ale spadek nowej sprzedaży kredytów gotówkowych do poziomu 1,1 mld zł (spadek o 17% kw./kw.). Fundusze inwestycyjne zarządzane przez Millennium TFI jak również podmioty zewnętrzne odnotowały powrót napływów w maju oraz czerwcu po znaczących umorzeniach w marcu oraz w mniejszej skali w kwietniu Bankowość przedsiębiorstw była początkowo skoncentrowana na obsłudze klienta (ułatwienie usług bankowych) i ochronie (wakacje kredytowe, pośrednictwo w udzielaniu instrumentów wsparcia kredytowego m.in. z BGK/PFR). W późniejszym okresie, popyt na pożyczki pozostawał umiarkowany zarówno w grupie BM, jak i na całym rynku, przy nowej sprzedaży na poziomach niższych niż w okresie przed pandemią COVID-19, ale w niektórych obszarach działalności, takich jak faktoring, wzrost był bardziej widoczny.

Po poluzowaniu obostrzeń związanych z pandemią w czerwcu, pierwsze tygodnie III kw. 2020 r. przyniosły silne odbicie w zakresie działalności gospodarczej co przełożyło się na poprawę wolumenów transakcyjnych bankowości przedsiębiorstw i ożywienie wzrostu kredytów, a także większą aktywność klientów detalicznych. Kwartał przyniósł kontynuację wzrostu uruchomień kredytów hipotecznych do nowego rekordowego poziomu 1,8 mld zł (wzrost o 15% kw./kw.; udział rynkowy w nowej sprzedaży 14,5%) a sprzedaż pożyczek gotówkowych, choć mniej liniowa, wzrosła kw./kw. do 1,2 mld zł. Liczba aktywnych klientów cyfrowych przekroczyła 2 mln (wzrost o 27% r/r),

liczba aktywnych klientów mobilnych przekroczyła 1,6 mln (wzrost o 33%) a liczba aplikacji goodie pobranych od jej uruchomienia przekroczyła 2 mln. Do funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Millennium TFI, jak również funduszy podmiotów zewnętrznych, napływały w dalszym ciągu środki (częściowo w wyniku konwersji depozytów w Banku) przekładając się na 13% wzrost kw./kw. zarządzanych aktywach w obu kategoriach łącznie (II kw.: wzrost o 9% kw./kw.). Bankowość korporacyjna w dalszym ciągu wspierała klientów (dalsze ułatwienie dostępu do usług bankowych, między innymi wzrost udziału umów z podpisem cyfrowym, poprawę funkcjonalności platformy foreksowej czy autoryzację 3D Secure internetowych kart płatniczych, poszerzenie liczby produktów z gwarancjami BGK, wysoka liczba webinarów edukacyjnych, itd.), równocześnie jednak nastąpiło odbicie aktywności klientów, która w niektórych obszarach wróciła do poziomów „przed COVID-em”. Biznes faktoringowy wzrósł w porównaniu z odpowiednim okresem zeszłego roku (wolumeny wzrosły o 6% r/r, aktywa o 4% r/r), liczba udzielonych gwarancji i wystawionych akredytyw wzrosła o 4% kw./kw. do poziomu „przed COVID-em”, natomiast wzrost r/r w zakresie liczby transakcji powrócił do wysokiego poziomu jednocyfrowego. Popyt na kredyty pozostawał niewysoki w wyniku nadmiernej płynności (zasilanej poprzez rządowe programy antykryzysowe) i niską skłonność przedsiębiorstw do inwestowania. Korporacyjny portfel kredytowy, łącznie 18.1 mld zł (netto), zmniejszył się o 1% kw./kw. i o 1% r/r, natomiast narastająco tempo spadku (3%) było niższe niż rynku ogółem.

Obostrzenia w ramach pandemii zostały częściowo przywrócone IV kw. 2020 r. miały mniejszy wpływ na nastroje konsumentów oraz koniunkturę w sektorze przedsiębiorstw niż na wiosnę. Uruchomienia kredytów hipotecznych w ujęciu kwartalnym przekroczyły poziom 2,0 mld zł (wzrost o 19% kw./kw.) przekładając się na 6,8 mld zł w całym roku 2020 (wzrost o 57% r/r) a udział w nowej produkcji wyniósł 12,1% w kwartale oraz 12,2% całym roku 2020 (IV kw. 2019: 7,9%, 2019: 7,3%). Sprzedaż kredytów gotówkowych spadła do 1 mld zł, a w całym roku osiągnęła poziom 4,6 mld zł (-7% r/r) przekładając się na stabilny udział rynkowy na poziomie 10,7%. Liczba wydanych kart debetowych po raz pierwszy przekroczyła 3 mln, a liczba klientów cyfrowych wzrosła o 12% r/r do 2,05 mln, liczba aktywnych klientów mobilnych osiągnęła blisko 1,7 mln (wzrost o 18%). Aktywa zarządzane przez Millennium TFI oraz fundusze zewnętrzne łącznie wzrosły o 7% kw/kw do ponad 8,4 mld zł, co prawie całkowicie zrekompensowało wypływy w I kw. 2020 r. Popyt na kredyty pozostawał na obniżonym poziomie w segmencie korporacyjnym, niemniej łącznie portfel kredytowy zanotował wzrost o 1% kw./kw. (brutto), podczas gdy stopa wzrostu w ujęciu rocznym pozostawała ujemna na poz. 1%, z powodu spadku w segmencie leasing. Mimo to, poziom ten był istotnie powyżej dynamiki spadku zanotowanej przez rynek.

Wsparcie dla klientów w czasie pandemii COVID-19

W obliczu bezprecedensowego kryzysu zdrowotnego, gospodarczego i społecznego, najważniejszą sprawą dla Banku Millennium było zapewnienie bezpieczeństwa pracowników i klientów, przy utrzymaniu ciągłości i wysokiej jakości biznesu i usług. Klienci pozostali priorytetem dla Banku Millennium w czasie tego kryzysu i wdrożono szereg kompleksowych mechanizmów dla wsparcia naszych klientów indywidualnych i biznesowych.

Kluczowe rozwiązania, wdrożone na wczesnym etapie pandemii COVID-19, objęty:

Klienci detaliczni:

- Wakacje kredytowe - czasowe odroczenie rat kapitałowych i odsetkowych
- Bezdotykowe transakcje kartowe do 100 zł bez zatwierdzenia numerem PIN
- Większość transakcji można dokonać bezpiecznie i zdalnie z domu
- Założenie ROR w pełni online z wykorzystaniem selfie
- Dedykowana komunikacja w serwisie i na banerach, w portalu

Mikroprzedsiębiorstwa i klienci korporacyjni:

- Wnioskowanie o wsparcie finansowe PFR (dotacja z możliwością umorzenia) w Millenecie dla mikroprzedsiębiorstw i MŚP

- Czasowe zawieszenie rat kredytu, w tym faktoring, leasing i karty obciążeniowe dla wszystkich przedsiębiorstw
- Szybki i uproszczony tryb odnowienia kredytu dla MŚP i dużych przedsiębiorstw
- Gwarancje BGK na nowych, korzystniejszych warunkach dla mikroprzedsiębiorstw i MŚP (gwarancja de minimis)
- Wprowadzenie kredytów, wspomaganych przez Fundusz Gwarancji Płynnościowych BGK, dla średnich i dużych przedsiębiorstw
- Zdalne podpisywanie wszystkich umów dla MŚP i dużych przedsiębiorstw

W późniejszym okresie Bank kontynuował ułatwianie wielokanałowego dostępu do swoich usług i produktów i ograniczania dokumentów papierowych. Została wprowadzona autoryzacja mobilna części transakcji w oddziałach. Uruchomiona została nowa wersja aplikacji mobilnej, oferująca opcję śledzenia statusu wniosku o kredyt hipoteczny. Funkcjonalność ta będzie również dostępna w Millenecie. W ramach usługi Finanse 360° w dalszym ciągu zwiększano liczbę dodawanych banków zewnętrznych, podczas gdy proces wnioskowania o pożyczkę gotówkową został usprawniony przez wprowadzenie loginu do innego banku w celu potwierdzenia przychodów wnioskującego. Bank zapewnił również dostęp do platformy PUE ZUS z Millenetu, oferując swoim klientom alternatywny sposób uzyskania bonu turystycznego oferowanego przez rząd.

Wzrost popularności zdalnych kanałów dostępu i bardzo ułatwiony dostęp online do usług bankowych, który został przyspieszony przez wybuch pandemii, wyrażały się dużo wyższą liczbą logowań do strony internetowej (Millenet) i korzystania z mobilnego dostępu, wyższą liczbą przelewów elektronicznych oraz transakcji e-commerce za pomocą karty lub wyższym udziałem kanałów cyfrowych w produkcji pożyczek gotówkowych oraz kredytów w rachunku bieżącym. Równocześnie liczba zgłoszeń telefonicznych/e-maili do centrum obsługi klienta obniżyła się ze szczytu w kwietniu/maju do poziomu „sprzed COVID-u”.

W ramach wsparcia klientów Grupa BM wdrożyła program moratoriów kredytowych. Napływ wniosków o wakacje kredytowe uległ znacznemu spowolnieniu po okresie szczytowym pod koniec marca/na początku kwietnia oraz w czerwcu kiedy część klientów detalicznych skorzystała z możliwości przedłużenia wakacji kredytowych do 6 miesięcy. Na koniec czerwca kredyty z aktywnymi i zatwierdzonymi wakacjami kredytowymi stanowiły ok. 10% portfela kredytowego ogółem, nieco poniżej 12% portfela detalicznego, ok. 3% portfela korporacyjnego i ok. 12% portfela leasingowego. Na dzień 31 grudnia 2020 aktywnych było 9,367 programów „wakacji kredytowych COVID-19” dotyczących pożyczek gotówkowych i 892 aktywnych programów wakacji dot. kredytów hipotecznych, którym odpowiadały, odpowiednio, wolumeny kredytowe w wys. 267 mln zł i 250 mln zł. Publiczne moratoria kredytowe wprowadzone w czerwcu tzw. „Tarczą Antykryzysową 4.0” cieszyły się małą popularnością - jedynie 444 wniosków złożono do końca roku (saldo należne 53 mln zł). Liczba wakacji kredytowych dla klientów korporacyjnych również istotnie spadła (do ok. 50) z poziomów na koniec września a wartość kredytów z odroczonymi ekspozycjami wynosiła łącznie 44 mln zł. Jakość ekspozycji o wartości 7,6 mld zł, które podlegały moratorium kredytowym była solidna, przy czym w ok. 2,5% przypadków zanotowano opóźnienia ponad 30 dni i zidentyfikowano przesłanki naruszenia warunków umowy. Pożyczki gotówkowe były na koniec roku 2020 segmentem, w którym ta proporcja była najwyższa (5,1%), a najmniej problemów jakościowych zanotowano w segmencie złotowych kredytów hipotecznych (1,1%).

Wpływ pandemii na wyniki finansowe Grupy BM

Z perspektywy całego roku 2020 wpływ pandemii na wyniki Grupy BM był znaczący pomimo niższego niż początkowo oczekiwano negatywnego wpływu na wzrost gospodarczy i kluczowe parametry ekonomiczne, w tym zwłaszcza stopę bezrobocia. Zysk netto za 2020 rok osiągnął poziom znacznie poniżej naszych aspiracji. Sam tylko skumulowany spadek wyniku odsetkowego netto (NII) w roku 2020 w porównaniu do annualizowanego poziomu IV kw. 2019 wyniósł 223 mln zł lub 8%. Dzięki działaniom łagodzącym, negatywny wpływ obniżek stóp procentowych okazał się w rezultacie mniejszy niż wynikałoby to z naszych szacunków z II kw. 2020 (240 mln zł do 285 mln zł) niemniej jednak, *ceteris paribus*, przyniósł spadek wyniku odsetkowego w porównaniu z alternatywnym scenariuszem.

4.3. POLSKI SEKTOR BANKOWY, POZYCJA BANKU I CZYNNIKI RYZYKA

Polski sektor bankowy

Rok 2020 nierozzerwalnie będzie się kojarzył z pandemią wirusa COVID-19. Zyski sektora bankowego (segment banków komercyjnych wg. danych KNF) za pierwsze dwa miesiące roku były 48% powyżej tych w analogicznym okresie roku poprzedniego (częściowo efekt niższej składki na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków). Jednakże wybuch pandemii w marcu oraz związane z tym ograniczenia przemieszczania się i działalności gospodarczej (tzw. lockdown) oraz niepewność związana z dalszym rozwojem pandemii spowodowały iż już w marcu banki utworzyły wyprzedzająco tzw. „rezerwy Covidowe”. W rezultacie, marzec przyniósł stratę netto sektora a zysk netto za 1 kw. 2020 r. był niższy o niemal 55% r/r. Obniżki stóp procentowych przez RPP (łącznie o 140 p.b. w okresie marzec - maj) sprowadziły referencyjną stopę procentową do bezprecedensowo niskiego poziomu 0.1% i w konsekwencji spowodowały istotne pomniejszenie wyniku odsetkowego banków w kolejnych okresach. Ubytek przychodów w połączeniu z rezerwami tworzonymi na zwroty prowizji od wcześniej spłaconych kredytów konsumenckich, na ryzyko prawne związane z kredytami hipotecznymi w obcych walutach oraz generalnie podwyższony koszt ryzyka były tak poważne, iż nawet odbicie aktywności gospodarczej w miesiącach letnich oraz ostatnich miesiącach roku i wynikający z nich większy popyt na usługi i produkty bankowe nie były w stanie ich skompensować.

W wyniku zbiegu wyżej wymienionych czynników, narastająco zysk sektora bankowego za cały rok 2020 (wstępne dane wg. KNF) wyniósł nieco poniżej 7 mld zł i był 47% niższy r/r. Trendy w wynikach operacyjnych sektora istotnie się pogorszyły. Tempo wzrostu przychodów spowolniło do -4% r/r po 9%/+7%/+4% odpowiednio w całym roku 2019, styczniu 2020 r. oraz narastająco za dwa miesiące 2020 r. Wynik odsetkowy, główne źródło wzrostu przychodów w latach poprzednich, skurczył się o 3% r/r po wzroście o 10% w roku poprzednim a marża odsetkowa zawężyla się do 2,27% (narastająco za 12 miesięcy do końca listopada) z poziomu 2,63% na koniec roku 2019. Wynik z tytułu prowizji wzrósł o 12% r/r po 9% wzroście w roku poprzednim a jego udział przychodach ogółem wzrósł do 23% z 19% w roku 2019. Banki zareagowały na zapaść przychodów inicjatywami ograniczającymi koszty i w rezultacie w roku 2020 koszty operacyjne spadły o 1% r/r po 7% wzroście w roku poprzednim, pomimo istotnego wzrostu kosztów opłat na BFG, wyższego podatku bankowego czy rezerw tworzonych na zwrot prowizji od wcześniej spłaconych kredytów konsumpcyjnych. Wskaźnik koszty/dochody dla całego sektora pogorszył się jednak do poziomu 55% z 53% w roku poprzednim. Pandemia przyspieszyła proces cyfryzacji sektora skutkiem czego przyspieszył proces zamykania oddziałów oraz redukcji zatrudnienia. Na koniec listopada liczba oddziałów bankowych była o 9% niższa w porównaniu z końcem roku 2019 (w całym roku 2019 spadek o 2%) a liczna pracowników spadła o 5% (3%). Rosnąca wartość odpisów na utratę wartości (+42% r/r) była kolejną przyczyną istotnego pogorszenia się wyników sektora. Proporcja kosztu rezerw do zysku operacyjnego wyniosła 46% w porównaniu do 30% w roku 2019. ROE sektora za 12 miesięcy narastająco do listopada spadło do 3,2% z 6,73% w 2019 roku. Wg. danych KNF, w roku 2020 25 banków (87 komercyjnych i 17 spółdzielczych) wykazało łączną stratę w wysokości 1,5 mld zł a banki te łącznie miały 8,5% udziału w aktywach sektora. Z kolei, IV kw. 2020 r. prawdopodobnie, wg. szacunków analityków biur maklerskich, przyniesie bezprecedensowo wysoki (40%) udział banków odnotowujących kwartalną stratę wśród dziesięciu największych banków w Polsce.

Bilanse banków istotnie wzrosły w ciągu roku 2020 (+19% r/r), głównie za sprawą napływu depozytów. Te ostatnie z kolei w dużej części pochodziły z sektora przedsiębiorstw który za pośrednictwem banków wiosną 2020 roku otrzymał duże wsparcie płynnościowe z państwowych instytucji - PFR oraz BGK. Należności od sektora niefinansowego wzrosły od początku roku o niecały 1% (gospodarstwa domowe: +3%, przedsiębiorstwa: -4%), podczas gdy depozyty o ponad 13%, skutkiem czego nadpłynność sektora bankowego uległa dalszemu zwiększeniu. Miarą tego trendu był chociażby spadek wskaźnika kredyty/dochody do poziomu 77% z 89% na koniec roku 2019, czy wzrost wskaźników LCR/NSFR do odpowiednio 200%/+130%+ z poziomu 156%/125%.

Polski sektor bankowy utrzymywał bardzo silną pozycję kapitałową. Na koniec grudnia 2020 roku, kapitały własne banków polskich osiągnęły poziom 214 mld zł, a wskaźniki kapitałowe poprawiły się dalej, pomimo rekordowych poziomów na koniec roku 2019 (łączny wskaźnik kapitałowy - TCR - 20,5% na koniec września z 19,0% a wskaźnik Tier 1 18,4% z 17,0%). W grudniu KNF opublikował rekomendację co do polityki dywidendowej banków komercyjnych w roku 2021 w której poinformował iż uznaje za konieczne wstrzymanie przez banki wypłaty dywidendy w pierwszym półroczu 2021 r., a stanowisko KNF w sprawie polityki dywidendowej w drugiej połowie 2021 r. będzie przedstawione po dokonaniu analizy sytuacji finansowej sektora w pierwszym półroczu.

2019 rok przyniósł kontynuację procesów koncentracji oraz konsolidacji sektora. Na koniec listopada, udział 5 największych banków w aktywach ogółem całego sektora wynosił 55% w porównaniu do 50% na koniec roku 2019, a ich udział w wyniku netto odpowiednio 87% wobec 76%. Liczba banków komercyjnych spadła do 29 z 30 na koniec roku 2019 po objęciu w dniu 31 grudnia 2020 r. Idea Banku procedurą przymusowej restrukturyzacji oraz przejęciu znaczącej części jego bilansu przez Pekao S.A. w dniu 3 stycznia 2021.

Pozycja Banku oraz Grupy BM

Na koniec 2020 roku Bank Millennium znajdował się na 7 miejscu wśród największych banków komercyjnych w Polsce wg aktywów ogółem i depozytów. Udział Banku w depozytach wynosił 5,3% (6,0% na koniec roku 2019), a w kredytach 6,1% (5,7%). Grupa Banku Millennium utrzymywała relatywnie silniejszą pozycję w segmencie gospodarstw domowych (kredyty 8,0% wobec 7,7% na koniec roku 2019, depozyty odpowiednio 6,7% i 7,2%), w szczególności w kredytach hipotecznych (8,6% wobec 8,3% na koniec roku poprzedniego), niehipotecznych (8,6% wobec 8,2% odpowiednio) czy transakcjach dokonanych kartami (7,8% w III kw. 2020 r wobec 7,6% na koniec roku 2019). W segmencie przedsiębiorstw, gdzie Grupa posiada mniejszy udział niż w segmencie detalicznym (3,2% w depozytach i 4,2% w kredytach), ponadprzeciętną pozycję Grupa utrzymuje tradycyjnie w produktach faktoringowych. Grupa prowadzi dystrybucję swoich produktów i usług poprzez sieć 702 placówek (własne oraz franczyzowe), a także kanałami elektronicznymi w tym poprzez bankomaty, Internet, aplikacje telefoniczne i mobilne.

Czynniki niepewności makroekonomicznej dla gospodarki i Grupy Banku Millennium

W 4 kw. 2020 r. i na początku 2021 r. główny czynnik ryzyka dla gospodarki i Grupy Banku Millennium wskazywany w poprzednich raportach, tj. silne rozprzestrzenianie się pandemii COVID-19 oraz wprowadzenia nowych obostrzeń materializował się.

W ocenie Banku najważniejszym czynnikiem ryzyka pozostaje rozwój pandemii COVID-19 skutkujący utrzymywaniem przez długi czas ograniczeń administracyjnych w kraju, jak i u najważniejszych partnerów handlowych Polski. Wydaje się jednak, że gospodarki coraz lepiej funkcjonują w warunkach obostrzeń. Gorszy od oczekiwań rozwój sytuacji makroekonomicznej wpłynąłby na Grupę BM poprzez:

- silniejszy wzrost bezrobocia i spadek dochodów gospodarstw domowych, co ograniczałoby popyt na produkty bankowe. Natomiast pogorszenie perspektyw gospodarczych i brak odbudowy inwestycji firm oddziaływałoby na obniżony popyt przedsiębiorstw na kredyty inwestycyjne;
- silniejsze od oczekiwań pogorszenie sytuacji dochodowej gospodarstw domowych oraz przedsiębiorstw mogłoby przełożyć się na spadek jakości portfela kredytowego Grupy BM;
- zwiększenie niepewności na rynkach finansowych oraz kolejne interwencje banku centralnego na rynku walutowym skutkujące m.in. deprecjacją złotego. Powiększałoby to koszty finansowania w walutach obcych oraz wartość wymaganych zabezpieczeń, a także podniosłoby wartość w złotych zadłużenia w walutach obcych, co potencjalnie wpłynęłoby na spłaty zobowiązań wobec Grupy BM przez gospodarstwa domowe i przedsiębiorstwa. Zwiększyłaby ona również potencjalne straty w przypadku niekorzystnych wyroków dotyczących walutowych kredytów hipotecznych;

- kolejne obniżki stóp procentowych w Polsce, które dodatkowo zmniejszyłyby przychody Grupy.

Istnieją również szanse, że w 2021 r. sytuacja gospodarcza będzie bardziej korzystna niż w obecnym scenariuszu bazowym Banku. Obejmowałyby one przede wszystkim mniejszą skalę zachorowań na COVID-19 oraz szybki rozwój zbiorowej odporności dzięki sprawnej realizacji programu szczepień. Wyższemu od prognoz Banku wzrostowi gospodarczemu sprzyjałaby większa skala luzowania fiskalnego zarówno w kraju, jak i za granicą, mających na celu złagodzenie skutków gospodarczych pandemii, zwłaszcza wcześniejsze od założeń wdrożenie Planu odbudowy po pandemii Unii Europejskiej, którego Polska będzie jednym z największych beneficjentów. Skuteczna realizacja tych działań pomogłaby zapobiec wystąpieniu powyższych głównych negatywnych czynników niepewności lub złagodzić ich wpływ na rezultaty Grupy BM.

Inne czynniki ryzyka

Mimo poprawiających się perspektyw dla gospodarki Polski i sektora bankowego na 2021 rok, istnieją potencjalne ryzyka, które jeśli się zmaterializują, mogą w nadchodzącym roku mieć istotny wpływ na działalność i wyniki polskiego sektora bankowego (w tym Banku Millennium):

- Wolniejsza niż oczekiwana poprawa wzrostu gospodarczego na świecie w wyniku wolniejszego niż oczekiwany spadku wpływu pandemii koronawirusa, powrotu trendów protekcjonistycznych w handlu światowym oraz pogarszających się nastrojów w gospodarce światowej. Ze względu na powiązania w ramach globalnych łańcuchów produkcyjnych, takie wydarzenia w otoczeniu zewnętrznym mogą mieć negatywny wpływ na polski eksport, a tym samym na sytuację dochodową krajowych przedsiębiorstw i gospodarstw domowych.
- Wzrost oczekiwań inflacyjnych gospodarstw domowych mógłby istotnie zwiększyć oczekiwania płacowe i nakręcić spiralę wynagrodzenia-inflacja. Wysoka inflacja zmniejszałaby siłę nabywczą konsumentów, co ograniczałoby aktywność gospodarczą. Efekt ten byłby jeszcze spotęgowany przez podniesienie przez władze monetarne stóp procentowych.
- Niepewność związana z dalszym wpływem koronawirusa na gospodarkę Polski oraz światową oraz tempa oraz skuteczności uzyskiwania odporności populacyjnej mogą mieć bezpośredni wpływ na tempo odbudowy wzrostu gospodarczego, a efektywność rządowych programów wsparcia dla branż/przedsiębiorstw/przedsiębiorców najbardziej dotkniętych pandemią a także tempo poluzowywania/znoszenia restrykcji, mogą z kolei może mieć pośredni oraz bezpośredni wpływ na popyt na produkty/usługi bankowe oraz jakość portfeli kredytowych banków w tym Grupy BM (szczegółowe informacje opisane są w dalszej części niniejszego sprawozdania).
- Ryzyko związane z bezprecedensowo niskimi stopami procentowymi. Po obniżce przez RPP bazowej stopy procentowej do poziomu 0.1%, znacznemu obniżeniu uległy przychody odsetkowe sektora, w tym Banku Millennium. Banki częściowo zneutralizowały niższy poziom przychodów obniżkami oprocentowania depozytów, jednakże całkowity wpływ obniżek na rentowność sektora, w tym Grupy BM, w roku 2020 był negatywny oraz znaczący. W scenariuszu dalszego utrzymywania się bazowej stopy procentowej na obecnym niskim poziomie (scenariusz bazowy Banku), skompensowanie ubytku przychodów będzie możliwe dopiero w średnim okresie przy założeniu odbudowania popytu na kredyty bankowe. Dodatkowo, banki, w tym Grupa BM, podejmują działania dostosowawcze po stronie kosztów, jednakże ich wpływ na wyniki będzie prawdopodobnie rozłożony w czasie, a rentowność sektora, w tym także Grupy BM, pozostanie pod presją.
- Ryzyko prawne walutowych kredytów hipotecznych. Na dzień 31 grudnia 2020 r. Bank miał 5 018 umów kredytowych i dodatkowo 496 umów kredytowych z byłego Euro Banku (98% umów kredytowych przed sądem pierwszej instancji oraz 2% umów kredytowych przed sądem drugiej instancji) będących przedmiotem prowadzonych obecnie indywidualnych sporów sądowych (z wyłączeniem roszczeń wniesionych przez bank przeciw klientom, tzn. spraw windykacyjnych) dotyczących klauzul indeksacyjnych w walutowych kredytach hipotecznych z całkowitą wartością roszczeń wniesionych przez powodów wynoszącą 562,4 mln zł oraz 34,3 mln CHF (portfel Banku Millennium: 508,2 mln zł i 33,4 mln zł oraz portfel byłego Euro Banku: 54,1 mln zł i 0,9 mln CHF). Pozostająca do spłaty kwota umów kredytowych w ramach poszczególnych spraw sądowych na dzień 31.12.2020 r. wyniosła 1 794 mln zł.

Do 31.12.2020 r. ostatecznie rozstrzygnięto jedynie 69 spraw (49 dotyczyło roszczeń złożonych przez klientów przeciwko bankowi, a 20 roszczeń złożonych przez bank przeciwko klientom, tj. spraw windykacyjnych).

Roszczenia sformułowane przez klientów w poszczególnych sprawach dotyczą głównie uznania nieważności umowy lub zwrotu rzekomo nienależnego świadczenia z powodu abuzywnego charakteru klauzul indeksacyjnych. Natarczywa kampania reklamowa obserwowana w domenie publicznej może doprowadzić do wzrostu liczby spraw sądowych.

Bank jest poza tym stroną pozwu zbiorowego, którego przedmiotem jest ustalenie odpowiedzialności Banku z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia się w związku z zawartymi walutowymi kredytami hipotecznymi. Nie jest to spór o zapłatę. Orzeczenie w tych postępowaniach nie przyzna członkom grupy żadnych kwot. Liczba umów kredytowych objęta tymi postępowaniami wynosi 3 281. Na obecnym etapie skład grupy został ustalony i potwierdzony przez sąd. Postępowanie weszło w fazę merytorycznego rozpatrywania. 11 sierpnia 2020 r. powód złożył wniosek o udzielenie zabezpieczenia w celu zabezpieczenia roszczeń przeciwko Bankowi. W orzeczeniu z 18 sierpnia 2020 r. oddalono wniosek o udzielenie zabezpieczenia roszczenia. 26 października 2020 r. powód złożył jeszcze jeden wniosek o przyznanie środków tymczasowych w celu zabezpieczenia roszczeń przeciwko Bankowi dotyczących dwóch członków grupy. Orzeczeniem z dnia 6 listopada 2020 r. wniosek został oddalony. Orzeczenie sądu oddalające wniosek o zastosowanie środków tymczasowych z uzasadnieniem nie zostało jeszcze doręczone. W trakcie posiedzenia w dniu 26 października 2020 r. sąd przeprowadził przesłuchanie stanowisk stron, a następnie odroczył posiedzenie bez wyznaczania następnego terminu. Pozostająca do spłaty kwota umów kredytowych w ramach pozwu zbiorowego wyniosła 1 000 mln zł na dzień 31.12.2020 r.

Bank w dalszym ciągu jest otwarty na osiągnięcie polubownych rozwiązań z klientami na warunkach wynegocjowanych. Bank Millennium podejmuje szereg działań na różnych poziomach, wobec różnych interesariuszy, w celu zmniejszenia ryzyka prawnego i ryzyka sporu sądowego w zakresie portfela walutowych kredytów hipotecznych. Bank jest otwarty na indywidualne negocjowanie korzystnych warunków przedterminowej spłaty (częściowej lub całkowitej) lub przewalutowania kredytów na PLN. Z drugiej strony Bank będzie nadal podejmować wszelkie możliwe działania w celu obrony swoich interesów w sądach, jednocześnie będąc otwartym na porozumienie z klientami w sądzie na rozsądnych warunkach. Już teraz Bank osiągnął ugodę z 117 kredytobiorcami, którzy uczestniczyli w pozwie zbiorowym.

Z danych ZBP (Związek Banków Polskich) zebranych od wszystkich banków posiadających walutowe kredyty hipoteczne wynika, że znaczna większość sporów była prawomocnie korzystnie rozstrzygana dla banków do 2019 r. Jednakże, po wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) wydanym 3 października 2019 r. (Sprawa C-260/18) proporcje zmieniły się na niekorzyść i w większości przypadków banki przegrywały sprawy w sądach.

Zważywszy na zwiększone ryzyko prawne związane z walutowymi kredytami hipotecznymi, w roku 2019 r. Bank Millennium utworzył rezerwę w wys. 223 mln zł, a w roku 2020 r. w wys. 713 mln zł obejmującą 677 mln zł na ryzyko prawne portfela kredytów udzielonych przez Bank Millennium oraz w wysokości 36,4 mln zł na ryzyko prawne portfela kredytów udzielonych przez były Euro Bank. Metodologia opracowana przez Bank opiera się na następujących głównych parametrach: (1) liczbie aktualnych (w tym pozwów zbiorowych) oraz potencjalnych przyszłych spraw sądowych, które pojawiają się w określonym (trzyletnim) horyzoncie czasowym; (2) kwocie potencjalnej straty Banku w razie określonego wyroku sądu (uwzględniono trzy niekorzystne scenariusze wyroków); oraz (3) prawdopodobieństwie uzyskania określonego wyroku sądu obliczonym na podstawie statystyk orzeczeń sektora bankowego w Polsce oraz uzyskanych opinii prawnych. Wahania poziomu rezerw lub określonych strat zależeć będą od ostatecznych (prawomocnych) decyzji sądów w każdej sprawie oraz od liczby spraw sądowych.

Na dzień 31 grudnia 2020 r. bilansowa wartość rezerw utworzonych na ryzyko prawne walutowych kredytów hipotecznych z portfela udzielonego przez Bank Millennium wyniosła 924 mln zł, zaś w przypadku portfela udzielonego przez były Euro Bank 36,4 mln zł. Ryzyko prawne portfela b. Euro Banku jest w pełni pokryte Umową Ubezpieczeniową z Societe Generale.

Bank przeanalizował wrażliwość metodologii obliczania rezerw, w przypadku której zmiana parametrów wpłynęłaby na wartość szacowanej straty związanej z ryzykiem prawnym sporu:

Parametr	Scenariusz	Wpływ na stratę w wyniku ryzyka prawnego związanego z portfelem kredytów hipotecznych w walutach wymienialnych
Zmiana w liczbie sporów sądowych	Dodatkowo 1 p.p. aktywnych klientów składa pozew sądowy przeciwko Bankowi	33 mln zł
Zmiana prawdopodobieństwa wygrania sprawy	Prawdopodobieństwo, że Bank wygra sprawę, jest niższe o 1 p.p.	25 mln zł

Wyrok TSUE z dnia 3 października 2019 r. w sprawie C-260/18 dotyczy jedynie sytuacji, w której sąd krajowy uznał wcześniej, że warunek umowy ma charakter abuzywny. Wyłączną prerogatywą sądów krajowych jest ocena, w trakcie postępowania sądowego, czy dany warunek umowy może być uważany za abuzywny w danych okolicznościach sprawy. Można racjonalnie założyć, że kwestie prawne odnoszące się do walutowych kredytów hipotecznych będą dalej badane przez sądy krajowe w ramach rozpatrywanych sporów, co mogłoby doprowadzić do pojawienia się dalszych interpretacji, które byłyby istotne dla oceny ryzyka związanych z przedmiotowymi postępowaniami. Okoliczność ta wskazuje na potrzebę stałej analizy tych spraw. Kolejne wnioski o wyjaśnienie i orzeczenie skierowane do TSUE i polskiego Sądu Najwyższego zostały już złożone i mogą być dalej składane, co może mieć wpływ na wynik spraw sądowych.

W tym kontekście, biorąc pod uwagę ostatnią niekorzystną ewolucję w orzecznictwie w zakresie walutowych kredytów hipotecznych, Bank będzie musiał regularnie dokonywać oceny i być może konieczne będzie dalsze zwiększanie salda rezerw dedykowanych na spory sądowe, w przypadku kontynuacji tego trendu.

Unieważnienie umów kredytowych Banku Millennium będących w chwili obecnej przedmiotem pozwów indywidualnych i zbiorowych mogłoby pociągać za sobą koszt brutto (przed opodatkowaniem) do 2 385 mln zł.

29 stycznia 2021 r. opublikowano zbiór pytań, z którymi Pierwsza Prezes Sądu Najwyższego zwróciła się do Izby Cywilnej SN w pełnym składzie, co może mieć istotne konsekwencje w zakresie wyjaśnienia istotnych aspektów orzeczeń sądowych i ich konsekwencji. Izba Cywilną Sądu Najwyższego poproszono o odpowiedź na pytania na temat kluczowych spraw dotyczących umów walutowych kredytów hipotecznych: (i) czy jest dopuszczalne zastąpienie - przepisami prawnymi lub normą zwyczajową - abuzywnych przepisów umowy odnoszących się do ustalania kursu walutowego; ponadto (ii) czy w przypadku niemożności ustalenia kursu walutowego waluty obcej w umowie kredytu indeksowanego/denominowanego - jest dopuszczalne, by umowa była ważna w pozostałym zakresie; jak również (iii) czy w przypadku nieważności kredytu CHF, stosowałaby się teoria salda (powstaje pojedyncze roszczenie które odpowiada różnicy roszczenia banku i roszczenia klienta) lub teoria dwóch kondycji (odrębnie roszczenie banku i roszczenie klienta, które powinny zostać rozstrzygnięte odrębnie). Sąd Najwyższy poproszono również o odpowiedź na pytanie (iv) od którego momentu rozpoczyna bieg okres przedawnienia w przypadku roszczenia banku o spłatę kwot wypłaconych jako kredyt i (v) czy banki oraz konsumenci mogą otrzymać wynagrodzenie za wykorzystanie swoich środków pieniężnych przez drugą stronę. Termin posiedzenia Sądu Najwyższego wyznaczono na 25 marca 2021 r. Bank we właściwym czasie dokona oceny implikacji potencjalnych decyzji Sądu Najwyższego dla poziomu rezerw na ryzyko prawne.

W dniu 8 grudnia 2020 roku p. Jacek Jastrzębski, przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego (KNF), zaproponował wprowadzenie rozwiązania „sektorowego” w kwestii ryzyka związanego z walutowymi kredytami hipotecznymi dla całego sektora. Rozwiązanie polegałoby na oferowaniu przez banki swoim klientom możliwości dobrowolnego przystępowania do układów, na podstawie których klient zawierałby z bankiem ugodę, tak jakby jego kredyt od samego początku był kredytem złotowym oprocentowanym za pomocą odpowiedniej stopy WIBOR powiększonej o marżę historycznie stosowaną do takiego kredytu.

Po tym publicznym ogłoszeniu propozycja stała się przedmiotem konsultacji pomiędzy bankami; konsultacje były prowadzone pod auspicjami KNF i Związku Banków Polskich. Ogólnie rzecz biorąc, banki oceniały warunki, w których takie rozwiązanie można by wdrożyć, oraz jego dalsze skutki.

Zdaniem Zarządu Banku ważnymi aspektami, które należy uwzględnić przy podejmowaniu decyzji o potencjalnym wdrożeniu takiego programu, są: a) korzystna opinia lub przynajmniej brak sprzeciwu ze strony istotnych instytucji publicznych; b) wsparcie jego realizacji przez Narodowy Bank Polski; c) poziom pewności prawnej umów dotyczących ugody, które byłyby podpisane z kredytobiorcami; d) poziom wpływu finansowego przed i po opodatkowaniu; e) konsekwencje kapitałowe, w tym korekty regulacyjne poziomu wymogów kapitałowych związanych z walutowymi kredytami hipotecznymi.

Na czas publikacji niniejszego raportu ani Zarząd ani inny organ stanowiący Banku nie podjął jakiegokolwiek decyzji dotyczącej wdrożenia niniejszego programu. Jeżeli/kiedy będzie gotowa rekomendacja dotycząca programu, Zarząd przedłoży ją Radzie Nadzorczej oraz Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszy biorąc pod uwagę istotność takiej decyzji oraz jej implikacji.

Zgodnie z wstępnymi obliczeniami wdrożenie rozwiązania, w którym kredyty byłyby dobrowolnie przewalutowane na złote, tak jak gdyby od początku były kredytami złotowymi oprocentowanymi na podstawie odpowiedniej stopy WIBOR powiększonej o marżę historycznie stosowaną do takich kredytów, mogłoby prowadzić do strat wynikających z przewalutowania takich kredytów (gdyby przewalutowaniem był objęty cały obecny portfel) z wpływem brutto (przed opodatkowaniem) między 4,100 mln zł a 5,100 mln zł (nieaudytowane). Skutki mogą ulec znacznej zmianie w przypadku zmian kursu walutowego i różnych założeń. Wpływ na kapitał można by częściowo zamortyzować i złagodzić poprzez połączenie istniejącej nadwyżki kapitału ponad obecne wymogi minimalne, redukcję aktywów ważonych ryzykiem oraz zmniejszenie lub wyeliminowanie bufora Filaru 2. Powyższy skutek byłby istotnie większy niż szacowany wpływ pomiędzy 500 mln zł a 600 mln zł (nieaudytowane) w scenariuszu zastąpienia kursu stosowanego w kontraktach średnim kursem NBP. Należy wreszcie nadmienić, że na 31.12.2020. Bank musiał utrzymywać dodatkowe fundusze własne na pokrycie dodatkowych wymogów kapitałowych w związku z ryzykiem portfela walutowych kredytów hipotecznych (bufor walutowy Filaru II) w wysokości 3.41 p.p. (3.36 p.p. na poziomie Grupy), z których część została alokowana na ryzyko operacyjne/prawne.

Z uwagi na złożoność spraw sądowych i niepewność co do ich wyniku, jak również potencjalne wdrożenie rozwiązania Przewodniczącego KNF lub potencjalne orzeczenia Sądu Najwyższego, trudno jest wiarygodnie oszacować potencjalny wpływ tak różnych rezultatów i ich interakcji na dzień publikacji sprawozdań finansowych.

- Ryzyko zwiększenia rezerw na pokrycie zwrotu prowizji w pożyczkach gotówkowych w przypadku ich wcześniejszej spłaty. W dniu 11 września 2019 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzekł w sprawie Lexitor przeciwko SKOK Stefczyka, Santander Consumer Bank i mBank (sprawa C 383/18), w której stwierdził, że konsument ma prawo żądać zmniejszenia całkowitej kwoty kosztów pożyczki na którą składają się odsetki i koszty przypadające na pozostały okres obowiązywania umowy w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu. Biorąc pod uwagę ten werdykt, w roku 2019 Grupa Banku Millennium utworzyła rezerwę w wysokości 66,4 mln zł (w ciężar dochodów odsetkowych netto i pozostałych kosztów operacyjnych), na potencjalne zwroty dla klientów. W roku 2020 rezerwa ta została zwiększona o kwotę 142 mln zł. Rezerwa została oszacowana na podstawie maksymalnej kwoty potencjalnych zwrotów i prawdopodobieństwa dokonania płatności.
- Ryzyko zwiększenia kosztów finansowania Grupy z powodu konieczności emisji instrumentów spełniających wymagania MREL. Decyzja Bankowego Funduszu Gwarancyjnego z dn. 26 marca 2020 r. o przesunięciu o jeden rok terminu pełnego wdrożenia wymogów MREL oraz o braku obowiązku osiągnięcia poziomu pośredniego w roku 2020, zapewniła Bankowi więcej czasu na dokonanie oceny nowych wymogów oraz elastyczność w zakresie ich osiągnięcia. Dodatkowo czasowe obniżenie bufora ryzyka systemowego do 0% z 3% również zmniejszyło przyszły poziom wymogów MREL. W ramach wypełniania i utrzymywania przez Grupę wymogu MREL, w przyszłości możliwa jest jednak konieczność emisji instrumentów kwalifikowalnych, co może spowodować zwiększenie kosztów finansowania.

- Ryzyko zmniejszenia się sieci placówek franczyzowych. Sieć placówek franczyzowych skokowo powiększyła sieć dystrybucji Banku w roku 2019 wraz z przejęciem Euro Banku i jej wielkość pozostawała od tego czasu praktycznie niezmieniona. Na koniec roku 2020, Bank zaproponował franczyzobiorcom zmiany warunków współpracy odzwierciedlające nowe realia rynkowe, w tym obniżkę stóp procentowych do bezprecedensowo niskiego poziomu. Na chwilę obecną partnerzy franczyzowi zarządzający niemal 90% oddziałów z Bankiem umowy współpracy na nowych warunkach.
- Ryzyko informatyczne (cyber-risk) jest jednym z najwyższej sklasyfikowanych zagrożeń, przed którym stoją banki na całym świecie, i polski rynek bankowy nie jest żadnym wyjątkiem. Szybki rozwój nowych technologii, cyfryzacja gospodarki i coraz bardziej wyrafinowane cyberataki czynią ryzyko informatyczne prawdopodobnie stale obecnym czynnikiem ryzyka, na ograniczenie którego banki będą musiały w przyszłości przeznaczać coraz większe zasoby.
- Otoczenie regulacyjne pozostaje dużym wyzwaniem dla sektora bankowego. Nie można wykluczyć dalszego zaostrzania istniejących zasad, oraz wprowadzania nowych, przez nadzór europejski lub krajowy.
- Konkurencja w sektorze usług finansowych staje się coraz bardziej intensywna. Choć historycznie rzecz biorąc banki musiały walczyć głównie z zagrożeniami ze strony swoich „rówieśników”, rozluźnienie dostępu do danych klienta wynikające z wprowadzonej dyrektywy PSD2 przyspiesza proces potencjalnego wchodzenia na rynek firm typu *bigtech* i *fintech*. Co więcej, jest prawdopodobne, że przebiegająca obecnie konsolidacja krajowego rynku bankowego doprowadzi do wzrostu presji konkurencyjnych w dalszej perspektywie. W wyniku tego duże podmioty prawdopodobnie skorzystają na korzyściach płynących z dużej skali i odbędzie się to kosztem małych banków. Innym czynnikiem ryzyka, który warto podkreślić, jest coraz większy w sektorze udział banków będących własnością państwa lub kontrolowanych przez państwo.

Pozostałe czynniki ryzyka są szczegółowo przedstawione w dalszej części raportu.

4.4. STRATEGIA ORAZ PERSPEKTYWY ROZWOJU BIZNESU

Zmiany otoczenia gospodarczego, bezprecedensowe w swojej skali, spowodowane wybuchem pandemii COVID-19 na początku 2020 roku, w połączeniu z dynamicznymi zmianami zachowań klientów doprowadziły do gwałtownego wzrostu liczby wyzwań, przed którymi stają banki, ograniczyły przewidywalność a także zwiększyły niepewność do wyjątkowego poziomu. W tej sytuacji, Grupa BM podjęła decyzję o przedłużeniu strategii na lata 2018-20 o dodatkowy rok i o przygotowaniu nowej na lata 2022-2024.

Perspektywy rozwoju w 2021 roku

Celem Banku jest odbudowa porównywalnych wyników operacyjnych, które uległy ograniczeniu w wyniku kryzysu COVID-19 oraz jego pośrednich i bezpośrednich konsekwencji w terminie od 1.5 do 2 lat. Zamierzamy osiągnąć ten cel poprzez finalizację obecnego programu ograniczenia kosztów, wprowadzenie nowych programów poprawy sprawności operacyjnej oraz poprawę wyników biznesowych poprzez wdrożenie poprawionej polityki cenowej i wzrost sprzedaży produktów kluczowych.

W 2021 roku Bank będzie dalej koncentrować się na dążeniu do poprawy sprawności operacyjnej poprzez restrukturyzację procesów, automatyzację, standaryzację i uproszczenie procesów. Zamierzamy jeszcze bardziej ograniczyć sieć oddziałów, dalej utrzymywać koszty pod silną kontrolą pomimo wyższych kosztów prawnych i IT, aby uzyskać wskaźnik koszty/dochody na poz. 47% oraz przyjmując za cel ok. 40% w średnim okresie w porównaniu do 49% w roku 2020.

Pracujemy nad osiągnięciem pełnej cyfryzacji proaktywnie realizując migrację klientów na platformę cyfrową mając za cel przekroczenie 80% udziału klientów cyfrowych do końca 2021 roku.

Zamierzamy utrzymać tempo pozyskiwania nowych klientów w oparciu o jakość obsługi i wysoki wskaźnik NPS. W obszarze detalu zamierzamy zwiększyć portfel aktywnych klientów w oparciu o cyfrową akwizycję klientów, kanał sieci franczyzowej oraz mini oddziałów. Mamy aspirację osiągnięcia wzrostu sprzedaży pożyczek gotówkowych dwucyfrowo w ujęciu procentowym oraz wzrostu sprzedaży kredytów hipotecznych, koncentrując jednocześnie naszą uwagę na zwiększaniu dochodów prowizyjnych. Zamierzamy maksymalizować sprzedaż i wolumeny w obszarze funduszy inwestycyjnych by osiągnąć nasz naturalny udział w rynku na poz. 7% w średnim okresie. W obszarze bankowości przedsiębiorstw planujemy skoncentrować działania na istniejących zaangażowaniach i przy aktywnym podejściu do nowych klientów w sektorach o niskim i średnim poziomie ryzyka osiągnąć wzrost portfela o ponad 1 mld zł uwzględniając leasing i factoring. W obszarze leasingu planujemy przywrócić produkcję do poziomu z 2019 roku (3,5 mld zł) z poziomu 2,5 mld zł w roku 2020. Cały wzrost akcji kredytowej, zarówno w detalu, jak i w obszarze bankowości przedsiębiorstw, musi zostać zrealizowany przy utrzymaniu kosztu ryzyka na portfelu poniżej 80 punktów bazowych oraz przy ostrożnościowym monitoringu ewolucji zachodzącej w gospodarce w wyniku COVID-19. Planujemy utrzymać wskaźnik NPE poniżej progu 5,0% (4,9% na koniec roku 2020).

Zgodnie z naszym Raportem Bieżącym nr 2/2021 z 20 stycznia 2021r., Zarząd Banku zobowiązał się do pojęcia działań mających na celu wstrzymanie wypłaty dywidendy w pierwszej połowie 2021 roku (w tym niepodzielonych zysków z lat poprzednich), aby zapewnić spełnienie zaleceń KNF, które Bank otrzymał. Rada Nadzorcza Banku również podjęła takie zobowiązanie.

Grupa Banku Millennium zakłada również iż w roku 2021 operacyjną działalność rozpocznie Millennium Bank Hipoteczny co umożliwi rozpoczęcie transferu portfela kredytów hipotecznych oraz emisji listów zastawnych.

5. SYTUACJA FINANSOWA

5.1. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Przychody operacyjne Grupy (mln zł)	2020	2019	Zmiana r/r
Wynik z tytułu odsetek*	2 583,1	2 499,4	3,3%
Wynik z tytułu prowizji	746,1	699,2	6,7%
Wynik na działalności podstawowej	3 329,1	3 198,5	4,1%
Pozostałe przychody poza odsetkowe **	248,7	273,0	-8,9%
Przychody operacyjne ogółem **	3 577,8	3 471,5	3,1%

(*) Dane pro-forma: Wynik z odsetek obejmuje marżę na wszystkich instrumentach pochodnych. Począwszy od 1 stycznia 2006 r. Bank stosuje zasady rachunkowości zabezpieczeń. Od tego dnia marża z tych operacji jest uwzględniana w wyniku z tytułu odsetek. Jednakże, ponieważ rachunkowość zabezpieczeń nie obejmuje całości portfela denominowanego w walutach obcych, Bank przedstawia dane w układzie pro-forma, w którym całość marży na instrumentach pochodnych jest ujmowana w wyniku z tytułu odsetek, podczas gdy rachunkowo część tej marży (34.5 mln zł w 2020 r. oraz 62.5 mln zł w 2019 r.) jest uwzględniona w pozostałych przychodach poza odsetkowymi. W opinii Banku takie podejście umożliwia lepsze zrozumienie rzeczywistych zmian tej pozycji z ekonomicznego punktu widzenia.

(**) Z wyłączeniem korekty do wartości godziwej portfela kredytowego (-42.9 mln zł w 2020 r. oraz -23.4 mln zł w 2019 r.), która została przeniesiona do kosztów ryzyka w układzie pro-forma

Wynik z tytułu odsetek (pro-forma) w 2020 r. wyniósł 2 583 mln zł i wzrósł o 3% w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego. Wzrost ten był wspierany przychodami z operacji z klientami przejętego Euro Banku, co umożliwiło skompensowanie negatywnego wpływu spadku rynkowych stóp procentowych w przeważającej części 2020 roku. Marża odsetkowa netto (do średnich aktywów odsetkowych) (NIM) w całym roku 2020 osiągnęła 2,61%, i była o 17 punktów bazowych niższa niż w 2019 r. IV kw. 2020 r. pokazał odwrócenie negatywnego trendu w zakresie marży i średni poziom NIM lekko wzrósł o 4 punkty bazowe w stosunku do poprzedniego kwartału do poziomu 2,53%. Spadek marży wynikał z bezprecedensowych cięć stóp procentowych przez RPP (obniżka o 140 punktów bazowych w okresie od marca do maja) i wpłynął na maksymalną stopę procentową (obniżka o 280 punktów bazowych z 10% do 7,2%). Wysoka koncentracja tych cięć i ich natychmiastowy wpływ na dochód na aktywach odsetkowych (zwłaszcza kredytach konsumpcyjnych) wzmocnił oddziaływanie w krótkim okresie ze względu na czas, potrzebny bankowi na przeprowadzenie odpowiedniej korekty swoich kosztów finansowania (depozytów). Nadto, w porównaniu z poprzednim rokiem, spadek marży odsetkowej wynikał również ze zwrotu prowizji za wcześniejszą spłatę pożyczek konsumpcyjnych.

Wynik z tytułu prowizji w 2020 r. wyniósł 746 mln zł, rosnąc o 7% r/r. Podstawowym źródłem tego wzrostu były prowizje z produktów ubezpieczeniowych i kart. Opłaty za dystrybucję produktów inwestycyjnych i prowizje maklerskie zanotowały odbicie. Z drugiej jednak strony nastąpiło obniżenie prowizji od kredytów, gdyż w roku sprawozdawczym nastąpiło ograniczenie akcji kredytowej, w szczególności w zakresie kredytów korporacyjnych i konsumpcyjnych. Opłaty za zarządzanie związane z funduszami inwestycyjnymi oraz opłaty transakcyjne również uległy obniżeniu w wyniku niższego górnego limitu regulacyjnego i znacznych odpływów środków w I kw. 2020 r.

Wynik z działalności podstawowej, określony, jako suma wyniku z tytułu odsetek i wyniku z tytułu prowizji, osiągnął 3 329 mln zł w 2020 r., co oznacza wzrost o 4% r/r, częściowo dzięki połączeniu z Euro Bankiem.

Pozostałe przychody pozaodsetkowe, które obejmują wynik z pozycji wymiany, wynik na aktywach i zobowiązaniach finansowych (bez marży odsetkowej na instrumentach pochodnych oraz korekty portfela kredytów wg. wartości godziwej), a także pozostałe przychody i koszty operacyjne netto, wyniosły 249 mln zł w roku 2020 i obniżyły się o 9% r/r, z powodu nadzwyczajnych pozycji: utworzonych rezerw na zwrot prowizji od wcześniejszej spłaty kredytów przez klientów, co zostało w części skompensowane przychodem z przeszacowania wartości udziałów w VISA w IV kw. 2020 r. o

wartości przed opodatkowaniem 53,7 mln zł oraz wycenę rękojmi Generale w kontekście zakupu Euro Bank.

Przychody operacyjne ogółem (pro-forma) Grupy osiągnęły 3 578 mln zł w roku 2020, co oznacza wzrost o 3% r/r.

Koszty operacyjne (mln zł)	2020	2019	Zmiana r/r
Koszty osobowe	(856,3)	(836,4)	2,4%
Pozostałe koszty administracyjne*	(896,5)	(889,7)	0,8%
– z czego składka na Bankowy Fundusz Gwarancyjny (BFG)	(167,2)	(123,5)	35,4%
Koszty operacyjne ogółem	(1 752,8)	(1 726,1)	1,5%
– z czego koszty integracji i restrukturyzacji**	(66,1)	(113,0)	-41,5%
Koszty ogółem bez kosztów BFG	(1 585,6)	(1 602,6)	-1,1%
Koszty ogółem bez kosztów integracji i restrukturyzacji**	(1 686,7)	(1 613,1)	4,6%
Koszty ogółem bez kosztów integracji, restrukturyzacji i BFG**	(1 519,5)	(1 489,6)	2,0%
Koszty/dochody narastająco - raportowane	49,0%	49,7%	-0,7pp
Koszty/dochody narast. - skorygowane ***	46,7%	46,9%	-0,2pp

(*) w tym amortyzacja

(**) dodatkowe koszty administracyjne bezp. związane z zakupem Euro Banku, procesem fuzji i integracji

(**) bez dochodów jednorazowych i kosztów integracji

Koszty ogółem wyniosły 1 753 mln zł w 2020 r., co oznacza 2% wzrost w porównaniu z poziomem roku 2019. Poza wyższą liczbą etatów i poziomem pozostałych kosztów administracyjnych w wyniku włączenia pracowników i infrastruktury sprzedażowej byłego Euro Banku, Bank utworzył rezerwę na restrukturyzację zatrudnienia w wys. 41 mln zł w 2020 roku (w tym rezerwy na zwolnienia grupowe i premię lojalnościową). Łączna wartość kosztów integracji w okresie sprawozdawczym wyniosła 67 mln zł i poziom ten był niższy niż w 2019 roku (116 mln zł). Koszty ogółem bez BFG i kosztów integracji w roku 2020 wyniosły 1 519 mln zł oraz 377mln zł w IV kw. 2020 notując 2% wzrost r/r.

Koszty osobowe wyniosły 856 mln zł i wzrosły o 2% r/r. Po włączeniu pracowników wywodzących się z Euro Banku (2,4 tys. etatów) Grupa zmniejszyła liczbę swoich pracowników do 7,493 etatów na koniec grudnia 2020 r., co przekłada się na roczną redukcję o 971 etatów (-11% r/r). Wyłączając pracowników na długotrwałych zwolnieniach liczba tzw. aktywnych etatów była znacznie niższa tzn. wynosiła 6 602.

Zatrudnienie (etaty)	31.12.2020	31.12.2019	Zmiana r/r
Bank Millennium S.A. (z Euro Bankiem)	7 164	8 118	-11,7%
Spółki zależne	329	347	-5,1%
Razem Grupa BM	7 493	8 464	-11,5%
Razem Grupa BM (aktywne* etaty)	6 602	7 646	-13,7%

(*) liczba aktywnych etatów oznacza liczbę pracowników, którzy nie są na długotrwałych zwolnieniach

Pozostałe koszty administracyjne (w tym amortyzacja) wyniosły 896 mln zł. Koszty związane bezpośrednio z integracją Euro Banku roku 2020 wyniosły 24,7 mln i były niższe o 78% niż w roku 2019.

Przejęcie Euro Banku spowodowało początkowy znaczny wzrost liczby placówek, która uległa redukcji zgodnie z polityką optymalizacji sieci oddziałów banku. Na koniec grudnia 2019 r. liczba oddziałów ogółem (w tym w Euro Banku) wyniosła 830 i od tego czasu została zredukowana o 128 jednostek (głównie oddziałów własnych Banku) do 702 placówek na koniec grudnia 2020 r.

Bank obecnie szacuje, że łączne, skumulowane koszty integracji (RZiS oraz nakłady inwestycyjne), związane z przejęciem Euro Banku, będą ok. 25% poniżej pierwotnego planu.

Skuteczna realizacja procesu restrukturyzacji powinna pozwolić na osiągnięcie efektu synergii na poziomie 168 mln zł przed opodatkowaniem łącznie w roku 2020 (rewizja w górę w stosunku do pierwotnego budżetu). Pierwsze wymierne skutki synergii zostały osiągnięte już w IV kw. 2019 r. (23,4 mln zł), podczas gdy w całym roku 2020 wyniosły one 110 mln zł przed opodatkowaniem.

Wskaźnik koszty/dochody bez pozycji nadzwyczajnych (głównie kosztów integracji, wyceny udziałów VISA i wyżej wspomnianej rezerwy na pozostałe przychody i koszty operacyjne) wyniósł 46,7% w roku 2020 i był o 0,2 punktu procentowego niższy w porównaniu z poziomem z roku ubiegłego.

Zysk netto <i>(mln zł)</i>	2020	2019	Zmiana <i>r/r</i>
Przychody operacyjne	3 577,8	3 471,5	3,1%
Koszty operacyjne*	(1 752,8)	(1 726,1)	1,5%
Odpisy na utratę wartości oraz pozostały koszt ryzyka**	(621,3)	(439,0)	41,5%
- z czego odpis na ryzyko związane z COVID-19	(133,3)	-	-
Odpis na ryzyko prawne walutowych kredytów hipotecznych	(713,6)	(223,1)	219,8%
Podatek bankowy	(279,1)	(248,0)	12,6%
Zysk przed CIT	210,9	835,3	-74,7%
Podatek dochodowy	(188,1)	(274,6)	-31,5%
Zysk netto - raportowany	22,8	560,7	-95,9%
Zysk netto (skorygowany***)	709,5	921,1	-23,0%

(*) bez odpisów na utratę wartości aktywów finansowych i niefinansowych

(**) w tym korekta wg. wartości godziwej kredytów (-42.9 mln zł w 2020 r. i -23.4 mln zł w 2019 r.) oraz efekt modyfikacji kredytów (-13.6 mln zł w 2020 r. oraz -11.7 mln zł w 2019 r.)

(***) bez pozycji nadzwyczajnych

Łączny koszt ryzyka, który obejmował odpisy netto na utratę wartości, korektę wartości godziwej (części portfela kredytowego) i wynik modyfikacji poniesiony przez Grupę wyniósł 621 mln zł w 2020 roku i był o 42% wyższy niż w 2019r. Wyższy poziom rezerw wynikał z włączenia portfela kredytów Euro Banku, ze zmian w modelu ryzyka w segmencie detalicznym wynikających z wprowadzenia bardziej konserwatywnej definicji niewykonania zobowiązania, ale również z dodatkowych odpisów na ryzyko związane z wpływem COVID-19 w wys. 133 mln zł w roku 2020.

Odpisy na ryzyko dla segmentu detalicznego w roku 2020 wynosiły 408 mln zł, podczas gdy dla segmentu przedsiębiorstw i innych wyniosły one 80 mln zł bez dodatkowych odpisów na COVID-19. Relatywnie rzecz biorąc, koszt ryzyka (tnz. odpisy netto w stosunku do średnich kredytów brutto) za rok 2020 wyniósł 83 p.b. (65 p.b. bez odpisów na COVID-19) w porównaniu do 68 p.b. w roku 2019.

W 2 połowie 2020 r. Bank sprzedał kolejny portfel zagrożonych kredytów konsumpcyjnych. Transakcje miały dodatni wpływ 19 mln zł na pozycję odpisu na ryzyko. Ponadto Bank odzyskał

należności byłej SKOK Piast uprzednio zaklasyfikowane jako kredyty zagrożone, co przyniosło dodatni efekt ok. 20 mln zł w pozycji odpisu na ryzyko w RZiS.

Dodatkowo, w 2020 roku Bank kontynuował tworzenie rezerw na ryzyko prawne związane z portfelem walutowych kredytów hipotecznych które wyniosły 714 mln zł w całym roku (677 mln zł bez kredytów udzielonych przez byłego Euro Bank, które są przedmiotem klauzul zabezpieczających i gwarancji), w szczególności w IV kw. 2020 (całkowita wartość 416 mln zł netto, w tym 380 mln zł bez rezerw na kredyty z d. Euro Banku), co miało silny negatywny wpływ na rentowność Grupy w okresie sprawozdawczym. Saldo rezerw wzrosło do 960 mln zł lub 924 mln zł bez kredytów udzielonych przez Euro Bank, przy czym te drugie stanowiły równowartość 6.7% portfela walutowych kredytów hipotecznych udzielonych przez Bank Millennium.

Zysk przed opodatkowaniem za rok 2020 wyniósł 211 mln zł, a za IV kw. 2020 Grupa zanotowała stratę przed opodatkowaniem w wysokości 102 mln zł. W większości był to skutek wysokich odpisów ogółem, o których mowa powyżej, gdyż zysk przed odpisami wyniósł 1 825 mln zł i wzrósł o 5% r/r.

Zysk netto raportowany za rok 2020 spadł do 23 mln zł (strata netto 109 mln zł za IV kw. 2020) i był o 96% niższy niż w poprzednim roku. Zysk netto za rok 2020 skorygowany o ww. pozycje nadzwyczajne (przede wszystkim dodatkowe rezerwy na ryzyko prawne dot. walutowych kredytów hipotecznych) wyniósłby 709 mln zł w porównaniu z 921 mln zł skorygowanego zysku netto za rok 2019, co przekłada się na spadek o 23% r/r.

Raportowany zwrot z kapitału (ROE) wyniósł 0,2%, jednakże po korekcie o pozycje nadzwyczajne osiągnął 7,8% w porównaniu do 10,6% za rok 2019. Raportowany zwrot z aktywów (ROA) osiągnął 0,02%

Zysk netto Grupy w podziale na poszczególne spółki Grupy przedstawia poniższa tabela:

Struktura zysku Grupy (mln zł)	2020
Bank Millennium	18,6
Millennium Bank Hipoteczny	-0,3
Millennium Leasing	-9,6
Millennium Dom Maklerski	16,2
Millennium TFI	25,0
Pozostałe spółki podlegające konsolidacji	34,0
Zyski łącznie	83,9
Eliminacje w wyniku konsolidacji	-61,1
Skonsolidowany zysk netto Grupy	22,8

Rachunek zysków i strat Banku

Zmiany poszczególnych kluczowych pozycji Rachunku zysków i strat Banku za 2020 rok, przedstawione zostały w poniższej tabeli.

Przychody operacyjne Banku (mln zł)	2020	2019	Zmiana r/r
Wynik z odsetek	2 455,9	2 100,2	16,9%
Wynik z prowizji	639,7	593,2	7,8%
Wynik na działalności podstawowej*	3 095,6	2 693,4	14,9%
Pozostałe przychody pozaodsetkowe**	325,9	390,7	-16,6%
W tym dywidendy	39,3	45,2	-13,1%
Przychody operacyjne ogółem**	3 421,5	3 084,1	10,9%

(*) suma wyniku z odsetek i wyniku z prowizji.

(**) z wyłączeniem korekty do wartości godziwej portfela kredytowego (42,9 mln zł w 2020 r. oraz 23,4 mln zł w 2019 r.) przeniesionej do kosztu ryzyka

Wynik z tytułu odsetek Banku za 2020 r. odnotował znaczący wzrost o 17% r/r., po części w efekcie przejścia od października 2019 r. spółki Euro Bank. Wynik z tytułu prowizji wzrósł o 8% rok do roku, a zatem nieco bardziej niż w przypadku Grupy. Wobec powyższego, wynik na działalności podstawowej wzrósł o 15% rok do roku osiągając 3 096 mln zł za rok 2020.

Pozostałe przychody pozaodsetkowe Banku za rok 2020 wyniosły 326 mln zł i spadły o 17% r/r, przede wszystkim z powodu znacznego spadku w linii pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych Banku w rezultacie odpisów tworzonych na zwrot prowizji od kredytów konsumpcyjnych spłaconych przed czasem przez klientów. Jednym z elementów tej pozycji są dywidendy, w większości od spółek zależnych Grupy Kapitałowej (eliminowane w sprawozdaniach na poziomie Grupy). Przychody z dywidend osiągnęły 39 mln zł w roku 2020 co oznacza spadek o 13% r/r.

W efekcie zmian wyżej prezentowanych pozycji **przychody operacyjne** Banku ogółem za rok 2020 wyniosły 3 422 mln zł, co stanowi solidny wzrost o 11% r/r.

Zysk netto Banku (mln zł)	2020	2019	Zmiana r/r
Przychody operacyjne	3 421,5	3 084,1	10,9%
Koszty operacyjne*	(1 693,5)	(1 520,9)	11,3%
Odpisy na utratę wartości oraz pozostały koszt ryzyka**	(541,5)	(235,1)	130,3%
<i>Odpis na ryzyko prawne związane z hipotecznymi kredytami walutowymi</i>	(713,6)	(223,1)	219,8%
Podatek bankowy	(279,1)	(236,9)	17,8%
Zysk przed opodatkowaniem	193,7	867,9	-77,7%
Podatek dochodowy	(175,1)	(267,3)	-34,5%
Zysk netto	18,6	600,7	-96,9%

(*) bez odpisów na utratę wartości aktywów finansowych i niefinansowych

(**) w tym korekty wg. wartości godziwej kredytów (42,9 mln zł w 2020 r. oraz 23,4 mln zł w 2019 r.) oraz efekt modyfikacji kredytów (13,6 mln zł w 2020 r. i 11,7 mln zł w 2019 r.)

Koszty operacyjne Banku zamknęły się kwotą 1 693 mln zł w 2020 roku. Wzrost kosztów Banku wyniósł 11% rok do roku i był znacznie wyższy w porównaniu do dynamiki kosztu dla całej Grupy, która rozpoczęła konsolidację Euro Bank już w czerwcu 2019 r., podczas gdy fuzja z Bankiem nastąpiła w październiku 2019r. Poza wpływem integracji Euro Bank, wzrost kosztów wynikał także z podwyższenia opłat BFG. Podobnie jak w przypadku Grupy, co zostało opisane wyżej w tekście, koszty operacyjne zawierają koszty związane z integracją Euro Bank. Wskaźnik koszty/dochody za rok 2020 dla Banku wyniósł 49,5%, więc był tylko nieznacznie wyższy (o 0,2 pkt. proc.) niż w 2019r.

Odpisy na utratę wartości i pozostałe koszty ryzyka Banku wyniosły 542 mln zł w 2020 roku, co oznacza wzrost o 130% w związku z portfelem przejętego Euro Banku, a także dodatkowymi odpisami na wpływ pandemii COVID-19, jak to zostało opisane w dla całej Grupy.

Oprócz odpisów na ryzyko kredytowe, Bank stworzył w 2020 r. rezerwę na ryzyko prawne związane z hipotecznymi kredytami walutowymi w wysokości 714 mln zł co zostało opisane powyżej w części dotyczącej całej Grupy.

Zysk przed opodatkowaniem Banku w 2020 r. wyniósł 194 mln zł i był o 78% niższy niż w roku 2019, przede wszystkim na skutek nadzwyczajnych rezerw opisanych powyżej.

Zysk netto Banku za rok 2020 wyniósł 19 mln zł, co oznacza spadek o 97% rok do roku. Zwrot z aktywów Banku (ROA) osiągnął 0,02%

5.2. WYNIKI SEGMENTÓW BIZNESU

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące Rachunku zysków i strat dla trzech podstawowych segmentów biznesowych Grupy: segment detaliczny, segment korporacyjny oraz segment działalności skarbcowej, zarządzania aktywami/pasywami i pozostałej. Segment detaliczny obejmuje usługi świadczone klientom indywidualnym na rynku masowym, klientom zamożnym, osobom prowadzącym działalność gospodarczą i usługi dla małych przedsiębiorstw (o rocznych obrotach poniżej 5 mln zł). Segment korporacyjny obejmuje usługi na rzecz średnich i dużych przedsiębiorstw oraz podmiotów sektora publicznego. Działalność skarbcowa, zarządzania aktywami/pasywami i pozostała obejmuje inwestycje Grupy na rachunek własny, transakcje na rynku międzybankowym, obejmowanie pozycji w dłużnych papierach wartościowych, działalność maklerską oraz inne transakcje, nie zaklasyfikowane do dwóch pierwszych segmentów.

Przychody operacyjne ogółem dla segmentu detalicznego w roku 2020 wyniosły 2 258 mln zł, co oznacza spadek -8% r/r. Wynik z tytułu odsetek segmentu detalicznego spadł o 11% w efekcie obniżki rynkowych stóp procentowych wspomnianych wcześniej w niniejszym tekście, podczas gdy wynik z tytułu prowizji wzrósł o +8% r/r. Koszty operacyjne segmentu detalicznego wzrosły nieznacznie o 2% r/r.

W wyniku zaprezentowanych zmian przychodów i kosztów operacyjnych, łączny dochód segmentu detalicznego przed uwzględnieniem rezerw spadł wyraźnie o 21% w porównaniu z 2019 rokiem.

Koszty ryzyka segmentu wzrosły znacznie o 38% z powodu standardowych odpisów na utratę wartości portfela Euro Bank przejętego 31 maja 2019 r. (na poziomie Grupy) oraz dodatkowych odpisów będących następstwem pandemii COVID-19.

Zysk operacyjny segmentu detalicznego za 2020 r. - po uwzględnieniu tych rezerw - wyniósł 357 mln zł i wykazał spadek o 50 % w skali roku.

Segment detaliczny (mln zł)	2020	2019	Zmiana r/r
Wynik z odsetek*	1 635,4	1 836,9	-11,0%
Wynik z prowizji	587,9	545,1	7,8%
Pozostałe dochody	34,7	68,5	-49,3%
Przychody operacyjne ogółem	2 258,0	2 450,5	-7,9%
Koszty operacyjne ogółem	(1 410,5)	(1 379,2)	2,3%
Dochód przed uwzględnieniem rezerw	847,5	1 071,3	-20,9%
Odpisy na utratę wartości i pozostałe koszty ryzyka**	(490,5)	(354,5)	38,4%
Zysk operacyjny	357,1	716,8	-50,2%

(*) część wyniku z odsetek generowana przez segment (tzw. premia płynnościowa) została zaksięgowana w segmencie "Działalność skarbcowa, ALM i pozostałe" zgodnie z Rekomendacją P polskiego regulatora tzn. Komisji Nadzoru Finansowego

(**) w tym korekta do wartości godziwej portfela kredytowego (42,9 mln zł w 2020 r. oraz 23,4 mln zł w 2019 r.) przeniesiona z pozostałych przychodów do kosztów ryzyka pro-forma. Koszt ryzyka uwzględnia również wynik z modyfikacji.

Przychody operacyjne ogółem dla segmentu korporacyjnego w roku 2020 wyniosły 520 mln zł, czyli mniej o 2% w porównaniu z 2019 rokiem. Było to głównie efektem niższego wyniku z tytułu odsetek (-5% r/r) podczas gdy wynik z tytułu prowizji wzrósł nieznacznie o 1% r/r. Koszty operacyjne segmentu korporacji zanotowały wzrost o 3% w ujęciu rocznym. W rezultacie nastąpił spadek łącznych dochodów przed uwzględnieniem rezerw o 6% r/r. Wartość odpisów na utratę wartości kredytów dla przedsiębiorstw wzrosła znacząco w ciągu roku o 48% ze względu na dodatkowe rezerwy związane z wpływem COVID-19. W efekcie powyższego, zysk operacyjny segmentu korporacyjnego zanotował znaczny spadek -25% r/r osiągając poziom 173 mln zł w 2020 roku.

Segment korporacyjny (mln zł)	2020	2019	Zmiana r/r
Wynik z odsetek*	305,7	323,0	-5,4%
Wynik z prowizji	154,2	152,9	0,9%
Pozostałe dochody	60,1	55,0	9,2%
Przychody operacyjne ogółem	520,0	530,9	-2,1%
Koszty operacyjne ogółem	(223,9)	(217,3)	3,0%
Dochody przed uwzględnieniem rezerw	296,1	313,6	-5,6%
Odpisy na utratę wartości i pozostałe koszty ryzyka**	(123,0)	(83,4)	47,6%
Zysk operacyjny	173,1	230,3	-24,8%

(*) Część wyniku z odsetek generowana przez segment (tzw. premia płynnościowa) została zaksięgowana w segmencie "Działalność skarbcowa, ALM i pozostałe" zgodnie z Rekomendacją P polskiego regulatora tzn. Komisji Nadzoru Finansowego

(**) Koszt ryzyka uwzględnia również wynik z modyfikacji.

Przychody operacyjne ogółem segmentu Skarbu, zarządzania aktywami i pasywami (ALM) i pozostałych segmentów w roku 2020 wyniosły 800 mln zł, co oznacza silny wzrost o 63% r/r. Podstawową przyczyną tego wzrostu był wyższy o 119% wynik z tytułu odsetek w rezultacie wyższych przychodów z operacji ALM (zarządzania aktywami/ pasywami) z uwzględnieniem portfela obligacji. Koszty operacyjne spadły -9% r/r. Wynik operacyjny całego segmentu wzrósł o 87% r/r i osiągnął wartość 674 mln zł za rok 2020.

Działalność skarbu, ALM i pozostałe (mln zł)	2020	2019	Zmiana r/r
Wynik z odsetek*	607.6	277.1	119.3%
Wynik z prowizji	3.9	1.1	257.6%
Pozostałe dochody	188.3	211.9	-11.1%
Przychody operacyjne ogółem	799.8	490.1	63.2%
Koszty operacyjne ogółem	(118.4)	(129.6)	-8.6%
Dochody przed uwzględnieniem rezerw	681.4	360.5	89.0%
Odpisy na utratę wartości i pozostałe koszty ryzyka	(7.8)	(1.2)	550.0%
Zysk operacyjny	673.5	359.4	87.4%

(*) Część wyniku z odsetek generowana przez pozostałe segmenty (tzw. premia płynnościowa) została zaksięgowana w tym segmencie zgodnie z Rekomendacją P polskiego regulatora tzn. Komisji Nadzoru Finansowego

Należy zauważyć, że rezerwa związana z ryzykiem walutowym kredytów hipotecznych w wysokości 714 mln zł w 2020r. oraz 223 mln zł w 2019r., nie została przypisana do powyższych segmentów.

5.3. POZYCJE BILANSOWE I POZABILANSOWE

Aktywa

Aktywa Grupy na dzień 31 grudnia 2020 r. osiągnęły wartość 97 772 mln zł i pozostawały na podobnym poziomie w porównaniu do stanu na koniec 2019 r. Strukturę aktywów Grupy oraz zmiany w poszczególnych składowych aktywów przedstawiono w poniższej tabeli:

Aktywa Grupy (mln zł)	31.12.2020		31.12.2019		Zmiana r/r
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	(%)
Kasa i operacje z Bankiem Centralnym	1 460,3	1,5%	2 203,4	2,3%	-33,7%
Kredyty i pożyczki dla banków	625,4	0,6%	784,3	0,8%	-20,3%
Kredyty i pożyczki dla klientów	74 088,3	75,8%	69 615,4	71,1%	6,4%
Należności z transakcji reverse repo	66,4	0,1%	205,4	0,2%	-67,7%
Dłużne papiery wartościowe	18 971,6	19,4%	22 865,7	23,4%	-17,0%
Instrumenty pochodne (zabezpieczające i do obrotu)	176,0	0,2%	155,6	0,2%	13,1%
Akcje i inne instrumenty finansowe*	230,6	0,2%	96,5	0,1%	139,0%
Aktywa trwałe materialne i niematerialne**	956,6	1,0%	1 009,0	1,0%	-5,2%
Pozostałe aktywa	1 196,6	1,2%	981,0	1,0%	22,0%
Aktywa razem	97 771,8	100,0%	97 916,4	100,0%	-0,1%

(*) w tym inwestycje w podmioty powiązane

(**) z wyłączeniem środków trwałych przeznaczonych do sprzedaży

Najbardziej widoczne ruchy na aktywach w 2020 r. to wzrost kredytów o 4,5 mld zł i spadek portfela papierów dłużnych o 3,9 mld zł.

Kredyty i pożyczki dla klientów

Kredyty netto ogółem Grupy BM wyniosły 74 088 mln zł na koniec grudnia 2020 r. i wzrosły o 6% r/r. Wzrost kredytów bez portfela walutowych kredytów hipotecznych osiągnął wyższą dynamikę tzn. 9% r/r. Walutowe kredyty hipoteczne obniżyły się o 2% r/r. Udział walutowych kredytów hipotecznych (bez kredytów przejętych z Euro Banku) w kredytach brutto ogółem spadł w ciągu roku do 17,4% w grudniu 2020 r. z poziomu 19,1% w poprzednim roku.

Wartość netto kredytów dla gospodarstw domowych wyniosła 55 697 mln zł na koniec grudnia 2020 r., wzrost o 9% r/r. W ramach tej pozycji złotowe kredyty hipoteczne wzrosły dynamicznie o 22% r/r, a kredyty konsumpcyjne spowolniły do 2% r/r.

W 2020r. nowa sprzedaż kredytów hipotecznych była znacznie większa niż w 2019 roku i wyniosła 6,8 mld zł, co przełożyło się na znakomity wzrost w skali roku o 57%, przy czym sprzedaż IV kw. 2020 osiągnęła nowy, rekordowy poziom wartości kredytów tzn. 2,1 mld zł.

Wartość netto kredytów konsumpcyjnych wyniosła 15 296 mln zł, rosnąc o +2% r/r. Nowa sprzedaż kredytów gotówkowych spowolniła i wyniosła 4,6 mld zł w roku 2020 (-7% r/r). Na tę ostatnią kategorię w największym stopniu miała wpływ pandemia COVID-19, która spowodowała niższy popyt

na ten produkt i w konsekwencji roczną dynamikę wzrostu poniżej wysokiego poziomu odnotowanego z poprzednim roku.

Wartość netto kredytów dla przedsiębiorstw wyniosła 18 391 mln zł na koniec grudnia 2020 r. i obniżyła się nieznacznie o 1% rocznie gdyż pandemia wywarła znaczący, negatywny wpływ na stan nowej akcji kredytowej w segmencie przedsiębiorstw. Spadek dotyczył głównie portfela leasingowego (-5% r/r), który był bardziej wrażliwy na spadek inwestycji, podczas gdy w pozostałych kredytach odnotowano wzrost o 1% r/r powyżej rynkowej stopy wzrostu.

Strukturę i dynamikę kredytów dla Klientów w Grupie BM przedstawia poniższa tabela:

Kredyty i pożyczki dla klientów (mln zł)	31.12.2020	31.12.2019	Zmiana r/r
Kredyty dla gospodarstw domowych	55 697,4	50 998,2	9,2%
- złotowe kredyty hipoteczne	26 273,9	21 469,5	22,4%
- walutowe kredyty hipoteczne	14 127,9	14 464,1	-2,3%
- w tym kredyty Banku Millennium	13 139,8	13 492,7	-2,6%
- w tym kredyty byłego Euro Banku	988,1	971,4	1,7%
- kredyty konsumpcyjne	15 295,6	15 064,6	1,5%
Kredyty dla przedsiębiorstw i sektora publicznego	18 390,9	18 617,2	-1,2%
- leasing	6 303,5	6 659,9	-5,4%
- pozostałe kredyty dla przedsiębiorstw i faktoring	12 087,4	11 957,3	1,1%
Kredyty i pożyczki netto dla klientów	74 088,3	69 615,4	6,4%
<i>Kredyty i pożyczki netto dla klientów bez walutowych kredytów hipotecznych</i>	<i>59 960,4</i>	<i>55 151,3</i>	<i>8,7%</i>
Odpisy na utratę wartości	2 489,4	2 046,1	21,7%
Kredyty i pożyczki dla klientów brutto*	76 577,7	71 661,5	6,9%

(*) W tym, poza rezerwami na ryzyko kredytowe, także korekta do wartości godziwej portfela kredytów, ujmowanego wg. wartości godziwej oraz modyfikacja. Uwzględnia także początkową korektę MSSF9. W tym przypadku portfel kredytów brutto przedstawia wartość kredytów i pożyczek przed wspomnianymi rezerwami i korektami.

Średni poziom oprocentowania dla portfela kredytowego Banku w roku 2020 wyniósł 3,8%. Stopa ta uwzględnia wynik z odsetek na zabezpieczających transakcjach pochodnych (głównie SWAP-y walutowe i stopy procentowej) dotyczących kredytów udzielanych w walutach, co rekompensuje niższą nominalnie stopę oprocentowania dla tych kredytów.

Dłużne papiery wartościowe

Wartość dłużnych papierów wartościowych osiągnęła 18 972 mln zł na koniec grudnia 2020 r., co oznacza spadek o 17% r/r. w rezultacie realizowanej polityki zarządzania aktywami / pasywami oraz marżą odsetkową dającej w efekcie spadek depozytów terminowych. Ważną część portfela dłużnych papierów wartościowych (99,5%) stanowiły obligacje i bony emitowane przez Skarb Państwa i Narodowy Bank Polski (bank centralny). Udział dłużnych papierów wartościowych w aktywach razem Grupy wyniósł do 19,4% na koniec 2020 r., co wskazywało na silną pozycję płynności Grupy.

Instrumenty pochodne

Wartość instrumentów pochodnych (przeznaczonych do obrotu i zabezpieczających) wyniosła łącznie 176 mln zł na koniec grudnia 2020 roku, co stanowi wzrost o 13% w porównaniu do stanu na 31 grudnia 2019r.

Kredyty i pożyczki dla banków

Wartość kredytów i pożyczek dla banków (w tym depozytów międzybankowych) osiągnęła poziom 625 mln zł na koniec grudnia 2020 r., co oznacza spadek 20% r/r, w przeważającej mierze w wyniku niższych sald na rachunkach bieżących i niższych sald depozytów terminowych.

Akcje/udziały i inne instrumenty finansowe

Wartość akcji/udziałów i innych instrumentów finansowych wyniosła 231 mln zł na koniec grudnia 2020 roku i wzrosła o 139% w ujęciu rocznym w związku ze wzrostem wyceny posiadanych akcji i udziałów.

Rzeczowe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne (nakłady inwestycyjne)

Rzeczowe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne Grupy wyniosły 957 mln zł na koniec grudnia 2020 i spadły o 5% r/r, głównie w wyniku niższej wartości środków rzeczowych.

Łączne nakłady inwestycyjne Grupy w 2020 r. wyniosły 100,4 mln zł. Nakłady na infrastrukturę fizyczną Banku (oddziały, bankomaty, ochronę itp.) wyniosły 17,7 mln zł, a na oprogramowanie i infrastrukturę informatyczną 81,9 mln zł. Pozostała wartość nakładów, tj. 0,8 mln zł, dotyczy spółek zależnych Banku.

Grupa Banku Millennium planuje nakłady inwestycyjne w roku 2021 w kwocie 125,2 mln zł z czego około 80% nakładów zostanie przeznaczonych na inwestycje w zakresie IT (tj. dalszy rozwój zwiększanie możliwości bankowości internetowej i mobilnej).

Aktywa Banku w ujęciu nieskonsolidowanym na dzień 31 grudnia 2020 r. osiągnęły wartość 97,016 mln zł i pozostawały na podobnym poziomie w porównaniu do stanu na koniec 2019 roku. Strukturę aktywów Banku oraz zmiany w poszczególnych składowych przedstawia poniższa tabela:

Aktywa Banku (mln zł)	31.12.2020		31.12.2019		Zmiana r/r (%)
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
Kasa i operacje z Bankiem Centralnym	1 460,3	1,5%	2 203,4	2,3%	-33,7%
Kredyty i pożyczki dla banków	625,4	0,6%	784,2	0,8%	-20,3%
Kredyty i pożyczki dla klientów	73 501,4	75,8%	68 689,2	71,0%	7,0%
Należności z transakcji reverse repo	66,4	0,1%	205,4	0,2%	-67,7%
Dłużne papiery wartościowe	18 955,7	19,5%	22 852,1	23,6%	-17,1%
Instrumenty pochodne (zabezpieczające i do obrotu)	177,2	0,2%	156,6	0,2%	13,1%
Akcje i inne instrumenty finansowe*	438,9	0,5%	184,9	0,2%	137,4%
Aktywa trwałe materialne i niematerialne**	915,0	0,9%	954,5	1,0%	-4,1%
Pozostałe aktywa	875,4	0,9%	654,9	0,7%	33,7%
Aktywa razem	97 015,6	100,0%	96 685,2	100,0%	0,3%

(*) w tym inwestycje w jednostki stowarzyszone

(**) z wyjątkiem aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży.

Kluczową różnicą pomiędzy wielkością aktywów nieskonsolidowanego Banku, a skonsolidowanej Grupy jest wartość kredytów dla klientów. Przede wszystkim odnosi się to do należności od klientów spółki leasingowej (choćby znaczącą część tych należności została nabyta przez Bank) oraz dotyczy eliminacji wzajemnych transakcji pomiędzy Bankiem, a pozostałymi spółkami Grupy Kapitałowej w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych.

Kredyty dla klientów ogółem Banku wyniosły 73 501 mln zł na koniec grudnia 2020 roku, co oznacza wysoki wzrost o 7% w ujęciu rocznym. Z wyjątkiem należności leasingowych, wartości i roczne zmiany pozostałych kluczowych składowych kredytów Banku są zbliżone lub takie same, jak dla Grupy Kapitałowej.

Wartość dłużnych papierów wartościowych w aktywach Banku osiągnęła wartość 18 956 mln zł na koniec grudnia 2020 r. Zarówno dynamika, jak i struktura tego portfela były bardzo podobne jak w przypadku Grupy (jak opisano powyżej).

Akcje/udziały i inne instrumenty finansowe prezentowane w sprawozdaniach finansowych Banku, inaczej niż w przypadku sprawozdań Grupy, uwzględniały wycenę udziałów w spółkach zależnych. Wartość tej pozycji na dzień 31 grudnia 2020 roku wyniosła 439 mln zł, odnotowując wysoki wzrost o 137% w ujęciu rocznym, bardzo podobnie jak w przypadku Grupy.

Środki trwałe i aktywa niematerialne i prawne Banku wyniosły 915 mln zł na koniec grudnia 2020 roku, zatem odnotowały spadek o 4% rok do roku (z przyczyn podobnych jak w przypadku Grupy).

Wartości i roczne zmiany pozostałych prezentowanych w tabeli pozycji aktywów są zbliżone do pozycji uwzględnionych w skonsolidowanych sprawozdaniach Grupy, co zostało już opisane powyżej w niniejszym dokumencie.

Zobowiązania

Strukturę pasywów (zobowiązań i kapitału) Grupy oraz zmiany w poszczególnych składowych pasywów przedstawiono w poniższej tabeli:

Zobowiązania i kapitał Grupy (mln zł)	31.12.2020		31.12.2019		Zmiana r/r
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	(%)
Depozyty od banków	1 057,7	1,2%	1 578,8	1,8%	-33,0%
Depozyty klientów	81 510,5	91,9%	81 454,8	91,5%	0,1%
Zobowiązania z transakcji repo	248,6	0,3%	90,7	0,1%	174,0%
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat oraz zabezpieczające instrumenty pochodne	907,4	1,0%	779,8	0,9%	16,4%
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	558,6	0,6%	1 183,2	1,3%	-52,8%
Rezerwy	607,7	0,7%	165,2	0,2%	267,9%
Zobowiązania podporządkowane	1 540,2	1,7%	1 546,2	1,7%	-0,4%
Pozostałe pasywa*	2 250,2	2,5%	2 176,1	2,4%	3,4%
Zobowiązania razem	88 680,8	100,0%	88 974,9	100,0%	-0,3%
Kapitały własne razem	9 091,0		8 941,5		1,7%
Zobowiązania i kapitał razem	97 771,8		97 916,4		-0,1%

(*) w tym zobowiązania podatkowe

Na koniec grudnia 2020 r. zobowiązania stanowiły 90,7%, podczas gdy kapitały własne Grupy stanowiły 9,3% pasywów razem (zobowiązań i kapitału).

Na dzień 31 grudnia 2020 r. zobowiązania razem Grupy wyniosły 88 681 mln zł i znajdowały się na podobnym poziomie w stosunku do ich wartości na dzień 31 grudnia 2019 r.

Depozyty klientów

Depozyty ogółem wyniosły 81 511 mln zł na dzień 31 grudnia 2020 roku a wzrost w tej pozycji spowolnił w ujęciu rocznym do poziomu prawie zero procent. Depozyty spadły o 5% w ujęciu kwartalnym, co wynikało z bardziej rygorystycznego zarządzania marżą i spadku w zakresie lokat terminowych. Odptyw lokat terminowych w IV kw. 2020 roku był szczególnie wyraźny w segmencie korporacyjnym (-2,4 mld zł w porównaniu z końcem września 2020r.) prawdopodobnie w związku z wprowadzeniem opłat za depozyty.

Dynamikę depozytów Klientów przedstawia poniższa tabela:

Depozyty klientów (mln zł)	31.12.2020	31.12.2019	Zmiana r/r
Depozyty klientów indywidualnych	61 874,9	61 091,9	1,3%
Depozyty przedsiębiorstw i sektora publicznego	19 635,6	20 362,9	-3,6%
Depozyty ogółem	81 510,5	81 454,8	0,1%

Depozyty klientów indywidualnych wyniosły 61 875 mln zł wg. stanu na 31 grudnia 2020 r., przyrastając o 1% r/r i pozostając na tym samym poziomie w stosunku do poprzedniego kwartału. Bank nie konkurował aktywnie o detaliczne lokaty terminowe, gdyż musiał dokonać istotnych cięć stóp procentowych depozytów po znacznej obniżce stóp procentowych przez RPP. W ramach depozytów rachunki bieżące i oszczędnościowe nadal rosły w bardzo szybkim tempie (o 16% r/r), więc ich udział w depozytach klientów indywidualnych ogółem zwiększył się do 82%, co jest powiązane z większą transakcyjnością klientów (wysoka dynamika rachunków bieżących i kart debetowych). Z drugiej strony, lokaty terminowe klientów indywidualnych spadły o 36% r/r.

Depozyty przedsiębiorstw i sektora publicznego zanotowały spadek o 4% r/r do 19 636 mln zł na koniec grudnia 2020 r. Lokaty terminowe zanotowały znaczący spadek o 55% r/r, w szczególności w IV kw. 2020 roku: -45% w stosunku do stanu w poprzednim kwartale. Ten spadek został częściowo zrekompensowany dynamicznym wzrostem w obszarze rachunków bieżących: +37% r/r. Podobnie, jak w przypadku depozytów detalicznych, było to głównie skutkiem silnej redukcji stóp procentowych banku centralnego.

Średnie oprocentowanie wszystkich depozytów w Banku w roku 2020 wyniosło 0,5%.

Depozyty od banków

Depozyty banków, w tym otrzymane kredyty, na dzień 31 grudnia 2020 r., zamknęły się kwotą 1 058 mln zł, co stanowi 1,2% zobowiązań Grupy. Wartość tej pozycji zmniejszyła się o 521 mln zł (lub o 33%) w stosunku do salda na 31 grudnia 2019 r., głównie w wyniku niższej o 645 mln zł, wartości kredytów otrzymanych od instytucji finansowych. Kredyty te obejmują środki otrzymane od Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju (w EUR, CHF oraz PLN) z pierwotnymi terminami zapadalności do 7 lat, co stanowiło istotną pozycję w ramach długoterminowego i średnioterminowego finansowania hurtowego otrzymanego przez Grupę.

Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat oraz instrumenty pochodne

Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat oraz instrumenty pochodne uwzględniały przede wszystkim ujemną wycenę instrumentów pochodnych przeznaczonych do obrotu lub zabezpieczających. Na dzień 31 grudnia 2020 r. wartość tej pozycji

wyniosła 907 mln zł co oznacza wzrost o 16% w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2019 r., przede wszystkim w wyniku wzrostu ujemnej wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających (głównie swapów walutowych) o 213 mln zł w ujęciu rocznym. Przyczyną były, głównie, zmiany kursów wymiany walut a także obniżki stóp procentowych na polskim rynku.

Rezerwy

Wartość rezerw na dzień 31 grudnia 2020 r. wyniosła 608 mln zł, co stanowi znaczny wzrost o 442 mln zł lub o 268% r/r. Przyczyną wzrostu było utworzenie nowych rezerw na sporne sprawy prawne, w szczególności roszczenia związane z umowami kredytów hipotecznych w walutach obcych.

Wyemitowane dłużne papiery wartościowe

Papiery wartościowe emitowane przez Grupę miały wartość 559 mln zł na dzień 31 grudnia 2020 r. i odnotowały istotny spadek o 625 mln zł (czyli 53%) w stosunku do salda na dzień 31 grudnia 2019 r. Spadek wynikał z odkupu papierów wartościowych emitowanych przez Bank i jego podmiot zależny Millennium Leasing. Największe operacje odkupu obejmowały serię obligacji Banku dla inwestorów instytucjonalnych w kwocie 300 mln zł (w I poł. 2020 r.). Odkup obligacji Millennium Leasing wyniósł 106 mln zł.

Zobowiązania podporządkowane

Wartość zobowiązań podporządkowanych wyniosła 1.540 mln zł na dzień 31 grudnia 2020 r. i pozostawała na podobnym poziomie jak na koniec 2019 r. (bardzo nieznaczne różnice wynikające z naliczonych odsetek). Pozycja „zobowiązania podporządkowane” obejmuje obligacje podporządkowane dziesięcioletnie o całkowitej nominalnej wartości 830 mln zł zapadające w styczniu 2029 r. oraz dziesięcioletnie obligacje o całkowitej wartości nominalnej 700 mln zł zapadające w grudniu 2027 r.

Kapitały własne

Na dzień 31 grudnia 2020 r. kapitały własne Grupy wyniosły 9 091 mln zł i odnotowały wzrost o 149 mln zł, czyli o 2% r/r. Poza zyskiem netto wygenerowanym w 2020 r. głównym czynnikiem wzrostu kapitałów własnych była dodatnia wycena papierów wartościowych w wysokości 143 mln zł od 31 grudnia 2019 r.

Zarząd Banku przedstawi Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszy propozycję zatrzymanie całości zysku netto za rok 2019 w funduszach własnych.

Informacja o adekwatności kapitałowej została przedstawiona w Rozdziale 7 niniejszego dokumentu oraz w oddzielnym raporcie zatytułowanym “Raport w zakresie adekwatności kapitałowej, ryzyka oraz polityki wynagrodzeń Grupy Kapitałowej Banku Millennium za rok 2020”.

Zobowiązania Banku, w ujęciu jednostkowym, na dzień 31 grudnia 2020 roku wyniosły 88 180 mln zł, i pozostały na podobnym poziomie w porównaniu do stanu na koniec 2019. Strukturę zobowiązań i kapitałów własnych Banku oraz zmiany ich poszczególnych składowych zostały przedstawione w poniższej tabeli:

Zobowiązania i kapitał Banku (mln zł)	31.12.2020		31.12.2019		Zmiana r/r
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	(%)
Depozyty od banków	563,9	0,6%	849,5	1,0%	-33,6%
Depozyty klientów	81 832,5	92,8%	81 637,5	92,8%	0,2%
Zobowiązania z transakcji repo	248,6	0,3%	90,7	0,1%	174,0%
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat oraz zabezpieczające instrumenty pochodne	907,4	1,0%	779,9	0,9%	16,4%
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	484,7	0,5%	1 003,7	1,1%	-51,7%
Rezerwy	607,4	0,7%	164,7	0,2%	268,7%
Zobowiązania podporządkowane	1 540,2	1,7%	1 546,2	1,8%	-0,4%
Pozostałe pasywa*	1 995,4	2,3%	1 923,0	2,2%	3,8%
Zobowiązania razem	88 179,9	100,0%	87 995,2	100,0%	0,2%
Kapitały własne razem	8 835,7		8 690,1		1,7%
Zobowiązania i kapitał razem	97 015,6		96 685,2		0,3%

(*) w tym zobowiązania podatkowe

Kluczową różnicą pomiędzy zobowiązaniami Banku w ujęciu jednostkowym, a zobowiązaniami Grupy jest wartość zobowiązań wynikających z emisji papierów wartościowych zrealizowanej przez spółkę leasingową w wysokości 74 mln zł (przedstawioną w sprawozdaniach Grupy).

Wartość depozytów złożonych przez klientów w Banku wyniosła 81 832 mln zł na dzień 31 grudnia 2020 roku i była ona wyższa o 322 mln zł niż saldo dla Grupy (głównie w wyniku eliminacji wewnątrz Grupy). Depozyty, podobnie jak w przypadku depozytów Grupy, pozostawały na zbliżonym poziomie w ujęciu rocznym.

Wartości i roczne zmiany takich pozycji bilansu Banku jak Zobowiązania z tyt. sprzedanych pap. wart. z przyrzeczeniem odkupu, Zobowiązania finansowe wyceniane do wart. godziwej przez RZiS i zabezpieczające instrumenty pochodne, Rezerwy i Zobowiązania podporządkowane, są podobne do ich odpowiedników w skonsolidowanym sprawozdaniu Grupy, które były omawiane powyżej w niniejszej części sprawozdania.

Łącznie kapitał własny Banku, na dzień 31 grudnia 2020 roku wyniósł 8.836 mln zł i odnotował wzrost o 2% w ujęciu rocznym (poziom wzrostu podobny do zanotowanego dla skonsolidowanych kapitałów Grupy).

Zobowiązania warunkowe

Strukturę zobowiązań warunkowych Grupy przedstawia poniższa tabela:

Zobowiązania warunkowe Grupy (mln zł)	31.12.2020	31.12.2019	Zmiana r/r (%)
Razem zobowiązania warunkowe	15 722,7	12 169,9	29,2%
1. Zobowiązania udzielone:	14 177,2	11 629,6	21,9%
a) finansowe	12 420,9	9 883,1	25,7%
b) gwarancje	1 756,3	1 746,6	0,6%
2. Zobowiązania otrzymane:	1 545,6	540,3	186,1%
a) finansowe	0,0	0,0	
b) gwarancje	1 545,6	540,3	186,1%

W trakcie tych operacji Grupa realizuje transakcje generujące zobowiązania warunkowe. Główne pozycje zobowiązań warunkowych (udzielonych) obejmują: (i) zobowiązania finansowe, głównie dotyczące przedłużenia kredytów (w tym, między innymi, niewykorzystane limity kart kredytowych, niewykorzystane kredyty w rachunkach bieżących, niewykorzystane transze kredytów inwestycyjnych) oraz (ii) gwarancje, w tym głównie gwarancje i akredytywy wystawione przez Grupę (w celu zabezpieczenia wykonania zobowiązań podjętych przez klientów Grupy wobec stron trzecich). Zobowiązania warunkowe udzielone powodują powstanie ekspozycji Grupy na różne rodzaje ryzyka w tym na ryzyko kredytowe. Grupa tworzy rezerwy na nieodwołalne zobowiązania warunkowe obarczone ryzykiem, księgowane w pozycji "Rezerwy" po stronie pasywnej bilansu.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku łączna wartość zobowiązań warunkowych Grupy wyniosła 15 723 mln zł, w tym zobowiązania udzielone przez Grupę na poziomie 14 177 mln zł. W roku 2020 wartość warunkowych zobowiązań finansowych udzielonych przez Grupę wzrosła o 22%, głównie zobowiązania finansowe, które zwiększyły się o 26% ze względu na wyższą wartość zobowiązań związanych z działalnością kredytową.

Więcej informacji na temat zobowiązań warunkowych można znaleźć w Rozdziale 13 Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 12 miesięcy kończący się w dniu 31 grudnia 2020r.

Strukturę zobowiązań warunkowych Banku w ujęciu jednostkowym przedstawia poniższa tabela:

Zobowiązania warunkowe Banku (mln zł)	31.12.2020	31.12.2019	Zmiana r/r (%)
Razem zobowiązania warunkowe	16 589,2	12 995,3	27,7%
1. Zobowiązania udzielone:	15 040,7	12 452,0	20,8%
a) finansowe	12 478,7	9 939,5	25,5%
b) gwarancje	2 562,0	2 512,5	2,0%
2. Zobowiązania otrzymane:	1 548,4	543,2	185,0%
a) finansowe	0,0	0,0	
b) gwarancje	1 548,4	543,2	185,0%

Łączna wartość udzielonych i otrzymanych zobowiązań warunkowych Banku wyniosła 16 589 mln zł, co oznacza wzrost o 28% w ujęciu rocznym. Główną różnicą pomiędzy tą wartością, a wartością zobowiązań warunkowych Grupy jest saldo udzielonych gwarancji: na poziomie Banku prezentowane są gwarancje udzielone dla spółek Grupy, które są eliminowane na poziomie Grupy. Kluczową pozycją tych gwarancji były gwarancje spłat kredytów udzielone spółce Millennium Leasing w łącznej kwocie 789 mln zł. Dynamika pozostałych udzielonych i otrzymanych zobowiązań warunkowych Banku jest podobna do tej zanotowanej dla Grupy, co opisano powyżej.

6. OPIS DZIAŁALNOŚCI BIZNESOWEJ

6.1. INNOWACYJNOŚĆ I NAJWYŻSZEJ JAKOŚCI POZYTYWNE DOŚWIADCZENIE KLIENTA

Wysoka jakość obsługi klienta jest dla Banku Millennium jedną z podstawowych wartości. Dzięki stałej analizie oczekiwań klientów oraz optymalizacji oferty i modelu obsługi do zmieniających się potrzeb, Bank Millennium jest niezmiennie w czołówce instytucji świadczących usługi na najwyższym poziomie.

Dzięki stałemu monitorowaniu opinii klientów i trendów rynkowych we wszystkich liniach biznesowych, również w szczycie pandemii, Bank wdrożył wiele rozwiązań zgodnych z aktualnymi potrzebami klientów w zakresie oferty produktowej, obsługi oraz dostępu do transakcji w kanałach kontaktu. W 2020 roku działania Banku w tym zakresie koncentrowały się na:

- zapewnieniu bezpieczeństwa pracownikom i klientom korzystającym z obsługi w oddziałach,
- digitalizacji procesów i usług,
- monitorowaniu oczekiwań i potrzeb klientów oraz poziomu jakości obsługi,
- wypracowywaniu rozwiązań zwiększających satysfakcję klienta we wszystkich kanałach kontaktu.

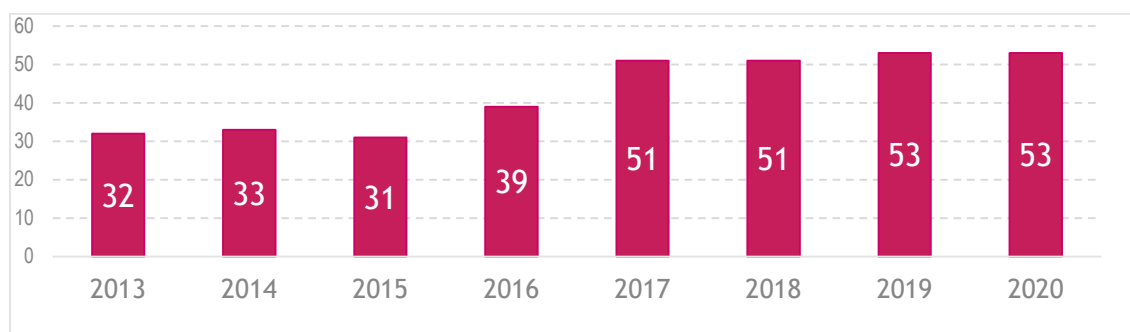
W trosce o bezpieczeństwo pracowników i klientów Bank Millennium wprowadził procedury i standardy pracy zgodne z wymogami reżimu sanitarnego. Modele obsługi w placówkach bankowych, ze wszystkich obszarów biznesowych, dostosowano do nowej sytuacji - zapewniając klientom komfort obsługi z jednoczesnym naciskiem na umożliwienie im samoobsługi w urządzeniach transakcyjnych czy kanałach zdalnych i wsparcie pracownika w tym zakresie.

Bank zaproponował klientom rozwiązania umożliwiające samodzielną realizację podstawowych transakcji bankowych przy jednoczesnym zapewnieniu wsparcia pracownika Banku przez kontakt w kanałach elektronicznych (czat, e-mail) lub telefon.

Bank Millennium kontynuował dotychczasową strategię w obszarze bankowości elektronicznej, w okresie pandemii szczególnie zintensyfikowanych działań zmierzających do cyfryzacji obecnych klientów Banku, umożliwiając im wygodne korzystanie z bankowości za pośrednictwem aplikacji mobilnej i systemu transakcyjnego Millenet bez wychodzenia z domu. Wprowadzono szereg rozwiązań ułatwiających dostęp do kanałów zdalnych oraz możliwość wykonywania dyspozycji w kanale telefonicznym.

Budowanie procesów i rozwiązań w oparciu o perspektywę klienta przekłada się na jego lojalność i zadowolenie oraz pozytywne doświadczenia bankowania. Klienci oczekują nowszych i bardziej innowacyjnych rozwiązań, a Bank projektuje je wspólnie z klientami, dbając o pozytywne doświadczenia. Zgodnie z wynikami wewnętrznego badania satysfakcji 94% klientów detalicznych było zadowolonych ze współpracy z Millennium, a poziom rekomendacji klientów detalicznych utrzymał się na bardzo wysokim poziomie (wskaźnik w 2020 roku NPS osiągnął 53).

Net Promotor Score (NPS) dla segmentu detalicznego - badanie wewnętrzne

W obszarze satysfakcji, lojalności oraz wskaźnika NPS Bank Millennium jest jednym z najwyższej ocenianych banków w Polsce, co potwierdziło badanie Monitor satysfakcji Klienta zrealizowane przez ARC Rynek i Opinia. Wysokie oceny satysfakcji i rekomendacje Banku są szczególnie satysfakcjonujące po udanej fuzji z Euro Bankiem. Dane potwierdzają, że byli Klienci Euro Banku doceniają poziom współpracy z Bankiem Millennium. Podobnie jak w latach poprzednich, klienci jako mocne strony Banku wskazują na konkurencyjną ofertę (najczęściej Konto 360), wysoką jakość obsługi, a także nowoczesne rozwiązania (bankowość mobilna i internetowa).

Jakościowe działania prowadzone przez Bank zostały też docenione w konkursie Instytucja Roku 2020, zdobywając nagrody w kategorii „Najlepsza obsługa w kanałach zdalnych” i tytuł „Najlepszej placówki bankowej w Polsce” dla 19 oddziałów Millennium. W tegorocznej edycji rankingu Gwiazdy Bankowości, organizowanej przez Dziennik Gazetę Prawną i firmę doradczą PwC, na podstawie oceny Klientów, Bank Millennium zajął drugie miejsce w kategorii „Relacja z klientem”. Bank otrzymał także główną nagrodę w prestiżowym konkursie European Customer Centricity Awards w kategorii reklamacje. Konkurs ECAA organizowany przez ARCET to jeden z największych w Europie konkursów promujących „klientocentryzm” oraz perspektywę Customer Experience w biznesie.

6.2. BANKOWOŚĆ DETALICZNA

Bankowość detaliczna to istotny obszar działalności Banku Millennium. Bank posiada szeroki katalog uniwersalnych usług i produktów bankowych dla klientów indywidualnych, zamożnych klientów indywidualnych (Prestige), Bankowości Prywatnej oraz klientów biznesowych. Klienci mają dostęp do produktów i usług poprzez sieć oddziałów, bankowość internetową, mobilną i telefoniczną oraz sieć bankomatów, dzięki czemu otrzymują możliwość zarządzania swoimi finansami w wygodny i bezpieczny sposób.

W 2020 roku na realizację celów w zakresie akwizycji klientów wpływ miała sytuacja epidemiologiczna w kraju i na świecie. Od początku roku Bank powiększył bazę aktywnych klientów o 61,2 tys. Na dzień 31 grudnia Bank obsługiwał ponad 2,63 mln aktywnych klientów detalicznych. Z bankowości elektronicznej korzystało aktywnie 2,05 mln klientów, a z aplikacji mobilnej 1,66 mln (wzrost o 18% w skali roku).

Konto osobiste

Sprzedaż rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych w 2020 roku wyniosła blisko 380 tys. Kluczowym produktem przy akwizycji nowych klientów było Konto 360°, od kilku lat jeden z najchętniej otwieranych rachunków osobistych w Polsce. W 2020 roku liczba Kont 360° w portfelu

Banku przekroczyła 1,72 mln, z czego zdecydowaną większość otworzyli klienci, którzy wcześniej nie korzystali z rachunku osobistego w Banku Millennium. Po 3 kwartale 2020 roku Bank zajął 6 miejsce na rynku w zakresie przyrostu nowych kont dla klientów indywidualnych z udziałem w rynku na poziomie ponad 7% (zgodnie z raportem PRnews).

Promocję Kont 360° w 2020 roku wspierały:

- kolejne odsłony kampanii reklamowych w stacjach telewizyjnych i Internecie;
- działania z wykorzystaniem aplikacji zakupowej goodie i we współpracy z zewnętrznymi portalami internetowymi - blisko 26% kont osobistych zostało pozyskanych online;
- nowe edycje programu rekomendacyjnego „Lubię to polecam”, w którym za polecenie Konta 360° lub Konta 360° Student można otrzymać atrakcyjne nagrody. W 2020 roku w kolejnych edycjach programu zarejestrowało się blisko 240 tys. klientów.

Produkty Oszczędnościowe / Inwestycyjne

Rok 2020 był dla Banku pełen wyzwań w zakresie zarządzania bazą depozytową. Na wyniki Banku w zakresie działalności oszczędnościowej znaczny wpływ miały obniżki stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej w reakcji na wybuch epidemii COVID'19. Stopa referencyjna spadła łącznie o 1,4 pp. (z 1,50% do 0,10%, wskutek decyzji RPP z dnia 17 marca, 8 kwietnia oraz 28 maja).

Bank zdecydował o zmianach oprocentowania lokat terminowych i rachunków oszczędnościowych. Od marca do czerwca podjęto szereg obniżek oprocentowania na wszystkich kontach oszczędnościowych (główne zmiany oprocentowania od czerwca, lipca i września) i lokatach terminowych (główne zmiany oprocentowania od kwietnia i czerwca).

Brak możliwości obniżek oprocentowania na rachunkach oszczędnościowo-rozliczeniowych (oprocentowanie na poziomie 0%) oraz skala dokonanych obniżek oprocentowania na produktach oszczędnościowych nie zrekomensowały w pełni wpływu zmian rynkowych stóp procentowych na wyniki Banku.

Pomimo obniżki stóp procentowych i utrzymywania się rekordowo niskich zarówno nominalnych jak i realnych stóp procentowych (na skutek inflacji), rynek depozytowy w zakresie klientów detalicznych urosł w 2020 roku o 71,1 mld zł tj. o 0,3 mld zł więcej niż w 2019 roku (wzrost o 70,8 mld zł).

Wzrost wolumenów depozytów detalicznych w Banku Millennium w 2020 roku wyniósł 1,96 mld zł (0,78 mld zł bez klientów segmentu Biznes) i miał miejsce głównie na rachunkach bieżących (+8,4 mld zł). Wolumen na kontach oszczędnościowych wzrósł o 5 mln zł przy spadku na lokatach terminowych o 6,4 mld zł.

Działania biznesowe w zakresie produktów oszczędnościowych w pierwszej połowie 2020 r. koncentrowały się na dostosowaniu oprocentowania produktów do kolejnych obniżek stóp procentowych przez RPP oraz odpowiedniej komunikacji do klientów, natomiast w 2H 2020 na pozyskiwaniu i retencji wolumenów m.in. poprzez działania kampanijne, rozszerzenie adresatów ofert retencyjnych produktów oszczędnościowych czy dodatkowe promocje na wybranych kontach oszczędnościowych.

W zakresie produktów inwestycyjnych Bank kontynuował strategię oferowania zdywersyfikowanego portfela składającego się zarówno z własnych rozwiązań, jak i produktów zewnętrznych partnerów. W zależności od segmentu klientów na ofertę składały się produkty strukturyzowane, fundusze inwestycyjne, produkty ubezpieczeniowe o charakterze inwestycyjnym oraz obligacje.

W odpowiedzi na zmiany otoczenia gospodarczego związanego z wybuchem pandemii COVID-19, Bank koncentrował się na cyfryzacji oferty produktów inwestycyjnych. W 2020 roku Bank udostępnił możliwość otwarcia i obsługi w kanałach bankowości internetowej Programu Inwestycyjnego Millennium z Funduszami Millennium TFI. Dodatkowo, Program ten razem z lokatą strukturyzowaną były pierwszymi produktami inwestycyjnymi oferowanymi w Aplikacji mobilnej Banku.

W celu uatrakcyjnienia oferty, w trakcie trwania roku Bank uruchamiał cykliczne promocje funduszy w zakresie wysokości opłaty manipulacyjnej za ich nabycie. Wprowadzona została również specjalna strategia premiowania korzystania z kanałów zdalnych poprzez obniżkę do 0% stawek opłat manipulacyjnych za nabycie jednostek uczestnictwa Millennium TFI zrealizowanych za pośrednictwem Millenet.

Kredyty Gotówkowe

Początek roku 2020 zaczął się zgodnie z oczekiwaniami biznesowymi, nie mniej jednak, pozytywny rozwój sytuacji w sprzedaży został zaburzony już w marcu przez ograniczenia związane z przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się pandemii COVID-19. Pomimo sytuacji, która przez cały rok 2020 charakteryzowała się dużą zmiennością w zakresie spadku wskaźników nastrojów konsumenckich, redukcji popytu na nowe finansowanie oraz ograniczeń związanych z dostępnością oddziałów banku dla klientów, sprzedaż w całym roku osiągnęła wartość 4.6 mld zł, dzięki czemu udział rynkowy w sprzedaży pozostał stabilny w stosunku do poprzedniego roku (10.66% w 2020 w porównaniu do 10.68% w 2019).

Bank jednocześnie zanotował wzrost portfela pożyczek gotówkowych o 2% r/r. co pozwoliło na osiągnięcie udziału w rynku w wielkości portfela pożyczek na poziomie 8,51% (wzrost o 0,1 p.p. r/r)

W odpowiedzi na ograniczenia zaistniałe w możliwości obsługi klientów w tradycyjnych kanałach, Bank dostosowywał procesy sprzedaży produktów kredytowych do nowej sytuacji i postawił priorytet na realizowanie sprzedaży w kanałach zdalnych. Miało to istotne przełożenie na wzrost sprzedaży pożyczek w 2020 roku w kanałach cyfrowych (59% udziału kanałów cyfrowych w sprzedaży w 4 kw. 2020 r. w porównaniu do 52% w 4 kw. 2019 r.).

Bank wspierał również swoich klientów proponując wakacje kredytowe (zawieszenia spłaty rat kredytu) dla klientów którzy potrzebowali pomocy w trakcie spłaty swoich zobowiązań.

W 2 kwartale 2020 r. Bank, jako jeden z pierwszych na rynku, wprowadził możliwość potwierdzenia dochodu klienta w trakcie procesu wnioskowania o pożyczkę gotówkową, bazując na historii rachunku w innym banku. Rozwiązanie oparte jest o mechanizmy wprowadzone przez dyrektywę PSD2.

W 2020 roku sprzedaż pożyczki gotówkowej wspierały oferty specjalne:

- oferta „120 zł raty za każde 5 000 zł pożyczki” dotycząca pożyczek w kwocie 5 000 zł, 10 000 zł, 15 000 zł lub 20 000 zł udzielanych na okres 58 miesięcy ze znaną z góry ratą w wysokości odpowiednio 120zł, 240 zł, 360 zł lub 480 zł.
- kontynuacja oferty dla pracowników sektora finansowego

Limit w koncie

Rok 2020 można opisać jako rok stabilnego wzrostu portfela i utrzymania atrakcyjnej oferty oraz funkcjonowania w niesprzyjających warunkach spowodowanymi pandemią COVID-19. Pomimo wyzwań, Bank utrzymywał strategię rozwoju konkurencyjnej oferty oraz procesu sprzedażowego. Sprzedaż wspierały następujące akcje:

- oferta „Limit w koncie za 0 zł” skierowana do nowych klientów Banku, umożliwiającą skorzystania z produktu w pierwszym roku bez dodatkowych kosztów - prowizja za uruchomienie limitu to 0 zł. Warunki te należą do najbardziej atrakcyjnych na rynku.
- 7-dniowy okres bezodsetkowy, który umożliwia skorzystanie z limitu bez ponoszenia kosztów odsetkowych w każdym miesiącu rozliczeniowym.

Karty Płatnicze

Wyniki akwizycyjne i transakcyjność kart płatniczych w 2020 roku, były pod silnym wpływem ograniczeń wynikających z pandemii COVID-19, które spowodowały mniejszą mobilność i aktywność użytkowników kart.

Od strony akwizycji kart kredytowych, po spadku sprzedaży na początku pandemii sytuacja powróciła w kolejnych miesiącach do poziomu sprzed *lockdownu*, dzięki licznym akcjom wspierającym. Od 4kw. 2020 r. działania akwizycyjne zostały skoncentrowane na pozyskiwaniu kart z wyższymi limitami kredytowymi i z większym potencjałem przychodowym. W efekcie pod koniec roku nastąpił spadek ilości sprzedanych kart kredytowych i jednocześnie poprawa parametrów jakościowych nowych kart.

Dzięki intensywnym działaniom marketingowym w 2020 roku Bank osiągnął wzrost na portfelu kart kredytowych o ponad 12 tys. kart (2,6%). Dynamika wzrostu portfela była wyższa niż zmiany na rynku, gdzie liczba na kart kredytowych spadła o ponad 5%. Na koniec 2020 roku portfel kart kredytowych wyniósł 477 tys. kart, a flagowymi produktami pozostały karty Impresja i Alfa, które oferują swoim posiadaczom 5% zwrot wydatków dokonanych u Partnerów tych kart.

Liczba kart debetowych zwiększyła się wraz ze wzrostem ilości kont osobistych, gdzie głównym produktem sprzedażowym była karta debetowa wydawana do Konta 360. Portfel kart debetowych Banku na koniec 2020 roku wyniósł ponad 3 mln kart, co oznacza jego przyrost r/r o 145 tys. (+5%).

Na koniec 3 kwartału 2020 r. udział Banku Millennium w rynku pod względem ilości wydanych kart wyniósł 8,7% dla kart kredytowych (vs. 8,0% na koniec 2019) oraz 8,3% dla kart debetowych. Pod względem wartości transakcji wykonanych kartami udział kształtował się na poziomie 9,3% dla kart kredytowych oraz 7,7% dla kart debetowych.

Bankowość Hipoteczna

Rok 2020 był rekordowym rokiem dla Banku Millennium zarówno w zakresie wolumenu nowo zawartych umów o kredyt hipoteczny jak i uruchomionych kredytów. Bank znacząco zwiększył swój udział w rynku, który wyniósł za cały rok 12,2% (dane wg. SARFIN ZBP), co stanowi znaczący wzrost - o 4,5 punktów procentowych - względem poprzedniego roku. Bank zawarł 24,8 tys. nowych umów o łącznej wartości 7,2. mld zł (wzrost r/r ponad 53%). Wartość uruchomionych kredytów stanowiła natomiast 6,8 mld zł.

Przez cały rok Bank aktywnie pracował nad zwiększeniem atrakcyjności swojej oferty oraz usprawnieniem procesu udzielania kredytu. Zmiany miały na celu skrócenie czasu procesowania wniosku kredytowego poprzez wprowadzenie możliwości przekazywania wniosków przez brokerów współpracujących z Bankiem w formie skanów, umożliwienie przygotowania i wydruku wniosku o udzielenie informacji o kredycie z systemu Banku oraz wsparcia klienta w pozyskaniu przez niego operatu szacunkowego, który jest jednym z dokumentów niezbędnych do ubiegania się o kredyt. Dodatkowo w trosce o to, aby klient na bieżąco otrzymywał informacje o złożonym wniosku, Bank wprowadził system informowania klienta o statusie wniosków poprzez aplikację mobilną oraz SMS-y. Jest to rozwiązanie dostępne zarówno dla osób, które są klientami Banku jak i dla tych, które jeszcze nie są klientami. Wszystkie te innowacje zostały bardzo dobrze odebrane przez klientów oraz partnerów, czego potwierdzeniem są wyniki akcji kredytowej. Bank prowadził także na dużą skalę proces szkoleń z zakresu konstrukcji produktu, procesu kredytowego, przypominając przy tej okazji jak w jasny, rzetelny i transparentny sposób przekazać szczegóły oferty dostępnej dla klienta.

Akcja kredytowa Banku podobnie jak w roku ubiegłym, oparta była na ofercie bezwarunkowego 0% prowizji za udzielenie kredytu oraz 0% prowizji za wcześniejszą spłatę kredytu. Oferta cenowa utrzymywana była na stabilnym poziomie w głównych przedziałach LTV nawet w trudnym okresie pandemicznym.

W okresie pandemii Bank oferował klientom wsparcie w postaci wakacji kredytowych, czyli zawieszenia spłat rat kredytu.

W 2020 roku Bank kontynuował działania w zakresie oferowania specjalnych warunków dla klientów posiadających kredyt w CHF, które dotyczą przewalutowania, częściowej oraz całkowitej spłaty kredytu. Nadal proaktywnie prowadził negocjacje warunków kursu oraz parametrów kredytu po przewalutowaniu czy częściowej spłacie kredytu, które uwzględniały indywidualne podejście do sytuacji klienta oraz jego oczekiwań.

Produkty Ubezpieczeniowe (bancassurance)

W 2020 roku Bank kontynuował oferowanie ubezpieczeń na życie i majątkowych w różnych kanałach dystrybucji, zarówno placówkach bankowych jak i wszystkich kanałach zdalnych, które nabrały jeszcze większego znaczenia w dobie sytuacji pandemicznej. Klienci Banku mogli korzystać z szerokiej gamy produktów ubezpieczeniowych oferowanych przez Bank Millennium we współpracy z wieloma towarzystwami ubezpieczeniowymi. Istotny udział w przychodach z tytułu bancassurance miała dystrybucja ubezpieczeń związanych z kredytem gotówkowym i produktami hipotecznymi. W 2020 roku klienci mogli skorzystać z licznych ofert specjalnych, w tym z promocji „Zyskaj 100 zł za zakup ubezpieczenia samochodu w banku Millennium”, „Ubezpieczając więcej, zyskujesz podwójnie”.

Segment klientów Prestige i Bankowości Prywatnej - oferta dla klientów zamożnych

Prestige to oferta skierowana do osób zamożnych z aktywami od 100 tys. do 1 mln zł lub dokonujących comiesięcznych wpłat na konto w wysokości co najmniej 10 000 zł. Bankowość Prywatna adresowana jest natomiast do najzamożniejszych klientów indywidualnych z aktywami powyżej 1 mln zł, oczekujących wysokiej jakości obsługi oraz oferty produktów finansowych przygotowanej na miarę ich indywidualnych potrzeb. Tym klientom Bank oferuje szeroką gamę produktów inwestycyjnych i ubezpieczeniowo-inwestycyjnych - krajowe i zagraniczne fundusze inwestycyjne, programy inwestycyjne, produkty strukturyzowane oraz wyselekcjonowane obligacje korporacyjne. Klienci Bankowości Prywatnej mogą korzystać z kart kredytowych Millennium MasterCard® World/Elite™ z dostępem do programu World MasterCard Rewards, programu partnerskiego World/Elite Privileges Programme, pakietu ubezpieczeń oraz pakietów Assistance i Concierge.

W 3kw. 2020 r. Bank wprowadził do oferty nowe Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Franklin Templeton. Nowa oferta funduszy została udostępniona dla klientów Bankowości Prywatnej, którzy uzyskali dostęp do funduszy inwestujących w różne klasy aktywów, a także do funduszy inwestujących w określone sektory, takie jak nowe technologie czy innowacje oraz zasoby naturalne. Dzięki rozszerzeniu oferty klienci mogą również korzystać z wieloletniego doświadczenia Franklin Templeton w zakresie inwestycji na rynkach rozwijających się za pośrednictwem szeregu regionalnych i globalnych funduszy rynków wschodzących. Większość funduszy jest dostępna w złotych, dolarach amerykańskich i euro.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku Bank Millennium posiadał 34,6 tys. aktywnych klientów Prestige i ponad 4,1 tys. aktywnych klientów Bankowości Prywatnej.

Segment klientów Biznes - oferta dla klientów firmowych

Biznes to oferta skierowana do osób prowadzących działalność gospodarczą w formie jednoosobowej działalności gospodarczej oraz spółek cywilnych i handlowych z rocznymi przychodami do 5 mln zł.

W 2020 r. otwartych zostało ponad 26 tysięcy nowych rachunków firmowych dzięki:

- możliwości otwierania rachunków firmowych w systemie bankowości internetowej Millenet dla nowych i obecnych klientów Banku. W 2020 r. Bank udostępnił możliwość zdalnego założenia konta firmowego z wykorzystaniem otwartej bankowości. Dzięki wprowadzonym rozwiązaniom 30% kont firmowych zostało otwartych online.
- funkcjonowaniu ofert specjalnych dla klientów otwierających rachunki online
- zwiększeniu poziomu x-sellu na konta firmowe w placówkach Banku.

Klientom Biznes Bank oferuje szeroką gamę produktów transakcyjnych i kredytowych, ze szczególnym uwzględnieniem atrakcyjnej oferty leasingowej, a także nowoczesną bankowość internetową i mobilną.

W 2020 r. wartość udzielonych kredytów dla klientów segmentu Biznes wyniosła ponad 165 mln zł. Znacznie wzrosło wykorzystanie gwarancji *de minimis* Banku Gospodarstwa Krajowego.

Na koniec grudnia 2020 r. portfel kredytów firmowych w segmencie Biznes wynosił ponad 495 mln zł

Na dzień 31 grudnia 2020 r. liczba aktywnych klientów segmentu Biznes wyniosła blisko 104 tys., co oznacza wzrost o 17% w stosunku do końca poprzedniego roku.

Millenet i aplikacja mobilna - nowości i udogodnienia dla klientów indywidualnych

Kanały cyfrowe Banku Millennium zapewniają łatwy dostęp do usług finansowych i wielu opcji poza bankowych. Oferta dostępna w aplikacji mobilnej i systemie bankowości internetowej jest stale poszerzana, by udostępniać kolejne wygodne i pomocne rozwiązania zgodnie z podejściem klientocentrycznym. Opinie użytkowników kanałów cyfrowych są stale monitorowane i są oni włączani w proces tworzenia nowych usług. Jednocześnie Bank zachowuje elastyczność i czujność, by natychmiast reagować na zmieniające się otoczenie biznesowe i społeczne. Bank podejmuje współpracę z Partnerami z sektora rządowego, fin-tech oraz innych branż i wdraża innowacje, np. związane z wykorzystaniem sztucznej inteligencji czy biometrii.

W obliczu pandemii COVID-19 i *lockdownu* Bank był w stanie wspierać swoich Klientów oraz zachować ciągłość działania, zapewniając dostęp do usług i oferty bez konieczności wychodzenia z domu. Jednocześnie zintensyfikowano prace nad projektami, których celem była pełna digitalizacja usług, dodatkowe możliwości z obszaru tzw. „self-service” po stronie Klienta, a także cyfrową edukację klientów i aktywne promowanie bankowości elektronicznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób, które dotychczas korzystały z niej w ograniczonym stopniu lub wcale. W 2020 roku liczba aktywnych użytkowników kanałów elektronicznych przekroczyła 2 mln.

Rok 2020 był wyjątkowy również z uwagi na zmiany wynikające z dyrektywy unijnej PSD2. Korzystając w pełni z możliwości, jakie dają nowe regulacje od początku roku Bank rozwijał usługi z obszaru otwartej bankowości. Dzięki temu możliwe było zaoferowanie Klientom pełnego obrazu ich finansów, również w innych bankach, ale też wyniesienie dotychczasowych usług na jeszcze wyższy poziom.

Jednocześnie wprowadzając zmiany wymagane przez Unię Europejską, Bank kładł nacisk, by jak najbardziej zminimalizować związany z tym dyskomfort dla Klientów. Najbardziej odczuwalne dla klientów były zmiany w płatnościach kartą online z wykorzystaniem zabezpieczenia 3-D Secure. Zaprojektowano nowy proces z wykorzystaniem silnego uwierzytelnienia dla klientów korzystających z H@set SMS oraz przeprowadzono migrację klientów z aktywną aplikacją na autoryzację mobilną, która spełnia wymogi nałożone przez dyrektywę.

Ważną decyzją, odpowiadającą na potrzeby Klientów korzystających z bankowości mobilnej, było nawiązanie współpracy z Huawei oraz udostępnienie aplikacji mobilnej Banku Millennium w AppGallery pod koniec roku 2020. Dostosowanie aplikacji do Usług Mobilnych Huawei (HMS) zaplanowano na I kwartał roku 2021.

Digitalizacja i codzienne bankowanie

Bank Millennium gruntownie odświeżył kilka najpopularniejszych usług, takie jak przelewy czy wnioskowanie o kredyt gotówkowy, wprowadził też nowe rozwiązania i usługi w serwisach online, z produktami inwestycyjnymi na czele. Do obsługi w placówce włączone zostały elementy wykorzystujące kanały elektroniczne, jak autoryzacja transakcji przy użyciu aplikacji mobilnej.

Dodatkowo w czasie pandemii wzmocnione zostały działania edukacyjne, wspierające Klientów w korzystaniu z kanałów online. W odpowiedzi na zwiększoną potrzebę korzystania z usług online w związku z *lockdownem* na portalu Banku powstał serwis dostępny pod adresem www.bankmillennium.pl/pierwszykrokonline. Równolegle w oddziałach i bankomatach ruszyła kampania „Pierwszy krok online”, zachęcająca do korzystania z kanałów cyfrowych. Działania digitalizacyjne wpisały się w strategię całego Banku. Również pracownicy oddziałów (z pomocą Ambasadorów Digital) proaktywnie wspierają Klientów w stawianiu pierwszych kroków w bankowości elektronicznej.

Nowy formularz przelewu. Bank Millennium odświeżył najczęściej wybraną przez Klientów usługę w bankowości elektronicznej, czyli przelewy krajowe. Wprowadzone zmiany pozwalają realizować płatności jeszcze szybciej. Jedną z istotniejszych jest sam wygląd formularza, który został uproszczony do trzech pól. Formularz dynamicznie rozwija się wraz z postępem wypełniania. Jednocześnie redukuje do minimum ilość potrzebnych do wprowadzenia danych.

Nowy proces pożyczki gotówkowej. Bank Millennium odświeżył proces wnioskowania o produkty pożyczkowe zgodnie z podejściem wielokanałowe (*omnichannel*). O dodatkowe środki można wnioskować poprzez dowolny kanał w pełni zdalnie lub hybrydowo - online ze wsparciem pracownika infolinii lub placówki. Proces agreguje w udoskonalonej formie, na jednym wniosku, dotychczasowe opcje jak zdalna zgoda współmałżonka czy konsolidacja zewnętrznych pożyczek, a wkrótce również np. rozwiązania ułatwiające dopasowanie kwoty pożyczki i wysokości raty do możliwości finansowych klienta. Dodatkowo rozwiązanie w systemie internetowym i aplikacji mobilnej wyróżnia nowoczesny i intuicyjny design.

Podgląd statusu wniosku hipotecznego. W Millenecie i aplikacji mobilnej Klient może w dowolnym momencie sprawdzić postęp złożonego wniosku o kredyt hipoteczny. Dodatkowo otrzymuje powiadomienie każdorazowo w momencie zmiany statusu wniosku. Dodatkowo Bank udostępnił nakładkę do aplikacji mobilnej umożliwiającą podgląd wniosku dla nie-klientów. Funkcja umożliwia też łatwy sposób kontaktowania się online z pracownikiem Banku procesującym wniosek. Jest to pierwszy etap projektu szerszej digitalizacji hipotek w Banku.

Produkty inwestycyjne dostępne online. Bank Millennium umożliwił Klientom inwestowanie z poziomu bankowości internetowej oraz aplikacji mobilnej. Klienci mogą z poziomu komputera, tabletu lub telefonu nabyć Program Inwestycyjny Millennium lub założyć lokatę strukturyzowaną. W oba procesy wpleciona jest ankieta MIFID, którą również można wypełnić wygodnie online oraz lepiej dopasować produkty do swoich możliwości, wiedzy i doświadczenia.

Otwarcie konta za pomocą selfie. Bank Millennium dał nowym Klientom możliwość zdalnego otwierania konta osobistego z wykorzystaniem potwierdzenia tożsamości na podstawie zdjęć dowodu osobistego i selfie. Konto zostaje założone w kilka minut, bez konieczności kontaktu z konsultantem czy drukowania dokumentów. Na adres e-mail nowego Klienta zostaje przesłana instrukcja, jak zacząć korzystać z kanałów elektronicznych.

Odzyskanie danych do logowania. Aby jak najbardziej ułatwić klientom logowanie do konta, Bank Millennium udostępnił na stronie internetowej proces bezpiecznego odzyskiwania danych do logowania do bankowości internetowej (loginu i hasła).

Autoryzacja Mobilna w oddziałach. W ramach podejścia *omnichannel* Bank Millennium udostępnił możliwość potwierdzania części transakcji realizowanych w oddziałach za pomocą Autoryzacji

Mobilnej. Tym samym klient zamiast składać podpis na potwierdzeniu papierowym, zatwierdza ją w swoim telefonie z wykorzystaniem aplikacji mobilnej Banku Millennium.

Wakacje kredytowe. W odpowiedzi na sytuację gospodarczą spowodowaną pandemią Bank Millennium udostępnił klientom indywidualnym wniosek online o odroczenie spłaty rat kredytu przez trzy miesiące, a w następnie możliwość przedłużenia wakacji kredytowych o kolejne trzy miesiące.

Limity transakcji. W odpowiedzi na oczekiwania Klientów dodaliśmy możliwość ustawienia Limitu mobilnego i limitów BLIK w aplikacji mobilnej. Oprócz tego maksymalne dzienne limity transakcji w Millenecie i aplikacji mobilnej zostały dwukrotnie podwyższone.

System działający 24/7. Bank Millennium wydłużył procesowanie operacji w godzinach nocnych. Tym samym przelewy własne zlecane w tych godzinach od razu znajdują się na wskazanych kontach, a przelewy zewnętrzne są księgowane na bieżąco. Założenie lub zerwanie lokaty oraz produktów inwestycyjnych jest od razu widoczne na koncie, niezależnie, o jakiej porze Klient dokonuje dyspozycji.

Zmiany w obsłudze czatów. Bank Millennium rozpoczął projekt usprawnienia działania live-chatu, który jest najchętniej wybieranym kanałem komunikacji zwłaszcza w aplikacji mobilnej (średnio 25 tys. czatów w miesiącu, co stanowi ok. 50% wszystkich, również tych w Millenecie i na portalu). Wdrożona została nowa platforma, w pełni zintegrowana z systemem obsługi Klientów w Contact Center. Ta zmiana korzystnie wpływa również na pracę konsultantów, którzy zyskali dodatkowe narzędzia, m.in. do zaawansowanego zarządzania kolejką zgłoszeń. W 2021 roku ten kanał obsługi klienta stanie się jeszcze istotniejszym elementem aplikacji, ponieważ klienci będą mogli nawiązać chat z konsultantem z poziomu różnych procesów, np. wniosku o pożyczkę gotówkową.

Rozwój usług w ramach otwartej bankowości

Po wejściu w życie unijnej dyrektywy PSD2 banki mogły zaoferować swoim klientom pełniejszy obraz i kontrolę ich finansów. Zgodnie ze strategią budowania w kanałach cyfrowych platformy do zarządzania finansami Bank Millennium od początku roku 2020 sukcesywnie wdrażał kolejne usługi wykorzystujące potencjał otwartej bankowości.

Finanse 360°. Jako jeden z pierwszych banków w Polsce Millennium rozpoczął udostępnianie usługi dodawania kont różnych banków do własnej bankowości elektronicznej. Dzięki usłudze klienci mogą zagregować konto w aplikacji mobilnej Banku Millennium czy serwisie internetowym Millenet i logując się do konta w Banku Millennium sprawdzać saldo oraz historię transakcji swoich rachunków aż w dziewięciu największych polskich bankach.

Możliwość inicjowania płatności z kont w innych bankach. Bank Millennium jako pierwszy bank w Polsce udostępnił usługę, w ramach której jego Klienci mogą zlecać w serwisie internetowym Millenet przelewy ze swoich kont w innych bankach. Obecnie usługa jest dostępna dla sześciu banków.

Potwierdzanie dochodu w trakcie wnioskowania o kredyt gotówkowy. Bank uruchomił wielokanałową usługę, która umożliwia klientom ubiegającym się o pożyczkę potwierdzenie przychodów za pomocą logowania do innego banku w bankowości elektronicznej Banku Millennium. Usługa jest dostępna dla kont prowadzonych w ośmiu bankach.

Potwierdzenie tożsamości podczas otwierania konta firmowego Mój Biznes dla przedsiębiorców prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą (którzy nie są klientami Banku). Aby potwierdzić tożsamość, wystarczy zalogować się do konta w innym banku. Obecnie rozwiązanie jest dostępne dla sześciu polskich banków, ale stopniowo będą dodawane kolejne. To pierwsze takie zastosowanie otwartej bankowości dla klientów w Polsce. Dodatkowo wypełnienie wniosku jest częściowo automatyczne dzięki zaciąganiu danych z centralnego rejestru (CEIDG). Natomiast Klienci Banku mogą w prosty sposób założyć konto firmowe z poziomu kanałów elektronicznych.

Współpraca z administracją publiczną

Bank Millennium od lat współpracuje z agendami rządowymi i ma swój udział w budowaniu cyfrowego społeczeństwa oraz popularyzowaniu e-administracji. W roku pandemii projekty realizowane wspólnie z administracją publiczną były szczególnie ważne zarówno dla klientów indywidualnych, jak i tych prowadzących działalność gospodarczą.

Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju. Bank uczestniczy w obu odsłonach programu dystrybucji środków dla firm poszkodowanych w wyniku pandemii. Proces wnioskowania dla mikrobiznesu został udostępniony w systemie Millenet z poziomu konta firmowego. Przekazanie dokumentów, otrzymanie decyzji oraz zawarcie umowy z PFR, a także możliwość odwołania do decyzji PFR odbywa się za pośrednictwem systemu bankowego. Przelewy subwencji są dokonywane bezpośrednio na rachunki bankowe beneficjentów.

Jeszcze wygodniejsza aktualizacja dokumentu tożsamości. Usługa dostępna jest dla Klientów posługujących się polskimi dowodami osobistymi. W trosce o jakość wprowadzanych danych system bankowy komunikuje się bezpośrednio z systemami administracji publicznej. Dzięki temu zarówno Klient, jak i bank mają pewność, że dane zostały wprowadzone prawidłowo.

Bon turystyczny. Na platformie PUE ZUS, do której można zalogować się również poprzez Millenet, klienci mogą odebrać bon turystyczny do wykorzystania na wakacyjne wyjazdy i nie tylko. By zalogować się do platformy należy wybrać z menu MilleUrząd, a następnie PUE ZUS.

Usługi dodatkowe (VAS)

Dążymy do tego, aby kanały elektroniczne Banku, a szczególnie aplikacja mobilna, były platformą agregującą różne funkcje ułatwiające codzienne życie, dlatego naszym Klientom udostępniamy kolejne usługi wykraczające poza obszar bankowości.

Zakup biletów do kina. Klienci banku mogą bezpośrednio w aplikacji mobilnej Banku Millennium sprawdzić repertuar w najbliższym kinie Helios i przeczytać opisy filmów, następnie wybrać film i miejsca, opłacić bilety - opłata pobierana jest z rachunku bieżącego lub karty kredytowej. Kupione bilety można zaprezentować obsłudze kina w aplikacji. Nie trzeba ich pobierać czy drukować, ani też logować do innych aplikacji. Co więcej, zakupione bilety można udostępniać innym osobom (wysłać bezpośrednio z aplikacji bankowej). Klient przechodzi cały proces wygodnie i szybko w jednym miejscu.

Dostęp do platformy zakupowej goodie. Użytkownicy aplikacji mobilnej mogą bezpośrednio z aplikacji przejść do goodie i wygodnie korzystać z licznych promocji, a także odbierać zwroty za zakupy online wykonywane przez usługę goodie cashback.

	2020	2019	różnica
Aktywni użytkownicy kanałów cyfrowych	2 052 806	1 838 363	12%
Aktywni użytkownicy bankowości mobilnej	1 658 554	1 410 855	18%
Klienci korzystający z Autoryzacji Mobilnej	1 394 169	223 060	525%
Klienci korzystający z otwartej bankowości (Finanse 360°)	36 300	-	-

6.3. BANKOWOŚĆ PRZEDSIĘBIORSTW

Bankowość Przedsiębiorstw jest linią biznesową, która profesjonalnie i kompleksowo obsługuje firmy o rocznych przychodach ze sprzedaży przewyższających 5 mln zł oraz instytucje i jednostki sektora publicznego. Bank kreuje kompleksowe rozwiązania finansowe dopasowane do specyfiki konkretnej działalności klienta wsparte nowoczesnymi rozwiązaniami cyfrowymi skracającymi czas zaangażowania klienta w czynności operacyjne związane ze współpracą z Bankiem. Naszym celem jest zapewnienie najwyższej jakości obsługi oraz najkrótszego czasu reakcji po stronie Banku. Dlatego konsekwentnie automatyzujemy procesy wewnętrzne związane z obsługą klienta. Równocześnie w odpowiedzi na wyzwania środowiskowe wspieramy naszych klientów w realizacji projektów zmniejszających wpływ prowadzonej działalności na środowisko naturalne - finansując projekty związane z energetyką odnawialną, innowacjami zmniejszającymi zapotrzebowanie na energię i zasoby naturalne oraz ze skuteczniejszą gospodarką odpadami.

W 31 centrach korporacyjnych Bank zatrudnia najwyższej klasy profesjonalistów gwarantujących kompleksową obsługę klientów bankowości przedsiębiorstw. Doradców Bankowych, którzy są pierwszą linią kontaktu z klientem wspierają specjaliści produktowi: bankowości transakcyjnej, produktów skarbu, produktów finansowania handlu i leasingu. Również specjaliści systemów transakcyjnych oraz konsultanci wspierający klientów w kwestiach operacyjnych są dostępni lokalnie. Współpracujący z klientem zespół uzupełniany jest przez ekspertów branżowych oraz ekspertów finansowania fuzji i przejęć.

Bardzo wysokie zadowolenie klientów z jakości obsługi potwierdzone jest wynikami corocznych wewnętrznych badań satysfakcji. Zgodnie z badaniem przeprowadzonym w lipcu 2020 roku wskaźnik NPS dla banku wyniósł 48, NPS dla Doradcy Bankowego 78 punktów, zaś 87% klientów było bardzo zadowolonych z obsługi operacyjnej realizowanej przez konsultantów.

Wsparcie przedsiębiorstw w trakcie pandemii

Na początku pandemii koncentrowaliśmy się z jednej strony na utrzymaniu ciągłości obsługi klientów, z drugiej na reagowaniu na ich nowe potrzeby związane ze zmienioną sytuacją dotyczącą ich działalności. W trosce o bezpieczeństwo pracowników i klientów ograniczone zostały bezpośrednie spotkania, jednak obsługa bankowa była prowadzona w pełnym zakresie we wszystkich lokalizacjach. Doradcy Bankowi, Specjaliści Produktowi oraz Konsultanci Obsługi Przedsiębiorstw zintensyfikowali w tym okresie kontakty z klientami poprzez kanały elektroniczne i telefoniczne, zapewniając ciągłość wsparcia i obsługi bankowej, a także aktywnie informując o dostępnych programach pomocowych dla przedsiębiorstw.

Już na początku kwietnia wprowadzona została możliwość zastosowania elektronicznego podpisu kwalifikowanego do umów, wniosków, zaświadczeń dotyczących umów kredytowych oraz umów zabezpieczeń, bankowości transakcyjnej, faktoringu, finansowania handlu i produktów skarbowych. Dzięki temu zapewniliśmy zdalny i bezpieczny obieg dokumentów bankowych, uniezależniający obie strony od ewentualnych trudności z przekazywaniem dokumentów papierowych. W czwartym kwartale 2020 roku 43% umów podpisanych zostało z wykorzystaniem podpisu elektronicznego. Równolegle obserwowaliśmy wzrost wykorzystania kanałów zdalnych w pełnym zakresie funkcjonalności. Liczba użytkowników Millenet wzrosła o 12,2% a aplikacji mobilnej o 15,8%. Liczba kolejnych rachunków otwieranych samodzielnie przez klientów w aplikacji internetowej wzrosła w 2 kwartale do 87%, liczba kart wydawanych zdalnie kształtuje się na poziomie 50% a wniosków dotyczących cash management 60%. Rósł również zainteresowanie klientów korzystaniem z elektronicznych zleceń udzielenia gwarancji i otwarcia akredytywy przy użyciu internetowej platformy Finansowanie handlu on-line osiągając poziom 90%. Wolumen transakcji procesowanych na platformie Forex Trader wzrósł o 41% i przekroczył w końcówce roku 1 mld zł miesięcznie.

Pięciokrotnie wzrosła liczba przedsiębiorców korzystającej z usług automatycznej integracji systemów finansowo-księgowych z systemem transakcyjnym banku - Millenet Link. Działy księgowe

otrzymują konkretne korzyści, takie jak np. automatyczne (bez konieczności logowania do systemu bankowego) zasilanie systemu księgowego danymi o operacjach zaksięgowanych na rachunkach: wczytywanie wyciągów, pobieranie historii operacji o dowolnej porze dnia czy też aktualizacja salda.

Wakacje kredytowe

W czerwcu zostały wdrożone zasady dotyczące zawieszenia zobowiązań kredytowych wypracowane przez Związek Banków Polskich na podstawie wytycznych Europejskiego Urzędu ds. Nadzoru Bankowego (EBA). Wdrożone rozwiązania stanowiły wspólne podejścia polskiego sektora bankowego do zawieszania spłaty rat kredytowych, leasingowych oraz rozliczeń faktoringowych przedsiębiorstwom, które miały dobrą sytuację finansową, a doświadczyły przejściowych problemów spowodowanych pandemią.

Z wakacji skorzystali klienci reprezentujący 2,1% portfela kredytowego.

Zmiany w programach finansowania ze wsparciem gwarancji BGK dostępnych w ofercie Banku

Kredyty z gwarancją *de minimis*, dedykowane przedsiębiorcom z segmentu MŚP, zostały w związku z pandemią zmienione, by w szerszym zakresie ułatwić firmom dostęp do kredytu. Okres gwarancji został wydłużony do 39 miesięcy dla kredytów obrotowych oraz 96 miesięcy dla kredytów inwestycyjnych, limit gwarancji podwyższony do 80% kwoty kredytu (maksymalnie 3,5 mln zł) oraz całkowicie zniesiona została prowizja na rzecz BGK. Program, którego pierwotne zakończenie planowane było na 31 grudnia 2020 r., został wydłużony do 30 czerwca 2021 r. na jeszcze korzystniejszych warunkach - maksymalna wartość gwarancji podwyższona do równowartości 3,5 mln EUR, a okresy kredytowania wydłużone do maksymalnie 75 miesięcy dla kredytów obrotowych oraz 120 miesięcy dla inwestycyjnych, przy utrzymaniu prowizji 0% za pierwszy rok obowiązywania gwarancji.

Program kredytów z gwarancją z Funduszu Gwarancji Płynnościowej BGK wprowadzony został jako element rządowej tarczy antykryzysowej dla średnich i dużych podmiotów gospodarczych. Gwarancje zabezpieczają do 80% kapitału (maksymalnie 200 mln zł), przy maksymalnym okresie obowiązywania 27 miesięcy. Program ten także został wydłużony do 30 czerwca 2021 roku.

Do średnich i dużych firm skierowana jest także możliwość zawierania **transakcji faktoringowych z gwarancją płynnościową** Banku Gospodarstwa Krajowego. Gwarancja obejmuje spłatę zobowiązania klienta wynikającego z zawartej umowy faktoringu odwrotnego. Z gwarancji tej mogą skorzystać przedsiębiorstwa w ramach wnioskowania o udzielenie nowego limitu faktoringowego lub jego przedłużenie czy podwyższenie. Gwarancja udzielana jest na okres nie dłuższy niż 24 miesiące, do 80% kwoty limitu faktoringowego (maksymalnie 200 mln zł, przy czym wartość ta stanowi łączny limit dostępnej gwarancji płynnościowej dla kredytów i faktoringu).

Równocześnie od lipca oferta banku poszerzyła się o wariant przyjmowania gwarancji płynnościowej jako zabezpieczenia do umowy o limit wieloproduktowy obejmujący, między innymi, linię na gwarancje i akredytywy, jak również do kredytu rewolwingowego dedykowanego do wypłat z gwarancji i akredytyw udzielanych w ramach powiązanej linii na gwarancje i akredytywy.

Kolejnym wdrożonym w 2020 roku instrumentem pomocowym jest kredyt z dopłatami do oprocentowania. Dopłaty z prowadzonego przez BGK Funduszu Dopłat do Odsetek udzielane są przez okres 12 miesięcy od podpisania umowy i wynoszą dla małych i średnich przedsiębiorstw 2,2 p.p. oraz 1 p.p. dla pozostałych przedsiębiorstw.

Obsługa subwencji PFR

W związku z wdrażaniem przez Polski Fundusz Rozwoju programu pomocy przedsiębiorcom (tzw. Tarcza Finansowa PFR) Bank w ciągu zaledwie kilku tygodni zbudował elektroniczny system do przyjmowania od klientów wniosków o subwencję, kanał automatycznego przekazywania danych pomiędzy Bankiem a PFR, proces wypłaty subwencji oraz obsługi reklamacji. Bank aktywnie wspierał klientów w procesie wnioskowania dzieląc się wiedzą poprzez dedykowane strony www, webinaria oraz bezpośrednie wsparcie Doradców Bankowych w wyjaśnianiu wszelkich wątpliwości związanych z procesem ubiegania się o subwencję.

Z pomocy PFR za pośrednictwem Banku skorzystało 1.637 klientów bankowości przedsiębiorstw.

Kontynuacja rozwoju digitalizacji i automatyzacji procesów obsługi transakcji

Bank kontynuuje rozwój kanałów bankowości elektronicznej realizując strategię wsparcia klientów w zakresie ograniczenia i ułatwienia czynności operacyjnych związanych z obsługą rozliczeń, przy zachowaniu najwyższych standardów bezpieczeństwa. Równolegle rozwijane są zarówno rozwiązania oparte o bezpośrednie interakcje z użytkownikami bankowości internetowej i mobilnej, jaki i integracje typu host to host pozwalające na automatyzację wymiany informacji pomiędzy systemami klienta a systemami Banku.

Z początkiem roku w systemie bankowości internetowej została **rozbudowana funkcjonalność weryfikacji informacji o rachunku na wykazie Szefa KAS** z art. 96b ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług tzw. Białej Liście (*ang. White List*), umożliwiając w procesie składania przelewu automatyczną weryfikację także w przypadku zleceń składanych w tzw. paczkach. Dodana została także możliwość pobrania zawiadomienia do Urzędu Skarbowego zawierającego informacje o przelewie, które Klient jest zobowiązany przekazać do Urzędu Skarbowego.

Dla klientów oczekujących ograniczenia kosztów, czasochłonności oraz eliminacji błędów poprzez **automatyzację procesów wymiany danych w usługach faktoringowych** Bank wprowadził możliwość bezpośredniej komunikacji pomiędzy systemem finansowo-księgowym klienta, a systemem faktoringowym za pomocą usług sieciowych. Dzięki temu klienci mogą zgłaszać wierzytelności do finansowania bezpośrednio z poziomu swojego systemu finansowo-księgowego, otrzymując w nim zwrótną informację o aktualnych rozliczeniach z kontrahentami.

Bank udostępnił klientom **nową wersję platformy wymiany walut Millennium Forex Trader**. Nowa platforma została stworzona z wykorzystaniem nowoczesnej technologii (HTML 5), umożliwiającej wygodniejszy i szybszy dostęp w dowolnej przeglądarce, bez instalowania dodatkowego oprogramowania.

Wdrożony został także **nowy sposób autoryzacji transakcji dokonywanych w Internecie za pomocą kart płatniczych**. Rozwiązanie 3D Secure 2.0 spełnia wymogi „silnego uwierzenia klienta”, czyli autoryzacji za pomocą co najmniej dwóch, różnych elementów. Klienci bankowości przedsiębiorstw otrzymują możliwość autoryzowania transakcji internetowych za pomocą haseł otrzymywanych jako SMS oraz dedykowanego hasła, zaś użytkownicy kart z dostępem do Millenetu dla Przedsiębiorstw mają możliwość autoryzacji transakcji w taki sam sposób, w jaki logują się do Millenetu.

Wsparcie Klientów w rozwoju - inicjatywy edukacyjne

W warunkach pandemii bank kontynuował działania edukacyjne skierowane do klientów, jednak ograniczając się do form zdalnych. Realizowane były liczne webinaria, zarówno organizowane samodzielnie jaki i z partnerami banku takimi jak Klub CFO, BGK, PFR czy Comarch. Poruszane podczas wirtualnych spotkań tematy dotyczyły obszarów zarządzania kryzysowego z perspektywy CFO, digitalizacji i automatyzacji w obszarze finansów, zarządzania kapitałem obrotowym w czasie kryzysu, programów gwarancyjnych dla przedsiębiorców, wnioskowania o subwencje PFR,

cyberbezpieczeństwa, a także zagadnień makroekonomicznych. Bank kontynuował także współpracę z Forum Firm Rodzinnych Forbes - inicjatywą zorientowaną na integrację i wymianę doświadczeń pomiędzy właścicielami i osobami zarządzającymi najlepszymi firmami rodzinnymi w Polsce. Cyklicznie publikowane były także comiesięczne Informatory Banku Millennium, zawierające informacje o zmianach prawnych i podatkowych mających wpływ na działalność klientów, analizy makroekonomiczne oraz artykuły poświęcone wybranym produktom lub usługom banku.

Finansowanie

Pomimo ograniczonego zapotrzebowania rynku na finansowanie, wolumen wszystkich produktów kredytowych - kredyty na finansowanie bieżących potrzeb, kredyty inwestycyjne, leasing, produkty finansowania handlu i te z udziałem środków unijnych - w 2020 pozostał na tym samym poziomie co roku temu - 18,6 mld zł netto.

Pomimo spadku średniego wykorzystania linii kredytowych do 36%, co miało związek z rekordowym poziomem środków na rachunkach Klientów, utrzymanie wolumenu jest efektem między innymi wzmocnienia pozycji Banku w kredytach inwestycyjnych.

Faktoring

W 2020 roku Bank odnotował rekordowe wzrosty w obszarze faktoringu. Zrealizowany obrót faktoringowy wyniósł w tym okresie 23,2 mld zł, czyli +10,4%. Pod względem wartości zrealizowanych obrotów Bank znalazł się na 6 miejscu wśród instytucji faktoringowych zrzeszonych w Polskim Związku Faktorów z 8,0% udziałem w rynku. Aktywa faktoringowe na koniec 2020 roku wyniosły 2,85 mld zł.

Bank Millennium wprowadził do oferty nowy produkt Finansowanie Wierzytelności jako uzupełnienie palety produktów kredytowych i faktoringowych które ma na celu umożliwienie udzielenia Klientowi finansowania, w oparciu o wierzytelności, które z uwagi na ograniczenia w ich zbywalności, nie mogą zostać nabyte przez Bank.

Od października 2020 Bank Millennium umożliwił również zawieranie **transakcji faktoringowych z gwarancją płynnościową** Banku Gospodarstwa Krajowego. Gwarancja obejmuje spłatę zobowiązania klienta wynikającego z zawartej umowy faktoringu odwrotnego.

Finansowanie handlu

W obszarze finansowania handlu odnotowano 6,3% wzrost wolumenu udzielonych gwarancji i akredytyw, który osiągnął poziom 904 mln zł. Rok 2020 był kolejnym rokiem rosnącej popularności e-gwarancji; 39% wszystkich wystawionych gwarancji stanowiły e-gwarancje.

W 2 kwartale 2020 r. wdrożono nową wersję systemu operacyjnego służącego do obsługi gwarancji i akredytyw, co ma na celu wprowadzenie usprawnień przy wystawianiu gwarancji i akredytyw dokumentowych poprzez wykorzystywanie nowych funkcjonalności systemu.

Bankowość Transakcyjna i Elektroniczna

Klienci Bankowości Przedsiębiorstw mają dostęp do kompleksowej oferty produktów bankowości transakcyjnej dla firm, wspartej wydajnym i ergonomicznym systemem bankowości internetowej, aplikacją mobilną oraz rozwiązaniami opartymi na technologii web service i sieci SWIFT. W zakresie produktów i usług transakcyjnych bank oferuje rozwiązania zarządzania splotem należności, rozliczania płatności, zarządzania płynnością. Efektem wysokiej jakości oferowanych usług i serwisów zdalnych jest konsekwentny wzrost aktywności transakcyjnej klientów.

Rok 2020, w skutek czasowego wprowadzania ograniczeń administracyjnych mających wpływ na działalność biznesową wielu branż, charakteryzował się dużą zmiennością aktywności transakcyjnej. W porównaniu do roku poprzedniego łączna liczba rozliczeń krajowych utrzymała się na tym samym poziomie, a zagranicznych wzrosła o 9,8%. Jednocześnie w wyniku spadku sprzedaży detalicznej oraz związanych z pandemią zachęt do płatności bezgotówkowych wolumen procesowanej gotówki spadł o 16,9% w porównaniu do roku poprzedniego (w pierwszym kwartale o 5,5%, w drugim o 28%, w trzecim o 14%, a w czwartym o 19%). Wstrzymanie przez przedsiębiorców podróży służbowych i wydatków delegacyjnych w okresie pandemii przyniosło spadek liczby transakcji biznesowymi kartami płatniczymi o blisko połowę. Pomimo zmienności transakcyjnej wolumen środków na rachunkach bieżących przedsiębiorstw wspierany przez programy pomocowe istotnie wzrósł, osiągając w czwartym kwartale rekordowy poziom salda średniego 12,23 mld zł (+69,8% r/r). Łączna wartość zdeponowanych środków klientów bankowości przedsiębiorstw na koniec roku wyniosła 17,44 mld zł (+ 2,8% r/r), a udział środków na rachunkach bieżących w portfelu depozytowym na koniec grudnia osiągnął rekordowy udział 70,8%.

Cięcia bazowej stopy procentowej w wysokości 140 p.b. w pierwszej połowie roku wpłynęły istotnie na ofertę depozytową, która została dostosowana do nowych warunków rynkowych.

Działalność Skarbowa

Oferta Departamentu Skarbu obejmuje szeroki wachlarz produktów: kasowe transakcje wymiany walutowej, produkty depozytowe, instrumenty zarządzania ryzykiem zmian kursu walutowego (fx forward, fx swap, opcje) oraz instrumenty zarządzania ryzykiem zmian stóp procentowych (transakcje typu FRA, IRS, CIRS).

Oferowane przez Bank rozwiązania umożliwiają eksporterom i importerom zabezpieczenie przed ryzykiem kursowym, a tym samym dokonanie poprawnej kalkulacji kosztów i cen. Klienci mogą także zabezpieczyć się przed ryzykiem pogorszenia wyniku finansowego wskutek niekorzystnego kształtowania się rynkowych stóp procentowych w przyszłości. Proponowane rozwiązania umożliwiają ustalenie stałego kosztu finansowania i wpływu z tytułu odsetek, nie wymagając wprowadzania zmian do już istniejących umów kredytowych lub leasingowych.

W 2020 roku zanotowano 4% spadek obrotów walutowych klientów bankowości przedsiębiorstw co wynikało z wybuchu pandemii i ograniczeniu w handlu szczególnie w okresie 2 i 3 kw. 2020 r. przy jednoczesnym wzroście dochodowości o 4%.

Walutowe usługi skarbowe Banku Millennium zostały docenione nagrodą The Best Foreign Exchange Provider in Poland for 2021 w konkursie organizowanym po raz 21. przez magazyn Global Finance.

Usługi powiernicze

Bank Millennium świadczy usługi powiernicze w oparciu o indywidualne zezwolenie Komisji Papierów Wartościowych i Giełd (obecnie Komisja Nadzoru Finansowego). Bank jest bezpośrednim uczestnikiem systemów depozytowo-rozliczeniowych takich jak Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych (kdpw_stream), Rejestr Papierów Wartościowych NBP (RPW), Euroclear Bank SA/NV (Bruksela) oraz Clearstream Banking Luxembourg (Luksemburg).

Klientami Departamentu Powierniczego są krajowe i zagraniczne instytucje finansowe (globalne banki powiernicze, banki depozytariusze, banki inwestycyjne, instytucje typu asset management, firmy ubezpieczeniowe, instytucje zbiorowego inwestowania, fundusze inwestycyjne) oraz inne osoby prawne aktywnie uczestniczące w operacjach rynku kapitałowego i pieniężnego, wymagające kompleksowej i zindywidualizowanej obsługi oraz zaawansowanych rozwiązań teleinformatycznych i infrastrukturalnych.

Pod względem ilości obsługiwanych zagranicznych i krajowych klientów powierzających nam swoje aktywa, Bank zajmuje jedno z czołowych miejsc w Polsce. Wartość aktywów na rachunkach papierów wartościowych klientów na dzień 31 grudnia 2020 roku wyniosła 32,5 mld zł.

Działalność międzynarodowa i finansowanie zewnętrzne

W zakresie finansowania pozyskiwanego na rynku międzynarodowym, w ubiegłym roku kontynuowana była współpraca i zarządzanie umowami zawartymi z międzynarodowymi instytucjami finansowymi, w tym zwłaszcza z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju (EBOiR) oraz Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI), które według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku obejmowały:

- umowę zawartą z EBOiR w sierpniu 2018 r., której przedmiotem jest średnioterminowa pożyczka w kwocie 300 mln zł, udzielona przez EBOiR w ramach projektu PolGEFF (Polish Green Energy Financing for Leasing). Pożyczkobiorcą w ramach tej umowy jest Millennium Leasing, w oparciu o gwarancję udzieloną przez Bank Millennium. Środki pozyskane w ramach pożyczki są wykorzystywane przez ML do finansowania umów leasingowych związanych z zakupem sprzętu i urządzeń przyczyniających się do transformacji polskiej gospodarki w kierunku tzw. „green economy”, w szczególności w obszarze efektywności wykorzystania energii i zasobów, energii odnawialnej, gospodarki wodnej oraz gospodarki odpadami. Ostateczna spłata pożyczki nastąpi w sierpniu 2023 r.
- umowę zawartą z EBOiR w listopadzie 2017 r. (przez były Euro Bank), której przedmiotem jest średnioterminowa pożyczka w kwocie 40 mln zł (z opcją rozszerzenia do 100 mln zł), udzielona przez EBOiR w ramach projektu PolREFF (Polish Residential Energy Financing Facility). Środki z pożyczki udostępnione zostały klientom detalicznym Banku, z przeznaczeniem na realizację zakupów związanych z wymianą lub podwyższeniem standardu wybranego wyposażenia lub instalacji, mającego na celu zmniejszenie zużycia energii (elektrycznej lub ciepłej) i/lub wody w posiadanych przez nich nieruchomościach mieszkalnych. Ostateczna spłata pożyczki nastąpi w listopadzie 2022 r.
- umowę pożyczki zawartą w grudniu 2016 r. z EBI, w kwocie 100 mln euro, w ramach której pożyczkobiorcą jest Millennium Leasing, przeznaczoną na wsparcie działań w obszarze finansowania umów leasingowych zawieranych z firmami sektora MŚP. Pożyczka została uruchomiona w czterech transzach w okresie pomiędzy czerwcem i grudniem 2018 r. Saldo pożyczki według stanu na koniec 2020 r. wynosiło ok. 41,7 mln EUR.

Bank kontynuował również przedsięwzięcia związane z trwającym od wielu lat procesem umacniania bazy wiarygodnych kontrahentów i partnerów na rynku międzybankowym, w tym zwłaszcza w segmencie instrumentów związanych z zarządzaniem średnio- i długoterminową płynnością w walutach obcych. Jednym z istotnych aspektów działań w tym obszarze było zarządzanie portfelem umów z bankami krajowymi i zagranicznymi (w tym umów typu ISDA i GMRA), których kształt wymaga regularnego dostosowywania do zmieniającego się otoczenia regulacyjnego oraz standardów rynkowych. Znacząca część aktywności związana była również z finalizacją Brexit'u, z szeroko rozumianymi kwestiami compliance (w tym rosnącymi wyzwaniem w obszarze KYC/AML oraz sankcji), a także z identyfikacją oraz rozpoznaniem struktury i rynku instrumentów spełniających docelowo kryteria MREL.

Niezależnie od wyżej wymienionych działań, w minionym okresie Bank wykonywał na bieżąco wszystkie pozostałe zadania związane z całościowym funkcjonowaniem działalności międzynarodowej, w obszarach realizacji różnorodnych celów, obejmujących, między innymi, obsługę płatności i rozliczeń, bieżące finansowanie potrzeb własnych i klientów Banku, obsługę transakcji handlu zagranicznego, uczestnictwo w operacjach międzynarodowego rynku pieniężnego i walutowego, działalność na rynku kapitałowym. Do ich osiągnięcia w znacznej mierze przyczynił się, trwający od blisko trzydziestu lat, proces rozwoju współpracy Banku z jego zagranicznymi

partnerami i kontrahentami. Bank utrzymuje bieżące kontakty i relacje z wybranymi, renomowanymi bankami-korespondentami oraz ich jednostkami, zlokalizowanymi we wszystkich krajach istotnych z punktu widzenia struktury obrotów zarówno polskiego handlu zagranicznego, jak i transakcji o charakterze niehandlowym.

Równolegle do finansowania średnioterminowego pozyskiwanego na rynku międzynarodowym, w ostatnich kilku latach Bank przeprowadził z sukcesem emisje długu senioralnego denominowanego w złotych, w formie obligacji uplasowanych wśród inwestorów instytucjonalnych na rynku krajowym (w 2014 r. o wartości nominalnej 500 mln zł, w 2015 r. 300 mln zł oraz w 2017 r. 300 mln zł), a także długu podporządkowanego (700 mln zł w grudniu 2017 r. oraz 830 mln zł w styczniu 2019 r.).

6.4. DZIAŁALNOŚĆ SPÓŁEK ZALEŻNYCH

Millennium Goodie

W roku 2020 aplikacja goodie, którą pobrało już ponad 2,2 mln osób, zanotowała rekordowe zainteresowanie użytkowników zakupami w sieci i programem goodie cashback. W ciągu mijających 12 miesięcy w goodie dokonano ponad 2,7 mln transakcji online ze zwrotem części wydatków (+292% r/r) na kwotę ponad 331 mln zł (+349% r/r). Na konta goodie cashback naliczono prawie 9 mln zł (+224% r/r). Od początku działania cashback w goodie dokonano 3,4 mln transakcji na łączną kwotę ponad 413 mln zł, a do użytkowników trafiło ponad 12 mln zł. Znaczące wyniki w roku 2020 przyniosła również sprzedaż eKart podarunkowych, kierowana do klientów prywatnych i biznesowych. Sprzedano ich aż 30 tysięcy.

W czerwcu dobiegły końca prace nad nową wersją goodie, w której aplikacja i strona www zyskały nowy wygląd, a goodie zmieniło się w jeszcze wygodniejszego towarzysza zakupów. W nowym goodie łatwiej sprawdzić stan konta cashback, przejrzeć gazetki promocyjne i oferty dla użytkowników 59 różnych programów lojalnościowych. Istotną zmianą w programach goodie okazał się bardziej wygodny sposób dodawania pieczętek za zakupy i wymieniania ich na nagrody. Intensywne działania marketingowe oraz współpraca z partnerem - firmą Grycan - przełożyły się na zwiększenie liczby dodawanych w aplikacji pieczętek.

W okresie pandemii goodie wspiera partnerów biznesowych - galerie handlowe - oferując bezpłatnie narzędzia marketingowe i pomoc w dotarciu do wybranej grupy odbiorców. W okresach działania galerii inicjuje też akcje prosprzedażowe z nagrodami za zakupy, w tym eKartami goodie.

Aplikacja kontynuuje współpracę z Bankiem Millennium, oferując eKarty podarunkowe oraz cashback jako benefit przy założeniu Konta 360°. W 2020 r. udostępniła także goodie cashback jako integralną funkcjonalność aplikacji mobilnej Banku. Dodatkowo, w ramach akcji „Razem pomagamy bardziej!”, w goodie mogli bezpłatnie reklamować się przedsiębiorcy - klienci Banku Millennium, których dotknęły skutki pandemii.

Millennium Leasing

Millennium Leasing sp. z o.o., spółka zależna Banku Millennium, powstała w 1991 roku i jest jedną z najdłużej funkcjonujących na rynku firm leasingowych w Polsce. Jej działalność obejmuje finansowanie wszelkich środków trwałych: samochodów osobowych i dostawczych, maszyn oraz urządzeń dla większości branż, środków transportu ciężkiego (w tym: drogowego, kolejowego, wodnego i powietrznego), a także nieruchomości.

Wartość uruchomionych przez spółkę w 2020 roku umów leasingu wyniosła ogółem 2,5 mld zł. O skali działalności spółki świadczy podpisanie ponad 244 tys. umów od początku istnienia spółki na łączną kwotę 37,3 mld zł. Wg stanu na 31 grudnia 2020 roku wartość zaangażowanego kapitału w czynne umowy leasingu wyniosła 6,5 mld zł, 5.2% poniżej poziomu na koniec roku ubiegłego.

Jako organizacja odpowiedzialna społecznie Millennium Leasing promuje działania mające na celu budowanie świadomości i opłacalności finansowej w ramach prowadzenia energooszczędnego biznesu. W tym celu, w minionym roku Millennium Leasing zachęcała klientów do skorzystania z oferty finansowania ekologicznych rozwiązań w ramach programu finansowania urządzeń fotowoltaicznych MilleSun. Produkt realizowany jest w procedurze uproszczonej, a czynnikiem ułatwiającym otrzymanie finansowania jest dla klientów wybór autoryzowanego dostawcy Millennium Leasing. W 2020 roku spółka korzystała również z programów organizowanych przez EBOR (PolGEFF).

W zakresie leasingu nieruchomości Millennium Leasing promowała produkt Built&Lease. Jest to kompleksowy sposób finansowania procesu budowy oraz użytkowania nieruchomości zabudowanych zarówno zakładami produkcyjnymi jak i innymi dużymi obiektami komercyjnymi. Łączy w sobie korzyści wynikające z elastycznego finansowania kredytowego w okresie budowy oraz formuły leasingu operacyjnego od momentu oddania nieruchomości do użytkowania.

W 2020 roku Millennium Leasing wprowadziła możliwość podpisywania dokumentów z wykorzystaniem podpisu elektronicznego, dla klientów z sektora bankowości korporacyjnej, zamierzających rozwijać sprzedaż produktów leasingowych za pośrednictwem sieci i kanałów elektronicznych Banku Millennium.

Za pośrednictwem brokera, aby kompleksowo zabezpieczać ryzyka związane z przedmiotami leasingu, spółka zapewniała klientom możliwość wyboru usług oferowanych przez czołowe firmy ubezpieczeniowe. Od tego momentu klienci Millennium Leasing mogli korzystać z opcji wyboru preferowanych przez siebie ubezpieczeń majątkowych, komunikacyjnych (również wieloletnich, z niezmiennymi stawkami ubezpieczenia w całym okresie trwania umowy), a także dodatkowych produktów ubezpieczeniowych.

Sprzedaż usług Millennium Leasing realizowana jest przez doradców leasingowych w 62 placówkach w całej Polsce. Wspiera ją aktywna współpraca z doradcami bankowymi w oddziałach detalicznych i w sieci obsługi bankowości przedsiębiorstw Banku Millennium. Dzięki temu spółka oferuje przedsiębiorcom szeroki wachlarz usług finansowych, uwzględniający zarówno produkty leasingowe jak i produkty bankowe. Doradcy Millennium Leasing mają też możliwość dopasowania oferty do indywidualnych potrzeb klientów. Dzięki rozbudowanej sieci sprzedaży, usługi Millennium Leasing dostępne są na terenie całej Polski.

Fundusze inwestycyjne Millennium TFI

Millennium Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. jest licencjonowaną instytucją finansową działającą od 2001 r. jako podmiot zajmujący się tworzeniem i zarządzaniem funduszami inwestycyjnymi. Na koniec 2020 roku Towarzystwo zarządzało aktywami klientów o wartości 4,5 mld zł. Liczba Uczestników funduszy Millennium na koniec 2020 r. wyniosła ponad 130 tys.

Podstawowym celem działalności Millennium TFI jest dostarczanie klientom atrakcyjnych i skutecznych rozwiązań inwestycyjnych oraz zapewnienie im profesjonalnej obsługi. Zarządzający funduszami to osoby z długoletnią praktyką i doskonałą znajomością rynków finansowych.

W 2020 roku Millennium TFI zarządzając funduszami sprostało zagrożeniom wynikającym z sytuacji związanej z COVID-19. Pomimo niespotykanej dotychczas ogromnej fali umorzeń na rynku funduszy inwestycyjnych, w marcu i kwietniu fundusze Millennium bez przeszkód realizowały wszystkie transakcje Uczestników, zachowując w całym okresie płynność aktywów. Zachowana została również ciągłość operacyjna Towarzystwa. Przejście na tryb pracy zdalnej odbyło się bez zakłóceń dla realizowanych procesów.

W pierwszym półroczu 2020 roku, fundusze Millennium odnotowały spadek aktywów na łączną wartość 780 mln zł. W drugiej połowie roku nastąpiło systematyczne odbudowanie wartości zarządzanych aktywów. Na koniec roku aktywa zarządzanych funduszy osiągnęły poziom ze stycznia. Większość subfunduszy inwestycyjnych przyniosła uczestnikom w roku 2020 dodatnie i

konkurencyjne w stosunku do innych produktów stopy zwrotu sięgające nawet 20% dla najbardziej ryzykownych strategii akcyjnych.

Millennium TFI S.A. zarządza obecnie czterema funduszami: Funduszem Inwestycyjnym Otwartym z wydzielonymi 6 subfunduszami inwestującymi na rynku Polskim (Millennium FIO), Specjalistycznym Funduszem Inwestycyjnym Otwartym z 6 wydzielonymi subfunduszami inwestującymi na rynkach globalnych (Millennium SFIO), Millennium PPK Specjalistycznym Funduszem Inwestycyjnym z 8 wydzielonymi subfunduszami oraz niepublicznym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym Millennium Dywidendowy dedykowanym klientom Bankowości Prywatnej Banku Millennium. W ramach funduszy otwartych Towarzystwo w 2020 roku oferowało więc jednostki uczestnictwa 20 subfunduszy inwestycyjnych dających możliwość lokowania środków w strategiach inwestycyjnych o różnych poziomach ryzyka.

W 2020 r. Towarzystwo, we współpracy ze swoimi partnerami, aktywnie uczestniczyło w oferowaniu pracodawcom nowoczesnych narzędzi systemowych do uruchomienia i obsługi Pracowniczych Planów Kapitałowych w ramach II i III fazy programu.

W bogatej ofercie Towarzystwa dostępne są również różnego typu produkty oszczędnościowe tworzone w oparciu o zarządzane fundusze inwestycyjne. Do najchętniej wybieranych przez klientów produktów zaliczają się Plan Inwestycyjny Millennium pozwalający na jednoczesne nabywanie kilku funduszy w ramach zdefiniowanych struktur inwestycyjnych oraz Indywidualne Konta Emerytalne. Millennium TFI jest jednym z wiodących Towarzystw pod względem ilości zarządzanych Indywidualnych Kont Emerytalnych. Obecnie Millennium TFI zarządza programami IKE dla 33 tys. klientów o łącznej wartości aktywów ok. 400 mln złotych. Na koniec 2020 r. łączna wartość aktywów ulokowanych w różnych produktach oszczędnościowych wyniosła ponad 1 mld zł.

Działalność maklerska - Millennium DM

Działalność maklerska w Grupie Banku Millennium prowadzona jest przez spółkę Millennium Dom Maklerski S.A., która świadczy szeroki zakres usług maklerskich, w szczególności w zakresie wykonywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych na rachunek dającego zlecenie, nabywania lub zbywania na własny rachunek instrumentów finansowych, prowadzenia rachunków papierów wartościowych oraz rachunków pieniężnych na potrzeby ich obsługi, doradztwa inwestycyjnego, doradztwa dla przedsiębiorstw w zakresie struktury i strategii kapitałowej oraz łączenia, podziału i przejmowania przedsiębiorstw, oferowania instrumentów finansowych, świadczenia usług w wykonaniu zawartych umów o subemisję inwestycyjne i usługowe, sporządzania analiz inwestycyjnych, finansowych oraz innych rekomendacji w zakresie instrumentów finansowych.

W 2020 roku obrót giełdowy Millennium DM na rynku akcji wyniósł ok. 3,46 mld zł, co według danych Giełdy Papierów Wartościowych dało spółce udział w rynku wynoszący 0,6%. Na dzień 31 grudnia 2020 roku Millennium DM obsługiwał prawie 24,8 tys. rachunków inwestycyjnych, działał jako animator rynku i animator emitenta dla spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych.

W 2020 roku Millennium DM jako podmiot pośredniczący współpracował przy trzech skupach akcji spółek publicznych. Ponadto jako członek konsorcjum dystrybucyjnego uczestniczył w nowych emisjach akcji między innymi w pierwszej ofercie publicznej spółki Allegro.

W 2020 roku Millennium DM świadczył także usługi analityczno-doradcze zarówno na rzecz klientów zewnętrznych, jak i spółek z grupy kapitałowej. Najważniejsze z nich to: usługa doradztwa inwestycyjnego dotycząca ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych jednego z wiodących ubezpieczycieli krajowych, due-diligence funduszy inwestycyjnych oraz towarzystw ubezpieczeniowych współpracujących z grupą kapitałową oraz analizy dotyczące sektorów oraz spółek publicznych i niepublicznych.

7. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

7.1. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

Misją zarządzania ryzykiem w Grupie Banku Millennium jest zapewnienie, aby wszystkie rodzaje ryzyka, finansowego i niefinansowego, były zarządzane, monitorowane i kontrolowane odpowiednio do przyjętego profilu ryzyka (apetyt na ryzyko) oraz charakteru i skali działania Grupy. Ważną zasadą zarządzania ryzykiem jest optymalizacja relacji ryzyka i rentowności - w Grupie zwraca się szczególną uwagę na to, aby podejmowane decyzje biznesowe brały pod uwagę (równowazyły) ryzyko i zysk.

Cele misji zarządzania ryzykiem osiągane są poprzez realizację następujących działań:

- Opracowanie strategii zarządzania ryzykiem, polityki kredytowej, procesów i procedur określających zasady akceptacji dopuszczalnego poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka,
- Wdrażanie, w coraz większym zakresie, narzędzi informatycznych służących do identyfikacji, kontroli i do pomiaru ryzyka,
- Zwiększanie wśród pracowników świadomości odpowiedzialności za właściwe zarządzanie ryzykiem na każdym poziomie struktury organizacyjnej Grupy.

Zarządzanie ryzykiem w Grupie jest scentralizowane i uwzględnia potrzebę osiągnięcia założonej rentowności jak również utrzymania odpowiedniej relacji ryzyko - kapitał, w kontekście posiadania odpowiedniego poziomu kapitału na pokrycie ryzyka. W ramach zarządzania ryzykiem wykorzystuje się także szeroki zakres metod - zarówno jakościowych jak i ilościowych, w tym zaawansowane narzędzia matematyczno-statystyczne, wspomagane przez odpowiednie systemy informatyczne.

Grupa, określając cele biznesowe, bierze pod uwagę zdefiniowane ramy ryzyka (apetyt na ryzyko) w celu zapewnienia, że struktura i rozwój biznesu będą odpowiadały zakładanemu profilowi ryzyka charakteryzującego się szeregiem parametrów takich jak:

- Wzrost kredytowania wg produktów / segmentów,
- Struktura portfela kredytowego,
- Wskaźniki jakości portfela,
- Koszt ryzyka,
- Wymogi kapitałowe / kapitał ekonomiczny,
- Wymagana wielkość i struktura płynności.

Model zarządzania i kontroli ryzyka na poziomie Grupy opiera się na następujących podstawowych zasadach:

- zapewnienie kompleksowej kwantyfikacji i parametryzacji różnych rodzajów ryzyka pod kątem optymalizacji struktury bilansu i pozycji pozabilansowych Grupy, przy uwzględnieniu założonego poziomu rentowności prowadzonej działalności biznesowej. Główne obszary analizy obejmują: ryzyko kredytowe, ryzyko rynkowe, ryzyko płynności oraz ryzyko operacyjne. Szczególnej uwadze podlegają również ryzyko prawne i sporów sądowych;
- wszystkie typy ryzyka są monitorowane i kontrolowane w odniesieniu do dochodowości prowadzonej działalności oraz poziomu kapitału niezbędnego do zapewnienia bezpieczeństwa operacji z punktu widzenia wymogów kapitałowych. Wyniki pomiarów ryzyka są regularnie raportowane w ramach systemu informacji zarządczej,
- rozdzielenie obowiązków w zakresie powstania ryzyka, zarządzania ryzykiem i kontroli ryzyka.

Proces zarządzania ryzykiem w Grupie przedstawia poniższy schemat:

Podział kompetencji w zakresie zarządzania ryzykiem przedstawia się następująco:

- Rada Nadzorcza jest odpowiedzialna za nadzorowanie zgodności polityki podejmowania ryzyka przez Grupę ze strategią Grupy oraz jego planem finansowym. W ramach Rady Nadzorczej działa Komitet ds. Ryzyka, który wspiera ją w realizacji tych zadań m.in. opiniując strategię ryzyka Grupy, w tym apetyt Grupy do ponoszenia ryzyka;
- Zarząd odpowiada za efektywność systemu zarządzania ryzykiem, procesu szacowania kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz systemu kontroli wewnętrznej;
- Komitet Kredytowy, Komitet Kapitałów, Aktywów i Pasywów oraz Komitet Należności Zagrożonych są odpowiedzialne za bieżące zarządzanie różnymi rodzajami ryzyka bankowego w ramach modelu ustalonego przez Zarząd;
- Komitet Ryzyka, oraz Komitet Procesów i Ryzyka Operacyjnego są odpowiedzialne za definiowanie polityki oraz za monitorowanie i kontrolowanie różnych rodzajów ryzyka bankowego w ramach modelu ustalonego przez Zarząd;
- Komitet Walidacyjny odpowiedzialny jest za akceptację wyników walidacji modeli ryzyka oraz nadzór nad wdrażaniem zaleceń określonych przez Biuro Walidacji Modeli;
- Podkomitet do spraw sądowych jest odpowiedzialny za opiniowanie i podejmowanie decyzji w sprawach z zakresu postępowań sądowych, w których wartość przedmiotu sporu lub bezpośredni skutek dla wartości majątku w wyniku orzeczenia sądu przekracza 1 mln zł lub w wyniku kilku spraw o tym samym charakterze, z wyłączeniem spraw należących do portfela restrukturyzacji i windykacji wierzytelności Banku zarządzanych przez Departament Windykacji Korporacyjnej oraz Departament Restrukturyzacji Detalicznej i Windykacji. Podkomitet do spraw sądowych jest również właściwy do rozpatrywania sporów z portfela Departamentu Restrukturyzacji Detalicznej i Windykacji, których charakter sporu odpowiada charakterowi sporów sądowych nadzorowanych przez Podkomitet Ryzyka Spraw Sądowych oraz kwestie związane z ustaleniem warunków ugody co do skutków stosunków prawnych na etapie przedprocesowym lub w okolicznościach wskazujących na istotne prawdopodobieństwo sporu, który w przypadku materializacji podlegałyby kompetencjom Podkomitetu do spraw sądowych, z wyłączeniem spraw zarządzanych przez Departament Windykacji Korporacyjnej;
- Departament Ryzyka odpowiada za zarządzanie ryzykiem, w tym za identyfikację, pomiar, analizę, monitorowanie i raportowanie ryzyka w Grupie. Departament Ryzyka przygotowuje również zasady zarządzania ryzykiem i odpowiednie procedury, a także przedstawia informacje i proponuje kierunki działania niezbędne do podejmowania decyzji przez Komitet Kapitałów, Aktywów i Pasywów, Komitet Ryzyka i Zarząd dotyczących zarządzania ryzykiem;
- Departament Ratingu odpowiedzialny jest przede wszystkim za nadawanie ratingów ryzyka (ocena wiarygodności kredytowej) dla klientów korporacyjnych Banku oraz monitoring i ewentualną zmianę ratingów w okresie ich obowiązywania. Proces nadawania ratingów jest niezależny od procesu podejmowania decyzji kredytowej;
- Departament Decyzji Kredytowych Przedsiębiorstw, Departament Hipotecznych Decyzji Kredytowych i Departament Decyzji Kredytowych Consumer Finance są odpowiedzialne, odpowiednio w ramach Segmentu Klientów Korporacyjnych i Segmentu Klientów Detalicznych, za proces podejmowania decyzji kredytowych, w tym analizowanie sytuacji finansowej klientów, sporządzanie projektów decyzji kredytowych dla poszczególnych szczebli decyzyjnych i podejmowanie decyzji kredytowych w ramach określonych limitów;

- Departament Monitorowania i Dochodzenia Należności Detalicznych oraz Departament Restrukturyzacji i Windykacji Należności Detalicznych są odpowiedzialne za monitorowanie spłat i proces dochodzenia należności przeterminowanych od osób fizycznych;
- Departament Zagrożonych Należności Gospodarczych opracowuje określone strategie dla każdego klienta ze swojego portfela, w celu jak najszybszej maksymalizacji odzysku i ograniczenia ryzyka ponoszonego przez Grupę. Podejście w poszczególnych sprawach jest stale aktualizowane przy wykorzystaniu bieżących informacji, najlepszych praktyk i doświadczeń w zakresie odzyskiwania należności;
- Biuro Kontroli i Analiz Skarbu jest odpowiedzialne za monitorowanie i wykorzystywanie niektórych limitów Grupy, takich jak limity kontrahenta i limity typu stop-loss, monitorowanie pozycji walutowej Grupy i wyników aktywnego „tradingu” oraz kontrolę operacji Departamentu Skarbu;
- Biuro Walidacji Modeli jest odpowiedzialne za jakościową oraz ilościową analizę i walidację modeli, niezależną od funkcji budowy modeli; przygotowywanie metodyki walidacji i monitorowania modeli; podejmowanie działań związanych z wydawaniem opinii w zakresie adekwatności nowych modeli dla obszaru, którego dotyczą oraz przygotowywanie raportów na potrzeby Komitetu Walidacyjnego;
- Wydział Zarządzania Nadużyciami jest odpowiedzialny za tworzenie, implementację oraz monitorowanie realizacji polityki Banku w zakresie zarządzania ryzykiem nadużyć we współpracy z innymi jednostkami organizacyjnymi Banku. Wydział stanowi centrum kompetencji dla procesu zapobiegania nadużyciom;
- Departament Zapewnienia Zgodności jest odpowiedzialny za zapewnienie przestrzegania przepisów prawa, związanych z nimi standardów regulacyjnych, zasad i standardów rynkowych oraz wewnętrznych regulacji organizacji oraz kodeksów postępowania.
- Departament Prawny odpowiada za prowadzenie spraw spornych Banku, w razie potrzeby przy wsparciu zewnętrznych kancelarii prawnych i ekspertów prawnych.

Grupa opracowała kompleksowy dokument o charakterze wytycznych dotyczących polityki/strategii w zakresie zarządzania ryzykiem „Strategia ryzyka na lata 2021-2023”. Dokument ten jest opracowany w horyzoncie trzyletnim i podlega corocznemu przeglądowi i uaktualnieniu. Jest on zatwierdzany przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku. Strategia ryzyka jest nierozdzielnie związana z innymi dokumentami strategicznymi, takimi jak: Budżet, Plan Płynności, Plan Kapitałowy.

Strategia Ryzyka opiera się na zdefiniowanych przez Grupę dwóch podstawowych pojęciach:

1. Profil ryzyka: aktualny poziom ryzyka wyrażony kwotą lub rodzajem ryzyka, na które Grupa jest obecnie narażona. Grupa również przewiduje, jak profil ryzyka może się zmieniać w przyszłości uwzględniając zarówno oczekiwane jak i skrajne scenariusze ekonomiczne, zgodnie z apetytem na ryzyko;
2. Apetyt na ryzyko: maksymalny poziom lub rodzaj ryzyka, jakie Grupa jest w stanie zaakceptować i tolerować dla osiągnięcia swoich celów finansowych i strategicznych. W tym celu zdefiniowano trzy strefy, określające poziomy ostrzegawcze i wymagające podjęcia działań.

Apetyt na ryzyko ma zapewniać, że profil działalności biznesowej i skala jej wzrostu będą odpowiadać przyszłemu Profilowi Ryzyka. Apetyt na ryzyko został odzwierciedlony w określonych wskaźnikach, w takich kluczowych obszarach jak:

- Wypłacalność
- Płynność i finansowanie
- Zmienność wyników finansowych i struktura produktowa
- Działalność operacyjna i reputacja.

Bank i Grupa posiada jasno określoną strategię ryzyka obejmującą kredyty detaliczne, korporacyjne, działalność rynkową i płynność oraz zarządzanie ryzykiem operacyjnym i kapitałem. Dla każdego ryzyka indywidualnie i ogółem, Grupa jasno określa apetyt na ryzyko.

Zarządzanie ryzykiem jest definiowana głównie przez zasady i cele określone w Strategii Ryzyka i dodatkowo uzupełnione bardziej szczegółowo zasadami i jakościowymi wytycznymi przedstawionymi w następujących dokumentach:

- a. Zasady zarządzania i planowania kapitałowego
- b. Zasady i wytyczne kredytowe
- c. Zasady zarządzania ryzykiem koncentracji
- d. Zasady i reguły zarządzania ryzykiem płynności
- e. Zasady i reguły dotyczące zarządzania ryzykiem rynkowym na rynkach finansowych
- f. Zasady i reguły dotyczące zarządzania ryzykiem rynkowym w Księdze Bankowej
- g. Polityka inwestycyjna
- h. Zasady i wytyczne dotyczące zarządzania ryzykiem operacyjnym
- i. Polityka i zasady dotyczące zarządzania ryzykiem modeli
- j. Polityka w zakresie testów warunków skrajnych
- k. Program przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

W ramach apetytu na ryzyko, Grupa określiła strefy dla mierników tego apetytu (zbudowane na zasadzie „światła drogowych”). Dla stref apetytu na ryzyko określono:

- Status apetytu na ryzyko - strefa zielona oznacza, że miernik mieści się w ramach apetytu na ryzyko, strefa żółta oznacza zwiększone ryzyko przekroczenia apetytu na ryzyko, strefa czerwona oznacza przekroczenie tego apetytu
- proces eskalacji podejmowanych działań - jednostki organizacyjne / organy Banku odpowiedzialne za decyzje i wykonanie działań w poszczególnych strefach
- procedury monitoringu apetytu na ryzyko.

Grupa szczególną wagę przykładła do ciągłego doskonalenia procesu zarządzania ryzykiem. Jednym z wymiernych tego efektów jest sukces polegający na zezwoleniu na zastosowanie w szerszym zakresie metody wewnętrznych modeli ryzyka (IRB) w procesie wyliczania wymogów w zakresie funduszy własnych.

7.2. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Zarządzanie i planowanie kapitałowe

Zarządzanie kapitałowe odnosi się do dwóch obszarów: zarządzania adekwatnością kapitałową i alokacji kapitału. Dla obydwu z tych obszarów określone zostały cele zarządcze.

Celami zarządzania adekwatnością kapitałową są: (a) spełnienie wymagań określonych w przepisach zewnętrznych (regulacyjna adekwatność kapitałowa) oraz (b) zapewnienie wypłacalności w warunkach normalnych i w warunkach skrajnych (ekonomiczna adekwatność kapitałowa/kapitał wewnętrzny). Realizując te cele, Grupa dąży do osiągnięcia wewnętrznych długookresowych limitów (celów) kapitałowych, określonych w Strategii Ryzyka.

Z kolei celem alokacji kapitału jest kreowanie wartości dla właścicieli poprzez maksymalizację zwrotu z działalności obciążonej ryzykiem, biorąc pod uwagę ustalony apetyt na ryzyko.

W ramach zarządzania kapitałowego realizowany jest również proces planowania kapitału. Celem tego procesu jest określenie funduszy własnych (baza kapitałowa określająca możliwość podjęcia ryzyka) i wykorzystania kapitału (wymogi kapitału regulacyjnego i kapitału ekonomicznego) w taki sposób, aby zapewnić spełnienie limitów (celów) kapitałowych, przy założeniu realizacji

przewidywanej strategii biznesowej i profilu ryzyka - w normalnych i skrajnych warunkach ekonomicznych.

Regulacyjna adekwatność kapitałowa

Grupa jest zobowiązana na mocy prawa do spełnienia minimalnych wymogów w zakresie funduszy własnych, określonych w art. 92 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (CRR). Jednocześnie przy ustalaniu limitów/celów kapitałowych uwzględniono:

- Bufor II Filara kredytów walutowych (RRE FX) - zalecenie KNF dotyczące dodatkowego wymogu kapitałowego dla zabezpieczenia ryzyka wynikającego z walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych, wynikające z art. 138 ust. 1 pkt 2a ustawy Prawo bankowe. Wysokość tego bufora jest ustalana dla poszczególnych banków corocznie przez KNF w wyniku procesu Badania i Oceny Nadzorczej (BION) i obejmuje ryzyko niedostatecznie pokryte - zdaniem KNF - przez minimalne wymogi w zakresie funduszy własnych, określone w art. 92 CRR. Aktualnie bufor ten został ustalony w zaleceniach KNF w listopadzie i grudniu 2020 roku w wysokości 3,41 p.p. (Bank) i 3,35 p.p. (Grupa) dla łącznego wskaźnika kapitałowego (TCR), co odpowiada wymogowi kapitałowemu na poziomie 2,56 p.p. (Bank) i 2,52 p.p. (Grupa) ponad Wskaźnik Tier 1 oraz 1,91 p.p. (Bank) i 1,88 p.p. (Grupa) ponad Wskaźnik CET 1*;
- Wymóg połączonego bufora - określony w ustawie o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym - który składa się z:
 - Bufora zabezpieczenia kapitału w wysokości 2,5%;
 - Bufora innej instytucji o znaczeniu systemowym (OSII) - w wysokości 0,25%, przy czym wysokość jest corocznie ustalana przez KNF**;
 - Bufora ryzyka systemowego w wysokości 0% obowiązujący od marca 2020 roku, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów i Rozwoju;
 - Bufora antycyklicznego w wysokości 0%.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami i zaleceniami Komisji Nadzoru Finansowego, Grupa ustaliła minimalne poziomy współczynniki kapitałowych, będące jednocześnie celami/limitami kapitałowymi. Są to wielkości łącznych wymogów kapitałowych (OCR) dla poszczególnych wskaźników.

(*) Zalecenie to zastępuje poprzednie zalecenie z 2019 r. dotyczące utrzymania funduszy własnych na pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego poziomie 4,96 p.p. (Bank) i 4,87 p.p. (Grupa) dla łącznego współczynnika kapitałowego (TCR), co odpowiada wymogowi kapitałowemu 3,72 p.p. dla Banku i 3,65 p.p. dla Grupy ponad Wskaźnik Tier 1 oraz co odpowiada wymogowi kapitałowemu 2,78 p.p. dla Banku i 2,73 p.p. dla Grupy ponad Wskaźnik CET1

(**) W listopadzie 2020 roku Komisja Nadzoru Finansowego wydała decyzję o zidentyfikowaniu Banku jako innej instytucji o znaczeniu systemowym i nałożeniu Bufora OSII

Poniższa tabela prezentuje te wielkości według stanu na 31 grudnia 2020 r. O każdej zmianie poziomów wymaganego kapitału Bank poinformuje zgodnie z przepisami.

Minimalne poziomy wskaźników kapitałowych		31.12.2020	
Wskaźnik kapitału podstawowego Tier 1 (Wskaźnik CET1)		Bank	Grupa
Minimum		4,50%	4,50%
Bufor II Filara kredytów walutowych (RRE FX)		1,91%	1,88%
TSCR CET1 (Łączne wymogi SREP/BION)		6,41%	6,38%
Bufor zabezpieczenia kapitału		2,50%	2,50%
Bufor innej instytucji o znaczeniu systemowym (OSII)		0,25%	0,25%
Bufor ryzyka systemowego		0,00%	0,00%
Bufor antycykliczny		0,00%	0,00%
Wymóg połączonego bufora		2,75%	2,75%
OCR CET1 (Łączne wymogi kapitałowe CET1)		9,16%	9,13%
Wskaźnik kapitału Tier 1 (Wskaźnik T1)		Bank	Grupa
Minimum		6,00%	6,00%
Bufor II Filara kredytów walutowych (RRE FX)		2,56%	2,52%
TSCR T1 (Łączne wymogi SREP/BION)		8,56%	8,52%
Bufor zabezpieczenia kapitału		2,50%	2,50%
Bufor innej instytucji o znaczeniu systemowym (OSII)		0,25%	0,25%
Bufor ryzyka systemowego		0,00%	0,00%
Bufor antycykliczny		0,00%	0,00%
Wymóg połączonego bufora		2,75%	2,75%
OCR T1 (Łączne wymogi kapitałowe T1)		11,31%	11,27%
Łączny wskaźnik kapitałowy (TCR)		Bank	Grupa
Minimum		8,00%	8,00%
Bufor II Filara kredytów walutowych (RRE FX)		3,41%	3,35%
TSCR TCR (Łączne wymogi SREP/BION)		11,41%	11,35%
Bufor zabezpieczenia kapitału		2,50%	2,50%
Bufor innej instytucji o znaczeniu systemowym (OSII)		0,25%	0,25%
Bufor ryzyka systemowego		0,00%	0,00%
Bufor antycykliczny		0,00%	0,00%
Wymóg połączonego bufora		2,75%	2,75%
OCR TCR (Łączne wymogi kapitałowe TCR)		14,16%	14,10%

Ryzyko kapitałowe wyrażone powyższymi celami/limitami kapitałowymi, jest przedmiotem regularnego pomiaru i monitoringu. W odniesieniu do wszystkich docelowych wartości kapitału ustalono pewne minimalne zakresy tych wartości. Wskaźniki kapitałowe w danym przedziale determinują konieczność podjęcia odpowiednich decyzji lub działań zarządczych. Regularny monitoring ryzyka kapitałowego opiera się na klasyfikacji wskaźników kapitałowych do odpowiednich przedziałów, a następnie przeprowadza się ocenę trendów i czynników mających wpływ na poziom adekwatności kapitałowej.

Wymogi w zakresie funduszy własnych

Grupa jest w trakcie realizacji projektu stopniowego wdrażania metody ratingów wewnętrznych (IRB) w celu obliczania minimalnych wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego i oblicza wymogi w zakresie funduszy własnych przy użyciu metody IRB oraz metody standardowej dla ryzyka kredytowego oraz metod standardowych dla innych rodzajów ryzyka.

Pod koniec 2012 r. Banco de Portugal (będący nadzorcą konsolidującym) we współpracy z Komisją Nadzoru Finansowego (KNF) udzielił zezwolenia na stosowanie metody IRB w odniesieniu do następujących portfeli kredytowych: (i) ekspozycje detaliczne wobec klientów indywidualnych zabezpieczone na nieruchomościach mieszkalnych (RRE), (ii) odnawialne ekspozycje detaliczne (QRRE). Zgodnie z przedmiotową zgodą, minimalne wymogi w zakresie funduszy własnych obliczone z wykorzystaniem metody IRB musiały być czasowo utrzymane na poziomie nie mniejszym niż 80% (tzw. floor nadzorczy) odpowiednich wymogów kapitałowych obliczonych metodą standardową.

Pod koniec 2014 roku Bank uzyskał kolejną decyzję wydaną przez Organy Nadzoru w zakresie stosowania metody IRB. Zgodnie z jej treścią dla portfeli RRE i QRRE, wymogi kapitałowe w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego powinny być utrzymywane tymczasowo na poziomie nie mniejszym niż 70% (floor nadzorczy) odpowiednich wymogów kapitałowych obliczonych metodą standardową, dopóki Bank nie wypełni dodatkowych warunków zdefiniowanych przez Nadzorcę. W lipcu 2017 r. Bank otrzymał zezwolenie Organów Nadzoru (Europejski Bank Centralny we współpracy z KNF) na zastosowanie istotnych zmian w stosowanych modelach IRB (modele LGD) i zniesienie flooru nadzorczego.

Kapitał wewnętrzny

Grupa definiuje kapitał wewnętrzny zgodnie z ustawą Prawo bankowe, jako kwotę niezbędną do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Grupy oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka w przyszłości.

Kapitał wewnętrzny jest wykorzystywany w zarządzaniu kapitałowym, w procesach zarządzania ekonomiczną adekwatnością kapitałową oraz alokacji kapitału. Grupa zdefiniowała proces wyliczania kapitału wewnętrznego (ekonomicznego). W tym celu dla mierzalnych rodzajów ryzyka wykorzystywane są modele i metody matematyczno-statystyczne.

Utrzymanie ekonomicznej adekwatności kapitałowej oznacza pokrycie (zabezpieczenie) kapitału wewnętrznego (zagregowanej miary ryzyka) przez dostępne zasoby finansowe (fundusze własne). Obowiązek takiego zabezpieczenia ryzyka wynika wprost z ustawy Prawo bankowe, co znalazło odzwierciedlenie w celach/limitach kapitałowych Grupy - buforze kapitału ekonomicznego oraz buforze kapitału ekonomicznego w warunkach skrajnych.

W 2020 roku obydwie powyższe cele kapitałowe zostały spełnione z nadwyżką. Nadwyżka funduszy własnych nad kapitałem wewnętrznym umożliwia dalszy wzrost skali działalności, szczególnie w kierunku produktów generujących wysoki zwrot z uwzględnieniem ponoszonego ryzyka.

Równolegle kapitał wewnętrzny jest wykorzystywany w procesie alokacji kapitału, do przydzielenia kapitału wewnętrznego na produkty/linie biznesowe, obliczenia miar efektywności uwzględniających ryzyko, ustalenia limitów na ryzyko i realokacji kapitału wewnętrznego.

Ocena adekwatności kapitałowej

Adekwatność kapitałowa dla Grupy i dla Banku w 2020 roku przedstawiona jest w poniższej tabeli:

Adekwatność kapitałowa (mln zł)	31.12.2020 Grupa	31.12.2019 Grupa	31.12.2020 Bank	31.12.2019 Bank
Aktywa ważone ryzykiem	51 138,0	48 124,6	50 757,4	47 267,6
Wymogi w zakresie funduszy własnych, w tym:	4 091,0	3 850,0	4 060,6	3 781,4
- z tytułu ryzyka kredytowego i kredytowego kontrahenta	3 677,0	3 495,2	3 688,3	3 455,8
- z tytułu ryzyka rynkowego	26,7	24,2	26,6	24,2
- z tytułu ryzyka operacyjnego	382,6	326,9	340,7	297,7
- z tytułu korekty wartości godziwej dla ryzyka kredytowego	4,8	3,6	4,9	3,7
Fundusze własne, w tym:	9 969,0	9 668,5	9 726,6	9 454,5
- Kapitał podstawowy Tier 1	8 439,0	8 138,5	8 196,6	7 924,5
- Kapitał Tier 2	1 530,0	1 530,0	1 530,0	1 530,0
Łączny wskaźnik kapitałowy (TCR)	19,49%	20,09%	19,16%	20,00%
Minimalny wymagany poziom	14,10%	18,37%	14,16%	18,46%
Nadwyżka(+) / Niedobór(-) wsk. TCR (p.p.)	+5,39	+1,72	+5,00	+1,54
Wskaźnik kapitału Tier 1	16,50%	16,91%	16,15%	16,77%
Minimalny wymagany poziom	11,27%	15,15%	11,31%	15,22%
Nadwyżka(+) / Niedobór(-) wsk. T1 (p.p.)	+5,23	+1,76	+4,84	+1,55
Wskaźnik kapitału podstawowego Tier 1 (CET1)	16,50%	16,91%	16,15%	16,77%
Minimalny wymagany poziom	9,13%	12,73%	9,16%	12,78%
Nadwyżka(+) / Niedobór (-) wsk. CET1 (p.p.)	+7,37	+4,18	+6,99	+3,99
Wskaźnik dźwigni finansowej	8,30%	8,11%	8,06%	7,94%

Na koniec 2020 roku adekwatność kapitałowa w Grupie Banku Millennium utrzymywała się na bardzo wysokim i bezpiecznym poziomie. Łączny wskaźnik kapitałowy (TCR) wyniósł na koniec roku 19,49% dla Grupy (19,16% dla Banku), a wskaźnik kapitału podstawowego Tier 1 (CET1 równy wskaźnikowi T1) wyniósł 16,50% dla Grupy (16,15% dla Banku). W związku z powyższym minimalne wielkości wskaźników kapitałowych wymagane przez KNF dla Banku jak i Grupy zostały osiągnięte z dużą nadwyżką.

TCR Grupy obniżył się w perspektywie rocznej o ok. 0,6 p.p. (0,8 p.p. dla Banku). Przyczyną tego był szybszy wzrost aktywów ważonych ryzykiem niż wzrost funduszy własnych. Aktywa ważone ryzykiem Grupy wzrosły w 2020 roku o ok. 3 mld zł (tj. o 6,3%), głównie w wyniku wzrostu portfela kredytowego. Fundusze własne Grupy zwiększyły się w 2020 roku o ok. 300 mln zł, głównie w rezultacie zatrzymania wyniku finansowego netto za 2 półrocze 2019 roku w kwocie ok. 227 mln zł.

Bank Millennium posiada politykę dotyczącą wypłaty dywidendy na poziomie pomiędzy 35% a 50% zysku netto, w zależności od zaleceń nadzorczych. W grudniu 2020 r. KNF przedstawił stanowisko w sprawie polityki dywidendowej banków (i innych podmiotów) w roku 2021, zalecające wstrzymanie wypłaty dywidendy w pierwszym półroczu 2021 roku, a w styczniu 2021 roku KNF wydał indywidualne zalecenie w sprawie wstrzymania przez Bank Millennium S.A. wypłaty dywidendy w pierwszym półroczu 2021 roku.

W oparciu o powyższe zalecenia, stanowisko KNF, niepewność w zakresie warunków działania, spowodowaną pandemią COVID-19 i istniejące ryzyko prawne/operacyjne, jak również uwzględniając konieczność zapewnienia właściwego wsparcia kapitałowego dla wzrostu skali działalności biznesowej, Zarząd Banku przedstawi Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszy propozycję

zatrzymanie całości zysku netto za rok 2020 w funduszach własnych w celu wzmocnienia wskaźników kapitałowych.

Wskaźnik dźwigni kształtuje się na bezpiecznym poziomie 8-9% - przy niewielkich zmianach okresowych - i znacznie przekracza uznawaną za bezpieczną wartość 3%.

W dłuższej perspektywie, poziom adekwatności kapitałowej Grupy oceniany jest jako satysfakcjonujący.

Zgodnie z komunikatem Bankowego Funduszu Gwarancyjnego śródkresowe cele MREL wyznaczone na koniec 2020 r. nie są traktowane przez Fundusz jako obligatoryjne a w najbliższym cyklu planistycznym Fundusz zastosuje zarówno wydłużony termin docelowy, tj. 1 stycznia 2024 r, jak również wskaże jako termin spełnienia pierwszego wiążącego celu śródkresowego 1 stycznia 2022 r. Bank spodziewa się otrzymać zaktualizowane wymogi MREL w II kwartale 2021 roku.

W ramach wypełniania i utrzymywania przez Grupę wymogu MREL, możliwa jest emisja instrumentów kwalifikowalnych, co może spowodować zwiększenie kosztów finansowania.

Więcej informacji o zarządzaniu i adekwatności kapitałowej jest prezentowane w osobnym raporcie zatytułowanym "Raport w zakresie adekwatności kapitałowej, ryzyka oraz polityki wynagrodzeń Grupy Kapitałowej Banku Millennium w 2020 roku".

7.3. RYZYKO KREDYTOWE

Ryzyko kredytowe oznacza niepewność dotyczącą wywiązania się przez Klienta z zawartych z Grupą umów z zakresu jego finansowania, czyli spłaty w określonym czasie kapitału i odsetek, co może spowodować stratę finansową Grupy.

Realizowana w Grupie **polityka kredytowa** opiera się na zbiorze następujących zasad:

- centralizacja procesu decyzji kredytowych;
- wykorzystanie określonych modeli scoringowych/ratingowych dla każdego segmentu Klientów/typu produktów;
- wykorzystanie narzędzi informatycznych (workflows) w celu wspomagania procesu kredytowego na wszystkich etapach;
- istnienie wyspecjalizowanych departamentów decyzji kredytowych dla poszczególnych segmentów Klienta;
- regularny monitoring portfela kredytowego, zarówno na poziomie każdej transakcji z osobą w przypadku istotnych ekspozycji, jak również na poziomie sub-portfela kredytowego (ze względu na segment Klienta, typ produktu, kanał dystrybucji, itd.);
- wykorzystanie struktury limitów i sub-limitów ekspozycji kredytowej w celu uniknięcia koncentracji ryzyka oraz promowania efektu dywersyfikacji portfela kredytowego;
- istnienie odrębnej jednostki odpowiedzialnej za nadawanie ratingu Klientowi korporacyjnemu, oddzielając tym samym badanie oceny zdolności kredytowej Klienta i przyznanie transakcji kredytowej od oceny jego wiarygodności.

W obszarze ryzyka kredytowego w 2020 r Grupa skoncentrowała się na dostosowaniu zasad polityki kredytowej do zmieniających się warunków gospodarczych oraz doskonaleniu narzędzi i procesów zarządzania ryzykiem kredytowym, a w szczególności:

- uaktualnieniu Strategii ryzyka na lata 2021-2023;
- dostosowaniu działań Grupy do zmienionych warunków spowodowanych pandemią koronawirusa COVID-19;
- optymalizacji metodologii, narzędzi i procesów zarządzania ryzykiem kredytowym dla klientów detalicznych oraz korporacyjnych;
- uaktualnieniu klasyfikacji ryzyka branżowego i limitów branżowych.

W segmencie detalicznym szczególną uwagę skupiono na wdrożeniu zmian w obszarze polityki kredytowej polegającej na dostosowaniu do sytuacji rynkowej podczas pandemii koronawirusa COVID-19 oraz dalszej digitalizacji procesów kredytowych. Jednocześnie skupiono się na rozwoju w obszarze kredytów hipotecznych.

W segmencie korporacyjnym Grupa początkowo koncentrowała się na działaniach mających na celu usprawnienie i przyspieszenie procesów kredytowych, w tym decyzyjnych. Podobnie jak w poprzednich okresach kontynuowano prace nad doskonaleniem narzędzi informatycznych wspierających proces kredytowy. Wybuch pandemii koronawirusa COVID-19 skłonił Grupę do podjęcia środków zaradczych. W segmencie korporacyjnym w pierwszej połowie roku Grupa skoncentrowała się na analizach portfela kredytowego i branż kredytobiorców w celu zidentyfikowania głównych ryzyk, w szczególności skoncentrowano się na 250 najważniejszych klientach z największym zaangażowaniem oraz na sektorach gospodarki bardziej narażonych na skutki pandemii COVID-19. Drugim obszarem zainteresowania Grupy były analizy regulacji prawnych, a także prace nad dostosowaniem regulacji wewnętrznych, procesów kredytowych i monitorowania do zmienionych warunków kredytowania. W segmencie korporacyjnym dokonano aktualizacji polityki sektorowej oraz kredytowej. Grupa zaoferowała wakacje kredytowe dla klientów korporacyjnych, którzy mieli przejściowe problemy finansowe wynikające z pandemii koronawirusa COVID-19 oraz umożliwiła klientom korporacyjnym korzystanie z środków wsparcia wprowadzanych przez lokalne władze (gwarancje BGK, dopłaty do oprocentowania). W drugiej połowie roku Grupa kontynuowała ścisły monitoring portfela kredytowego jak również indywidualny monitoring największych ekspozycji. Kontynuowano również prace nad doskonaleniem procesów monitorowania i kredytowych, w tym decyzyjnych - w szczególności zweryfikowano i zaktualizowano kompetencje kredytowe. Grupa dostosowała także regulacje, procesy oraz systemy informatyczne do obsługi przedsiębiorców - konsumentów.

Wszystkie powyższe zmiany zarówno w segmencie detalicznym jak i korporacyjnym pozwoliły Grupie na zachowanie poziomu ryzyka na akceptowalnym poziomie zdefiniowanym w Strategii Ryzyka jak również przygotowały Grupę do nowych wyzwań i działania w zmienionych warunkach.

Jakość portfela kredytowego

Udział kredytów z utratą wartości, obejmujących Fazę 3 oraz aktywa POCI (ang. Purchased or Originated Credit Impaired) w sytuacji zagrożonej (default), w portfelu kredytowym ogółem, na koniec grudnia 2020 r. wynosił 4,95%. Oznacza to wzrost z poziomu 4,56% rok temu, ale należy zwrócić uwagę na kształtowanie się tego wskaźnika w trakcie roku w przedziale 4,7% - 4,85% wskazującym na pewną stabilizację w tym obszarze przy znacznym zwiększeniu dopiero w miesiącu grudniu w wyniku przeklasyfikowania do Fazy 3 istotnych ekspozycji korporacyjnych. Grupa Banku Millennium może w dalszym ciągu cieszyć się aktywami o jednej z najwyższych jakości wśród polskich banków. Udział kredytów przeterminowanych o ponad 90 dni w portfelu ogółem uległ umiarkowanemu zwiększeniu w okresie ostatniego roku z 2,69% w 2019 roku do 2,74% w grudniu 2020r.

Wskaźnik pokrycia kredytów zagrożonych utratą wartości, obecnie definiowany jako relacja całkowitych odpisów na ryzyko do łącznej wartości kredytów z koszyka 3 oraz POCI w sytuacji default, uległ podwyższeniu z 62 % w grudniu 2019 r. do 66% obecnie. Pokrycie rezerwami ogółem kredytów przeterminowanych ponad 90 dni również wzrosło z poziomu 106% rok temu do 119% obecnie.

Dynamikę głównych wskaźników ilustrujących jakość portfela kredytowego Grupy przedstawia poniższa tabela:

Wskaźniki jakości portfela Grupy	31.12.2020	31.12.2019
Kredyty z utratą wartości ogółem (mln zł)	3 792	3 276
Rezerwy ogółem (mln zł)	2 489	2 046
Kredyty z utratą wartości do kredytów ogółem (%)	4,95%	4,56%
Kredyty przeterminowane ponad 90 dni/kredyty ogółem	2,74%	2,69%
Rezerwy ogółem/kredyty z utratą wartości (%)	65,7%	62,4%
Rezerwy ogółem/kredyty przeterminowane (>90dni) (%)	118,8%	105,8%

Wskaźniki kredytów z utratą wartości wg poszczególnych segmentów wykazują trend wzrostowy zarówno w portfelu detalicznym z 4,7% do 4,9% (w tym jedynie kredyty hipoteczne charakteryzują się spadkiem z poziomu 2,53% do 2,48%), jak i w portfelu przedsiębiorstw z poziomu 4,1% do 5,1% (w mniejszym stopniu dla portfela leasingowego o 0,35 p.p., a w większym dla portfela pozostałych przedsiębiorstw o 1,31 p.p.). W zeszłym roku wartość walutowych kredytów hipotecznych zmniejszyła się o niecałe 3% rok do roku (w ujęciu złotowym). Dodatkowo należy zwrócić uwagę na fakt, iż portfel walutowych kredytów hipotecznych przejęty wraz z Euro Bankiem, w kwocie ok. 1 mld zł, jest objęty gwarancjami oraz zwolnieniem z odpowiedzialności wystawionymi przez Société Générale. Po korekcie o ten portfel, udział walutowych kredytów hipotecznych w całkowitym portfelu kredytowym spadł z 19,2% do 17,4%. Poprawa struktury walutowej portfela kredytów hipotecznych była wsparta istotnym wzrostem sprzedaży kredytów w PLN.

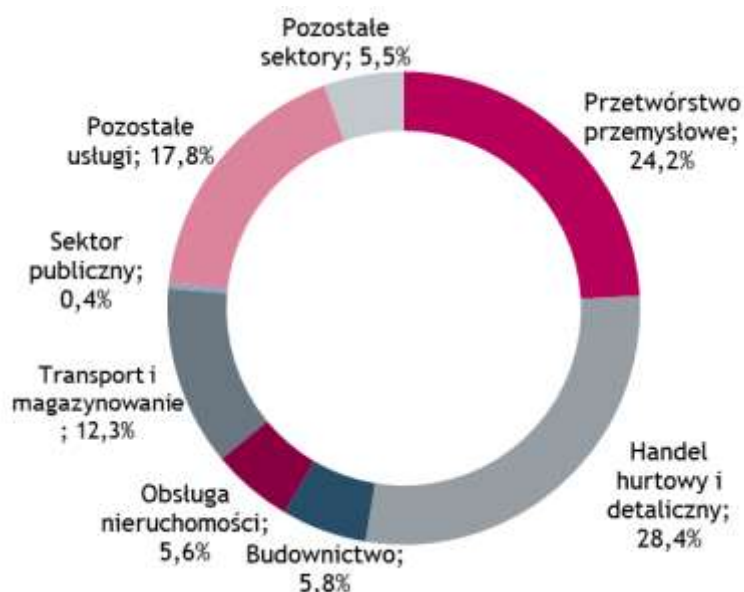
Jakość portfela kredytowego w poszczególnych rodzajach kredytów:

Rodzaj kredytu	Kredyty przeterminowane powyżej 90 dni		Kredyty z utratą wartości	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
<i>Hipoteczne</i>	1,00%	1,19%	2,48%	2,53%
<i>Inne dla klientów detalicznych*</i>	7,30%	6,31%	10,70%	9,51%
Klienci detaliczni razem*	2,86%	2,79%	4,90%	4,71%
<i>Leasing</i>	2,16%	2,28%	4,47%	4,12%
<i>Pozostałe przedsiębiorstwa</i>	2,44%	2,51%	5,46%	4,15%
Przedsiębiorstwa razem	2,34%	2,42%	5,11%	4,14%
Portfel kredytów ogółem	2,74%	2,69%	4,95%	4,56%

(*) w tym: Mikrobiznes o obrotach do 5 mln zł

Portfel Grupy charakteryzuje się odpowiednią dywersyfikacją, zarówno ze względu na koncentrację największych ekspozycji, jak ze względu na koncentrację w sektorach gospodarki. Udział 10 największych ekspozycji utrzymuje się na bezpiecznym, niskim poziomie 5,0% (wzrost w 2020 roku z 4,1% na koniec 2019).

Udział głównych sektorów w portfelu Grupy przedstawia poniższy rysunek:

7.4. POZOSTAŁE RODZAJE RYZYKA

Ryzyko rynkowe i ryzyko stopy procentowej w Księdze Bankowej (IRRBB)

Ryzyko rynkowe obejmuje bieżące i potencjalne oddziaływanie, jakie na wynik finansowy lub kapitał mają zmiany wartości portfela Grupy w wyniku niekorzystnych zmian parametrów (cen) rynkowych.

Ryzyko stopy procentowej z tytułu Księgi Bankowej obejmuje bieżące i potencjalne oddziaływanie, jakie zarówno na wynik finansowy jak i wartość ekonomiczną kapitału mają zmiany wartości portfela Grupy w wyniku niekorzystnych zmian stóp procentowych, które wpływają na instrumenty wrażliwe na zmianę stóp. Ryzyko to obejmuje ryzyko niedopasowania, ryzyko bazowe i ryzyko opcji klienta.

Zasady zarządzania i kontroli ryzyka rynkowego i ryzyka stopy procentowej są określone w sposób scentralizowany, z wykorzystaniem tych samych pojęć i miar, które są stosowane we wszystkich podmiotach Grupy BCP.

Główną miarą stosowaną przez Grupę w celu oceny ryzyka rynkowego jest parametryczny model VaR (Value at Risk) - oczekiwana strata, która może pojawić się w portfelu w określonym okresie (okres utrzymywania) z określonym prawdopodobieństwem (przedział ufności), w wyniku niekorzystnych zmian na rynku. Pomiar wartości zagrożonej (VaR) odbywa się codziennie, zarówno indywidualnie dla każdego z obszarów odpowiedzialnych za podejmowanie ryzyka i zarządzanie nim, jak i na bazie skonsolidowanej dla Banku ogółem, Księgi Bankowej jak i Handlowej, z uwzględnieniem efektu dywersyfikacji istniejącej pomiędzy poszczególnymi portfelami.

W obecnym otoczeniu rynkowym Grupa nadal działała bardzo ostrożnie. Duża zmienność na rynku w związku z globalną pandemią COVID-19 spowodowała wzrost ryzyka rynkowego i stopy procentowej Grupy.

W 2020, otwarte pozycje generowały jedynie instrumenty stopy procentowej i instrumenty walutowe. W 2020, poziom wskaźnika VaR dla Grupy, to jest łącznie dla Księgi Handlowej i Księgi Bankowej, zwiększył się z uwagi na wysoką zmienność na rynku, spowodowaną pandemią COVID-19, jednak wciąż utrzymywał się w ramach obowiązujących limitów. Wskaźniki VaR dla Grupy

pozostawały w 2020 roku na średnim poziomie 72,5 mln zł. (29% limitu) oraz 96,9 mln zł (39% limitu) na koniec grudnia 2020. Otwarta pozycja walutowa (zarówno w ciągu dnia jak i na koniec dnia) pozostawała poniżej 2% funduszy własnych oraz poniżej obowiązujących limitów maksymalnych.

W 2020 roku całkowita ekspozycja na ryzyko rynkowe jako VaR oraz jako otwarta pozycja walutowa pozostawała w ramach obowiązujących limitów (brak zidentyfikowanych przekroczeń).

Wszystkie ewentualne przekroczenia limitów na ryzyko rynkowe są raportowane i udokumentowane oraz ratyfikowane na odpowiednim poziomie kompetencji.

Obok codziennego pomiaru ryzyka rynkowego metodą wartości zagrożonej na poziomie każdej księgi i obszaru ryzyka rynkowego, model VaR ma głównie zastosowanie na poziomie Księgi Handlowej, gdzie intencją polityki jest regularny obrót pozycjami (głównie codziennie). Z drugiej strony, zgodnie z wytycznymi nadzorczymi, ryzyko stopy procentowej w Księdze Bankowej jest dodatkowo objęte zarówno miarami opartymi na dochodach, jak i na wartości ekonomicznej, w szczególności poprzez pomiar:

- Wpływu jednorazowej zmiany stóp procentowych o 100 punktów bazowych na wynik z tytułu odsetek w horyzoncie następnych 12 miesięcy,
- Wpływu szokowych zmian w przesunięciu krzywej dochodowości w górę/dół na wartość ekonomiczną kapitału (EVE), włączając scenariusze nadzorcze (standardowy test nadzorczy zakładający nagłe równoległe przesunięcie krzywej dochodowości o +/- 200 punktów bazowych oraz nadzorczy test wartości odstających - SOT z zestawem sześciu scenariuszy dla ryzyka stopy procentowej).

Wyniki nadzorczych testów warunków skrajnych wg stanu na grudzień 2020 r. pokazują, że nawet w najdotkliwszym scenariuszu testu wartości odstających - zmiana wartości ekonomicznej kapitału dla Księgi Bankowej jest znacznie poniżej limitu nadzorczego wynoszącego 15% kapitału podstawowego Tier 1. Podobnie spadek EVE w standardowym scenariuszu nagłego wpływu równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o +/-200 punktów bazowych również nie przekracza nadzorczego maksimum, tj. jest poniżej 20% funduszy własnych.

Wpływ zmian stóp procentowych na wynik z tytułu odsetek jest asymetryczny i jest negatywny w sytuacji spadku stóp procentowych. Wynika to z faktu, że ze względu na polski system prawny, oprocentowanie kredytów konsumpcyjnych i kart kredytowych jest ograniczone (od stycznia 2016 nie może przekraczać dwukrotności stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego powiększonej o 7 punktów procentowych). Siła wpływu na wynik z tytułu odsetek w obliczu spadku stóp procentowych zależy między innymi od procentowego udziału portfela kredytowego podlegającego nowej maksymalnej stawce oprocentowania.

Skutki pandemii COVID-19 i jej negatywny wpływ na środowisko gospodarcze, a także obniżki stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej na posiedzeniach w dniach 17 marca 2020, 8 kwietnia oraz 28 maja 2020 r. będą miały negatywny wpływ na działalność i wyniki finansowe Grupy. Przed wspomnianymi powyżej trzema obniżkami stóp procentowych, stopa referencyjna NBP została ustalona na 1,5%, tak aby maksymalne oprocentowanie portfela kredytowego nie mogło przekroczyć 10% rocznie. W marcu maksymalne oprocentowanie kredytów spadło natychmiast do 9%, w kwietniu do 8%, a następnie w maju do 7,2%.

Powyżej wymienione decyzje Rady Polityki Pieniężnej o obniżce stóp procentowych do historycznego minimum (obniżka stopy referencyjnej do 0,10% i stopy lombardowej do 0,5%) oraz decyzja o zmianie parametrów rezerwy obowiązkowej miały łącznie znaczący, negatywny wpływ na wynik odsetkowy Grupy. Skumulowany spadek wyniku odsetkowego netto w 2020 roku w stosunku do poziomu w IV kwartale 2019 roku w ujęciu rocznym wyniósł łącznie 223 mln zł, czyli 8%. Głównie ze względu na szybkie działania naprawcze podjęte przez Bank, negatywny wpływ ostatecznie był mniejszy niż ujawnione już szacunki w Raportach Bieżących opublikowanych w dniach 14 kwietnia i 2 czerwca 2020 r. (240 mln zł do 285 mln zł), niemniej skutkował on niższym wynikiem z tytułu odsetek, niż zostałby osiągnięty w innym przypadku.

W otoczeniu tak niskich stóp procentowych w Polsce, wpływ na wynik z tytułu odsetek w horyzoncie następnych 12 miesięcy od 31 grudnia 2020 roku oraz dla pozycji w Polskich Złotych, w Księdze Bankowej, w przypadku scenariusza dalszego obniżenia stóp procentowych o 100 punktów bazowych, jest negatywny i wynosi -16,7% wyniku odsetkowego netto za 4 kw. 2020 w ujęciu rocznym (+9,9% dla przesunięcia w górę o 100 punktów bazowych). Asymetryczny wpływ związany jest głównie ze specyfiką polskiego systemu prawnego, o którym wspomniano powyżej, z jednoczesnym limitem na dalszy spadek stóp procentowych po stronie depozytowej (minimalna stopa procentowa na poziomie 0%). Stopa referencyjna NBP jest obecnie na poziomie 0,10%, a w przypadku obniżenia jej o 100 punktów bazowych maksymalne oprocentowanie portfela kredytowego nie mogłoby przekroczyć 5,2% w skali roku w stosunku do obecnie obowiązujących 7,2%. W celu ograniczenia negatywnego wpływu na wynik z tytułu odsetek w przypadku dalszego spadku stóp procentowych, w czwartym kwartale 2020 roku zostały zawarte transakcje swapów stopy procentowej.

Wpływ na wynik z tytułu odsetek netto w horyzoncie następnych 12 miesięcy po 31 grudnia 2020 (na bazie wyniku odsetkowego za 4 kw. 2020 w ujęciu rocznym) w wyniku równoległego, nagłego przesunięcia krzywej dochodowości dla pozycji Księgi Bankowej w Polskich Złotych, jest następujący:

Wrażliwość wyniku odsetkowego na zmianę stóp (w PLN)	31.12.2020	31.12.2019
przesunięcie krzywej dochodowości w górę o 100 p.b.	+9,9%	+1,2%
przesunięcie krzywej dochodowości w dół o 100 p.b.	-16,7%	-3,4%

Więcej informacji o zarządzaniu ryzykiem rynkowym znajduje się w rozdziale 9.4 Raportu finansowego Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020 r.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności odzwierciedla możliwość poniesienia istotnych strat w wyniku pogorszenia się warunków finansowania (ryzyko finansowania) i/lub sprzedaży aktywów poniżej ich wartości rynkowej (ryzyko płynności rynku) w celu zaspokojenia potrzeb finansowania wynikających ze zobowiązań Grupy.

Proces planowania i budżetowania Banku obejmuje przygotowanie planu płynności w celu zagwarantowania, że wzrost biznesu będzie wspomagany przez odpowiednią strukturę finansowania płynności oraz spełnione zostaną wymagania nadzorcze w zakresie ilościowych miar płynności.

W 2020 roku pandemia COVID-19 miała wpływ na zachowanie światowych rynków finansowych, powodując deprecjację złotego, ograniczenie zaufania uczestników rynku poprzez zmniejszenie dostępnych możliwości finansowania, a także przejściowy, ale gwałtowny spadek aktywności na rynku skarbowych papierów wartościowych. Pomimo implikacji COVID-19 zaobserwowanych na rynku wspomnianych powyżej, Bank nie zaobserwował żadnego zagrożenia dla swojej pozycji płynnościowej. Grupa w dalszym ciągu charakteryzowała się stabilną pozycją płynnościową.

Portfel aktywów płynnych, to jest portfel skarbowych papierów wartościowych uzupełniony gotówką oraz ekspozycjami wobec Narodowego Banku Polskiego, traktowany jako zapas płynności Grupy, który pozwoli przetrwać ewentualne sytuacje kryzysowe. Udział polskich papierów skarbowych (włączając bony pieniężne NBP) w portfelu papierów wartościowych ogółem wynosił na koniec grudnia 2020 roku ok. 98% i osiągnął poziom ok. 18,4 miliarda zł (19% aktywów ogółem), podczas gdy na koniec grudnia 2019 poziom ten wynosił 22,5 miliarda zł (23% aktywów ogółem) (patrz Tabela poniżej).

Wskaźniki płynności	31.12.2020	31.12.2019
Wskaźnik Kredyty/Depozyty (w %)	91%	86%
Portfel aktywów płynnych (mln zł)*	18 250	22 795
Wymóg dotyczący pokrycia płynności, LCR (w %)	161%	171%

(*) Portfel aktywów płynnych: Łączna suma gotówki, ekspozycji w stosunku do NBP (w tym nadwyżka nad wymaganą wysokość rezerwy obowiązkowej) oraz dłużnych papierów wartościowych Skarbu Państwa, bonów NBP, należności od banków o terminie wymagalności do 1 miesiąca. Portfel dłużnych papierów wartościowych pomniejsza się o haircut NBP dla transakcji repo oraz papiery zablokowane na cele inne niż płynnościowe.

Konsekwentnie głównym źródłem finansowania Grupy pozostaje duża, zdywersyfikowana oraz stabilna baza depozytów pochodzących od Klientów detalicznych, korporacyjnych oraz Klientów z sektora publicznego. Źródłem finansowania średnioterminowego pozostają również pożyczki średnioterminowe, dług podporządkowany, emisja obligacji własnych oraz bankowych papierów wartościowych.

Płynność w walutach obcych Grupa zapewnia dzięki denominowanym w walucie pożyczkom bilateralnym, jak również długowi podporządkowanemu oraz transakcjom swapów walutowych jak i procentowo-walutowych. Portfel swapów jest zdywersyfikowany w zakresie kontrahentów oraz terminów zapadalności. Z większością kontrahentów Bank ma podpisane aneksy do umów ramowych, regulujące kwestie zabezpieczeń (ang. Credit Support Annex, CSA).

Oszacowanie ryzyka płynności Grupy jest przeprowadzane zarówno przy użyciu wskaźników zdefiniowanych przez władze nadzorcze, jak i własnych miar, dla których także ustanowiono limity ekspozycji.

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (CRR), Grupa wyznacza wymóg pokrycia płynności (LCR). Minimalny, nadzorczy poziom wskaźnika LCR w wysokości 100%, który obowiązywał w 2020 roku, został spełniony przez Grupę (na koniec grudnia 2020 roku wskaźnik LCR wynosił 161%). Wskaźnik ten jest wyznaczany codziennie i raportowany w okresach miesięcznych do NBP od marca 2014 roku. Wewnętrznie wskaźnik LCR szacowany jest codziennie i raportowany do obszarów odpowiedzialnych za zarządzanie i kontrolę ryzyka płynności w Grupie na bazie dziennej.

W 2020 r. w Grupie regularnie obliczano również wymóg stabilnego finansowania netto (NSFR). W każdym kwartale wskaźnik NSFR był powyżej planowanego minimum nadzorczego w wysokości 100% (minimum nadzorcze będzie obowiązywać w czerwcu 2021 roku).

Ponadto Grupa stosuje wewnętrzną analizę płynności strukturalnej na bazie skumulowanych urealnionych luk płynności (tj. z założeniem prawdopodobieństwa powstania przepływu środków pieniężnych). W 2020 r. wszystkie luki płynności były dodatnie, choć te w przedziałach do 1 miesiąca były tymczasowo utrzymywane na poziomach lekko poniżej minimalnych limitów. Grupa ustanowiła bardzo konserwatywne limity dla luk krótkoterminowych w wysokości 12% sumy bilansowej. Stąd, przekroczenia limitów dla luki płynności nie powinny być utożsamiane z jakimkolwiek zagrożeniem płynności.

Testy warunków skrajnych w zakresie płynności przeprowadza się co najmniej raz na kwartał, aby zrozumieć profil ryzyka płynności Grupy, upewnić się, że Grupa potrafi wypełnić swoje zobowiązania na wypadek kryzysu płynności, jako wsparcie przygotowania planu awaryjnego w zakresie płynności i decyzji zarządczych.

Proces zarządzania ryzykiem płynności jest uregulowany w polityce wewnętrznej, która jest przedmiotem akceptacji Zarządu Banku.

Grupa dysponuje również procedurami awaryjnymi dla sytuacji zwiększonego ryzyka płynności - Plan Awaryjny Płynności. Plan Awaryjny Płynności ustala koncepcje, priorytety, obowiązki i konkretne środki do podjęcia na wypadek kryzysu płynności. Awaryjny Plan Płynności jest testowany i aktualizowany co najmniej raz w roku. Zaktualizowany Plan został zaakceptowany przez radę Nadzorczą w październiku 2020 roku.

Więcej informacji o zarządzaniu ryzykiem płynności znajduje się w rozdziale 9.5 Raportu finansowego Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020 r.

Ryzyko operacyjne

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym oparte jest o wdrożoną w Grupie strukturę procesową nakładającą się na tradycyjną strukturę organizacyjną. Bieżące zarządzanie poszczególnymi procesami, włączając w to zarządzanie profilem ryzyka operacyjnego procesu, powierzone jest Właścicielom Procesów, którzy raportują do wszystkich pozostałych jednostek uczestniczących w procesie zarządzania ryzykiem i są przez te jednostki wspierani.

W celu zarządzania ryzykiem nadużyć Grupa posiada w swojej strukturze specjalną jednostkę organizacyjną, której celem jest tworzenie, implementacja oraz monitorowanie realizacji polityki Banku w zakresie zarządzania tym ryzykiem we współpracy z innymi jednostkami organizacyjnymi Banku oraz zgodnie z regulacjami wewnętrznymi. Wydział Zarządzania Nadużyciami stanowi centrum kompetencji dla procesu zapobiegania nadużyciom.

W dniu 3 marca 2020 Zarząd Banku powołał Zespół Koordynacji Działań ds. Pandemii COVID-19, który spotyka się dwa razy w miesiącu raportując plan działania i status poszczególnych zadań Zarządowi Banku. Zespół skupia w swoim składzie przedstawicieli wszystkich kluczowych obszarów Banku.

Ryzyko braku zgodności

Brak zgodności regulacji wewnętrznych z obowiązującymi przepisami i wiążące się z tym ryzyko sankcji prawnych lub regulacyjnych, strat rzeczowych lub utraty reputacji, jest jednym z obszarów zagrażających działalności bankowej. Monitorując spełnianie regulacji zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych, Bank Millennium za szczególnie istotne uważa:

- przeciwdziałanie praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
- zapewnienie zgodności wewnętrznych aktów normatywnych Banku Millennium z przepisami powszechnie obowiązującego prawa, a także z rekomendacjami i wytycznymi wydawanymi przez organy nadzorcze,
- przeciwdziałanie i zarządzanie konfliktami interesów,
- przestrzeganie zasad etycznych,
- monitorowanie transakcji osobistych i ochronę informacji poufnych związanych z Bankiem Millennium, instrumentami finansowymi wydanymi przez Bank, jak również informacji związanych ze sprzedażą/zakupem takich instrumentów,
- monitorowanie i zapewnienie zgodności w zakresie produktów i instrumentów finansowych objętych dyrektywą unijną MiFID II.

Bank Millennium podejmuje odpowiednie działania i stosuje właściwe środki w celu bieżącego i ciągłego śledzenia zmian zachodzących w przepisach powszechnie obowiązującego prawa oraz rekomendacjach i wytycznych wydawanych przez organy nadzorcze, zarówno krajowe jak i Unii Europejskiej. W celu zapewnienia zgodności działania Banku z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, Departament Zapewnienia Zgodności podejmuje szereg działań takich jak:

- 1) informowanie o zmianach w przepisach prawa,
- 2) dokonywanie okresowego przeglądu wszystkich obowiązujących w Banku wewnętrznych aktów normatywnych pod kątem zgodności z obowiązującymi przepisami i standardami,
- 3) analizowanie nowych produktów i usług,
- 4) dokonywanie pomiaru ryzyka braku zgodności w procesach funkcjonujących w Banku,
- 5) wydawanie opinii,
- 6) uczestnictwo w kluczowych projektach wdrożeniowych, oraz
- 7) szkolenie pracowników.

Działalność Banku generuje możliwość powstania konfliktu pomiędzy interesami Banku a interesami Klientów. Główną zasadą Banku jest podejmowanie wszystkich racjonalnych działań w celu identyfikacji oraz przeciwdziałania konfliktom interesów pomiędzy Bankiem a jej Klientami, a także pomiędzy poszczególnymi Klientami, jak również ustanowienie zasad zapewniających, że takie konflikty nie będą miały niekorzystnego wpływu na interesy Klientów.

Grupa Banku Millennium podejmuje także odpowiednie działania w celu zapewnienia zgodnego ze standardami i z prawem, postępowania dotyczącego transakcji osobistych. Działania te oraz środki mają, stosownie do okoliczności, ograniczać lub zapobiegać realizacji transakcji osobistych przez osoby powiązane (Relevant Persons), w sytuacjach mogących spowodować konflikt interesów bądź wiązać się z dostępem do informacji poufnych lub z dostępem do danych o transakcjach Klientów.

Akcje Banku Millennium są dopuszczone do publicznego obrotu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Status taki wymaga szczególnej uwagi i przestrzegania obowiązku utrzymywania najwyższych standardów w zakresie przejrzystości rynków finansowych. Polityką Banku Millennium jest utrzymywanie ścisłej kontroli w zakresie ochrony przepływu informacji poufnych (w tym zgodnie z wymogami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 596/2014 z 16 kwietnia 2014 roku w sprawie nadużyć na rynku, MAR). W Banku obowiązuje zakaz wykorzystywania oraz ujawniania informacji poufnych w jakiejkolwiek formie. Nabywanie oraz zbywanie akcji Banku, praw pochodnych dotyczących akcji Banku oraz innych instrumentów finansowych z nimi powiązanych jest zakazane w okresach zamkniętych.

Stosowany przez Bank Millennium, program przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (AML/CTF) jest kompleksowym systemem identyfikacji obszarów zagrożenia, jakie niesie ze sobą pranie pieniędzy. Działania podjęte w ramach realizacji programu obejmują w szczególności:

- stosowanie wobec Klientów środków bezpieczeństwa finansowego uzależnionych od stopnia ryzyka oraz w oparciu o podstawową koncepcję programu, jaką jest zasada „Poznaj swojego Klienta” (KYC),
- rejestracje i raportowanie transakcji,
- typowanie transakcji podejrzanych,
- współpracę z Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej.

Bank Millennium na bieżąco dostosowuje raporty do analizy transakcji podejrzanych, uwzględniając funkcjonujące w danym okresie schematy (branże, kierunki przepływu środków finansowych, zachowania Klientów) w celu skutecznej identyfikacji i raportowania transakcji mogących mieć związek z procederem prania pieniędzy. Wprowadzone procedury wewnętrzne, rozwiązania organizacyjne oraz programy szkoleń dla pracowników, zapewniają sprawne funkcjonowanie programu.

Bank Millennium, mając na uwadze ochronę interesów Klientów lokujących środki w produkty lub instrumenty finansowe o różnym stopniu ryzyka, ściśle monitoruje zgodność tych produktów oraz procesu ich oferowania i obsługi z regulacjami wewnętrznymi oraz prawem i wytycznymi zewnętrznymi - zarówno krajowymi jak i unijnymi. Szczególnym programem monitorowania zgodności objęte są również kredyty konsumenckie oraz produkty ubezpieczeniowe (w tym ubezpieczeniowo - inwestycyjne) kierowane do konsumentów.

W Banku Millennium funkcjonują mechanizmy i regulacje wewnętrzne umożliwiające zgłaszanie w sposób anonimowy naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku Millennium przepisów wewnętrznych i standardów etycznych (tzw. whistleblowing) do Prezesa Zarządu, a w przypadku zgłoszenia dotyczącego Członka Zarządu - do Rady Nadzorczej. Bank podda weryfikacji każde zgłoszenie, zapewniając jednocześnie zgłaszającemu ochronę przed działaniami o charakterze represyjnym, dyskryminującym i niesprawiedliwym.

8. ZARZĄDZANIE ZASOBAMI LUDZKIMI

8.1. POLITYKA PERSONALNA

Grupa Banku Millennium posiada politykę personalną określającą ogólne zasady związane z rekrutacją, oceną, rozwojem i retencją pracowników. Na podstawie tej Polityki oraz założeń biznesowych, Bank stworzył strategię Zarządzania Zasobami Ludzkimi. Strategia reguluje wszystkie obszary zarządzania zasobami ludzkimi, w tym zatrudnienia oraz wynagradzania.

Polityka personalna i bazująca na niej strategia zarządzania zasobami ludzkimi wspiera potrzeby biznesowe Grupy Banku Millennium. W 2020 r. w związku z pandemią COVID-19 szczególnym zagadnieniem było zapewnienie bezpieczeństwa pracowników oraz przystosowanie banku do wymogów pracy zdalnej.

Bezpieczne środowisko pracy

Już w momencie rozpoczęcia pandemii Zarząd Banku powołał specjalny komitet, którego zadaniem było monitorowanie bezpieczeństwa pracowników pod kątem epidemiologicznym, monitorowanie sytuacji pandemicznej w kraju i rozporządzeń właściwych władz, podejmowanie decyzji w zakresie procedur zapewniających bezpieczeństwo epidemiologiczne w Banku i ocena wpływu pandemii na funkcjonowanie obszarów biznesowych.

Podjęta została szeroka akcja komunikacyjna mająca na celu zapobieganie zakażeniom. Pracownicy regularnie otrzymywali informacje o obowiązujących procedurach bezpieczeństwa, dostępnych środkach ochrony i sposobach postępowania w przypadku infekcji. Wdrożony został obowiązek zachowania dystansu, wstrzymano podróże służbowe, określono zasady korzystania z masek, a każdy przypadek infekcji był monitorowany. Wprowadzono również środki ochrony: płyny dezynfekcyjne, osłony dla pracowników oddziałów oraz maski ochronne.

Zmieniona została także organizacja pracy. Bank umożliwił pracownikom pracę zdalną. Aby zapobiec zakażeniom przez większą część roku pracownicy pracowali w systemie rotacyjnym, 1 tydzień w biurze, 2 tygodnie w domu.

Kontynuacja programów rozwoju kompetencji w zdalnym systemie nauki

Bardzo dużym wyzwaniem dla banku było zreorganizowanie systemu szkoleń i przejście ze szkoleń stacjonarnych wyłącznie na szkolenia e-learningowe i zdalne. Dużym wysiłkiem dostosowano najważniejsze programy szkoleniowe do wymogów szkoleń zdalnych. W efekcie zapewnione zostały efektywne szkolenia wstępne dla pracowników placówek, kontynuowane były szkolenia dla segmentu Prestige oraz realizowany był program rozwoju dla pracowników bankowości przedsiębiorstw. Dla kierowników placówek detalicznych prowadzono szkolenia menedżerskie. W programie szkoleń uwzględniono także zagadnienia pracy zdalnej, komunikacji i współpracy w zespołach rozproszonych.

Grupa Banku Millennium zauważa i nagradza postawy pracowników prowadzące do wzrostu jakości pracy, a także optymalizacji procesów, efektywności i podejmowania wyzwań zawodowych. W 2020 roku kontynuowany był program nagród pracowniczych „Impakt”, w ramach którego pracownicy Grupy sami zgłaszają kandydatów do wyróżnienia.

Kontynuowany był także w formie zdalnej program Millennium Campus. Dobór tematyki miał za cel wspieranie pracowników w sytuacji pandemii i koncentrował się wokół organizacji pracy zdalnej, przeciwdziałania izolacji i wypaleniu, problemów medycznych związanych z COVID-19 oraz zagadnień wpływu pandemii na gospodarkę.

Wsparcie rozwoju technologii cyfrowych poprzez pozyskiwanie pracowników o specjalistycznych kompetencjach.

Od lat Grupa Banku Millennium bazuje w swoim rozwoju na technologiach informatycznych. Są one podstawą postępującej digitalizacji klientów poprzez rozwój zdalnych systemów obsługi klienta - bankowości elektronicznej i mobilnej. Wprawdzie w 2020 roku Grupa Banku Millennium nieznacznie zmniejszyła zatrudnienie w obszarze technologii cyfrowych, lecz było to spowodowane wyłącznie optymalizacją procesów i zamknięciem dublujących się systemów informatycznych w związku z połączeniem z Euro Bankiem.

Budowanie przyjaznego miejsca pracy

W 2020 roku po raz kolejny rok z rzędu Bank Millennium uzyskał tytuł Solidnego Pracodawcy. Dotychczas Grupa Banku Millennium bardzo szeroko wspierała rozwój fizyczny i aktywności sportowe pracowników. W 2020 roku, ze względu na ograniczenia wynikające z pandemii COVID-19 kontynuowanie dotychczasowych programów nie było możliwe. Bank skoncentrował się w związku z tym na różnych formach wsparcia pracowników.

Już w kwietniu 2020 roku decyzją Zarządu Banku utworzony został fundusz wsparcia kosztów leczenia COVID-19 pracowników i ich najbliższych. Wysokość tego funduszu wynosi 1 milion złotych. Uruchomione zostały także benefity socjalne w formie pieniężnej. Zwiększona została istotnie kwota wypłacanego w grudniu tzw. świadczenia świątecznego oraz wypłacone zostało świadczenie dla osób o najniższych dochodach.

Ciesząc się dużym zainteresowaniem pracowników i ich rodzin program „Rodzice na Tak” uzyskał duże wsparcie finansowe w postaci świadczenia z funduszu socjalnego przeznaczonego na wsparcie edukacji zdalnej dzieci i młodzieży, gdyż ograniczenia związane z pandemią nie pozwoliły na realizację tradycyjnych form wspólnego wypoczynku, wyjazdów i spotkań rodzinnych.

Polityka różnorodności

Zgodnie z Polityką różnorodności, wprowadzoną w Grupie Banku Millennium w 2017 roku, Grupa działa z poszanowaniem godności ludzkiej i przestrzega prawa do równego traktowania bez względu na wiek, płeć, pochodzenie etniczne i narodowe, religię, wyznanie, status rodzinny, orientację seksualną, stan zdrowia, przekonania, przynależność związkową oraz inne przesłanki narażające na zachowania dyskryminacyjne

Grupa Banku Millennium uwzględnia zasadę poszanowania różnorodności w Regulaminie Pracy, Kodeksie Etycznym oraz w innych istotnych regulacjach z zakresu zarządzania zasobami ludzkim i realizuje ją w obszarach: rekrutacji i zatrudnienia, dostępu do wynagrodzeń i stanowisk, wsparcia pracowników rodziców, równego dostępu do benefitów, wsparcia osób w trudnej sytuacji życiowej, rozwoju przywództwa opartego o wartości oraz swobody wypowiedzi i otwartej komunikacji.

W Grupie Banku Millennium rozwija się wiedzę i buduje świadomość pracowników w zakresie związanym z etyką i zagadnieniami poszanowania różnorodności. Wszyscy pracownicy przechodzą obowiązkowe szkolenie z zagadnień etycznych. Dodatkowo cała kadra menedżerska obligatoryjnie przechodzi szkolenie w zakresie przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji w zatrudnieniu. Grupa Banku Millennium wdrożyła procedurę antymobbingową i antydyskryminacyjną. Istnieje system zgłaszania nadużyć, który jest niezależny od hierarchii służbowej.

W Banku Millennium kobiety stanowią większość zatrudnionych - około 68%. Ich udział w szeroko rozumianej kadrze zarządzającej Banku (począwszy od stanowiska managera placówki) wynosił około 56%. Mimo, że w ciągu ostatnich lat udział kobiet wśród pracowników wyższej kadry zarządzającej stale rośnie, są one nadal niedoreprezentowane i stanowią jedynie 31% tej grupy.

Strategia Banku, w tym np. budowanie komórek obsługi cudzoziemców pracujących w Polsce, służy również zwiększeniu różnorodności pracowników pod względem narodowości: w 2020 zatrudnionych było 42 cudzoziemców.

Struktura wiekowa pracowników jest stosunkowo zrównoważona, zatrudniane są osoby zarówno wchodzące na rynek pracy jak i osoby na końcu swojej kariery zawodowej. Największą grupę pracowników stanowią osoby pomiędzy 30 a 50 rokiem życia - prawie 67%. Młode osoby do 30 roku życia - 24%.

W związku z długookresową strategią rozwoju Bank w swojej polityce zarządzania zasobami ludzkimi będzie dążył do dalszego uwzględniania różnorodności w zakresie kompetencji i doświadczenia zawodowego pracowników. Przewidywany jest wzrost zatrudnienia pracowników w obszarze nowych technologii, komunikacji i nowych strategii marketingowych posiadających różnorodne doświadczenia zawodowe.

8.2. ZATRUDNIENIE I KOSZTY OSOBOWE

Efektywność zarządzania zasobami ludzkimi jest ważnym elementem strategii Grupy Banku Millennium. Grupa monitoruje zarówno poszczególne pozycje kosztów personalnych, jak i poziom etatów, od kilku lat prowadząc politykę stabilnego poziomu zatrudnienia. Na bieżąco monitorowana i raportowana jest fluktuacja pracowników. Poziom zatrudnienia i efektywność wykorzystania zasobów są weryfikowane z udziałem odpowiednich benchmarków rynkowych.

Zatrudnienie w Grupie <i>(w pełnych etatach)</i>	31.12.2020	31.12.2019	Zmiana (r/r)
Liczba pracowników Banku	7 164	8 118	-954
- w tym stanowisk kluczowych	159	200	-41
Spółki zależne	329	347	-18
Razem Grupa Banku	7 493	8 464	-972

Zatrudnienie w Grupie Banku Millennium na koniec 2020 roku osiągnęło wielkość 7 493 etaty, co oznacza spadek w porównaniu do końca 2019 roku o 972 etaty (t.j. o 11,5%). Największym pracodawcą w Grupie jest Bank Millennium, zatrudniający na koniec 2020 roku 7 164 etatów. Spółki zależne Grupy Banku Millennium zatrudniały na koniec roku łącznie 329 etaty, w tym największe znaczenie miały trzy spółki: Millennium Leasing, Millennium Dom Maklerski oraz Millennium TFI.

Zatrudnienie w Banku <i>(w pełnych etatach)</i>	31.12.2020	31.12.2019	Zmiana (r/r)
Placówki i sprzedaż bezpośrednia	4 572	5 225	-653
Centrala	2 592	2 892	-301
Razem Bank Millennium	7 164	8 118	-954

Struktura zatrudnienia Banku Millennium wykazuje zdecydowaną przewagę osób zatrudnionych bezpośrednio przy sprzedaży produktów i usług bankowych, w tym przede wszystkim w sieci placówek Banku rozrzuconych na terenie całego kraju.

Bank zmniejszył zatrudnienie we wszystkich obszarach w wyniku optymalizacji zatrudnienia po fuzji z Euro Bankiem.

Zatrudnienie w Banku <i>(w pełnych etatach)</i>	31.12.2020	31.12.2019	Zmiana (r/r)
Bankowość bezpośrednia	738	747	-9
Technologie cyfrowe	652	730	-78
Bankowość detaliczna i przedsiębiorstw	3 834	4 479	-644
Jednostki wsparcia	1 940	2 162	-222
Razem Bank Millennium	7 164	8 118	-954

Polityka wynagrodzeń Grupy Banku Millennium ma na celu zapewnienie adekwatności wynagrodzenia pracowników do aktualnie wykonywanych zadań, kompetencji i zakresu odpowiedzialności. W szczególności dużą wagę przywiązuje się do właściwego kształtowania wynagrodzenia zasadniczego. Poziomy wynagrodzeń są weryfikowane z uwzględnieniem okresowej oceny wyników pracy oraz ewentualnej ewolucji poziomu umiejętności zaangażowanych w realizację zadań organizacji. Analizowane są również informacje płacowe przedstawiane w badaniach wynagrodzeń na rynku finansowym.

Łączny poziom kosztów osobowych w Grupie Banku Millennium w 2020 oraz poprzednim roku kształtował się następująco:

Koszty osobowe <i>(w mln zł)</i>	2020	2019	Zmiana (r/r)
Bank Millennium	814,8	715,3	13,8%
Spółki zależne	42,5	121,1	-64,9%
Razem Grupa Banku Millennium	856,3	836,4	2,4%

* Euro Bank był spółką zależną między 31 maja a 30 września 2019

8.3. POLITYKA WYNAGRODZEŃ

W Grupie Banku Millennium funkcjonuje „Polityka wynagrodzeń pracowników w Grupie Banku Millennium SA”, która formułuje założenia stosowane przy kształtowaniu składników wynagrodzeń stałych i zmiennych dla wszystkich pracowników Grupy.

Zgodnie z polityką główne źródło dochodów pracowników stanowi wynagrodzenie zasadnicze, wynikające z umowy o pracę. Wynagrodzenie zmienne jest dodatkowym, motywacyjnym elementem wynagrodzenia łącznego i nie może przekroczyć 100% wynagrodzenia zasadniczego. Wynagrodzenie zasadnicze pracownika jest kształtowane w odniesieniu do zadań realizowanych w danej jednostce organizacyjnej, zakresu odpowiedzialności, kwalifikacji, wpływu na profil ryzyka spółki oraz na podstawie analizy informacji płacowych, przedstawianych w badaniach wynagrodzeń na rynku finansowym.

W Banku odbywają się cykliczne przeglądy wynagrodzeń i stanowisk. Na podstawie oceny kondycji finansowej Grupy oraz otoczenia biznesowego, Zarząd Banku może podjąć decyzję o przyznaniu puli środków z przeznaczeniem na zmianę wynagrodzeń zasadniczych pracowników. Poziomy

wynagrodzeń są weryfikowane z uwzględnieniem okresowej oceny wyników pracy, umiejętności oraz są porównywane z rynkowymi informacjami płacowymi.

Wynagrodzenie zmienne jest kształtowane w ramach zróżnicowanych systemów premiowych, których celem jest motywowanie pracowników do realizacji planów biznesowych i organizacyjnych. Systemy premiowe i kryteria oceny okresowej w Grupie Banku Millennium są dostosowane do specyfiki działania pracowników w poszczególnych obszarach Grupy. Wysokość budżetów premiowych przyznawanych na wypłaty premii jest ustalana w zależności od stopnia realizacji łącznego planu zysku netto Grupy Banku Millennium oraz w przypadku pracowników linii biznesowych - realizacji celów poszczególnych linii. Przyjęte jest założenie, że premie indywidualne, nie mogą przekroczyć 100% łącznego rocznego wynagrodzenia zasadniczego. Premie są przyznawane w ramach puli premiowej na podstawie oceny jakości pracy oraz stopnia zaangażowania w realizację postawionych pracownikom celów.

Grupa Banku Millennium przywiązuje wagę do właściwego kształtowania wynagrodzeń osób mających istotny wpływ na profil ryzyka w Grupie Banku Millennium SA (*Risk Takers*). Zasady przyznawania wynagrodzenia zmiennego dla Członków Zarządu Banku Millennium i pozostałych *Risk Takers* są ujęte w „Polityce wynagrodzeń pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka w Grupie Banku Millennium SA”. Polityka podlegała corocznemu przeglądowi.

Pula premiowa dla *Risk Takers* jest ustalona po uprzedniej analizie sytuacji Banku w zakresie:

- osiągniętych wyników biznesowych;
- płynności: wskaźnika kredyty/depozyty, poziomu wartości aktywów płynnych;
- wskaźników adekwatności kapitałowej w odniesieniu do poziomu referencyjnego KNF.

Ocena wyników obejmuje kryteria finansowe i niefinansowe, odbywa się za okres co najmniej trzech lat.

Zasady obowiązujące w odniesieniu do wypłat wynagrodzenia zmiennego wypłaconego w 2020 za 2019 rok:

Risk Takers - Członkowie Zarządu Banku Millennium

Przyznanie i wypłata 50% wartości zmiennych składników wynagrodzeń następuje po zakończeniu okresu rozliczeniowego i po ogłoszeniu wyników finansowych. Wypłata 50% wynagrodzenia zmiennego podlega odroczeniu na 3 lata, płatnego w równych rocznych ratach. Członkowie Zarządu otrzymają każdą przyznaną część premii - wypłaconą w roku następującym po okresie rozliczeniowym i odroczoną - w połowie w gotówce a w połowie i w akcjach własnych.

Pozostali Risk Takers

Przyznanie i wypłata 60% wartości zmiennych składników wynagrodzenia za 2019 rok następuje po zakończeniu okresu rozliczeniowego. Wypłata pozostałych 40% wynagrodzenia zmiennego podlega odroczeniu na 3 lata, płatnego w równych rocznych ratach. Minimum 50% wynagrodzenia zmiennego jest wypłacana w akcjach własnych.

Wynagrodzenia Zarządu

Ustalanie warunków kontraktów i wynagrodzeń dla Członków Zarządu należy do kompetencji Rady Nadzorczej po uwzględnieniu rekomendacji Komitetu Personalnego przy Radzie Nadzorczej odpowiadającego za nadzór nad polityką wynagrodzeń.

Łączne wynagrodzenie Członków Zarządu składa się z części stałej i zmiennej. Część zmienną wynagrodzenia może stanowić nagroda roczna, która zależy od wyniku Banku, wyniku w porównaniu do banków o podobnej wielkości oraz indywidualnej oceny Członka Zarządu.

Decyzje dotyczące przyznania premii Członkom Zarządu są podejmowane po analizie wyników z uwzględnieniem kryteriów finansowych:

- wykonania zaplanowanych budżetów i wskaźników ustalonych dla zarządzanego obszaru działalności,
- porównania z konkurencyjnymi bankami podobnej wielkości,
- biznesowych kryteriów rynkowych ustalonych dla danego okresu;

oraz kryteriów niefinansowych, w szczególności:

- ogólnej jakości zarządzania w obszarze odpowiedzialności,
- skutecznego przywództwa i wkładu w rozwój Banku,
- zarządzania i nadzoru nad jednostkami w obszarze odpowiedzialności.

Członkowie Rady Nadzorczej otrzymują wyłącznie stałe wynagrodzenie za pracę w Radach i Komitetach, które jest adekwatne do pełnionej przez nich funkcji oraz skali działalności Grupy Banku Millennium.

Łączna wartość wynagrodzeń Członków Zarządu z tytułu pełnienia tej funkcji w 2020 roku wyniosła 10 498,31 tys. zł. Dodatkowo, Członkowie Zarządu otrzymali wypłatę części nagrody rocznej za lata 2016, 2017, 2018 i 2019 (w formie gotówkowej, akcji fantomowych oraz akcji Banku Millennium SA) oraz świadczenia dodatkowe.

Stale wynagrodzenia Członków Zarządu za pełnienie funkcji członka Zarządu w 2020 r. (w tys. zł):

Imię i nazwisko	Okres pełnienia funkcji	Wynagrodzenie stałe (tys. zł)
Joao Bras Jorge	01.01.2020 - 31.12.2020	2 280,00
Fernando Bicho	01.01.2020 - 31.12.2020	1 620,00
Wojciech Haase	01.01.2020 - 31.12.2020	1 320,00
Andrzej Gliński	01.01.2020 - 31.12.2020	1 318,31
Wojciech Rybak	01.01.2020 - 31.12.2020	1 320,00
Antonio Pinto Junior	01.01.2020 - 31.12.2020	1 320,00
Jarosław Hermann	01.01.2020 - 31.12.2020	1 320,00

Dodatkowe świadczenia Członków Zarządu w 2020 r. (w tys. zł):

Imię i nazwisko	Okres pełnienia funkcji	Świadczenia dodatkowe (tys. zł)
Joao Bras Jorge	01.01.2020 - 31.12.2020	1 076,19
Fernando Bicho	01.01.2020 - 31.12.2020	57,05
Wojciech Haase	01.01.2020 - 31.12.2020	13,31
Andrzej Gliński	01.01.2020 - 31.12.2020	25,07
Wojciech Rybak	01.01.2020 - 31.12.2020	3,83
Antonio Pinto Junior	01.01.2020 - 31.12.2020	747,35
Jarosław Hermann	01.01.2020 - 31.12.2020	4,56

Dodatkowe świadczenia związane są głównie z kosztami pobytu zagranicznych Członków Zarządu oraz z dodatkowymi świadczeniami opieki medycznej.

Wynagrodzenie zmienne przekazane w 2020 roku obecnym Członkom Zarządu oraz osobom, które pełniły tę funkcję w poprzednich latach (w tys. zł):

Imię i nazwisko	Nagrody za lata 2016, 2017, 2018 i 2019 (tys. zł)		
	W gotówce	W akcjach fantomowych	W akcjach Banku Millennium *
Joao Bras Jorge	787,31	385,04	306,00
Fernando Bicho	616,07	298,46	243,00
Wojciech Haase	506,96	247,17	198,00
Andrzej Gliński	498,56	240,45	198,00
Wojciech Rybak	464,96	213,57	198,00
Antonio Pinto Junior	263,74	52,59	198,00
Jarostaw Hermann	239,09	32,87	198,00
Maria Campos	243,23	194,57	0,00

*Część nieodroczonej premii w akcjach Banku Millennium podlega Zatrzymaniu na Okres 12 miesięcy liczonemu od daty nabycia uprawnień tj. od 03.07.2020r.

W okresie od 01.01.2020 do 31.12.2020 r. została utworzona rezerwa na nagrodę roczną w wysokości 5 605 tys. zł.

Decyzja o przyznaniu wynagrodzenia zmiennego Członkom Zarządu za rok 2020 będzie podejmowana przez Komitet Personalny Rady Nadzorczej po zatwierdzeniu wyników Banku przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Ocena Polityki

Grupa Banku Millennium prowadzi stabilną politykę wynagrodzeń. Organ nadzorujący działalność Banku Millennium, po dokonaniu przeglądu polityki wynagradzania stwierdził, że sprzyja ona rozwojowi i bezpieczeństwu Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. a dotychczasowa praktyka zarządzania wynagrodzeniami zmiennymi odpowiada ustalonym w Polityce celom.

9. ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO W BANKU MILLENNIUM.

9.1. OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO STOSOWANYCH W 2020 ROKU

Ład korporacyjny (ang. *corporate governance*) to zbiór reguł adresowanych do organów statutowych spółek oraz ich członków, jak również określających relacje z udziałowcami i inwestorami.

Zasadami odnoszącymi się do obszaru polskich instytucji finansowych oraz spółek giełdowych notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych (GPW) są w szczególności „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016” (dalej także „Dobre Praktyki”), uchwalone przez Radę Giełdy Papierów Wartościowych, obowiązujące od dnia 1 stycznia 2016 roku, a także „Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” (dalej także „Zasady”), przyjęte przez Komisję Nadzoru Finansowego uchwałą z dnia 22 lipca 2014 roku, które obowiązują od dnia 1 stycznia 2015 roku.

Stosowanie zasad ładu korporacyjnego gwarantuje przejrzystość działania spółki i wzmacnia ochronę praw udziałowców, również w kwestiach, które nie są uregulowane przez powszechnie obowiązujące przepisy prawa.

Pełny tekst dokumentu „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016” udostępniony jest na stronie internetowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie pod adresem: https://www.gpw.pl/pub/GPW/files/PDF/GPW_1015_17_DOBRE_PRAKTYKI_v2.pdf, oraz na stronie internetowej Banku pod adresem: <https://www.bankmillennium.pl/o-banku/wladze-banku-i-lad-korporacyjny>.

Najważniejszą zasadą Dobrych Praktyk i Zasad jest formuła „*comply or explain*”, czyli „*stosuj lub wyjaśnij*”. Oznacza ona, że spółka zobowiązana jest do stosowania zawartych w dokumencie zasad, a w sytuacji odstępstwa od zastosowania danej reguły, spółka zobowiązana jest do wyjaśnienia przyczyn takiego postępowania oraz upublicznienia w formie raportu tego faktu za pośrednictwem Elektronicznej Bazy Informacji GPW (w przypadku Dobrych Praktyk) lub za pośrednictwem strony internetowej (w przypadku Zasad).

Podobnie jak w poprzednich latach, tak i w 2020 roku, kierując się regułą przejrzystości swoich działań w układaniu relacji korporacyjnych i inwestorskich oraz najwyższą jakością komunikacji z akcjonariuszami, Bank przestrzegał zasad Dobrych Praktyk. Potwierdzeniem stosowania zawartych w Dobrych Praktykach rekomendacji jest opublikowany na stronie internetowej Banku dokument „Informacja na temat stanu stosowania przez spółkę rekomendacji i zasad zawartych w Zbiorze Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016”.

W zakresie Rekomendacji IV.R.2 pkt 2 i 3, przewidującej umożliwienie akcjonariuszom udziału w Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy (dalej także „WZA”) przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, poprzez zapewnienie dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy, przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad WZA oraz wykonywać, osobiście lub przez pełnomocnika, prawo głosu w toku posiedzeń, w ocenie Banku, realizacja przywołanej reguły w trakcie obrad WZA niesie za sobą zagrożenia natury technicznej oraz prawnej dla prawidłowego i sprawnego przeprowadzania obrad WZA. Uniknięcie wspomnianych zagrożeń stanowi większą wartość dla akcjonariuszy, niż realizacja zapisanej w części IV, Rekomendacji IV.R.2, pkt 2 Dobrych Praktyk. Bank, podobnie jak to czynił już od 2008 roku, zapewnia transmisję internetową obrad WZA w czasie rzeczywistym, zgodnie z wymogiem określonym w części IV, Rekomendacji IV.R.2 pkt 1

Dobrych Praktyk. Jednocześnie, Bank pracuje nad wdrożeniem możliwości zapewnienia akcjonariuszom dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym w toku obrad WZA.

Bank, jako instytucja finansowa, podlega od początku 2015 roku także wymienionym na wstępie „Zasadom Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”, które dostępne są na stronie internetowej KNF pod adresem: https://www.knf.gov.pl/dla_rynku/regulacje_i_praktyka/zasady_ladu_korporacyjnego?articleId=48880&p_id=18, oraz na stronie internetowej Banku pod adresem: <https://www.bankmillennium.pl/o-banku/wladze-banku-i-lad-korporacyjny>.

Zarząd i Rada Nadzorcza Banku podjęły uchwały o stosowaniu tych Zasad, z wyjątkiem:

- 1) §8 ust. 4 - nakazującego zapewnienie możliwości elektronicznego aktywnego udziału w posiedzeniu organu stanowiącego,
- 2) §16 ust. 1 oraz § 24 ust. 1 - dotyczących odbywania posiedzeń organów Banku (Zarządu i Rady Nadzorczej) w języku polskim.

W nawiązaniu do braku możliwości elektronicznego aktywnego udziału w posiedzeniu Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy, stanowisko Zarządu Banku i Rady Nadzorczej stanowi powtórzenie oświadczenia wyrażonego wobec zasady istniejącej w Dobrych Praktykach, a wskazanej powyżej.

Znajomość języka angielskiego przez członków Zarządu Banku umożliwia całkowite wzajemne zrozumienie oraz właściwy poziom komunikacji w trakcie posiedzeń. Natomiast stosowana w praktyce, zasada prowadzenia obrad Rady Nadzorczej Banku zarówno w języku polskim, jak i w języku angielskim, przy zapewnieniu niezbędnej pomocy tłumacza, również zapewnia wzajemne zrozumienie i właściwy poziom komunikacji.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w uchwale podjętej dnia 21 maja 2015 roku, wyraziło pozytywną opinię wobec stanowiska Zarządu i Rady Nadzorczej Banku o zakresie stosowania Zasad. Jednocześnie WZA w przedmiotowej uchwale, w odniesieniu do zasad skierowanych do akcjonariuszy stwierdziło, iż stoi na stanowisku, że ich wykonywanie powinno mieścić się w ramach bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa, zaś ilekroć Zarząd lub Rada Nadzorcza Banku, działając w ramach swych kompetencji, wystąpią w kwestiach objętych tymi Zasadami, wnosząc o rozważenie określonych kwestii przez WZA, to wówczas zostaną one rozpatrzone z uwzględnieniem okoliczności takiego wystąpienia.

W kolejnych latach WZA przyjmowały ocenę stosowania Zasad oraz ocenę sposobu wypełniania obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania Dobrych Praktyk. Podobnie w 2020 roku WZA, w uchwale podjętej dnia 20 marca 2020 roku, zatwierdziło Sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A. w 2019 roku, obejmujące ocenę stosowania „Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”, oraz ocenę sposobu wypełniania obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania „Dobrych praktyk spółek notowanych na GPW 2016”. Rada Nadzorcza Banku Uchwałą Nr 3/2020 z dnia 31 stycznia 2020 roku stwierdziła, że Bank w roku 2019 właściwie realizował Zasady, w zakresie ustalonym uchwałami organów Banku.

Bank Millennium od 2019 roku wchodzi w skład indeksu WIG-ESG. Wcześniej przez 12 lat należał do indeksu Respect indeks, który z dniem 1 stycznia 2020 roku został wycofany, a jego miejsce zajął indeks WIG-ESG. Spółki objęte tym indeksem działają zgodnie z najlepszymi standardami zarządzania w zakresie ładu korporacyjnego, informacyjnego i relacji z inwestorami, z uwzględnieniem czynników ekologicznych, społecznych i pracowniczych. W skład indeksu wchodzi 60 spółek z indeksów WIG20 i mWIG40. Wagi spółek w WIG-ESG zależą od liczby akcji w wolnym obrocie skorygowanej o wyniki rankingu ESG przygotowanego przez Sustainalytics i ocenę stosowania zasad ładu korporacyjnego.

9.2. AKCJONARIAT I WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZY

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy jest najwyższym organem władz Banku, działającym w szczególności na podstawie Kodeksu spółek handlowych oraz Prawa bankowego, a także wewnętrznych regulacji Banku, tj. Statutu i Regulaminu Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy. Statut Banku i Regulamin WZA dostępne są na stronach internetowych Banku w zakładce „O Banku > Władze banku i ład korporacyjny”, link do strony internetowej: <https://www.bankmillennium.pl/o-banku/wladze-banku-i-lad-korporacyjny>.

W dokumentach tych opisany jest szczegółowo sposób działania Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy oraz zakres jego kompetencji, a także uprawnienia akcjonariuszy w toku obrad Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy. Do kompetencji Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy należy między innymi zmiana Statutu, w tym zmiana wysokości kapitału zakładowego.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku kapitał zakładowy Banku wynosił 1 213 116 777 zł i dzielił się na 1 213 116 777 akcji o wartości nominalnej 1 zł każda. Poniżej przedstawiona jest informacja, zgodnie z danymi będącymi w posiadaniu Banku, o akcjonariuszach posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji, ich udziału w kapitale zakładowym i w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku. Z uwagi na fakt, że Bank jest spółką publiczną, której akcje znajdują się w obrocie na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, Bank nie posiada szczegółowych informacji na temat struktury akcjonariatu, posiadającego mniej niż 5% udziału w kapitale zakładowym. Według dostępnych informacji na dzień 31 grudnia 2020 roku, Bank posiadał czterech akcjonariuszy, posiadających ponad 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu.

Banco Comercial Portugues S.A. (BCP), największy prywatny bank portugalski, posiada jako strategiczny inwestor 50,10% wszystkich akcji Banku. Znaczącymi akcjonariuszami Banku są również: Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny (d. ING OFE), który na dzień 31 grudnia 2020 roku posiadał 9,06% akcji Banku, Otwarty Fundusz Emerytalny PZU „Złota Jesień”, który na dzień 31 grudnia 2020 roku posiadał 7,06% akcji Banku oraz AVIVA Otwarty Fundusz Emerytalny AVIVA Santander (d. Aviva OFE BZ WBK), który na dzień 31 grudnia 2020 roku posiadał 6,33% akcji Banku.

Pozostałe akcje, czyli 27,45% kapitału akcyjnego, są rozproszone wśród akcjonariatu polskiego i zagranicznego o charakterze instytucjonalnym i indywidualnym.

Skład akcjonariatu Banku według stanu na 31 grudnia 2020 roku

Akcjonariusz	Ilość akcji	% udział w kapitale zakładowym	Ilość głosów	% udział w głosach na WZA
Banco Comercial Portugues S.A.	607 771 505	50,10	607 771 505	50,10
Nationale-Nederlanden OFE	109 924 704	9,06	109 924 704	9,06
Otwarty Fundusz Emerytalny PZU „Złota Jesień”	85 697 263	7,06	85 697 263	7,06
AVIVA Otwarty Fundusz Emerytalny AVIVA Santander	76 760 035	6,33	76 760 035	6,33

Skład akcjonariatu Banku według stanu na 31 grudnia 2019 roku

Akcjonariusz	Ilość akcji	% udział w kapitale zakładowym	Ilość głosów	% udział w głosach na WZA
Banco Comercial Portugues S.A.	607 771 505	50,10	607 771 505	50,10
Nationale-Nederlanden OFE	100 000 368	8,24	100 000 368	8,24
AVIVA Otwarty Fundusz Emerytalny AVIVA Santander	76 760 317	6,33	76 760 317	6,33
Otwarty Fundusz Emerytalny PZU „Złota Jesień”	67 593 025	5,57	67 593 025	5,57

Dane zawarte w tabelach ustalone zostały według zasad opisanych poniżej. W zakresie dotyczącym Banco Comercial Portugues są to dane zebrane w związku z rejestracją akcjonariuszy uprawnionych do wzięcia udziału w Nadzwyczajnych Walnych Zgromadzeniach Akcjonariuszy zwołanych odpowiednio na dzień 3 lipca 2020 roku oraz 27 sierpnia 2019 roku.

Natomiast, w zakresie dotyczącym Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny, Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva Santander i Otwartego Funduszu Emerytalnego PZU „Złota Jesień”, liczba akcji i ich udział w kapitale zakładowym Banku zostały obliczone na podstawie rocznej struktury aktywów wyżej wskazanych Funduszy według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz 31 grudnia 2019 roku (ogłoszonej na stronach internetowych odpowiednio: www.nn.pl, www.aviva.pl i www.pzu.pl).

Dla dokonania wymienionych kalkulacji założono średni kurs ważony wolumenem (VWAP) akcji Banku: dla roku 2020 w wysokości 3,3088 zł, a dla roku 2019 w wysokości 5,8339 zł.

Banco Comercial Portugues S.A., jako akcjonariusz większościowy, wykonuje prawa akcjonariusza określone w Kodeksie spółek handlowych (dalej także „KSH”) oraz w Statucie Banku. BCP posiada kontrolę korporacyjną nad Bankiem. Dzięki posiadaniu większości głosów na Walnym Zgromadzeniu, może wywierać decydujący wpływ na decyzje w zakresie najważniejszych spraw korporacyjnych, takich jak zmiana Statutu Banku, emisja nowych akcji Banku, obniżenie kapitału zakładowego Banku, emisja obligacji zamiennych, wypłata dywidendy i inne czynności, które zgodnie z KSH wymagają zwykłej albo kwalifikowanej większości głosów na WZA. BCP posiada również wystarczającą liczbę głosów dla powoływania wszystkich członków Rady Nadzorczej, która z kolei powołuje członków Zarządu. W związku z powyższymi uprawnieniami korporacyjnymi, BCP ma zdolność do sprawowania znaczącej kontroli nad działalnością Banku.

Bankowi nie są znane żadne umowy zawarte pomiędzy akcjonariuszami dotyczące wzajemnej współpracy, jak również Bank nie posiada wiedzy na temat jakichkolwiek umów, które mogą w przyszłości powodować zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.

Akcjonariusze Banku swoje uprawnienia korporacyjne wykonują w sposób i w granicach wyznaczanych przez przepisy powszechnie obowiązujące, Statut Banku oraz Regulamin Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy. Każda akcja Banku daje prawo do jednego głosu, z zastrzeżeniem, że akcje imienne założycielskie w aktualnej liczbie 61.600 sztuk, są uprzywilejowane w ten sposób, że jedna akcja daje prawo do dwóch głosów na Walnym Zgromadzeniu. Akcje imienne założycielskie stanowiły łącznie 0,0051% kapitału zakładowego Banku oraz 0,0102% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu według stanu na 31 grudnia 2020 roku.

Ograniczeniom w zbywaniu podlegają akcje imienne założycielskie w ten sposób, że zbycie ich za zgodą co najmniej trzech czwartych założycieli innym założycielom nie powoduje utraty ich uprzywilejowania. Zbycie akcji imiennych założycielskich w pozostałych przypadkach powoduje utratę ich uprzywilejowania. Nie istnieją ograniczenia w wykonywaniu prawa głosu z akcji Banku

oraz żaden z posiadaczy papierów wartościowych wyemitowanych przez Bank nie posiada specjalnych uprawnień kontrolnych wobec Banku.

Akcje Banku notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie od dnia 13 sierpnia 1992 roku, jako pierwsze wśród wszystkich banków. Obecnie w obrocie giełdowym notowanych jest 1 213 009 169 akcji o kodzie ISIN PLBIG0000016 (symbol GPW: MIL; Reuters: MILP.WA; Bloomberg: MIL PW).

W posiadaniu akcjonariuszy jest 107.608 akcji imiennych, z czego 61.600 akcji to akcje założycielskie uprzywilejowane (prawo do dwóch głosów na Walnym Zgromadzeniu). Łączna liczba akcji Banku Millennium wynosi więc 1.213.116.777 sztuk, natomiast łączna liczba głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy wynosi 1.213.178.377.

9.3. RADA NADZORCZA

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Banku, działając na podstawie przepisów prawa, w tym Statutu Banku, uchwał WZA oraz Regulaminu Rady dostępnego na stronie internetowej Banku w zakładce „O Banku > Władze banku i ład korporacyjny”, link do strony internetowej: <https://www.bankmillennium.pl/o-banku/wladze-banku-i-lad-korporacyjny>.

Rada Nadzorcza zwoływana jest w cyklach kwartalnych oraz w przypadku zaistnienia takiej potrzeby. Do kompetencji Rady należy w szczególności powoływanie i odwoływanie członków Zarządu Banku (zwykłą większością głosów) oraz ustalanie zasad ich wynagradzania. Uchwały podejmowane są zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy jej członków. W razie równości głosów przeważa głos Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza Banku składa się przynajmniej z pięciu członków, z których co najmniej połowa, w tym jej przewodniczący, legitymuje się obywatelstwem polskim. Członkowie Rady Nadzorczej powoływani są przez WZA na 3-letnią kadencję.

Skład osobowy Rady Nadzorczej obecnej kadencji został ustalony przez WZA w dniu 26 marca 2018 roku, a na dzień 31 grudnia 2020 roku nie uległ on zmianie i przedstawiał się następująco:

1. Bogusław Kott - Przewodniczący Rady Nadzorczej

Pan Bogusław Kott jest absolwentem Wydziału Handlu Zagranicznego SGPiS (obecnie SGH) w Warszawie, wieloletnim pracownikiem Ministerstwa Finansów, specjalistą w zakresie finansowania handlu zagranicznego.

Jest współzałożycielem i współorganizatorem Banku Millennium S.A. i od momentu jego powstania w roku 1989 do dnia 24 października 2013 roku był Prezesem jego Zarządu. Od dnia 24 października 2013 roku pełni funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A., a od dnia 31 maja 2019 roku do dnia połączenia z Bankiem Millennium S.A. (tj. do 1 października 2019 roku), również Przewodniczącego Rady Nadzorczej Euro Banku S.A.

Pan Bogusław Kott jest od 1994 roku Członkiem Polskiej Rady Biznesu, a od maja 2020 roku Członkiem Honorowym. Od dnia 1 września 2018 roku pełni funkcję Członka Rady Powierniczej Akademii Leona Koźmińskiego.

2. Nuno Manuel da Silva Amado - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej

Pan Nuno Manuel da Silva Amado, absolwent ISCTE (Instituto Superior de Ciencias do Trabalho e da Empresa) oraz Zaawansowanego Programu Zarządzania w INSEAD (Francja).

Od roku 1980 pracował w firmie audytorskiej (KPMG) i bankach międzynarodowych (Citibank, Deutsche Bank i Banco Santander) w Portugalii, w tym w latach 2006 - 2012 był Prezesem Zarządu oraz Wiceprzewodniczącym Rady Dyrektorów Banco Santander Totta (Portugalia). W latach 2012 - 2018 był Wiceprzewodniczącym Rady Dyrektorów i Przewodniczącym Komitetu Wykonawczego (CEO) Banco Comercial Portugues (BCP), Portugalia. Od lipca 2018 roku jest Przewodniczącym Rady Dyrektorów BCP.

Od dnia 20 kwietnia 2012 roku Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A.

3. Dariusz Rosati - Wiceprzewodniczący i Sekretarz Rady Nadzorczej

Pan Dariusz Rosati jest absolwentem Wydziału Handlu Zagranicznego SGPiS (obecnie SGH) w Warszawie. Profesor zwyczajny doktor habilitowany nauk ekonomicznych.

W latach 1978 - 1979 konsultant w Citibank w Nowym Jorku. W latach 1985 - 1986 oraz 1987 - 1988 Dyrektor Instytutu Gospodarki Światowej w SGH, którego był założycielem. W latach 1986 - 1987 stypendysta Fulbrighta na Uniwersytecie Princeton w USA. W latach 1988 - 1991 Dyrektor Instytutu Koniunktur i Cen Handlu Zagranicznego. Od 1990 roku profesor nauk ekonomicznych w SGH. W latach 1991 - 1995 pracował w Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ w Genewie jako szef Sekcji Krajów Europy Środkowo-Wschodniej. W latach 1995 - 1997 Minister Spraw Zagranicznych RP. W latach 1998 - 2004 Członek Rady Polityki Pieniężnej NBP.

W latach 1978 - 1991 konsultant UNIDO i członek wielu misji w krajach rozwijających się. W latach 1988 - 1991 był wielokrotnie ekspertem Banku Światowego, Instytutu Badań nad Rozwojem Gospodarczym ONZ (WIDER), Międzynarodowej Organizacji Pracy i Komisji Wspólnot Europejskich. Członek Komisji ds. Reformy Gospodarczej (1987 - 1989), społecznego zespołu doradców ekonomicznych Premiera RP (1988 - 1989), Rady Strategii Społeczno-Gospodarczej przy Radzie Ministrów (1994 - 1998). Od 1997 roku Członek Komitetu Nauk Ekonomicznych Polskiej Akademii Nauk, a w latach 2001 - 2004 Członek Zespołu Doradców Ekonomicznych Przewodniczącego Komisji Europejskiej. W latach 2003 - 2005 Rektor Wyższej Szkoły Handlu i Prawa im. Ryszarda Łazarskiego w Warszawie.

W latach 2004 - 2009 oraz 2014 - 2019 poseł do Parlamentu Europejskiego. Poseł na Sejm RP VII kadencji - pełnił funkcję Przewodniczącego Komisji Finansów Publicznych - oraz IX kadencji, wybrany ponownie w 2019 roku. Autor ponad 200 prac naukowych i publicystycznych, w tym sześciu książek o tematyce związanej z polityką gospodarczą.

Od dnia 27 maja 2004 roku Członek Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A.

4. Miguel de Campos Pereira de Bragança - Członek Rady Nadzorczej

Pan Miguel de Campos Pereira de Bragança, absolwent Wydziału Zarządzania i Administracji Katolickiego Uniwersytetu Portugalii oraz MBA INSEAD (Francja).

Od roku 1989 pracował w bankach w Portugalii, Brazylii i Wielkiej Brytanii. W latach 2008-2012 Członek Zarządu odpowiedzialny za finanse, księgowość i kontrolę, obszar marketingu i produktów w Banco Santander Totta i Banco Santander de Negocios (Portugalia). Od roku 2012 Członek Rady Dyrektorów i Wiceprezes Zarządu Banco Comercial Portugues (BCP), Portugalia.

Od dnia 20 kwietnia 2012 roku Członek Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A., a od dnia 31 maja 2019 roku do dnia połączenia z Bankiem Millennium S.A. (tj. do 1 października 2019 roku), również Członek Rady Nadzorczej Euro Banku S.A.

5. Agnieszka Hryniewicz-Bieniek - Członek Rady Nadzorczej (członek niezależny)

Pani Agnieszka Hryniewicz-Bieniek ukończyła studia ekonomiczne oraz studia podyplomowe z zakresu Public Relations w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie.

Swoją karierę zawodową związała z obszarem nowych technologii, marketingiem oraz sprzedażą. Doświadczenie marketingowe zdobywała w Johnson&Johnson, Deutsche Telekom, Gruner&Jahr oraz Disney. W swojej pracy zawodowej miała styczność z wieloma branżami. W roku 2008 podjęła pracę w Google, gdzie do czerwca 2019 roku nadzorowała obszar strategii i jako Country Director. Głównym obszarem jej odpowiedzialności było zarządzanie biznesem reklamowym w zakresie wszelkich produktów i kanałów oraz prowadzenie relacji z kluczowymi klientami i partnerami. W październiku 2018 roku podjęła się dodatkowej roli Head of Google for Startups w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej. Od lipca 2019 roku pełni funkcję Global Director of Google for Startups, gdzie kieruje programami i współpracą z partnerami w celu wspierania startupów na całym świecie.

Pani Agnieszka Hryniewicz-Bieniek jest członkiem Komisji Doradczej „*Leadership Academy for Poland*”. Aktywnie wspiera kobiety w obszarze nowych technologii. Jest mentorką i coachem dla przyszłych liderów biznesu.

Od dnia 21 maja 2015 roku Członek Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A.

6. Anna Jakubowski - Członek Rady Nadzorczej (członek niezależny)

Pani Anna Jakubowski ukończyła studia w zakresie Business Administration (1990) na uniwersytecie Wilfrid Laurier University w Waterloo, w prowincji Ontario, w Kanadzie.

Jej kariera zawodowa rozpoczęła się w Procter & Gamble (P&G) Canada (1991 - 1993), gdzie pracowała jako National Account Manager. W latach 1993 - 1998 zajmowała różne stanowiska, poczynając od Pharmacy Channel Manager do Trade Marketing Manager oraz Area Sales Manager w P&G Polska. W roku 1998 objęła stanowisko Regional Customer Business Development Manager w firmie P&G - Europa Środkowo-Wschodnia, z kolei w okresie 1999 - 2007 pracowała jako New Business Development Manager oraz (od 2002 roku) jako Strategy, Business Development Director w P&G Europa Zachodnia. Kontynuowała karierę zawodową w Szwajcarii w P&G Fabric Care (2007 - 2011) jako Associate Director: Marketing. W latach 2011 - 2016 związała się zawodowo z firmą Coca-Cola, gdzie zajmowała następujące stanowiska: International Group Marketing/Strategy Director w Coca-Cola Hellenic Bottling Company (2011 - 2013), Business Capability Director w The Coca-Cola Company (2013) oraz w latach 2013 - 2016 Członek Zarządu - Dyrektor Zarządzający w Coca-Cola Poland Services Sp z o.o. oraz Franchise General Manager na Polskę i kraje bałtyckie w The Coca-Cola Company, Członek Zarządu w Multivita Sp. z o.o., Członek Zarządu - Dyrektor Zarządzający w Coca-Cola Balti Jookide AS. W roku 2018 zajmowała stanowisko Dyrektora Generalnego na Polskę i kraje bałtyckie w firmie Marie Brizard Wine & Spirits Sp. z o.o. W latach 2019 - 2020 pełniła funkcję Dyrektora Generalnego w Avon Cosmetics Polska Sp. z o.o. Obecnie pełni funkcję Prezesa Zarządu w Life Institute Sp. z o.o. Sp.k.

Była także zaangażowana w działalność następujących organizacji i stowarzyszeń: Women's International Networking Leadership Forum - Rada Doradców (2004 - 2012), Organization of Women in International Trade - Rada Dyrektorów (2005 - 2010) oraz w roku 2008, jako Wiceprezes Wykonawczy, a w roku 2009 jako Prezes w organizacji Geneva Women in International Trade, jako Prezes (2005 - 2010), w latach 2015 - 2016 pełniła również funkcję Członka Rady Dyrektorów Amerykańskiej Izby Handlowej w Polsce, w latach 2015 - 2018 jako Członek Zarządu, Wiceprezes Międzynarodowego Stowarzyszenia Reklamy (IAA) w Polsce. Obecnie jest Członkiem Zarządu Polsko - Kanadyjskiej Izby Gospodarczej, Doradcą i Mentorem w Global Shapers - Mentor4Starters program, oraz Mentorem w CFA Society Poland.

W roku 2011 zdobyła nagrodę TIAW - The World of Difference 100 Award (Nagroda w uznaniu za działania mające na celu umacnianie pozycji ekonomicznej kobiet), a w roku 2016 nagrodę Woman of Charisma: Business & Social Enterprise Award (Polska).

Od dnia 21 maja 2015 roku Członek Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A., a od dnia 31 maja 2019 roku do dnia połączenia z Bankiem Millennium S.A. (tj. do dnia 1 października 2019 roku), również Członek Rady Nadzorczej Euro Banku S.A.

7. Grzegorz Jędrys - Członek Rady Nadzorczej (członek niezależny)

Pan Grzegorz Jędrys jest absolwentem Wydziału Ekonomiki Produkcji Szkoły Głównej Handlowej (SGH) oraz studiów podyplomowych z zakresu Strategicznego Zarządzania Marketingowego SGH i z zakresu pośrednictwa i obrotu nieruchomości. Ponadto, był słuchaczem wielu kursów i szkoleń, m.in. dla kandydatów na członków rad nadzorczych spółek Skarbu Państwa (2008 rok).

Karierę zawodową rozpoczął w 1994 roku w Biurze Projektu Finansowania Budownictwa Mieszkaniowego/PADCO - wspólny program Rządu Polskiego i USAID. W 1996 roku pracował jako Kierownik Zespołu ds. Finansowania Inwestycji Budowlanych w Polsko-Amerykańskim Banku Hipotecznym S.A. W latach 1997 - 1999 był zatrudniony w Jedenastym Narodowym Funduszu Inwestycyjnym S.A., początkowo jako Analityk Inwestycyjny, a następnie Dyrektor Projektów. Od roku 1999 do roku 2005 był Dyrektorem Inwestycyjnym w Trinity Management Sp. z o.o. - firmie zarządzającej majątkiem Jupiter NFI S.A. oraz Pekao Fundusz Kapitałowy Sp. z o.o. W latach 1997 - 2005 był członkiem Rad Nadzorczych wielu spółek. Począwszy od 2005 roku, jest Dyrektorem Przedstawicielstwa w Polsce Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.

Od dnia 11 kwietnia 2013 roku Członek Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A., a od dnia 31 maja 2019 roku do dnia połączenia z Bankiem Millennium S.A. (tj. do 1 października 2019 roku), również Członek Rady Nadzorczej Euro Banku S.A. W dniu 9 lipca 2020 roku został powołany w skład Rady Nadzorczej Millennium Banku Hipotecznego S.A.

8. Andrzej Koźmiński - Członek Rady Nadzorczej

Pan Andrzej Koźmiński ukończył studia ekonomiczne w Szkole Głównej Planowania i Statystyki (obecnie Szkoła Główna Handlowa) w 1963 roku, a w 1964 roku studia socjologiczne na Uniwersytecie Warszawskim.

Członek korespondent PAN, przez osiemnaście lat Rektor Akademii Leona Koźmińskiego w Warszawie, następnie do 2020 r. Prezydent ALK, obecnie Prezydent Honorowy, Zastępca Przewodniczącego Rady Powierniczej ALK, Prezes Zarządu Międzynarodowej Szkoły Zarządzania S.A., kierownik Centrum Interdyscyplinarnego ALK, kierownik Katedry Zarządzania do 2014 roku. W latach 1981 - 1987 Dziekan Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, a w latach 1991 - 1996 Dyrektor Międzynarodowego Centrum Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego. W okresie 1990 - 1996 wykładowca University of California Los Angeles, zapraszany co roku na semestr. W latach 1982 - 1989 wykładowca Uniwersytetu w Orleanie we Francji. Visiting professor w wielu innych renomowanych uczelniach zagranicznych. Profesor nauk ekonomicznych specjalności „organizacja i zarządzanie”, opublikował ponad 450 prac naukowych z tej dziedziny w wielu językach, w tym 51 książek. Jest z wyboru członkiem International Academy of Management, Academie Europeene i Academie des Sciences Commerciales w Paryżu oraz Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. Honorowy Wiceprezydent Central and East European Management Development Association (CEEMAN), do 2008 roku członek Komisji Akredytacyjnej European Foundation for Management Development (EFMD) z siedzibą w Brukseli oraz członek komitetu międzynarodowego American Association of Collegiate Schools of Business (AACSB). Członek Rady Naukowej UNESCO CEPES (European Center for Higher Education in Bucharest). Członek prezydium Komitetu Nauk Organizacji i Zarządzania PAN. Od 2012 roku Przewodniczący Rady Naukowej w Ośrodku Przetwarzania Informacji OPI przy Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, od 2009 roku członek Rady Arbitrów przy Krajowej Izbie Gospodarczej oraz członek Rady Programowej w Fundacji Bankowej im. Leopolda Kronenberga, w latach 2014 - 2018 Przewodniczący Zespołu Identyfikującego Członków Rady Narodowego Centrum Nauki MNiSW. W maju 2015 roku otrzymał tytuł Doktora Honoris Causa Uniwersytetu Szczecińskiego, a w grudniu 2017 roku tytuł doktora Honoris Causa nadany przez ESCP Europe Board of Governors w Paryżu.

Od dnia 1 sierpnia 2000 roku Członek Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A., a od dnia 31 maja 2019 roku do dnia połączenia z Bankiem Millennium S.A. (tj. do 1 października 2019 roku), również Członek Rady Nadzorczej Euro Banku S.A.

9. Alojzy Nowak - Członek Rady Nadzorczej (członek niezależny)

Pan Alojzy Nowak w 1984 roku ukończył studia magisterskie w SGPiS (obecnie Szkoła Główna Handlowa w Warszawie); w 1991 roku uzyskał stopień doktora, a w 1995 roku - doktora habilitowanego. Ponadto, w 1992 roku - w ramach rocznego stypendium Fundacji A. Mellona - studiował ekonomię na University of Illinois w Urbana-Champaign, USA; w 1993 roku, jako stypendysta rządu Wielkiej Brytanii w ramach Funduszu Know-How, studiował bankowość, finanse i rynki kapitałowe na Uniwersytecie w Exeter; w 1996 roku, w ramach semestralnego stypendium rządu Niemiec, studiował ekonomię na Freie Universität w Berlinie, a w 1997 roku, w ramach semestralnego stypendium rządu Belgii, studiował ekonomię międzynarodową na Uniwersytecie RUCA w Antwerpii. W 2002 roku uzyskał tytuł profesora nauk ekonomicznych.

Jest laureatem wielu nagród i wyróżnień, m.in. Nagrody Rektora za osiągnięcia naukowe (corocznie od 1997 roku), Nagrody Ministra Edukacji za książkę pt.: *"Integracja europejska. Szansa dla Polski?"* oraz książkę pt. *„Banki a gospodarstwa domowe - dynamika rozwoju”*. Uczestniczył także w licznych organizacjach naukowych i radach programowych czasopism, m.in. jako członek kolegium redakcyjnego *"Foundations of Management"*, redaktor naczelny *"Journal of Interdisciplinary Economics"*, *"Yearbook on Polish European Studies"* oraz *"Mazovia Regional Studies"*; członek Rady Programowej *"Gazeta Bankowa"*; recenzent PWE S.A. Warszawa. Wieloletni członek Kapituły Godła *"Teraz Polska"* oraz członek Rady Naukowej *„Studia Europejskie”*. Autor ponad 300 publikacji opublikowanych zarówno w Polsce, jak i za granicą.

Wiedzę i doświadczenie zdobywał pracując m.in. jako: kierownik Zakładu Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, kierownik Katedry Gospodarki Narodowej na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, dyrektor Centrum Europejskiego Uniwersytetu Warszawskiego, prodziekan Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego ds. Współpracy z Zagranicą, dziekan Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego oraz prorektor ds. Badań Naukowych i Współpracy Uniwersytetu Warszawskiego. W czerwcu 2020 roku został rektorem Uniwersytetu Warszawskiego, wybranym na czteroletnią kadencję. Poza UW wykladał we Francji, Wielkiej Brytanii, USA, Rosji, Chinach i w Korei.

Ponadto, pełnił funkcje: doradcy premiera, doradcy Ministra Rolnictwa, prezesa Akademickiego Związku Sportowego w Polsce, jak również na Uniwersytecie Warszawskim, członka komitetu doradczego NewConnect przy Zarządzie Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., członka Rady Fundacji Narodowego Banku Polskiego, przewodniczącego Rady Naukowej Narodowego Banku Polskiego.

Na przestrzeni lat członek rad nadzorczych, w tym m.in. PZU S.A., PTE WARTA S.A., PKO BP S.A., JSW S.A., Przewodniczący i Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej EUROLOT S.A.

Był członkiem Narodowej Rady Rozwoju, powołanym w jej skład przez Prezydenta Andrzeja Dudę. Od grudnia 2018 roku jest członkiem Rady Naukowej Instytutu Nowej Ekonomii Strukturalnej na Uniwersytecie w Pekinie, gdzie zasiada w gronie 22 wybitnych naukowców z całego świata, w tym 4 laureatów Nagrody Nobla z dziedziny nauk ekonomicznych.

Od dnia 26 marca 2018 roku Członek Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A.

10. José Miguel Bensliman Schorcht da Silva Pessanha - Członek Rady Nadzorczej

Pan José Miguel Bensliman Schorcht da Silva Pessanha uzyskał tytuł magistra ekonomii na Université Catholique de Louvain oraz magistra Badań Operacyjnych (w części akademickiej) na Instituto Superior Técnico, legitymuje się również tytułem licencjata z ekonomii na Universidade Católica Portuguesa. Uczęszczał do PADE (Program dla Wyższej Kadry Kierowniczej Przedsiębiorstw) na

Associação de Estudos Superiores de Empresa (AESE), uczestniczył w Programie Eureka w INSEAD, był stażystą Invotan (NATO) a także uzyskał staż, powiązany z nagrodą „Award Joseph Bech”, przyznaną przez Rząd Luksemburga za zaangażowanie na rzecz Unii Europejskiej.

W latach 1982 - 1989 pracował jako doradca usług finansowych w Banco Português do Atlântico, Banco Nacional Ultramarino, Banco Espírito Santo, Manufacturers Hannover Trust. W okresie 1982 - 1995 był wykładowcą, odpowiedzialnym za kierunki Statystyki I i II oraz Ekonometrii na Universidade Católica Portuguesa. Był odpowiedzialny za obszary kontroli ryzyka, zarządzania aktywami i pasywami, badania rynków finansowych oraz rynków kapitałowych w Pionie Finansowym w Banco Português do Atlântico, S.A. w latach 1989 - 1995 oraz Doradcą Przewodniczącego Krajowej Rady Planowania w latach 1990 - 1993. Od roku 1993 do 2002 był Członkiem Rady Dyrektorów Corretora Atlântico - Soc. Financeira de Corretagem S.A. oraz Servimédia - Sociedade Mediadora de Capitais, S.A. i Przewodniczącym Rady Dyrektorów Servimédia - Sociedade Corretora S.A., a także Kierującym Pionem Zarządzania Aktywami i Pasywami BPA (1995 - 1998), i w BCP (1998 - 2000). Pracując w Banco Comercial Português, S.A. był on Kierującym Projektem „Rok 2000” Grupy BCP (1999 - 2000) oraz odpowiedzialnym za projekt, rozwój i uruchomienie serwisu internetowego „cidadebcp” (2000 - 2002). W okresie 1998 - 2003 koordynował Jednostkę Produktów Inwestycyjnych Banco Comercial Português, S.A. W latach 2003 - 2015 był Dyrektorem ds. Ryzyka Grupy w Banco Comercial Português, S.A. W roku 2014 był wykładowcą odpowiedzialnym za kurs w zakresie Bankowości w Kontekście Globalnym na Universidade Católica Portuguesa. Obecnie zasiada w Radzie Dyrektorów oraz w Komitecie Wykonawczym Banco Comercial Português, S.A. Jest Przewodniczącym Rady Audytu Millennium bcp Ageas Grupo Segurador, SGPS, S.A., Wiceprzewodniczącym Rady Dyrektorów oraz Przewodniczącym Rady Audytu Ocidental - Companhia Portuguesa de Seguros de Vida, S.A. oraz Wiceprzewodniczącym Rady Dyrektorów oraz Przewodniczącym Rady Audytu Ageas- Sociedade Gestora de Fundos de Pensões, S.A. (d. Ocidental Sociedade Gestora de Fundos de Pensões, S.A.). Jest również Członkiem Rady Dyrektorów i Przewodniczącym Rady Audytu BIM - Banco Internacional de Moçambique, S.A., Członkiem Rady Dyrektorów Banque Privée BCP (Suisse), S.A. i Członkiem Rady Dyrektorów oraz Przewodniczącym Komitetu Audytu Banco Millennium Atlântico, S.A.

Od dnia 26 marca 2018 roku Członek Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A.

11. Miguel Maya Dias Pinheiro - Członek Rady Nadzorczej

Pan Miguel Maya Dias Pinheiro ukończył studia na Instituto Superior das Ciências do Trabalho e da Empresa (ISCTE), uzyskując Licencjat z Organizacji i Zarządzania Przedsiębiorstwem, ukończył także Program dla wyższej kadry kierowniczej (PADE) - AESE, Zawansowany program zarządzania - INSEAD oraz Program w zakresie ładu korporacyjnego - AESE.

Od 1987 do 1990 roku Pan Miguel Maya pełnił funkcje handlowe i finansowe w MŚP w sektorze przemysłowym. W 1990 roku dołączył do Banco Português do Atlântico - instytucji, w której objął funkcje w obszarze bankowości korporacyjnej i kierował koordynacją Biura ds. Badań Ekonomicznych i Finansowych.

Pomiędzy 1996 a 2007 rokiem sprawował kilka wyższych funkcji zarządczych w Grupie BCP, zarówno w Portugalii, jak i w Hiszpanii, a mianowicie szefa ds. marketingu bankowości korporacyjnej w BCP, koordynatora sieci bankowości detalicznej NovaRede, dyrektora generalnego Managera Land w Barcelonie, szefa działu innowacji i handlu BCP. W latach 2007 - 2009 był Kierującym Biurem Rady Dyrektorów BCP. W 2009 roku Pan Miguel Maya został wybrany na stanowisko Członka Rady Dyrektorów BCP oraz Członka Rady Dyrektorów Fundação Millennium BCP. W okresie od 2012 roku do 2016 roku pełnił funkcję Prezesa Rady Dyrektorów Banco Millennium Angola, S.A., a w roku 2016, po połączeniu tej instytucji z Banco Privado Atlantico, S.A., w wyniku czego powstał Banco Millennium Atlantico, S.A.

Pan Miguel Maya został wybrany Wiceprezesem Rady Dyrektorów nowej spółki, którą to funkcję nadal sprawuje. Od 2012 do 2019 roku Pan Miguel Maya był Przewodniczącym Rady Dyrektorów Interfundos - Gestao de Fundos de Investimento Imobiliario.

Obecnie Pan Miguel Maya pełni następujące funkcje: Przewodniczący Komitetu Wykonawczego (CEO) i Wiceprezes Rady Dyrektorów BCP, S.A., Kierujący BCP Africa, SGPS, Lda oraz Członek Rady Dyrektorów Banco Internacional de Moçambique, S.A., Członek Rady Kuratorów Fundacji Millennium BCP oraz Przewodniczący Rady Dyrektorów ActivoBank - od października 2020 roku.

Od dnia 21 maja 2015 roku Członek Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A.

12. Lingjiang Xu - Członek Rady Nadzorczej

Pan Lingjiang Xu uzyskał tytuł licencjata na wydziale germanistyki Uniwersytetu Studiów Zagranicznych w Pekinie, tytuł magistra Ekonomii Światowej na Uniwersytecie Nan Kai University, Tianjin oraz tytuł magistra finansów w London Business School.

Od lipca 1993 do lutego 1995 roku pracował jako Referent w Departamencie Spraw Europejskich w Chińskim Ministerstwie Handlu Zagranicznego i Współpracy Gospodarczej w Pekinie. Był Trzecim Sekretarzem Biura Handlowego Chińskiego Konsulatu Generalnego w Hamburgu w okresie od lutego 1995 do października 1998 roku. Od października 1998 do lutego 2006 roku był Dyrektorem Pionu w Departamencie Spraw Europejskich w Chińskim Ministerstwie Handlu w Pekinie. Od lutego 2006 do stycznia 2010 roku był Pierwszym Sekretarzem Biura Handlowego Chińskiej Ambasady w Londynie. We wrześniu 2011 roku został wybrany na stanowisko Dyrektora Stowarzyszonego w Vermilion Partner LLP (Londyn) (do marca 2012 roku). Od marca 2012 do grudnia 2013 roku był Wspólnikiem w RH Regent Investment Management Co Ltd (Szanghaj). W okresie 2015 - 2017 był dyrektorem niewykonawczym w Luz Saúde, S.A. oraz dyrektorem niewykonawczym w Multicare - Seguros de Saúde, S.A., a także dyrektorem niewykonawczym Rady Dyrektorów Fidelidade Assistência - Companhia de Seguros S.A. Od dnia 18 października 2016 roku do dnia 31 marca 2017 roku zajmował stanowisko niewykonawczego Członka Rady Dyrektorów Chiado (Luksemburg) S.à.r.l. Od 2015 do 2018 roku zajmował również stanowisko menadżerskie w Fosun Management (Portugalia), Lda. Obecnie jest niewykonawczym Członkiem Rady Dyrektorów, Członkiem Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń oraz Przewodniczącym Komitetu ds. Ładu Korporacyjnego, Etyki i Postępowania Zawodowego w Banco Comercial Português, S.A. Jest także niewykonawczym Członkiem Rady Dyrektorów Fidelidade - Companhia de Seguros, S.A., Przewodniczącym Rady Dyrektorów Longrun Portugal, SGPA, S.A. i od listopada 2019 roku Członkiem Rady Dyrektorów Luz Saúde, S.A.

Od dnia 26 marca 2018 roku Członek Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A.

Stałe Komitety Rady Nadzorczej

Rada Nadzorcza może ustanawiać stałe lub doraźne komitety dla wykonywania określonych czynności. Stałymi komitetami Rady Nadzorczej są: Komitet Audytu, Komitet Personalny, Komitet Strategiczny i Komitet do Spraw Ryzyka. Składy osobowe komitetów obecnej kadencji, wymienione poniżej, zostały ustalone przez Radę Nadzorczą w dniu 26 marca 2018 roku i na dzień 31 grudnia 2020 roku nie uległy zmianie.

Szczegółowa informacja dotycząca zagadnień poruszanych podczas obrad komitetów w roku 2020, znajduje się w opublikowanym na stronie internetowej Banku Millennium „Sprawozdaniu z działalności Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A. w 2020 r.”

Komitet Audytu

Stałym komitetem Rady Nadzorczej, funkcjonującym w Banku od 2000 roku i wspierającym Radę Nadzorczą w zakresie nadzoru nad realizacją funkcji audytu wewnętrznego w Banku, jest Komitet

Audytu. Ponadto, obszarami szczególnego zainteresowania Komitetu są obszary sprawozdawczości finansowej, kontroli wewnętrznej oraz zarządzania ryzykiem.

Zgodnie z Ustawą z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, w skład Komitetu Audytu wchodzi przynajmniej trzech członków. Wszyscy Członkowie Komitetu Audytu posiadają wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych, a także z zakresu branży bankowej, co potwierdza przebieg ich kariery zawodowej i dotychczas pełnione funkcje. Większość członków Komitetu Audytu, w tym jego Przewodniczący, jest niezależna od Banku. Komitet Audytu zbiera się w trybie zwyczajnym (raz na kwartał) z inicjatywy Przewodniczącego Komitetu, natomiast w trybie nadzwyczajnym jest zwoływany przez Przewodniczącego Rady Nadzorczej z jego własnej inicjatywy, bądź na wniosek członka Rady Nadzorczej albo Zarządu.

Do głównych zadań Komitetu Audytu należą w szczególności:

- (I) monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej,
- (II) monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej,
- (III) monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej,
- (IV) sporządzanie dla Rady Nadzorczej opinii, będących podstawą dokonywania przez Radę ocen w zakresie adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, Departamentu Zapewnienia Zgodności oraz Departamentu Audytu Wewnętrznego, oraz
- (V) kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, w szczególności w przypadku, gdy na rzecz Banku świadczone są przez firmę audytorską inne usługi niż badanie sprawozdania finansowego.

W roku 2020 odbyło się sześć posiedzeń Komitetu Audytu Rady Nadzorczej w następujących terminach: 30 stycznia 2020 roku, 13 lutego 2020 roku, 7 maja 2020 roku, 20 lipca 2020 roku, 17 września 2020 roku, 22 października 2020 roku oraz jedno dodatkowe w trybie obiegowym dnia 7 lutego 2020 roku.

Szczegółowa informacja dotycząca zagadnień poruszanych podczas obrad Komitetu w roku 2020 znajduje się w opublikowanym na stronie internetowej Banku Millennium „Sprawozdaniu z działalności Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A. w 2020 r.” w części „Czynności Komitetu Audytu w okresie sprawozdawczym”.

W okresie od dnia 1 stycznia 2020 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku Komitet Audytu Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A. działał w następującym składzie:

1. Grzegorz Jędryś - Przewodniczący (niezależny)
2. Bogusław Kott
3. Miguel de Campos Pereira de Bragança
4. Anna Jakubowski (niezależny)
5. Alojzy Nowak (niezależny)

Skład osobowy Komitetu Audytu spełniał kryteria określone w art. 129 ust. 1 i 3 Ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.

Komitet Personalny

Komitet Personalny istnieje w Banku od 2000 roku. Do jego zadań należy w szczególności:

- (I) ocena kandydatów na Członków Zarządu Banku,
- (II) określanie warunków zatrudnienia nowo powołanych Członków Zarządu Banku,
- (III) negocjowanie zmian warunków zatrudnienia Członków Zarządu Banku,
- (IV) w odniesieniu do Członków Zarządu określanie kryteriów oceny, ocena pracy oraz podejmowanie decyzji o premiach rocznych,

- (V) ustalanie warunków rozwiązania stosunku pracy z Członkami Zarządu Banku,
- (VI) ocena polityki dotyczącej zmiennych składników wynagrodzeń, a ponadto wydawanie rekomendacji dotyczących:
 - a) wysokości i składników wynagrodzenia, kierując się ostrożnym i stabilnym zarządzaniem ryzykiem, kapitałem i płynnością oraz długoterminowymi korzyściami Banku,
 - b) wynagrodzenia zmiennego osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku zajmujących się zarządzaniem ryzykiem oraz zgodnością działania Banku z regulacjami prawnymi i wewnętrznymi.

W okresie od dnia 1 stycznia 2020 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku Komitet działał w następującym składzie:

1. Andrzej Koźmiński - Przewodniczący
2. Nuno Manuel da Silva Amado
3. Miguel de Campos Pereira de Bragança
4. Bogusław Kott

Komitet Strategiczny

Komitet Strategiczny istnieje w Banku od 2013 roku. Zadaniem Komitetu Strategicznego są w szczególności:

- (I) badanie trendów makroekonomicznych,
- (II) badanie nowych trendów, wydarzeń i nowych rozwiązań w sektorze bankowym,
- (III) analizowanie pozycji konkurencyjnej Banku i wzorców referencyjnych,
- (IV) analizowanie i rekomendowanie strategii długookresowej, celów i zadań Banku.

W okresie od dnia 1 stycznia 2020 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku Komitet działał w następującym składzie:

1. Bogusław Kott - Przewodniczący
2. Nuno Manuel da Silva Amado
3. Miguel de Campos Pereira de Bragança
4. Agnieszka Hryniewicz-Bieniek
5. Anna Jakubowski
6. Andrzej Koźmiński
7. Dariusz Rosati
8. Lingjiang Xu

Komitet do Spraw Ryzyka

Komitet do Spraw Ryzyka został powołany w dniu 4 grudnia 2015 roku. Jego kompetencje obejmują zadania wskazane dla takiego komitetu w Prawie Bankowym oraz przypisane mu w innych wiążących banki przepisach prawa i we wdrożonych przez Bank rekomendacjach nadzorczych, a w szczególności:

- (I) wydawanie opinii na temat ogólnej, obecnej i przyszłej gotowości Banku do podejmowania ryzyka,
- (II) wydawanie opinii na temat strategii zarządzania ryzykiem związanym z działalnością Banku, opracowanej przez Zarząd Banku oraz na temat informacji dotyczących realizacji przedmiotowej strategii przedłożonych przez Zarząd Banku,
- (III) wspieranie Rady Nadzorczej Banku w nadzorowaniu wdrażania strategii zarządzania ryzykiem odpowiedniej do działalności Banku prowadzonej przez kadrę zarządzającą wyższego szczebla,
- (IV) weryfikowanie, czy ceny aktywów i pasywów oferowanych Klientom w pełni uwzględniają model biznesowy Banku, jego strategię ryzyka, a także - jeśli ceny nie uwzględniają należycie rodzajów ryzyka w sposób właściwy i zgodnie z przedmiotowym modelem i

strategią - zgłaszanie propozycji Zarządowi Banku w celu zapewnienia adekwatności cen aktywów i pasywów w odniesieniu do określonych rodzajów ryzyka.

W okresie od dnia 1 stycznia 2020 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku Komitet działał w następującym składzie:

1. Dariusz Rosati - Przewodniczący
2. Miguel de Campos Pereira de Bragança
3. Grzegorz Jędrys
4. Bogusław Kott
5. José Miguel Bensliman Schorcht da Silva Pessanha

Zgodnie z przyjętą przez WZA „Polityką wynagradzania członków Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A.”, członkom Rady Nadzorczej Banku z tytułu zasiadania w Radzie Nadzorczej przysługuje miesięczne wynagrodzenie. Wysokość wynagrodzenia ustalana jest uchwałą podejmowaną przez WZA przy uwzględnieniu zasad określonych Polityką, w tym zasadą jego adekwatności do skali działalności Banku. Wynagrodzenie może być różnicowane z uwzględnieniem pełnionej w Radzie funkcji oraz powinno być skorelowane z zaangażowaniem w pracę Rady Nadzorczej i poziomem wynagrodzeń otrzymywanych przez członków organów nadzorujących instytucji o zbliżonym zakresie i skali działania. Niezależnie od wynagrodzenia z tytułu zasiadania w Radzie, członkom stałych komitetów Rady przysługuje odrębne wynagrodzenie w związku z zadaniami wykonywanymi przez nich w ramach tych komitetów. W przypadku delegowania przez Radę jej członka do stałego indywidualnego wykonywania nadzoru, Rada może przyznać takiemu członkowi Rady na czas delegowania dodatkowe wynagrodzenie, z zastrzeżeniem, że jego miesięczna wysokość nie może przekroczyć 100% wynagrodzenia podstawowego z tytułu zasiadania w Radzie Nadzorczej. W przypadku stałych komitetów Rady wynagrodzenie płatne jest za udział w ich posiedzeniach. Łączne wynagrodzenie należne danemu członkowi Rady z tytułu udziału w posiedzeniach komitetów stałych Rady w danym roku obrotowym, nie może przekroczyć 100% jego wynagrodzenia podstawowego z tytułu zasiadania w Radzie Nadzorczej Banku. W związku z wypłacanymi wynagrodzeniami, Bank dokonuje odpowiednich potrąceń na zasadach określonych właściwymi przepisami prawa. Każdy z członków Rady Nadzorczej może złożyć oświadczenie dotyczące nie pobierania całości lub części wynagrodzenia. Oświadczenia w tym zakresie składane są na ręce Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Wynagrodzenia wypłacone Członkom Rady Nadzorczej w 2020 roku (w tys. zł):

Imię i nazwisko	Wynagrodzenia za 2020	Inne świadczenia	Razem (tys. zł)
<i>Bogusław Kott</i>	325,0	21,58	346,58
<i>Nuno Manuel Da Silva Amado</i>	145,0	0,0	145,0
<i>Dariusz Rosati</i>	175,0	0,0	175,0
<i>Miguel De Campos Pereira De Bragança</i>	200,0	0,0	200,0
<i>Agnieszka Hryniewicz-Bieniek</i>	125,0	1,87	126,87
<i>Anna Jakubowski</i>	155,0	0,0	155,0
<i>Grzegorz Jędrys</i>	205,0	0,0	205,0
<i>Andrzej Koźmiński</i>	165,0	0,0	165,0
<i>Alojzy Nowak</i>	145,0	0,0	145,0
<i>José Miguel Bensliman Schorcht da Silva Pessanha</i>	145,0	0,0	145,0
<i>Miguel Maya Dias Pinheiro</i>	120,0	0,0	120,0
<i>Lingjiang Xu</i>	125,0	0,0	125,0
RAZEM:	2 030,0	23,45	2 053,45

W 2020 roku Członkowie Rady Nadzorczej otrzymali dodatkowe wynagrodzenie od spółek zależnych Banku (w tys. zł)

<i>Imię i nazwisko</i>	<i>Wynagrodzenia za 2020</i>	<i>Inne świadczenia</i>	<i>Razem (tys. zł)</i>
Grzegorz Jędrys	17,50		17,50

Akcje Banku posiadane przez Członków Rady Nadzorczej (pełniących swoje funkcje w dniu 31 grudnia 2020 roku):

<i>Imię i nazwisko</i>	<i>Funkcja</i>	<i>Liczba akcji 31.12.2020</i>	<i>Liczba akcji 31.12.2019</i>
Bogusław Kott	Przewodniczący Rady Nadzorczej	1 000	1 000
Nuno Manuel da Silva Amado	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	0	0
Dariusz Rosati	Wiceprzewodniczący i Sekretarz Rady Nadzorczej	0	0
Miguel de Campos Pereira de Bragança	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Agnieszka Hryniewicz-Bieniek	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Anna Jakubowski	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Grzegorz Jędrys	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Alojzy Nowak	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Andrzej Koźmiński	Członek Rady Nadzorczej	0	0
José Miguel Bensliman Schorcht da Silva Pessanha	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Miguel Maya Dias Pinheiro	Członek Rady Nadzorczej	0	0
Lingjiang Xu	Członek Rady Nadzorczej	0	0

9.4. ZARZĄD

Zarząd Banku stanowi władzę wykonawczą Banku i kieruje całokształtem jego działalności. Ramy prawne działania Zarządu Banku wyznacza KSH oraz inne przepisy prawa, Statut Banku, uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej, jak również postanowienia „Regulaminu Czynności Zarządu Banku Millennium” uchwalonego przez Radę Nadzorczą, który jest dostępny na stronie internetowej Banku w zakładce „O Banku>Władze banku i ład korporacyjny”, link do strony internetowej: <https://www.bankmillennium.pl/o-banku/wladze-banku-i-lad-korporacyjny>.

Do kompetencji Zarządu należą wszystkie sprawy, które nie są zastrzeżone dla innych organów Banku.

Zarząd podejmuje decyzje w formie uchwał. Uchwały Zarządu zapadają zwykłą większością głosów członków Zarządu obecnych na posiedzeniu Zarządu. W razie równości głosów, decyduje głos

Prezesa Zarządu. Uchwały Zarządu mogą być podjęte, o ile w posiedzeniu uczestniczy co najmniej połowa członków Zarządu.

Do składania oświadczeń woli w zakresie praw i obowiązków majątkowych Banku oraz do podpisywania dokumentów w imieniu Banku upoważnieni są:

- (I) Prezes Zarządu samodzielnie,
- (II) łącznie dwaj inni członkowie Zarządu, albo członek Zarządu z prokurentem, bądź dwaj prokurenci,
- (III) pełnomocnicy działający samodzielnie lub łącznie w ramach udzielonego pełnomocnictwa.

Zarząd Banku składa się z co najmniej trzech osób, w tym Prezesa Zarządu. Co najmniej połowa członków Zarządu powinna legitymować się obywatelstwem polskim. Zarząd powoływany jest przez Radę Nadzorczą. Kadencja Zarządu trwa 3 lata. Członek Zarządu Banku może być odwołany przez Radę Nadzorczą w każdym czasie.

Skład osobowy Zarządu Banku w okresie od dnia 1 stycznia 2020 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku nie uległ zmianie i przedstawiał się następująco:

- 1) Joao Nuno Lima Bras Jorge - Prezes Zarządu
- 2) Fernando Maria Cardoso Rodrigues Bicho - Wiceprezes Zarządu
- 3) Wojciech Haase - Członek Zarządu
- 4) Andrzej Gliński - Członek Zarządu
- 5) Wojciech Rybak - Członek Zarządu
- 6) António Pinto Júnior - Członek Zarządu
- 7) Jarosław Hermann - Członek Zarządu

1. Joao Bras Jorge - Prezes Zarządu

Pan Joao Nuno Lima Bras Jorge, absolwent studiów w zakresie Zarządzania Universidade Catolica Portuguesa, a także Zaawansowanego Programu Zarządzania PADE w ramach AESE.

Karierę zawodową rozpoczął w roku 1990 jako makler giełdowy. W ciągu następnych 10 lat był związany z bankowością inwestycyjną, zajmował m.in. stanowisko członka zarządu banku inwestycyjnego. Zasiadał także w Radzie Giełdy Lizbońskiej. Przed przyjazdem do Polski przez 5 lat zajmował stanowisko

Kierującego Pionem Klientów Bankowości Detalicznej oraz Koordynatora Sieci Detalicznej Millennium bcp.

W Zarządzie Banku Millennium S.A. od dnia 19 lipca 2006 roku, w latach 2006-2008 zarządzający pionem Bankowości Detalicznej, a od 2009 roku obszarem Bankowości Przedsiębiorstw. Od dnia 22 kwietnia 2010 roku Wiceprezes Zarządu, a od dnia 24 października 2013 roku Prezes Zarządu Banku Millennium S.A. Od dnia 3 czerwca 2019 roku do dnia połączenia z Bankiem Millennium S.A. (tj. do dnia 1 października 2019 roku), również Pierwszy Wiceprezes Zarządu Euro Banku S.A., pełniący obowiązki Prezesa Zarządu.

Odpowiada za pracę Zarządu, audytu wewnętrznego, zapewnienia zgodności, wsparcia prawnego, zarządzania zasobami ludzkimi, komunikacji marketingowej i public relations oraz ochronę danych osobowych.

2. Fernando Bicho - Wiceprezes Zarządu

Pan Fernando Maria Cardoso Rodrigues Bicho ukończył kierunek Ekonomiczny Katolickiego Uniwersytetu Portugalii w 1984 roku. Od roku 1993 posiada tytuł MBA Katolickiego Uniwersytetu Portugalii.

Doświadczenia zawodowe zdobywał m.in.: w Portugalskim Instytucie Inwestycji Zagranicznych, Lloyds Bank Plc w Lizbonie oraz w Uniao de Banco Portugueses (UBP), działającym później pod nazwą Banco Mello. Pełnił obowiązki zarządzającego funduszem a później w banku, jako szef Pionu Finansowego, odpowiedzialny był m.in. za skarb i rynki kapitałowe, operacje papierami wartościowymi, zarządzanie aktywami i pasywami, emisje na międzynarodowych rynkach kapitałowych, zarządzanie kapitałem oraz relacje z inwestorami. Po zakupie Banco Mello przez Banco Comercial Portugues (BCP) w roku 2000, Pan Fernando Bicho pracował w Centrum Korporacyjnym BCP, a od czerwca 2001 roku sprawował funkcję szefa Pionu Zarządzania Aktywami i Pasywami Grupy BCP.

Od dnia 1 sierpnia 2002 roku Członek Zarządu Banku Millennium S.A. (CFO - Dyrektor Finansowy), a od dnia 20 kwietnia 2012 roku Wiceprezes Zarządu. Od dnia 3 czerwca 2019 roku do dnia połączenia z Bankiem Millennium S.A. (tj. do dnia 1 października 2019 roku), również Wiceprezes Zarządu Euro Banku S.A.

Nadzoruje skarb, rachunkowość, sprawozdawczość i kontrolę finansową, podatki, inwestycje kapitałowe, relacje z inwestorami i instytucjami finansowymi, informację zarządczą, zakupy centralne, projekt banku hipotecznego, a także koordynację podmiotów Grupy (innych niż leasingowy, maklerski i w zakresie funduszy inwestycyjnych).

3. Wojciech Haase - Członek Zarządu

Pan Wojciech Haase jest absolwentem Wydziału Ekonomiki Produkcji Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku.

Pracował w Narodowym Banku Polskim w Gdańsku, skąd skierowany został do grupy organizującej Bank Gdański S.A. W latach 1989-1997 pracował w Banku Gdańskim S.A., kolejno w Departamencie Kredytów i Departamencie Skarbu. Od 1993 roku Wiceprezes Zarządu Banku Gdańskiego S.A., a następnie p.o. Prezesa Zarządu tego Banku.

W Zarządzie Banku Millennium S.A. od dnia 27 czerwca 1997 roku. Od dnia 4 grudnia 2015 roku na stanowisku nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku. Ponadto nadzoruje zarządzanie ryzykiem, modele ryzyka, procesy kredytowe i ratingowe, dochodzenie należności i kontrolę skarbu.

4. Andrzej Gliński - Członek Zarządu

Pan Andrzej Gliński jest absolwentem Politechniki Poznańskiej (1994) oraz studiów podyplomowych z zakresu bankowości i finansów w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie.

Od początku kariery zawodowej jest związany z sektorem finansowym: pracował w Banku Handlowym S.A. w Warszawie - na stanowiskach menedżerskich jako dyrektor oddziału i dyrektor sprzedaży w Departamencie Finansowania Aktywów.

W latach 2001-2004 był Wiceprezesem Handlowy Leasing S.A. Od 2004 roku związany jest z Grupą Banku Millennium S.A., początkowo jako Prezes Millennium Leasing Sp. z o.o., a następnie jako Kierujący Obszarem Bankowości Przedsiębiorstw Banku Millennium S.A.

W Zarządzie Millennium S.A. od dnia 22 kwietnia 2010 roku. Nadzoruje bankowość przedsiębiorstw i jej wsparcie (z wyłączeniem marketingu bankowości przedsiębiorstw) faktoring i finansowanie handlu, finansowanie strukturyzowane oraz działalność powierniczą, a także koordynację podmiotów Grupy: leasingowego i maklerskiego.

5. Wojciech Rybak - Członek Zarządu

Pan Wojciech Rybak ukończył kierunek ekonomiczny na Uniwersytecie Szczecińskim (1993) oraz Tempus - Portassist Programme Uniwersytetu w Antwerpii (1992).

Od początku kariery zawodowej związany jest z bankowością. Od września 1992 do sierpnia 1994 roku pracował w Banku Morskim S.A. jako Inspektor Kredytowy, a następnie Kierownik Zespołu Kredytów Gospodarczych. W okresie od września do listopada 1994 roku - Naczelnik Wydziału Kredytów w Banku Przemysłowo-Handlowym S.A., od grudnia 1994 do września 1995 roku - specjalista w Departamencie Inwestycji Kapitałowych w Pomorskim Banku Kredytowym S.A., a następnie do kwietnia 1996 roku Dyrektor Oddziału PBB „Invest-Bank” S.A. w Szczecinie.

Od maja 1996 roku związany jest z Grupą Banku Millennium S.A., początkowo jako Dyrektor Oddziału Banku w Szczecinie (do marca 2000 roku), a następnie (do sierpnia 2003 roku) jako Dyrektor w Centrum Współpracy z Klientami w Centrali Banku.

Od sierpnia 2003 roku pełnił funkcję Członka Zarządu Millennium Leasing Sp. z o.o. nadzorującego m.in. sieć sprzedaży, a od czerwca 2009 do czerwca 2016 roku Prezesa Zarządu Millennium Leasing Sp. z o.o. W latach 2011-2016 członek Komitetu Wykonawczego Związku Polskiego Leasingu, w tym w latach 2015-2016 jego Przewodniczący.

Od dnia 6 czerwca 2016 roku Członek Zarządu Banku Millennium S.A., a od dnia 3 czerwca 2019 roku do dnia połączenia z Bankiem Millennium S.A. (tj. do dnia 1 października 2019 roku), również Wiceprezes Zarządu Euro Banku S.A.

Nadzoruje sieć sprzedaży detalicznej, jej optymalizację i wsparcie, bankowość prywatną oraz bankowość bezpośrednią.

6. António Pinto Júnior - Członek Zarządu

Pan António Pinto Júnior ukończył studia w zakresie Ekonomii (1985-1990) Uniwersytetu w Porto oraz Finansów Przedsiębiorstw na Uniwersytecie Minho (1993-1994).

Kariere zawodową rozpoczął w Banco Português do Atlântico (1990), od 1994 roku wchodzącym w skład Grupy Millennium bcp, zdobywając doświadczenie w bankowości detalicznej i przedsiębiorstwach dzięki zajmowaniu stanowisk kierowniczych w obszarach marketingu i wsparcia sprzedaży.

W latach 2002 - 2011 pracował w Banku Millennium S.A., jako kierujący departamentami odpowiedzialnymi za marketing, jakość, procesy i operacje, a od kwietnia 2010 roku jako Członek Zarządu. W ciągu kolejnych 7 lat zajmował stanowisko kierującego Departamentem Marketingu Bankowości Detalicznej w Millennium bcp w Portugalii, a w okresie lipiec 2016 - maj 2018 roku także niewykonawczego członka Zarządu ActivoBank.

Od dnia 20 kwietnia 2018 roku Członek Zarządu Banku Millennium S.A., a od dnia 3 czerwca 2019 roku do dnia połączenia z Bankiem Millennium S.A. (tj. do dnia 1 października 2019 roku), również Wiceprezes Zarządu Euro Banku S.A.

Nadzoruje bankowość elektroniczną, kampanie sprzedażowe, marketing detaliczny i bankowości przedsiębiorstw, wsparcie zarządzania procesami, administrację i infrastrukturę, reklamacje i jakość usług, koordynację podmiotów Grupy z obszaru funduszy inwestycyjnych oraz startupów.

7. Jarosław Hermann - Członek Zarządu

Pan Jarosław Hermann jest absolwentem Wydziału Fizyki Technicznej i Matematyki Stosowanej Politechniki Warszawskiej (1994) oraz programu MBA Carlson School of Management (2002).

Doświadczenie w obszarze IT i operacji zdobywał, pracując na pozycjach menedżerskich w PepsiCo, agencji transferowym Pioneer oraz Accenture, gdzie prowadził średnie i duże projekty dla klientów bankowych w Polsce i krajach Europy Środkowej.

W latach 2005-2010 pełnił funkcję członka zarządu First Data Polska, odpowiedzialnego za obszary IT i Operacji obsługujące akceptację kart oraz usługi dla instytucji finansowych.

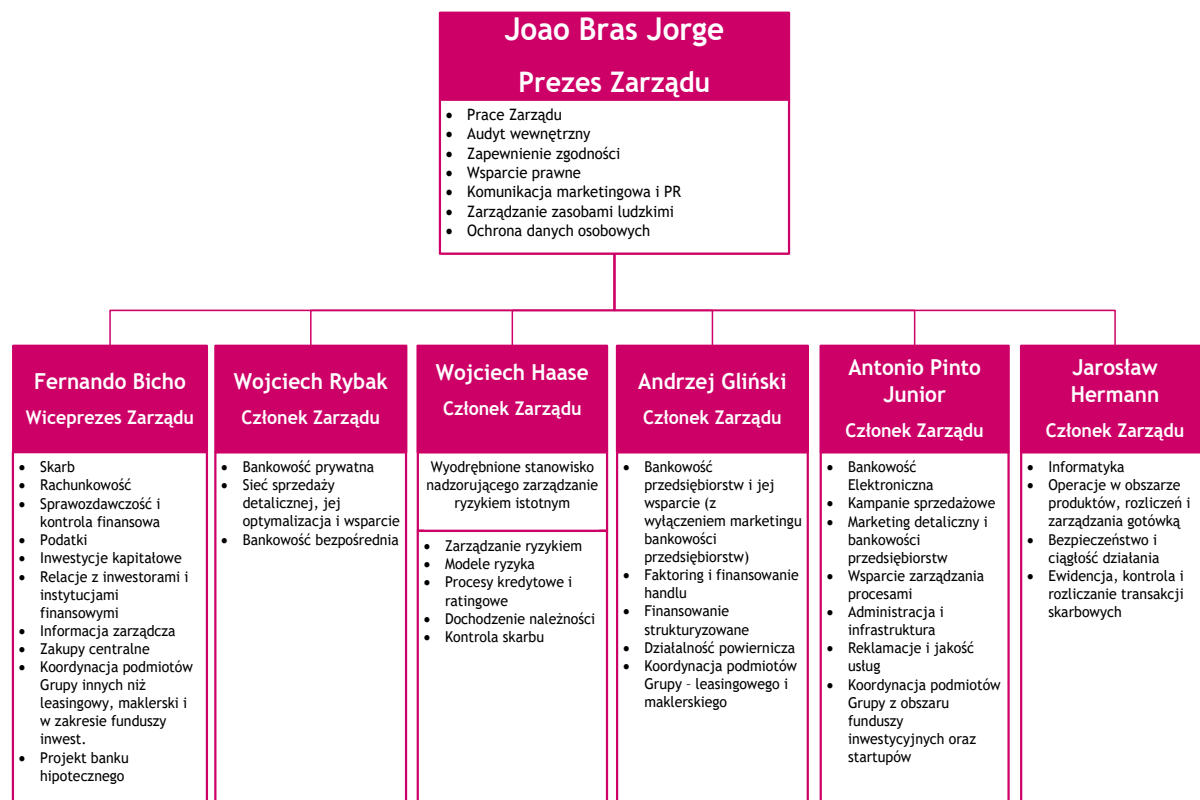
W latach 2010-2016 pełnił funkcję członka zarządu spółek z grupy AXA w Polsce, odpowiedzialnego za IT i Operacje.

Od 2016 do 2018 roku pełnił funkcję wiceprezesa w Polskich ePłatnościach, agencji rozliczeniowym transakcji płatniczych.

Od dnia 1 sierpnia 2018 roku Członek Zarządu Banku Millennium S.A., a od dnia 3 czerwca 2019 roku do dnia połączenia z Bankiem Millennium S.A. (tj. do dnia 1 października 2019 roku), również Wiceprezes Zarządu Euro Banku S.A.

Nadzoruje informatykę, operacje w obszarze produktów, rozliczeń i zarządzania gotówką, ewidencję, kontrolę i rozliczanie transakcji skarbowych oraz bezpieczeństwo i ciągłość działania.

Struktura organizacyjna Banku odpowiada strategii i nowoczesnemu podejściu do biznesu oraz jest zgodna z zasadami ładu korporacyjnego dla instytucji finansowych. Podział zadań pomiędzy członków Zarządu Banku został przedstawiony na poniższym schemacie:

Zasady wynagradzania Członków Zarządu, wraz z wysokością otrzymanych w 2020 roku wynagrodzeń, nagród i innych korzyści, znajdują się w rozdziale 8 niniejszego raportu, w części 3 pt.: „Polityka wynagrodzeń”.

Zgodnie z wyżej wspomnianymi zasadami wynagradzania, w 2020 roku Członkom Zarządu Banku zostały przyznane akcje Banku w ramach realizacji programu motywacyjnego. W związku z tym, stan posiadania akcji Banku przez Członków Zarządu, pełniących swoje funkcje w dniu 31 grudnia 2020 roku, przedstawiał się następująco:

Imię i nazwisko	Funkcja	Liczba akcji 31.12.2020	W tym otrzymane w ramach programu motywacyjnego(*)	Liczba akcji 31.12.2019
Joao Bras Jorge	Prezes Zarządu	247 021	96 021	111 000
Fernando Bicho	Wiceprezes Zarządu	76 252	76 252	0
Wojciech Haase	Członek Zarządu	69 625	62 131	7 494
Andrzej Gliński	Członek Zarządu	62 131	62 131	0
António Pinto Júnior	Członek Zarządu	62 131	62 131	0
Wojciech Rybak	Członek Zarządu	62 131	62 131	0
Jarosław Hermann	Członek Zarządu	62 131	62 131	0

(*) akcje zablokowane na rachunkach inwestycyjnych do dnia 3 lipca 2021 r.

9.5. AUDYT WEWNĘTRZNY I ZEWNĘTRZNY ORAZ POLITYKA ZAPEWNIENIA ZGODNOŚCI

System kontroli wewnętrznej

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej zorganizowany jest w ramach tzw. trzech niezależnych linii obrony, na które składają się:

- I linia - jednostki operacyjne Banku nienależące do II i III linii obrony,
- II linia - Departament Zapewnienia Zgodności oraz pozostałe jednostki zarządzające poszczególnymi rodzajami ryzyk,
- III linia - Departament Audytu Wewnętrznego.

System kontroli wewnętrznej swym zakresem obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne Banku oraz spółki zależne należące do grupy kapitałowej.

Głównymi celami systemu kontroli wewnętrznej są zapewnienie:

- skuteczności i efektywności działania Banku,
- wiarygodności sprawozdawczości finansowej (w tym: kompletności, prawidłowości i kompleksowości procedur administracyjnych i księgowych oraz prawidłowego i rzetelnego raportowania wewnętrznego i zewnętrznego),
- przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Na podstawie opracowanych kryteriów wyboru, Bank wyselekcjonował procesy istotne, a następnie powiązał je z celami ogólnymi i szczegółowymi systemu kontroli wewnętrznej. Dla procesów istotnych Bank wyodrębnił mechanizmy kontrolne funkcjonujące w ramach tych procesów oraz wyselekcjonował z nich mechanizmy kontrolne o kluczowym znaczeniu dla osiągnięcia celów systemu kontroli wewnętrznej przypisanych do danego procesu. Kluczowe mechanizmy kontrolne

zostały objęte monitorowaniem ich przestrzegania, wykonywanym niezależnie przez jednostki organizacyjne należące do I i II linii obrony systemu kontroli wewnętrznej.

Powiązanie celów ogólnych systemu kontroli wewnętrznej oraz wyodrębnionych w ich ramach celów szczegółowych z procesami istotnymi funkcjonującymi w Banku oraz kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i zasadami niezależnego monitorowania ich przestrzegania, dokumentowane jest w formie Matrycy Funkcji Kontroli. Bank w Matrycy określił także odpowiedzialność poszczególnych jednostek organizacyjnych za stosowanie mechanizmów kontrolnych, jak i ich niezależne monitorowanie.

W Banku funkcjonuje sformalizowana ścieżka raportowania o wynikach monitorowań mechanizmów kontrolnych, stwierdzonych nieprawidłowościach oraz statusie realizacji środków naprawczych i dyscyplinujących. Okresowo informacje te przekazywane są także Departamentowi Audytu Wewnętrznego, Zarządowi Banku oraz Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej.

Za zapewnienie wdrożenia i funkcjonowania adekwatnego, efektywnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej odpowiada Zarząd Banku.

Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór i dokonuje corocznej oceny wprowadzenia i zapewnienia adekwatnego, i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, w całości jak i jego części (w tym funkcji kontroli, Departamentu Zapewnienia Zgodności, Departamentu Audytu Wewnętrznego).

Audyt wewnętrzny (III linia obrony)

Departament Audytu Wewnętrznego jest w ramach systemu kontroli wewnętrznej, wyspecjalizowaną jednostką III linii obrony, która dokonuje niezależnego przeglądu procesów i kontroli wewnętrznej w Banku oraz grupie kapitałowej, weryfikując realizację zadań przypisanych do I oraz II linii obrony.

Celem prowadzonych działań jest dostarczenie kierownictwu Banku oceny skuteczności i adekwatności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz przysporzenie wartości i usprawnienie procesów w Banku i grupie kapitałowej. W realizacji swej misji, Audyt Wewnętrzny uwzględnia strategiczne cele i zadania organizacji określone przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku. Proces audytu wykonywany jest według Karty Audytu oraz Metodyki Audytu Wewnętrznego, promujących międzynarodowe standardy audytu wewnętrznego i dobre praktyki sztuki bankowej.

Departament Audytu Wewnętrznego jest jednostką niezależną, podlegającą bezpośrednio Prezesowi Zarządu Banku, a wyniki swych działań raportuje Zarządowi, Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej oraz Radzie Nadzorczej Banku.

Działalność Audytu Wewnętrznego jest działalnością planową, ciągłą, wynikającą z realizacji misji i celów oraz przyjętej Strategii Departamentu, opartą na rocznym planie audytu. Podstawę procesu planowania stanowi ocena ryzyka poszczególnych obszarów i procesów Banku, służąca identyfikacji podwyższonego ryzyka i wspomagająca określanie priorytetów oraz zasobów do realizacji zadań. Proces planowania uwzględnia konsultacje z kierownictwem wyższego szczebla oraz właścicielami kluczowych procesów. Roczny plan audytu, zatwierdzany przez Radę Nadzorczą Banku, jest realizowany w podziale kwartalnym przez doświadczonych i wykwalifikowanych profesjonalistów.

Audyt wewnętrzny wykonuje niezależną i obiektywną działalność zapewniającą i doradczą. Działalność zapewniająca jest realizowana w ramach audytów procesu, funkcji niezależnego przeglądu, audytów placówek, audytów prewencyjnych oraz postępowań wyjaśniających. Działalność zapewniająca obejmuje dokonywanie oceny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej we wszystkich obszarach aktywności bankowej. Usługi doradcze mają na celu wspieranie organizacji w realizacji jej celów i świadczone są, o ile ich charakter nie zagraża niezależności, efektywności i obiektywizmowi działalności

zapewniającej audytu wewnętrznego, ani też nie jest związany z projektowaniem mechanizmów kontrolnych i systemu zarządzania ryzykiem.

W 2020 roku Departament Audytu Wewnętrznego realizował zadania audytowe w Banku, spółkach zależnych Banku oraz podmiotach zewnętrznych, którym Bank, w zakresie dopuszczonym przepisami prawa, powierzył wykonywanie czynności bankowych i związanych z działalnością bankową, a także w ramach Grupy Kapitałowej BCP. Planowa działalność Departamentu obejmowała m.in. wykonywanie audytów kluczowych procesów biznesowych i procesów wsparcia, a także audytów finansowych, placówek oraz zgodności z zewnętrznymi wymogami regulacyjnymi. Wśród zadań wykonywanych przez Departament Audytu Wewnętrznego znalazły się również postępowania wyjaśniające i audyty prewencyjne.

Wyniki prowadzonego przez Departament Audytu Wewnętrznego we współpracy z Audytorem Zewnętrznym Grupy BCP, przeglądu funkcjonowania całego systemu kontroli wewnętrznej, jak i wybranych jego elementów, są prezentowane cyklicznie i podlegają ocenie Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Banku oraz raz do roku Radzie Nadzorczej Banku.

System kontroli wewnętrznej w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych

Wdrożone rozwiązania dotyczące systemu kontroli wewnętrznej w istotnym stopniu zabezpieczają Bank przed błędami w sprawozdawczości finansowej oraz dostarczają kierownictwu Banku informacji umożliwiających ocenę prawidłowości, wydajności i bezpieczeństwa funkcjonowania procesu sporządzania sprawozdań finansowych, mając również na celu jak najwyższą skuteczność zarządzania identyfikowanymi rodzajami ryzyka towarzyszącymi temu procesowi.

Wprowadzony przez Zarząd Banku system kontroli wewnętrznej, obejmujący swoim zakresem proces sporządzania sprawozdań finansowych, został tak przygotowany, by umożliwiał kontrolę ryzyka procesu, przy zachowaniu odpowiedniego nadzoru nad prawidłowością gromadzenia, przetwarzania i prezentowania danych niezbędnych do sporządzania sprawozdań finansowych, w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa.

Istotnym elementem systemu kontroli wewnętrznej w procesie sporządzania sprawozdań finansowych, jest współpraca Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Banku z firmą audytorską realizującą usługi rewizji finansowej. Bank opracował politykę wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania oraz politykę świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem. Wyżej wymienione polityki zostały ujęte w dokumencie „*Polityka wyboru i współpracy z firmami audytorskimi*”, który został zatwierdzony przez Komitet Audytu Rady Nadzorczej w dniu 26 października 2017 roku a zaktualizowany 21 lutego 2019 r. Polityka określa:

1. zasady wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania:
 - a) badania ustawowego tj. badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej Banku lub badania rocznego sprawozdania finansowego Banku, którego obowiązek przeprowadzania wynika z art. 64 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (dalej także „*Ustawa o rachunkowości*”), przepisów innych ustaw lub przepisów prawa Unii Europejskiej,
 - b) badania dobrowolnego, tj. badania rocznego sprawozdania finansowego, które jest przeprowadzane na podstawie decyzji Banku, a nie na podstawie art. 64 Ustawy o rachunkowości, przepisów innych ustaw lub przepisów prawa Unii Europejskiej, przeprowadzane zgodnie z krajowymi lub innymi standardami badania, a także badanie rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej Banku, przeprowadzane zgodnie ze standardami innymi, niż krajowe standardy badania;
2. zasady świadczenia usług dozwolonych niebędących badaniem ustawowym lub badaniem dobrowolnym przez:

- a) firmę audytorską przeprowadzającą badanie ustawowe lub badanie dobrowolne w Banku lub w Millennium BCP,
 - b) podmioty powiązane z firmą audytorską przeprowadzającą badanie ustawowe lub badanie dobrowolne w Banku lub w Millennium BCP, oraz
 - c) członka sieci firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie ustawowe lub badanie dobrowolne w Banku lub w Millennium BCP.
3. zasady współpracy Banku z firmami audytorskimi, podmiotami powiązanymi z firmą audytorską lub członkami sieci firmy audytorskiej w zakresie przeprowadzania badań ustawowych lub badań dobrowolnych oraz świadczenia usług dozwolonych.

Wyboru audytora zewnętrznego dokonuje Rada Nadzorcza, na podstawie rekomendacji Komitetu Audytu Rady Nadzorczej. Dodatkowo, mając na uwadze jakość danych finansowych prezentowanych w pozostałych publikowanych kwartalnych raportach okresowych, Bank wspólnie z audytorem zewnętrznym wdrożył procedury współpracy zapewniające konsultowanie na bieżąco istotnych kwestii związanych z ujmowaniem zdarzeń ekonomicznych w księgach i sprawozdaniach finansowych. Na posiedzeniach Komitetu Audytu Rady Nadzorczej, audytor zewnętrzny prezentuje kluczowe ustalenia dotyczące zagadnień raportowania finansowego, konsultuje z Komitetem Audytu Rady Nadzorczej drafty raportów oraz proponuje podejście do badania rocznego sprawozdania finansowego.

Bank objęty jest skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym grupy kapitałowej Millennium BCP. W związku z tym, realizowany corocznie w Banku przegląd systemu kontroli wewnętrznej, wspierającego proces przygotowania i publikowania informacji finansowych, podlega także warunkom i wymogom nadzoru skonsolidowanego, sprawowanego przez Bank Portugalii i Europejski Bank Centralny. Audytor zewnętrzny grupy kapitałowej Millennium BCP uczestniczył w 2019 roku w przeglądzie adekwatności i efektywności części systemu kontroli wewnętrznej Banku, wspierającego proces przygotowania i publikowania informacji finansowych (sprawozdawczość finansowa) oraz wydał stosowną opinię w tym zakresie.

Informacja o umowach z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych

W dniu 26 października 2018 roku, Rada Nadzorcza Banku zatwierdziła wybór firmy Deloitte Audyt Sp. z o.o. sp. k. jako podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych Banku Millennium S.A. oraz grupy kapitałowej Banku za lata 2019 i 2020. Umowa o badanie została zawarta w dniu 23 kwietnia 2019 roku.

Wynagrodzenie audytora z tytułu świadczonych usług na rzecz Grupy kapitałowej Banku Millennium S.A.

Wynagrodzenie audytora (w tys. zł)	2020		2019	
	Bank	Spółki	Bank	Spółki
Badanie ustawowe w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy o biegłych rewidentach	928	464	910	464
Inne usługi atestacyjne	880	208	1 215	220
Usługi doradztwa podatkowego	-	-	-	-
Pozostałe usługi	-	-	-	-

Usługi inne niż badanie ustawowe:

- przegląd jednostkowego oraz skonsolidowanego śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego Banku Millennium S.A., sporządzonych na dzień 30 czerwca 2020 roku,

- przegląd śródrocznych skróconych sprawozdań finansowych funduszy inwestycyjnych Millennium TFI S.A., sporządzonych na dzień 30 czerwca 2020 roku,
- badanie dokumentacji konsolidacyjnej oraz pakietu sprawozdawczego grupy kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2020 roku, oraz za okres 12 miesięcy, zakończony dnia 31 grudnia 2020 roku, sporządzonego zgodnie z instrukcjami i zasadami grupowymi grupy kapitałowej BCP,
- procedury weryfikacji dokumentacji konsolidacyjnej oraz pakietu sprawozdawczego grupy kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 3 miesięcy, zakończony dnia 31 marca 2020 roku, sporządzonego zgodnie z zasadami grupowymi,
- procedury weryfikacji dokumentacji konsolidacyjnej oraz pakietu sprawozdawczego grupy kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 9 miesięcy, zakończony dnia 30 września 2020 roku, sporządzonego zgodnie z zasadami grupowymi,
- usługa atestacyjna dotycząca wymogów w zakresie przechowywania aktywów klientów za rok 2020 dla Banku Millennium S.A. oraz Domu Maklerskiego Banku,
- usługa atestacyjna dotycząca oceny adekwatności systemu zarządzania ryzykiem w roku 2020 w Millennium TFI S.A.,
- usługa atestacyjna zgodna z MSUA 3000, dotycząca weryfikacji systemu kontroli wewnętrznych Banku Millennium S.A. oraz Millennium Leasing, zgodnie z instrukcjami audytora grupowego za okres od dnia 1 czerwca 2019 roku do dnia 31 maja 2020 roku,
- usługa atestacyjna zgodna z MSUA 3000: Oświadczenie niezależnego biegłego rewidenta wydane w imieniu podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych o zgodności metod i zasad wyceny aktywów Funduszu opisanych w prospekcie informacyjnym z przepisami dotyczącymi rachunkowości funduszy inwestycyjnych, a także o zgodności i kompletności tych zasad z przyjętą przez Fundusz polityką inwestycyjną,
- usługa atestacyjna zgodna z MSUA 3000: niezależna weryfikacja danych niefinansowych prezentowanych w ramach Raportu CSR,
- Deloitte Audyt Sp. z o.o. sp. k. świadczył również usługę atestacyjną zgodną z MSUA 3000, dotyczącą weryfikacji systemów kontroli wewnętrznych Banku Millennium S.A. oraz Millennium Leasing S.A., zgodnie z instrukcjami audytora grupowego za okres od dnia 1 czerwca 2020 roku do dnia 31 stycznia 2021 roku. Kwota wynagrodzenia netto w wysokości 119 tys. zł za realizację tej usługi zostanie zaprezentowana w sprawozdaniu finansowym za okres 12 miesięcy, zakończony dnia 31 grudnia 2021 roku, ponieważ okres którego usługa dotyczy kończy się w dniu 31 stycznia 2021 roku.

11. ODPOWIEDZIALNOŚĆ SPOŁECZNA I ŚRODOWISKOWA BANKU

Podstawą określającą podejście Banku Millennium do kwestii zrównoważonego rozwoju jest deklaracja na rzecz realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju przyjętych przez Organizację Narodów Zjednoczonych (ONZ), którą bank podpisał w 2017 roku. Bank dołączył do koalicji biznesu, administracji państwowej i organizacji pozarządowych na rzecz zrównoważonego rozwoju w Polsce, której inicjatorem było Ministerstwo Rozwoju. Polska perspektywa opisana została w rządowej Strategii i jej założeniem jest zrównoważony rozwój całego kraju w wymiarze gospodarczym, społecznym, środowiskowym i terytorialnym.

Bank uznaje wszystkie 17 przyjętych w ramach dokumentu celów za istotne, w szczególności najwyższą uwagę przykładą do realizacji zadań: ekonomicznych (8. Wzrost gospodarczy i godna praca, 9. Innowacyjność, przemysł i infrastruktura, 4. Dobra jakość edukacji), społecznych (3. Dobre zdrowie i jakość życia, 5. Równość płci), środowiskowych, czyli 13. Działania w dziedzinie klimatu oraz 17. Partnerstwo na rzecz celów.

Główne aspekty zarządzania kwestiami zrównoważonego rozwoju zostały ujęte w Strategii Grupy Banku Millennium i wdrożone w poszczególnych obszarach działalności Banku i Spółek.

Bank Millennium jest także sygnatariuszem Karty Różnorodności - zobowiązania podpisanego przez organizacje, które dążą do wyeliminowania dyskryminacji w miejscu pracy i działają na rzecz tworzenia i promocji różnorodności.

W kwestiach ekologii i ochrony klimatu Bank kieruje się polityką środowiskową określającą własne proekologiczne działania, podejście do finansowania inwestycji oraz edukacji ekologicznej.

Stosowanie przez Bank zasad zrównoważonego rozwoju zostało potwierdzone w zewnętrznych ocenach. Od 2010 roku Bank jest notowany w indeksie Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie skupiającym spółki wypełniające najwyższe standardy społecznej odpowiedzialności biznesu. W latach 2010-2019 Bank należał do Respect Index, a od 2019 roku należy do indeksu WIG-ESG, który jest tworzony przez nadanie spółkom dodatkowej wagi, jaką jest ocena ESG (Environmental, Social and Governance) wydawana przez globalną firmę Sustainalytics, oraz oceny ładu korporacyjnego przeprowadzanej przez GPW.

Za aktywność w sferze zrównoważonego rozwoju Bank Millennium w 2020 roku otrzymał m. in. Złoty Listek CSR w rankingu tygodnika Polityka oraz znalazł się na drugim miejscu rankingu „Liderzy Klimatyczni Polska 2021” magazynu Forbes.

1. Przeciwdziałanie koronawirusowi

Rok 2020 upłynął pod znakiem pandemii i kryzysu ekonomicznego. Bank podjął wiele działań zmierzających do ochrony zdrowia pracowników, klientów i lokalnej społeczności, jednocześnie dbając o utrzymanie zdolności operacyjnej i płynnego zarządzania finansami klientów.

Fundacja Banku Millennium i Bank Millennium już w kwietniu włączyły się w walkę z koronawirusem, przekazując Instytutowi Chemii Bioorganicznej Polskiej Akademii Nauk z Poznania, który opracował pierwsze polskie testy na obecność SARS-CoV-2, darowiznę w wysokości 500 000 zł. Testy weszły do masowej produkcji, a Instytut prowadzi dalsze prace badawczo-rozwojowe nad testami nowej generacji.

Bank utworzył także specjalny Fundusz z przeznaczeniem na dofinansowanie kosztów leczenia i rehabilitacji pracowników Grupy Banku Millennium, którzy zachorowali na koronawirusa.

2. Klienci i bankowość bez barier

Jedną z najważniejszych wartości Banku Millennium jest zapewnienie najwyższej jakości obsługi. Usługi uwzględniające oczekiwania klientów projektowane są w oparciu o ich opinie i analizę

potrzeb z wykorzystaniem nowoczesnych metod, takich jak ekonomia behawioralna, service design czy badania UX.

Celem Banku jako firmy odpowiedzialnej społecznie jest niwelowanie barier w dostępie do usług finansowych i pozafinansowych dla osób w wieku starszym i osób z niepełnosprawnościami, które stanowią znaczącą, i powiększającą się, część społeczeństwa. Zgodnie z informacją podaną przez Biuro Pełnomocnika Rządu do spraw osób niepełnosprawnych w zależności od przyjętego kryterium poziomu ograniczeń populacja osób niepełnosprawnych w Polsce może liczyć od 4,9 mln do 7,7 mln osób. Statystyki demograficzne wskazują także na fakt, iż Polska jest starzejącym się społeczeństwem. Dlatego Bank Millennium wprowadza wiele udogodnień, oferuje nie tylko ułatwienia w dostępie do oddziałów, bankomatów, serwisu telefonicznego, sposobu obsługi, ale również kanałów cyfrowych, które w dzisiejszych czasach nabierają coraz większego znaczenia w zarządzaniu finansami i organizowaniu codziennych spraw.

Strona internetowa Banku Millennium, system bankowości internetowej Millenet oraz aplikacja mobilna Banku Millennium stale dostosowywane są do potrzeb osób niewidomych i niedowidzących. Serwisy są napisane prostym i zrozumiałym dla użytkownika językiem i mogą być odczytywane przez czytniki tekstu. Użytkownik z dysfunkcją wzroku może korzystać ze strony internetowej posługując się wyłącznie klawiaturą (bez konieczności korzystania z myszy do nawigacji po portalu). Dodatkowo, strona wyposażona jest w możliwość powiększania tekstu i przystosowana do czytania w trybie wysokiego kontrastu. Do aplikacji mobilnej użytkownicy telefonów z czytnikami linii papilarnych mogą logować się odciskiem palca. W ten sam sposób mogą też zatwierdzać transakcje kartą w Internecie z zabezpieczeniem 3D-Secure. Dodatkowo posiadacze iPhone'a X i nowszych wersji mogą logować się za pomocą usługi rozpoznawania twarzy FaceID. Aplikacja mobilna dostosowana jest do potrzeb osób niewidomych i niedowidzących dzięki kompatybilności z usługami ułatwień dostępu, takimi jak Google TalkBack (Android), VoiceOver (iOS), które umożliwiają prezentowanie informacji przy użyciu mowy. Bank Millennium był jedną z pierwszych firm, która dostosowała swoją stronę internetową do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W ubiegłych latach za dbanie o dostępność strony internetowej dla osób z niepełnosprawnościami, Bank Millennium został uhonorowany nagrodą „Strona bez barier” przyznaną przez Fundację „Widzialni”. Natomiast za digitalizację usług i bankowość bez barier w kwietniu 2020 roku Bank otrzymał nagrodę w konkursie „Firma odpowiedzialna technologicznie”.

Ważnym celem Banku jest przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu także w sferze usług niefinansowych. Zwiększając dostęp do rozwiązań mobilnych, m.in. e-administracji, zakupu biletów komunikacji, płacenia za parkingi czy przejazdy autostradą, Bank umożliwia dostęp do usług bankowych i pozabankowych w każdym miejscu i czasie.

W odpowiedzi na zwiększoną potrzebę korzystania z usług online w związku z pandemią na stronie internetowej Banku powstał portal edukacyjny Eduportal (serwis dostępny pod adresem www.bankmillennium.pl/pierwszykrokonline oraz bezpośrednio ze strony głównej w zakładce „Wsparcie”) oraz kampania „Pierwszy krok online”, zachęcająca do korzystania z kanałów cyfrowych, tłumacząca jak zacząć korzystać z Millenetu i aplikacji mobilnej.

Wszystkie własne bankomaty oraz ponad 70% oddziałów Banku Millennium jest dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Przebudowując i modernizując swoje placówki Bank zwraca uwagę, by bariery architektoniczne zostały zniwelowane. Siedzące stanowiska do obsługi klienta z możliwością podjazdu dla wózków inwalidzkich dostępne są w blisko 300 oddziałach (ponad 60%). Klienci korzystający z infolinii Banku mogą korzystać z funkcji komend głosowych zamiast używać klawiszy numerycznych telefonu.

Bank Millennium rozszerza ideę społeczności bez barier również na inicjatywy, w których uczestniczy. W 2020, już drugi rok z rzędu podczas festiwalu filmów dokumentalnych Millennium Docs Against Gravity, którego sponsorem głównym jest Bank Millennium, wybrane filmy były dostępne w wersji z audiodeskrypcją i wersją lektorską, ułatwiającą osobom z niepełnosprawnościami wzroku dostęp do świata kultury.

3. Pracownicy

Bank zapewnia atrakcyjne warunki pracy, rozwoju i wsparcia socjalnego. Oferuje programy dla pracujących rodziców, możliwość udziału w działaniach charytatywnych i wolontariacie pracowniczym. Ze względu na pandemię wiele aktywności zostało ograniczonych w 2020 roku. Bank skupił się na zapewnieniu pracownikom bezpiecznych warunków pracy, w tym pracy zdalnej. Przeprowadził też modernizację biur i oświetlenia w głównej siedzibie by podnieść komfort pracy. W ramach ograniczeń wspiera również rozwój pasji Pracowników w projektach sportowych, kulturalnych i rekreacyjnych. Bank jest także sygnatariuszem Karty Różnorodności. Szczegółowe informacje o polityce kadrowej Grupy Banku Millennium znajdują się w rozdziale 8 niniejszego raportu pt. „Zarządzanie Zasobami Ludzkimi”.

4. Partnerzy biznesowi

Bank Millennium współpracuje z wieloma partnerami biznesowymi jako nabywca dóbr i usług z różnorodnych segmentów rynku. Główni kontrahenci świadczą usługi związane z najmem i obsługą oddziałów i powierzchni biurowych, usług i zakupu sprzętu IT, usług ochrony i marketingu. Zasady współpracy z dostawcami Banku Millennium są opisane w „Instrukcji wyboru dostawców i realizacji zakupów”. Definiuje ona m.in. organizację procesu zakupowego, role poszczególnych uczestników procesu oraz kryteria wyboru dostawców. Wyłanianie dostawców odbywa się w ramach przetargów, co pozwala zastosować obiektywne kryteria wyboru. Aby zapewnić przejrzystość procesu zakupowego, oceny merytoryczne i komercyjne ofert dokonywane są przez niezależne jednostki Banku.

5. Otoczenie społeczne

a. Programy społeczne

Programy społeczne realizowane są przez Fundację Banku Millennium („Fundacja”) i w 2020 roku koncentrowały się na edukacji finansowej dzieci w wieku przedszkolnym oraz przygotowaniu poradników dla rodziców zainteresowanych samodzielnym prowadzeniem zajęć.

Fundacja Banku Millennium od 2016 roku prowadzi autorski program edukacji finansowej najmłodszych, pod nazwą „Finansowy Elementarz”. W 2020 roku mimo pandemii Fundacja kontynuowała program Finansowy Elementarz, nadając mu nowy format. Ze względu na sytuację epidemiczną dotychczas prowadzone zajęcia w przedszkolach zostały zawieszone do odwołania, jednak Fundacja zadbała o dostępność w Internecie materiałów edukacyjnych, które mogą być wykorzystane zarówno przez pracowników przedszkoli, jak i rodziców. Fundacja stworzyła serię nowoczesnych materiałów edukacyjnych online.

Fundacja Banku Millennium w 2020 roku zamówiła i przeanalizowała wyniki badania opinii rodziców dzieci w wieku przedszkolnym nt. edukacji finansowej (badanie zostało przeprowadzone przez instytut GfK dla Fundacji Banku Millennium w maju 2020 roku na ogólnopolskiej próbie 1 000 rodziców dzieci w wieku 3-7 lat, z wykorzystaniem metodyki CAWI). Rezultaty badania potwierdzają, iż koncentracja aktywności Fundacji na edukacji najmłodszych dzieci jest dobrym wyborem. W badaniu 65% rodziców dzieci w wieku przedszkolnym stwierdziło, iż im wcześniej rozpoczęta edukacja finansowa dzieci, tym lepiej radzą one sobie w dorosłym życiu w sytuacjach kryzysu, takich jak obecny kryzys wywołany przez koronawirusa. Kierując się wspomnianymi wynikami badania opinii, Fundacja Banku Millennium wprowadziła nowy cykl porad dla rodziców o edukacji finansowej przedszkolaków, który nazwała - Poradnik dla rodziców „Jak uczyć dzieci finansów”. Celem programu jest nauka dobrych nawyków związanych z oszczędzaniem, szacunkiem dla pracy i pieniędzy. Materiały zostały przygotowane przez pracowników Banku we współpracy z ekspertem w dziedzinie psychologii i pedagogiki.

b. Sponsoring kultury

Bank Millennium od ponad 30 lat wspiera przedsięwzięcia kulturalne o zasięgu ogólnopolskim, ale i lokalnym. Jest mecenasem kultury 360°, ponieważ promuje sztukę w niemal wszystkich jej formach, m.in.: muzykę, malarstwo, rzeźbę, film, teatr, fotografię, literaturę i performance. Sięga po kulturę niszową i popularną. Jest z założenia partnerem długodystansowym.

Najważniejszy projekt kulturalny 2020 roku, którego mecenasem jest Bank to Millennium Docs Against Gravity Film Festiwal. To największy festiwal światowego filmu dokumentalnego w Polsce i liczący się festiwal w świecie. Bank Millennium jest partnerem festiwalu od 15 lat, a w 2016 roku objął mecenat tytularny. Ze względu na trwającą pandemię, zeszłoroczna 17. edycja festiwalu została przełożona na jesień 2020 roku, niemniej jeszcze w maju, w okresie lockdownu, zorganizowane zostało specjalne wydarzenie DOCS AGAINST ISOLATION, podczas którego widzowie mogli obejrzeć online 50 filmów z poprzednich edycji, z czego połowę w ramach wolnego dostępu. We wrześniu 2020 roku odbyła się 17. edycja festiwalu Millennium Docs Against Gravity, po raz pierwszy w historii w formule hybrydowej. Bank Millennium wraz z organizatorem festiwalu wyszli naprzeciw potrzebom i oczekiwaniom wszystkich odbiorców kultury oferując im dostęp do 150 filmów dokumentalnych z całego świata w salach kinowych w siedmiu miastach oraz w przestrzeni wirtualnej. Nie zabrakło też wydarzeń towarzyszących. Hybrydowa edycja Festiwalu przyciągnęła rekordową widownię 170 000 widzów. Dyrektor festiwalu został uhonorowany prestiżową nagrodą Paszport „Polityki” za hybrydową formę wydarzenia.

Kolejnym projektem kulturalnym wspieranym od wielu lat przez Bank Millennium jest festiwal muzyki współczesnej Sacrum Profanum. Z jego organizatorem - Krakowskim Biurem Festiwalowym, (KBF) Bank współpracuje już od 2012 roku. W 2020 roku KBF wraz z Bankiem Millennium wytyczyli nowe ścieżki w zakresie formy i formuły, przenosząc wydarzenie w całości do sieci. 18. edycja festiwalu raz pierwszy w swojej historii odbyła się online - na platformie Play Kraków.

c. Wspieranie innowacyjności

W ramach działalności społecznej Bank Millennium analizuje trendy dotyczące innowacyjności w otoczeniu rynkowym. Eksperci z Banku corocznie opracowują raport „Indeks Millennium - Potencjał Innowacyjności Regionów”, który opisuje dysproporcje w rozwoju innowacyjności w polskich województwach. „Indeks Millennium - Potencjał Innowacyjności Regionów” stanowi merytoryczny wkład Banku do publicznej debaty na temat czynników warunkujących rozwój regionów w Polsce oraz zmniejszających się nierówności między nimi. W 2020 roku ukazała się piąta edycja raportu. Wiodącym tematem tej edycji badania, oprócz danych statystycznych, były ograniczenia, ale i szanse wynikające z kryzysu związanego z pandemią COVID-19. Tradycyjnie do skomentowania wyników w poszczególnych regionach zaproszeni zostali eksperci i praktycy z obszaru biznesu, nauki, instytucji rządowych i pozarządowych. Podzielili się swoimi doświadczeniami na temat tego, co pomaga i przeszkadza w rozwoju nowatorskich przedsięwzięć, w jaki sposób pandemia zmieniła podejście do innowacyjności oraz jak wspierać jej rozwój w drugiej połowie 2020 roku. Raport stanowi tym samym cenne źródło wiedzy dla władz samorządowych na temat wyrównywania szans regionów w Polsce.

d. Wspieranie edukacji akademickiej

W 2020 roku Bank kontynuował współpracę z renomowanymi uczelniami, m.in. ze Szkołą Główną Handlową i Uniwersytetem Warszawskim wspierając uczelnie w podnoszeniu jakości infrastruktury i zmianie modelu funkcjonowania w czasie pandemii, a także studentów i absolwentów w rozwoju kompetencji. Przykładem współpracy jest centrum coworkingu stworzone przez Bank Millennium i SGH. Jest to miejsce spotkań fizycznych lub wirtualnych, networkingu, konsultacji z teoretykami i praktykami biznesu z uczelni i banku. Centrum coworkingu służy studentom i absolwentom, którzy

założyli lub planują założenie własnego startupu i chcą zderzyć swoje pomysły z rzeczywistością biznesową. Z powodu pandemii większość aktywności zrealizowana została w formie online.

Kolejnym przykładem współdziałania jest program stypendialny Uniwersytetu Warszawskiego, Instytutu Camões i Banku Millennium. Bank ufundował stypendium dla najlepszego studenta studiów licencjackich z portugalistyki na Uniwersytecie Warszawskim. Stypendia są fundowane przez Bank od 2013 roku.

6. Środowisko

Działania na rzecz środowiska są integralną częścią strategii Społecznej Odpowiedzialności Biznesu Banku Millennium, który podejmuje wiele inicjatyw na rzecz ograniczania lub wyeliminowania negatywnych wpływów na środowisko naturalne. Bank określił swoje podejście do tych kwestii w „Polityce środowiskowej Grupy Banku Millennium”. Dokument określa trzy główne obszary działalności proekologicznej: własne proekologiczne działania mające na celu zredukowanie zużycia materiałów, energii, wody i paliw oraz edukację ekologiczną klientów, kontrahentów i pracowników, a także podejście do finansowania inwestycji, przy czym warto podkreślić, że historycznie zaangażowanie w finansowanie sektora wydobywania węgla i energetyki węglowej Banku było znacząco niższe niż średnia dla sektora bankowego.

Od 2011 roku Grupa raportuje informacje dotyczące własnego wpływu na środowisko, w tym dane dotyczące emisji gazów cieplarnianych, poszerza wiedzę na ten temat uczestnicząc w konsultacjach, konferencjach i warsztatach eksperckich (organizowanych np. przez WWF, Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych, czy Konfederację Lewiatan) oraz uczestniczy w pracach Związku Banków Polskich. W 2020 roku Bank Millennium zajął drugie miejsce w rankingu „Liderzy Klimatyczni Polska 2021” magazynu Forbes z wynikiem 34% rocznej redukcji intensywności emisji gazów cieplarnianych. Jest tym samym pierwszym bankiem w rankingu z najlepszym wynikiem. Ranking został stworzony poprzez obliczenie rocznej skumulowanej stopy redukcji gazów cieplarnianych (CARR), skorygowanej o przychody.

Ponadto Bank przeprowadził wiele działań zmierzających do ograniczenia wykorzystania energii, wody i innych materiałów oraz zmodernizował pomieszczenia w głównej siedzibie zgodnie z proekologicznym podejściem. Jedną z ważniejszych inicjatyw była wymiana oświetlenia na bardziej energooszczędne, dzięki czemu zmniejszył zużycie energii na ten cel o 54% w stosunku do poprzedniego roku i ograniczył emisję CO₂ o kolejne blisko 500 ton rocznie. Bank korzysta z oferty polskich firm, by uniknąć niepotrzebnych i szkodliwych dla środowiska transportów. Wnętrza wyposaża w większą ilość roślin poprawiających jakość powietrza. W głównych siedzibach Banku zamontowane są perlatory, które dzięki napowietrzaniu strumienia wody pozwalają na oszczędzenie jej zużycia nawet o 80%. Bank stosuje także rozwiązania systemowe pozwalające działać urządzeniom w systemie programów czasowych tak, aby ograniczać ich pracę, a tym samym zużywaną energię. Wszystkie oddziały Banku są wyposażone w panele zewnętrzne w technologii LED, wraz z czasowymi harmonogramami świecenia, co zmniejsza zużycie energii nawet o połowę w stosunku do innego typu oświetlenia. Oprócz gotowych i certyfikowanych rozwiązań Bank Millennium projektuje i wdraża własne działania poprawiające jakość i czystość środowiska. Należą do nich m.in. segregacja odpadów i szereg działań podnoszących świadomość na temat ochrony środowiska wśród pracowników. Bank zachęca pracowników do segregowania odpadów i recyklingu. Dodatkowo systematycznie zwiększa liczbę miejsc parkingowych do rowerów by zachęcić pracowników do korzystania z bardziej ekologicznych form transportu.

7. Raportowanie działalności CSR

Informacje dotyczące realizacji przez Bank zasad społecznej odpowiedzialności biznesu są zawarte w części niefinansowej Raportu Banku Millennium za 2020 rok. Raport jest przygotowany zgodnie z

wytycznymi znowelizowanej Ustawy o Rachunkowości, międzynarodowymi wytycznymi raportowania Global Reporting Initiative Sustainability Reporting Standards, rekomendacjami Unii Europejskiej w kwestiach raportowania informacji związanych z klimatem oraz podlegał niezależnej, zewnętrznej weryfikacji przez firmę Deloitte. W raporcie zaprezentowane zostaną kluczowe aspekty wpływu Banku na zrównoważony rozwój ekonomiczny, społeczny i środowiskowy w odniesieniu do głównych grup Interesariuszy: Klientów, Pracowników, Akcjonariuszy, Partnerów Biznesowych, Społeczeństwa oraz Środowiska Naturalnego.

12. DODATKOWE INFORMACJE

Pozostałe informacje w szczególności obejmujące:

- Udzielone gwarancje i poręczenia,
- Transakcje z podmiotami powiązanymi,
- Wykaz istotnych postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

znajdują się w Raporcie Finansowym Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020 r.

Bank sporządza odrębne sprawozdanie na temat informacji niefinansowych, które zostanie zamieszczone na stronie internetowej Banku dnia 22 lutego 2021 r.

13. OŚWIADCZENIA ZARZĄDU BANKU

Prezentacja sytuacji majątkowej i finansowej Banku oraz Grupy Kapitałowej w sprawozdaniach finansowych

Zgodnie z najlepszą posiadaną wiedzą, roczne sprawozdanie finansowe Banku Millennium i Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. przygotowane na dzień bilansowy 31 grudnia 2020 roku i dane porównywalne, sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Banku oraz Grupy Kapitałowej oraz ich wynik finansowy. Niniejsze Roczne Sprawozdanie Zarządu z działalności Banku Millennium i Grupy Banku Millennium zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Banku oraz Grupy Kapitałowej.

Wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Banku Millennium i Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. przygotowanego na dzień bilansowy 31 grudnia 2020 roku, został wybrany zgodnie z przepisami prawa. Podmiot ten oraz biegli rewidenci prowadzący badanie, spełnili warunki niezbędne do wydania bezstronnej i niezależnej opinii o badaniu, zgodnie z właściwymi przepisami prawa krajowego.

PODPISY:

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/ Funkcja	Podpis
22.02.2021	Joao Bras Jorge	Prezes Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
22.02.2021	Fernando Bicho	Wiceprezes Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
22.02.2021	Wojciech Haase	Członek Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
22.02.2021	Andrzej Gliński	Członek Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
22.02.2021	Wojciech Rybak	Członek Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
22.02.2021	António Pinto Júnior	Członek Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
22.02.2021	Jarosław Hermann	Członek Zarządu	podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym